

การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
จังหวัดนครศรีธรรมราช

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยทักษิณ

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

มหาวิทยาลัยทักษิณ

ชื่อวิทยานิพนธ์ : การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช

ชื่อ-ชื่อสกุลผู้ทำวิทยานิพนธ์ : นางสาววิญญู คำเด่น

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(อาจารย์ ดร.นพเก้า ณ พัทลุง)

ประธานที่ปรึกษา

(อาจารย์ ดร.ทิพย์วิมล วังแก้วหิรัญ)

กรรมการที่ปรึกษา

คณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์

(อาจารย์ ดร.วิทวัฒน์ ชัดติยะมาน)

ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ดร.นพเก้า ณ พัทลุง)

กรรมการ

(อาจารย์ ดร.ทิพย์วิมล วังแก้วหิรัญ)

กรรมการ

(อาจารย์ ดร.จุไรศิริ ชูรักษ์)

กรรมการ

มหาวิทยาลัยทักษิณอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัยทักษิณ

(รองศาสตราจารย์ประคิษฐ์ มีสุข)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ 29 เดือน มกราคม พ.ศ. 2553

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยทักษิณ

บทคัดย่อ

ชื่อวิทยานิพนธ์ : การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช

ชื่อ-ชื่อสกุลผู้ทำวิทยานิพนธ์ : นางสาววรัญญา คำเด่น

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : อาจารย์ ดร.นพเก้า ณ พัทลุง และ
อาจารย์ ดร.ทิพย์วิมล วังแก้วหิรัญ

ปริญญาและสาขาวิชา : ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
ปีการศึกษาที่สำเร็จ : 2552

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ (1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนา
หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา
และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (2) สร้างและตรวจสอบคุณภาพ
หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา
และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (3) ศึกษาผลการใช้หน่วยการเรียนรู้
โดยวัดจาก (3.1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้
(3.2) ความสามารถในการทำโครงงานของนักเรียนที่เรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้
(3.3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านน้ำโจ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552
จำนวน 21 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับความคิดเห็นและ
ความต้องการในการพัฒนาหน่วยการ แบบสัมภาษณ์ผู้รู้สถานที่ท่องเที่ยวในอำเภอขนอม
แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการใช้หน่วยการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
แบบประเมินความสามารถในการทำโครงงาน แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ
หน่วยการเรียนรู้

ผลการวิจัยพบว่า 1) จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลพื้นฐาน ผู้บริหาร ครู
คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และนักเรียน มีความต้องการให้พัฒนาหน่วยการเรียนรู้
โดยให้มีเนื้อหาเกี่ยวกับประวัติอำเภอขนอม สำนักสงฆ์ถ้ำเขาพระ วัดจันทน์ธาตุทาราม
วัดเจดีย์หลวง ถ้ำเขาวังทอง ตลอดจนถึงสถานที่ท่องเที่ยวทางทะเล เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดความรัก
และภูมิใจในอำเภอของตน 2) ตรวจสอบคุณภาพหน่วยโดยผู้เชี่ยวชาญพบว่า มีความเหมาะสมอยู่

ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.80 - 1.00 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) ความสามารถในการทำโครงการอยู่ในระดับดี โดยภาพรวมมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 92 และนักเรียนมีความพึงพอใจหน่วยการเรียนรู้ในระดับมาก โดยภาพรวมมีคะแนนเฉลี่ย 4.30

Abstract

Dissertation Title : The Development of Learning Unit “Tourist Attractions
in Amphur Khanom” Social studies Religion and Culture Substance for
Primary Grade 4 Students Nakhon Si Thammarat Province

Student’s Name : Miss.Warunyoo Dumden

Advisory Committee : Dr. Noppakaow Na Phattalung and Dr. Thipwimol Wangkaewhirun

Degree and Programe : Master of Education in Curriculum and Instruction

Academic Year : 2009

The objectives of this research were 1) to study basic data for the the Development of Learning Unit Tourist Attractions in Amphur Khanom Social studies Religion and Culture Substance for Primary Grade 4 Students Nakhon Si Thammarat Province, 2) to construct the learning unit and check its quality, 3) to study the outcome of the application of the learning unit from the following: 3.1) the students’ learning achievement, 3.2) a project assessment 3.3) the assessment of the students’ satisfaction with the learning by the learning unit. The sample consisted of 21 of the Primary Grade 4 Students of Bannamcho School in the first term of the 2009 academic year. The research instruments consisted of an interview form on opinions and desires concerning the development of the learning unit, interview test to the learner about tourism place in Khanom district, a learning organization plan to accompany the application of the said learning unit, a test to measure learning achievement, a project assessment form, and a questionnaire on a student’s satisfaction with the learning by the learning unit.

The research findings were as follows. 1) From the study of basic data, the administrators, the teachers, the members of the school committee, the students’ guardians, and the students needed a learning unit to be developed that would contain the, a khanom history tham Khao Plwa temple , Chanthattaram temple , Jedi luang temple , Khao wang thong cave all through to tourism place by sea for the students are in love and proud in district themselves, 2) From the quality check by experts of the said learning unit, it was found that the

quality was appropriate at the highest level, index of consistency was between 0.80 – 1.00,
3) learning achievement than those they had before at a level of statistical significance .01,
4) students' projects were evaluated as being at a good level with an average score of 92 as a whole, and the students' satisfaction with the learning by the learning unit being at a high level with a mean score of 4.30 as a whole.

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ด้วยคำปรึกษาและคำแนะนำอย่างดียิ่งจาก อาจารย์ ดร.นพเก้า ณ พัทลุง ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร. ทิพย์วิมล วังแก้วหิรัญ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณอาจารย์ อาจารย์ ดร. วิวัฒน์ ชัดติยะมาน และ อาจารย์ ดร. จูไรศิริ ชูรัชนี กรรมการแต่งตั้งเพิ่มเติมสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำ คำตรวจแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยทักษิณทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิทยาการและมวลประสบการณ์ต่าง ๆ ตลอดระยะเวลาที่ผู้วิจัยกำลังศึกษาและดำเนินการวิจัย

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่กรุณาตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และให้ข้อเสนอแนะตลอดถึงแนวคิดต่าง ๆ จนทำให้เครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่าม่วง ที่อนุญาตให้ผู้วิจัยได้ทำการทดลอง ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านน้ำโจ ที่อนุญาตให้ทำการทดลองงานวิจัยในครั้งนี้ และขอขอบคุณคณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และนักเรียน โรงเรียนบ้านน้ำโจทุก ๆ คนที่ให้ความช่วยเหลือในการทำวิจัยและเป็นกำลังใจอย่างดียิ่ง

ขอขอบคุณสมาชิกครอบครัวดำเด่นทุกคนที่ให้กำลังใจอย่างดียิ่ง ประโยชน์และคุณค่าของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูตาแก่บิดา มารดา บุรพจารย์ทุกท่านที่ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัย

วรัญญา คำเด่น

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
	สมมติฐานการวิจัย	4
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
	ขอบเขตของการวิจัย	4
	นิยามศัพท์เฉพาะ	7
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
	หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคม ศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมช่วงชั้นที่ 2	11
	สภาพทั่วไปของอำเภอชนอม	21
	หน่วยการเรียนรู้	28
	แนวคิดปรัชญาสร้างสรรค์ความรู้	36
	กิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน	44
	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	61
	ความพึงพอใจ	62
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	67
	กรอบแนวคิดในการวิจัย	74
3	วิธีดำเนินการวิจัย	75
	ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอชนอม	75
	ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอชนอม	78
	ขั้นตอนที่ 3 การนำหน่วยการเรียนรู้ไปใช้ และประเมินผลการใช้ หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอชนอม	81

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 89
	ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้
	เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม 89
	ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพหน่วยการเรียนรู้
	เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม 93
	ขั้นตอนที่ 3 การนำหน่วยการเรียนรู้ไปใช้ และประเมินผลการใช้
	หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม 94
5	บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 102
	บทย่อ 102
	สรุปผล 107
	อภิปรายผล 109
	ข้อเสนอแนะ 114
	บรรณานุกรม 116
	ภาคผนวก 126
	ภาคผนวก ก 127
	ภาคผนวก ข 130
	ภาคผนวก ค 143
	ภาคผนวก ง 217
	ภาคผนวก จ 235
	ภาคผนวก ฉ 241
	ประวัติย่อผู้วิจัย 255

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงขั้นตอนการทำโครงการงาน	55
2	แสดงแบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียวมีการทดลองก่อนและหลังเรียน	82
3	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมขององค์ประกอบ หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม	93
4	แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างองค์ประกอบหน่วยการเรียนรู้กับ จุดมุ่งหมายของการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม	94
5	ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านน้ำโจ จังหวัดนครศรีธรรมราช ก่อนและหลังเรียนหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม (n=21)	95
6	แสดงคะแนนที่ได้และคะแนนเฉลี่ยร้อยละของความสามารถในการโครงการงาน ของนักเรียน (n=21) จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม คะแนนเต็ม 20 คะแนน	96
7	แสดงคะแนนที่ได้และคะแนนเฉลี่ยร้อยละของความสามารถในการโครงการงาน ทั้ง 5 กลุ่ม ของนักเรียน จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม คะแนนเต็ม 20 คะแนน	97
8	แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความสามารถในการทำโครงการงาน จากแบบประเมินโครงการงานของนักเรียน (n=21) จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตาม หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม (คะแนนประเมินแต่ละข้อ เต็ม 2 คะแนน)	98
9	แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ การเรียนรู้ด้วยหน่วยการเรียนรู้ โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มี ต่อหน่วยการเรียนรู้เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม	99
10	ความพึงพอใจรายด้านของนักเรียนที่มีต่อหน่วยการเรียนรู้ แสดงในตารางที่ 10 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน ด้วยหน่วยการเรียนรู้ โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ หน่วยการเรียนรู้เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม	101

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
11	แสดงการประเมินความสามารถในการทำโครงการ กลุ่มที่ 1 จากการเรียนรู้ด้วยหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช	236
12	แสดงการประเมินความสามารถในการทำโครงการ กลุ่มที่ 2 จากการเรียนรู้ด้วยหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช	237
13	แสดงการประเมินความสามารถในการทำโครงการ กลุ่มที่ 3 จากการเรียนรู้ด้วยหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช	238
14	แสดงการประเมินความสามารถในการทำโครงการ กลุ่มที่ 4 จากการเรียนรู้ด้วยหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช	239
15	แสดงการประเมินความสามารถในการทำโครงการ กลุ่มที่ 5 จากการเรียนรู้ด้วยหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช	240
16	แสดงคำดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อคำถามกับเป้าหมายของการสร้างแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นและความต้องการในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม	242
17	แสดงคำดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อคำถามกับเป้าหมายของการสร้างแบบสัมภาษณ์ผู้รู้เกี่ยวกับข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม	243

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
18	แสดงค่าความเหมาะสมขององค์ประกอบหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยว ในอำเภอขนอม	244
19	แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง(IOC) ระหว่างองค์ประกอบหน่วยการเรียนรู้กับ จุดมุ่งหมายของการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม	245
20	แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างองค์ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ กับผลการเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม	246
21	แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	247
22	ความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ก่อนเรียน)	249
23	ความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (หลังเรียน)	250
24	แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็นการประเมินของ แบบประเมิน โครงงานหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม.....	251
25	แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็นการประเมินของ แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม	252

สารบัญภาพประกอบ

ภาพที่	หน้า
1 แสดงรูปภาพหาคอเขา	25
2 แสดงรูปภาพหาคในเพลา	26
3 แสดงรูปเจดีย์ปะการัง	26
4 แสดงรูปจุดชมวิว ณ เจดีย์ปะการัง	27
5 แสดงรูปวัดกระดังงา	27
6 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย	74

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษามีบทบาทและความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ โดยเฉพาะในโลกยุคปัจจุบันทรัพยากรที่สำคัญที่สุด คือ ทรัพยากรบุคคล ดังนั้นการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพให้กับประชาชนเป็นภารกิจที่สำคัญของของประเทศ (ราชกิจจานุเบกษา. 2542 : 5) ประเทศใดที่มีการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงสุด โอกาสพัฒนาประเทศย่อมมีความเป็นไปได้มากที่สุดเช่นกัน (กรมวิชาการ. 2534 : 1-2) มาตรฐานการศึกษาของชาติมาตรฐานที่ 2 กล่าวไว้ว่า แนวการจัดการศึกษาจัดการศึกษาการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญและการบริหารโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน ตัวบ่งชี้ที่ 2.1.1 ระบุว่ามีการจัดหลักสูตรที่หลากหลายตามความเหมาะสมของกลุ่มผู้เรียนทุกระบบ สอดคล้องตามความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา. 2550 : 118) ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษา พุทธศักราช 2542 มาตรา 27 วรรคที่ 2 ได้กำหนดให้สถานศึกษา ขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการของชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ส่วนในมาตราที่ 29 ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนาระหว่างชุมชน

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศ ที่มีจุดประสงค์ที่จะพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุข มีความสามารถในการประกอบอาชีพตามความถนัดและความสามารถของแต่ละบุคคล โดยมีมาตรฐานการเรียนรู้เป็นข้อกำหนดคุณภาพของผู้เรียน สถานศึกษาต้องนำสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดในหลักสูตร ในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (กรมวิชาการ. 2544 หน้า ก)

ความสำเร็จของการพัฒนาประเทศในทุกด้านขึ้นอยู่กับองค์ความรู้ของคนในชาติ กระบวนการที่จะช่วยให้มนุษย์สร้างองค์ความรู้และพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ ตั้งแต่ การวางรากฐานการพัฒนาการของชีวิตตั้งแต่แรกเกิด การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถที่จะ ดำรงชีวิตและประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุข รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง ก็คือ การศึกษานั้นเอง ทั้งนี้การศึกษาดังกล่าวจะต้องเป็นการศึกษาที่มีคุณภาพเท่านั้น (อำรุง จันทวานิช และ ไพบูลย์ แจ่มพงษ์. 2542 : 2-3)

การท่องเที่ยวนอกจากจะมีประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจแล้ว ยังมีประโยชน์ทางด้านสังคม ซึ่งช่วยให้ประชาชนได้เห็นความสำคัญของศิลปวัฒนธรรมประเพณีของแต่ละท้องถิ่นแล้ว ยังช่วยให้สภาพแวดล้อมของท้องถิ่นดีขึ้น เนื่องจากจะมีการพัฒนาท้องถิ่นให้มีความสะอาด ปลอดภัยเพื่อต้อนรับนักท่องเที่ยว ยิ่งไปกว่านั้นการท่องเที่ยวยังเป็นการสร้างความมั่นคงให้กับประเทศเพราะในสถานที่ที่นักท่องเที่ยวเดินทางไป จะมีการสร้างปัจจัยต่าง ๆ เช่น ถนน ไฟฟ้า ประปา โรงแรมที่พักต่างๆ ตามมา เพื่อสนองความต้องการ และการสร้างวัตถุสิ่งของเหล่านี้จะช่วย ขจัดปัญหา หรือภัยที่เกิดจากการ แทรกซึม หรือบ่อนทำลายต่างๆ ได้อย่างดี นอกจากนี้ยังเป็น การสร้างความเจริญให้แก่ท้องถิ่นได้อย่างมากมายอีกด้วย (ยุพดี เสตพรรณ. ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์ : 16-17 อ้างอิงใน ปิยะวดี หิริกมล. 2545 : 2)

จากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับอำเภอขนอม พบว่าอำเภอขนอมเป็นอำเภอหนึ่งใน จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งมีประวัติศาสตร์สัมพันธ์กับเมืองนครศรีธรรมราชมายาวนาน อำเภอขนอม มีพื้นที่ 433,926 ตารางกิโลเมตร หรือ 271,203.75 ไร่ อยู่ห่างจากตัวจังหวัด นครศรีธรรมราช 105 กิโลเมตร ห่างจากตัวเมืองสุราษฎร์ธานีประมาณ 60 กิโลเมตร ห่างจาก กรุงเทพมหานคร 700 กิโลเมตร พื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ในแนวเทือกเขาอันฮโยใหญ่และที่ราบเชิงภูเขา จากทิศเหนืออ้อมไป จรดทิศตะวันตก และทิศใต้ พื้นที่ ตอนกลางเป็นที่ราบเปิดสู่ฝั่งทะเล ด้านอ่าวไทย จึงมีทัศนียภาพ ที่สวยงามเหมาะแก่การท่องเที่ยวทางธรรมชาติเป็นอย่างมาก สถานที่ท่องเที่ยวของอำเภอขนอม ได้แก่ หาดโนนเพลลา หาดหน้าด่าน อ่าวท้องซิง อ่าวเตล็ด ถ้ำเขาวังทอง ถ้ำเขากรด เจดีย์ปะการัง สวนสละ สวนแก้วมังกร เกาะหลวงปู้ทวด บ้านแหลมประทับ

จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยว ในอำเภอขนอม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อำเภอขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยโครงสร้างเนื้อหาของ หน่วยการเรียนรู้จะให้นักเรียนได้เรียนรู้เรื่องสภาพทั่วไปของอำเภอขนอม ประวัติอำเภอขนอม โรงไฟฟ้าขนอม โลมาสีชมพู แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวโบราณวัตถุสถานและ ศาสนาของอำเภอขนอม แหล่งท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรม ให้นักเรียนโรงเรียนบ้านน้ำโจ

จังหวัดนครราชสีมา ประชากรในอำเภอชนอมส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ได้แก่ สวนยางพารา มะพร้าว กาแฟ ไม้ผลต่าง ๆ เช่น ทูเรียน เงาะ ส้มโอ ลองกอง ลางสาด มังคุด และอื่น ๆ การท่องเที่ยวในอำเภอชนอมได้รับการส่งเสริมการท่องเที่ยวจากหน่วยงานต่าง ๆ มากขึ้น นักท่องเที่ยวเริ่มรู้จักแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอชนอมกันเพิ่มมากขึ้น จากความต้องการของชุมชน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา และสถานศึกษา มีความต้องการที่จะให้บุตรหลานของตนได้รับทราบข้อมูลพื้นฐานและข้อมูลต่าง ๆ ของแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่ง สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนที่มุ่งพัฒนาการศึกษาของผู้เรียน โดยเฉพาะการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นที่เกิดจากความต้องการของชุมชน

จากการศึกษาและสำรวจความต้องการ ตลอดจนความสนใจของผู้เกี่ยวข้องกับโรงเรียน และสอดคล้องกับความต้องการของคนในชุมชนที่ต้องการให้บุตรหลานได้รับทราบข้อมูลหรือประวัติสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ในอำเภอชนอม ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอชนอม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จังหวัดนครราชสีมา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอชนอม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
2. เพื่อสร้างหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอชนอม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
3. เพื่อการนำหน่วยการเรียนรู้ไปใช้ และประเมินผลการใช้หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอชนอม เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอชนอม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามรายละเอียดดังนี้
  - 3.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอชนอม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
  - 3.2 ความสามารถในการทำโครงงานของนักเรียนที่เรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอชนอม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
  - 3.3 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอชนอม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

สมมติฐานในการวิจัย

1. หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความสอดคล้องและเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการใช้หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามรายละเอียดดังนี้

2.1 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม

2.2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความสามารถในการทำโครงการ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม อยู่ในระดับดี

2.3 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม อยู่ในระดับมาก

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. ได้หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

2. เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

3. เป็นแนวทางสำหรับผู้สอนและผู้บริหารในการพัฒนากลุ่มสาระการเรียนรู้ต่อไป

4. เป็นแนวทางในการสร้างเจตคติที่ดีของนักเรียนที่มีต่ออำเภอของตน และสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เพื่อพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อำเภอขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อให้การวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. รูปแบบและวิธีการวิจัย

การดำเนินผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม

การศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ โดยการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน เอกสารที่เกี่ยวข้อง สัมภาษณ์ผู้รู้เกี่ยวข้องสถานที่ท่องเที่ยวในอำเภอขนอม และสอบถามความต้องการในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม โดยสัมภาษณ์ผู้บริหาร สถานศึกษา คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และนักเรียน

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้และตรวจสอบคุณภาพหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม

การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้และตรวจสอบคุณภาพหน่วยการเรียนรู้ โดยการสร้าง หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม และตรวจสอบความเหมาะสม และความสอดคล้ององค์ประกอบของหน่วยการเรียนรู้โดยผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นตอนที่ 3 การนำหน่วยการเรียนรู้ไปใช้ และประเมินผลการใช้หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม

การนำหน่วยการเรียนรู้ไปใช้ และประเมินผลการใช้หน่วยการเรียนรู้ โดยใช้ หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม โรงเรียนบ้านน้ำโจ จังหวัดนครศรีธรรมราช และประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถในการทำโครงการ ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม

2. กลุ่มเป้าหมาย

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยกำหนดตามขั้นตอนการวิจัยดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้

- 1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา รวมจำนวน 1 คน
- 1.2 ผู้สอน จำนวน 7 คน
- 1.3 คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 5 คน และผู้ปกครอง

จำนวน 7 คน

- 1.4 นักเรียน จำนวน 21 คน

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้และตรวจสอบคุณภาพหน่วยการเรียนรู้

- 2.1 ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 2 คน

2.2 ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จำนวน 2 คน

2.3 ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 1 คน

ขั้นตอนที่ 3 การนำหน่วยการเรียนรู้ไปใช้ และประเมินผลการใช้ หน่วยการเรียนรู้

3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของ อำเภอนอมจำนวน 373 คน

3.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านน้ำโจ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 21 คน ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอนอม

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

3.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวใน อำเภอนอม

3.2.2 ความสามารถในการทำโครงงาน เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวใน อำเภอนอม

3.2.3 ความพึงพอใจต่อการใช้หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวใน อำเภอนอม

4. ขอบเขตด้านเนื้อหา

กรอบเนื้อหาในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นเนื้อหา เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอนอม โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เนื้อหาของหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอนอม ประกอบด้วย ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน โดยผู้วิจัยจะทำการสอบถามกลุ่มตัวอย่างในประเด็น ประวัติของ อำเภอนอม แหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจและชื่นชอบ ประวัติสถานที่ท่องเที่ยว สภาพทั่วไปของ อำเภอนอม และจากการสืบค้นข้อมูลจากเอกสาร ตำราต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับประวัติและข้อมูลในเรื่องต่าง ๆ ของอำเภอนอม เพื่อนำมาเป็นสาระการเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอนอม

5. ขอบเขตด้านเวลา

การวิจัยครั้งนี้กำหนดเวลาในการดำเนินการวิจัย คือ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 เวลา 7 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง และการทำโครงการ 6 ชั่วโมง รวมเวลาทั้งสิ้น 20 ชั่วโมง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม หมายถึง สถานที่ท่องเที่ยวที่ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยว จัดแบ่งออกเป็นประเภท ซึ่งมีอยู่ด้วยกัน 3 ประเภทคือ

1. แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

- ชายหาดในอำเภอขนอม ได้แก่ หาดคอเขา หาดหน้าด่าน หาดในเปร็ด หาดในเพลา
- อ่าวอันสวยงาม ได้แก่ อ่าวท้องชิง อ่าวท้องเนียน อ่าวท้องโหนด อ่าวหลักขอ

อ่าวเตล็ด อ่าวแขวงเขา

- ถ้ำอันวิจิตร ได้แก่ ถ้ำเขาวังทอง ถ้ำเขากรด ถ้ำเขาพระ

2. แหล่งท่องเที่ยวทางโบราณวัตถุสถานและศาสนา ได้แก่ วัดจันทน์ธาตุทาราม วัดกระดิงา วัดเจดีย์หลวง

3. แหล่งท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรม กลุ่มประมงชายฝั่งรักบ้านเกิด (บ้านแขวงเขา)

2. หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หมายถึง เอกสารหรือแนวการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีองค์ประกอบคือ ชื่อหน่วยชื่อวิชา ฝั่งความคิดประจำหน่วย สาระสำคัญ เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล โดยมีสาระเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของ อำเภอขนอม ประวัติอำเภอขนอม โรงไฟฟ้า โลมาสีชมพู และแหล่งท่องเที่ยวประเภทแต่ละประเภทของอำเภอขนอม

3. การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการจัดทำแนวการจัดการเรียนรู้ที่จัดทำขึ้นใหม่ที่สอดคล้องตามความต้องการของชุมชน เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสได้เรียนรู้เรื่องราวต่าง ๆ ของอำเภอของตน โดยมีลำดับขั้นตอนการพัฒนาดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม

การศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ โดยการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน เอกสารที่เกี่ยวข้อง สัมภาษณ์ผู้รู้เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวในอำเภอขนอม และสอบถามความ

ต้องการในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม โดยสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และนักเรียน

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้และตรวจสอบคุณภาพหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม

การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้และตรวจสอบคุณภาพหน่วยการเรียนรู้ โดยการสร้างหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม และตรวจสอบความเหมาะสม และความสอดคล้ององค์ประกอบของหน่วยการเรียนรู้โดยผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นตอนที่ 3 การนำหน่วยการเรียนรู้ไปใช้ และประเมินผลการใช้หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม

การนำหน่วยการเรียนรู้ไปใช้ และประเมินผลการใช้หน่วยการเรียนรู้ โดยใช้หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม โรงเรียนบ้านน้ำโจ้ว จังหวัดนครศรีธรรมราช และประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถในการทำโครงการ ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนทั้งก่อนและหลังเรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม

5. ความสามารถในการทำโครงการ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม หมายถึง ความรู้ความสามารถในการทำโครงการประเภทสำรวจรวบรวมข้อมูลที่นักเรียนจัดทำตามความสนใจ ตามความถนัดเป็นรายกลุ่ม ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าหาคำตอบด้วยตนเอง โดยศึกษาแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอมโดยศึกษาด้วยวิธีต่าง ๆ ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ การสอบถาม การสืบค้นจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น หนังสือ สถาบันการศึกษา เว็บไซต์ แหล่งเรียนรู้ในชุมชน แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอมต่าง ๆ หรือผู้รู้เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว

6. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกชอบ การเห็นคุณค่า ของนักเรียนที่มีต่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม

7. นักเรียน หมายถึง ผู้เรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 อำเภอขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 373 คน

8. ผู้ปกครอง หมายถึง ผู้ที่ให้การอุปการะเลี้ยงดูนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อำเภอขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช

9. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน อำเภอขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช

10. การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดปรัชญาสร้างสรรค์ความรู้ หมายถึง ขั้นตอน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีขั้นตอน 5 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน กิจกรรมในขั้นนี้ผู้สอนบอกให้นักเรียนทราบถึงเรื่องที่จะเรียน
2. ขั้นทบทวนความรู้เดิม เป็นขั้นที่นักเรียนทั้งชั้นเรียนร่วมกันสนทนาถึงเรื่องที่จะเรียน เพื่อให้นักเรียนได้แสดงถึงความรู้เดิมที่มี
3. ขั้นปรับเปลี่ยนความคิด ในขั้นนี้นักเรียนร่วมกันอภิปราย และแลกเปลี่ยนความคิดระหว่างกลุ่มในเรื่องต่าง ๆ ที่นักเรียนสนใจ เพื่อให้ได้ความคิดใหม่
4. ขั้นนำความคิดไปใช้ ขั้นนี้นักเรียนจะได้นำความรู้ที่ได้ไปใช้ เป็นการทำใบงานหรือการทำโครงการ
5. ขั้นทบทวน/สรุป นักเรียนกับผู้สอนร่วมกันสรุปประเด็นที่ได้จากศึกษาเพื่อให้ได้ข้อสรุปที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 2
2. อำเภอขนอม
  - 2.1 สภาพทั่วไปของอำเภอขนอม
  - 2.2 แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม
3. หน่วยการเรียนรู้
  - 3.1 ความหมายของหน่วยการเรียนรู้
  - 3.2 องค์ประกอบของหน่วยการเรียนรู้
  - 3.3 ลักษณะของหน่วยการเรียนรู้
  - 3.4 ขั้นตอนการออกแบบหน่วยการเรียนรู้
  - 3.5 การจัดทำหน่วยการเรียนรู้
4. แนวคิดปรัชญาสร้างสรรค์ความรู้
  - 4.1 หลักการของทฤษฎีการเรียนรู้
  - 4.2 การจัดกระบวนการเรียนรู้
  - 4.3 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้
5. กิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน
  - 5.1 ความหมายของโครงงาน
  - 5.2 ประเภทของโครงงาน
  - 5.3 ขั้นตอนการจัดทำโครงงาน
  - 5.4 การประเมินโครงงาน
6. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
  - 6.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
  - 6.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

7. ความพึงพอใจ
  - 7.1 ความหมายของความพึงพอใจ
  - 7.2 จิตวิทยาเกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ
  - 7.3 แนวทางในการวัดความพึงพอใจ
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 8.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 8.2 งานวิจัยในต่างประเทศ
9. กรอบแนวคิดในการวิจัย

1. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 2

การจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีรายละเอียดของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ดังนี้ (กรมวิชาการ, 2544 : 3-6)

1.1 ความสำคัญ ธรรมชาติ และลักษณะเฉพาะ

ผลจากความเจริญทางวิทยาการและเทคโนโลยีของโลกในปัจจุบัน ทำให้ประชากรใน ส่วนต่าง ๆ ของโลก มีการเลื่อนไหลหล่อหลอมให้เป็นประชากรโลก และรวมเป็นสังคมเดียวกัน การที่สังคมโลกจะดำรงอยู่ได้อย่างสันติสุข ประชากรจะต้องเป็นพลเมืองดีทั้งในระดับโลกและ ระดับประเทศย่อยลงมาถึงสังคมที่เล็กที่สุด สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีความสำคัญ ในด้านพัฒนาคุณลักษณะต่าง ๆ ของผู้เรียนให้เป็นพลเมืองดี มีเหตุผลด้วยกุศลจิต กิดสร้างสรรค์ มั่นในคุณธรรม นำความรู้เพื่อการดำเนินชีวิตที่มีความสุข โดยใช้เทคนิค วิทยาการจากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ มาปรับใช้ในการดำรงชีวิตให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมทั้ง ทางธรรมชาติ และสังคมได้อย่างมีความสุข

สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ต้องเรียนตลอด 12 ปี การศึกษา ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ ประกอบมาจากหลายแขนงวิชา จึงมีลักษณะเป็นสหวิทยาการ โดยนำวิทยาการจากแขนงวิชาต่างๆ ในสาขาสังคมศาสตร์มาหลอมรวมเข้าด้วยกัน ได้แก่ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ นิติศาสตร์ จริยธรรม ประชากรศึกษา สิ่งแวดล้อมศึกษา รัฐศาสตร์ สังคมวิทยา ปรัชญาและ ศาสนากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จึงเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่

ออกแบบมาเพื่อส่งเสริมศักยภาพการเป็นพลเมืองดีให้แก่ผู้เรียน โดยมีเป้าหมายของการพัฒนาความเป็นพลเมืองดีซึ่งถือเป็นความรับผิดชอบของทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

ดังนั้น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมจึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความเจริญงอกงามในด้านต่าง ๆ คือ

1. ด้านความรู้ จะให้ความรู้แก่ผู้เรียนในเนื้อหาสาระ ความคิดรวบยอดและหลักการสำคัญของวิชาต่าง ๆ ในสาขาสังคมศาสตร์ ได้แก่ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ รัฐศาสตร์จริยธรรม สังคมวิทยา เศรษฐศาสตร์ กฎหมาย ประชากรศึกษา สิ่งแวดล้อมศึกษา ปรัชญา และศาสนา ตามขอบเขตที่กำหนดไว้ในแต่ละระดับชั้นในลักษณะบูรณาการ

2. ด้านทักษะกระบวนการ ผู้เรียนจะได้รับการพัฒนาให้เกิดทักษะและกระบวนการต่าง ๆ เช่น ทักษะทางวิชาการ และทักษะทางสังคม เป็นต้น

3. ด้านเจตคติและค่านิยม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จะช่วยพัฒนาเจตคติ และค่านิยมเกี่ยวกับประชาธิปไตยและความเป็นมนุษย์ เช่น รู้จักตนเอง พึ่งตนเอง ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย มีความกตัญญู รักเกียรติภูมิแห่งตน มีนิสัยในการเป็นผู้ผลิตที่ดี มีความพอดีในการบริโภค เห็นคุณค่าของการทำงาน รู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักการทำงานเป็นกลุ่ม เคารพสิทธิของผู้อื่น และเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม มีความผูกพันกับกลุ่ม รักท้องถิ่น รักประเทศชาติ เห็นคุณค่า อนุรักษ์และพัฒนาศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ศรัทธาในหลักธรรมของศาสนาและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

กิจกรรมการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการทำงานเป็นกลุ่ม สามารถนำความรู้ ทักษะ ค่านิยมและเจตคติที่ได้รับการอบรมบ่มนิสัยมาใช้ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันของผู้เรียนได้

เมื่อมองในภาพรวมแล้วพบว่า ความสำคัญของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมนั้น นอกจากจะช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมทั้งทางธรรมชาติและสังคมวัฒนธรรมแล้ว ยังมีทักษะกระบวนการต่าง ๆ ที่จะสามารถนำมาใช้ในการประกอบการตัดสินใจได้อย่างรอบคอบในการดำเนินชีวิต และการมีส่วนร่วมในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาในฐานะพลเมืองดี ตลอดจนการนำความรู้ทางจริยธรรมหลักธรรมทางศาสนา มาพัฒนาตนเองและสังคม ทำให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข

ดังนั้น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จึงต้องเชื่อมโยงสิ่งต่าง ๆ ในหลักสูตรเข้าด้วยกันเป็นศาสตร์บูรณาการวิชาความรู้จากที่ต่าง ๆ วิธีการและแนวคิดของนักวิทยาศาสตร์ กระบวนการของนักคณิตศาสตร์ ความคิดสร้างสรรค์ของศิลปะ

นักดนตรีประสบการณ์ของนักศิลปะและทักษะการถ่ายทอดภาษาออกมา เหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งที่ต้องปฏิบัติ ในการเรียนการสอนกลุ่มสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมทั้งสิ้น

การเชื่อมโยงกลุ่มสาระการเรียนรู้นี้เป็นไปได้ในหลักสูตรและการเรียนการสอนสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ได้แก่

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเชื่อมโยงได้ดีกับการเรียนภาษา ผู้เรียนที่เรียนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ต้องใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้เป็นอย่างดี ใช้ภาษาในการให้เหตุผลและแก้ปัญหา ปกป้องรักษาวัฒนธรรมให้คงไว้ การพัฒนาทักษะทางภาษาในการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ได้แก่ การอ่าน เขียน พูด ฟังวรรณกรรมต่าง ๆ จะช่วยให้เปิดโลกทัศน์ให้ผู้เรียนได้เข้าใจโลกด้วยการศึกษาวรรณกรรมเหล่านี้ ในเชิงประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม วรรณกรรมจากสิ่งพิมพ์ที่ปรากฏอยู่ในชีวิตประจำวันของผู้เรียนมีมากมายที่จะพัฒนาทักษะทางภาษาได้ มิใช่แต่เฉพาะจากหนังสือเรียน ทั้งนี้เพื่อขยายประสบการณ์ทางสังคมที่เป็นจริงของผู้เรียนให้กว้างขวางขึ้น สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ และคอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมืออีกทางหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนพัฒนาภาษาเพื่อการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเชื่อมโยงได้ดีกับการเรียนศิลปะ ศิลปะช่วยให้ผู้เรียนได้เข้าใจมุมมองต่าง ๆ เกี่ยวกับโลก งานศิลปะสะท้อนความคิดจิตวิญญาณความหวังของมนุษยชาติ ศิลปะเป็นเสมือนบันทึกลึกซึ้งว่ามนุษย์เรามีชีวิตมีความคิดอย่างไร ด้วยการนำเสนอมุมมองที่เป็นเอกลักษณ์ของผู้สร้างงานศิลปะนั้น ศิลปะจึงช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โลกกว้างที่เขาอาศัยอยู่ การศึกษาสังคมจากงานศิลปะยังทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ อีกด้วย

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเชื่อมโยงได้ดีกับการเรียนคณิตศาสตร์ คณิตศาสตร์เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้เรียนได้ตรวจสอบ และแก้ปัญหาต่าง ๆ ผู้เรียนได้ใช้แนวคิดทางคณิตศาสตร์ในการจัดระบบ วิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูลต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กับเหตุการณ์หรือประเด็นปัญหาในสังคมได้ ทั้งยังเชื่อมโยงให้ผู้เรียนได้นำวิธีการแก้ปัญหามาใช้เพื่อประเมินความสัมพันธ์ของเหตุการณ์ในอดีตกับ เจอนใจในปัจจุบันและผลที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ด้วย

กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเชื่อมโยงได้ดีกับการเรียนวิทยาศาสตร์ วิธีการทางวิทยาศาสตร์ช่วยให้ผู้เรียนได้สำรวจองค์ประกอบทางการเมือง เศรษฐกิจ ลักษณะทางกายภาพและวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้อง และที่ปรากฏอยู่ในสังคมที่อาศัยอยู่ การเรียนวิทยาศาสตร์เชื่อมโยงกันอย่างใกล้ชิดกับการศึกษาโลกทั้งทางกายภาพและทางสังคม การตรวจสอบผลของ

ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การนำแนวคิดทางวิทยาศาสตร์มาใช้ และผลที่เกิดขึ้นทั้งสองวิชาสามารถเชื่อมโยงให้ผู้เรียนเห็นปัญหาที่เกิดขึ้นจริงและมองเห็นการปฏิบัติเพื่อกิจกรรมทางสังคมได้

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเชื่อมโยงได้กับการเรียน สุขศึกษาและพลศึกษา ช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาเจตคติ ค่านิยม จริยธรรม และวิธีการต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการแก้ปัญหา และการตัดสินใจในเรื่องราวต่าง ๆ ได้ ผู้เรียนสามารถใช้ทักษะและการปฏิบัติตนทางสุขศึกษาและพลศึกษามาดำรงชีวิตเพื่อพัฒนาร่างกาย อารมณ์ และจิตใจ ให้มีคุณภาพได้ จึงเป็นการเชื่อมโยงระหว่างคุณค่าทางร่างกายและสติปัญญา เพื่อการส่งเสริมการดำเนินชีวิตที่ดีต่อสุขภาพ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเชื่อมโยงได้กับการเรียน การงานอาชีพและเทคโนโลยี การเรียนการงานอาชีพและเทคโนโลยี มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ในงานที่เป็นพื้นฐานของวิชาอาชีพ มีทักษะในการทำงาน มีเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ มีจริยธรรมคุณธรรมในการทำงานและสามารถนำความรู้และทักษะไปใช้ในการดำเนินชีวิตซึ่งเชื่อมโยงสัมพันธ์กับการเรียนกลุ่มสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่เน้นการดำเนินชีวิตในสังคมบนพื้นฐานของสัมมาอาชีพที่ประกอบด้วยคุณธรรม จริยธรรม และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยถือว่า การพัฒนาความเป็นพลเมืองดีส่วนหนึ่งต้องประกอบอาชีพที่สุจริต และเป็นประโยชน์ต่อคนและสังคมส่วนรวมด้วย

ดังนั้นกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมจึงมิใช่การเรียน แต่เนื้อหาความรู้ แต่ต้องการให้ผู้เรียนเป็นนักวิเคราะห์เพื่อแก้ปัญหา นำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ จัดโอกาสให้ผู้เรียนได้สำรวจความเป็นไปในสังคมและในโลก พิจารณาวามมนุษย์ พุดเขียนประเมิน คิดคำนวณ วิเคราะห์ สร้างจินตนาการ ต่อดูและพากเพียรพยายามในเรื่องต่าง ๆ กันอย่างไร สังคมศึกษาเชื่อมโยงกิจกรรมที่มนุษย์ทำ โดยเน้นทั้งเรื่องวรรณกรรม ศิลปะ เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ ทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคตเข้าด้วยกัน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จึงเน้นการเรียน การสอนที่บูรณาการความรู้จากสาระวิชาต่าง ๆ มาหลอมรวมเข้าด้วยกันในประเด็นปัญหาหรือเรื่องที่จะศึกษา การจัดวางหลักสูตรและหน่วยการเรียน จึงมักเป็นประเด็นปัญหาที่เป็นการบูรณาการ (Integrated Thematic Unit) ลักษณะหน่วยการเรียนแบบนี้จะนำมาจากแนวคิด ความคิดรวบยอด ปัญหา หรือโครงการ ที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เชื่อมโยงข้อมูลต่าง ๆ ที่เขาต้องแสวงหาและรวบรวม มาเป็นประเด็น ปัญหา หรือโครงการเหล่านั้นอาจเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสาระหลักต่าง ๆ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม กลุ่มภาษาไทย กลุ่มคณิตศาสตร์

กลุ่มวิทยาศาสตร์ กลุ่มศิลปะ กลุ่มสุขภาพและพลศึกษา และกลุ่มการงานอาชีพและเทคโนโลยี ตัวอย่างหน่วยการเรียนรู้ในลักษณะนี้ เช่น เรื่องการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม ความรับผิดชอบ การพึ่งพา การขัดแย้งความสมดุล และความขาดแคลน เป็นต้น จะเห็นได้ว่า การนำ หน่วยการเรียนรู้มาให้ผู้เรียนเป็นเรื่องที่ครูต้องค้นหา ต้องออกแบบเอง มิใช่ นำมาจากหัวข้อของ หนังสือเรียน หน่วยการเรียนรู้ในลักษณะนี้จะมีลักษณะสะท้อนให้เห็นภาพรวมของแนวคิดต่าง ๆ ได้กว้างขวางและลึกซึ้ง มองเห็นวิธีการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ได้ความรู้ในหน่วยเรียนนั้นได้ หลากหลายวิธี ไม่ว่าจะด้วยการเรียนเป็นกลุ่มเป็นรายบุคคล การศึกษาวิจัย การลงมือปฏิบัติงาน การสำรวจภาคสนาม การทดลองในห้องปฏิบัติการและการใช้เทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ เป็นต้น หน่วยการเรียนรู้ในลักษณะนี้จึงต้องใช้เวลาในการศึกษานานพอสมควร อาจจะเป็น 2 สัปดาห์ ถึง 2 เดือนก็มี มิใช่หน่วยการเรียนรู้ที่ใช้เวลาเรียนเพียง 3-4 คาบ สิ่งที่เรียนจึงจะมีความหมาย ต่อผู้เรียน

1.2 วิสัยทัศน์

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ กำหนดวิสัยทัศน์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมไว้ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545 : 7-8)

1. เป็นศาสตร์บูรณาการที่มุ่งให้เยาวชนเป็นผู้มีการศึกษา พร้อมทั้งจะเป็นผู้นำเป็นผู้มีส่วนร่วม และเป็นพลเมืองดีที่มีความรับผิดชอบ โดยนำความรู้จากอดีตมาสร้างความเข้าใจใน มรดกทางวัฒนธรรมของประเทศเพื่อการตัดสินใจในการดำรงชีวิตในสังคมนำความรู้เกี่ยวกับโลก ของเรามาสร้างความเข้าใจในกระบวนการก่อเกิดสภาพแวดล้อมของมนุษย์ เพื่อการตัดสินใจใน การดำรงชีวิตในสังคมนำความรู้เรื่องการเมืองการปกครองมาตัดสินใจเกี่ยวกับการปกครอง ชุมชน ท้องถิ่น และประเทศชาติของคนนำความรู้เรื่องการผลิต การแจกจ่าย การบริโภคสินค้าและบริการ มาตัดสินใจในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัด เพื่อการดำรงชีวิต เพื่อการประกอบอาชีพ และการอยู่ ในสังคมนำความรู้เกี่ยวกับคุณค่าของจริยธรรม ศาสนา มาตัดสินใจการประพฤติปฏิบัติตนและ การอยู่ร่วมกับผู้อื่นนำวิธีการทางสังคมศาสตร์มาค้นหาคำตอบเกี่ยวกับประเด็นปัญหาในสังคมและ กำหนดแนวทางประพฤติปฏิบัติที่สร้างสรรค์ต่อส่วนรวม

ดังนั้น ตลอดระยะเวลาของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรแสดงให้เห็นว่าผู้เรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ได้ใช้ความรู้อย่างมีความหมาย เพื่อการตัดสินใจ การสำรวจสอบสวน การสืบค้น การสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ และนำทางตนเองและ ผู้อื่น เชื่อมโยงความรู้ที่เรียน สูโลกแห่งความเป็นจริงในชีวิตได้

2. ได้บูรณาการสรรพความรู้ กระบวนการและปัจจัยต่าง ๆ เพื่อการเรียนรู้ ตามเป้าหมายของท้องถิ่นและประเทศชาติ การเรียนการสอนต้องใช้ข้อมูล ความรู้ทั้งในระดับท้องถิ่น ประเทศชาติ และระดับโลก เชื่อมโยงเข้าด้วยกัน

3. ผู้เรียนอภิปรายประเด็นปัญหาพร้อมสมัยร่วมกับเพื่อนและผู้ใหญ่ สามารถแสดงจุดยืนในค่านิยม จริยธรรมของตนอย่างเปิดเผยและจริงใจ

4. การเรียนการสอนเป็นบรรยากาศของการส่งเสริมการคิดขั้นสูงในประเด็นหัวข้อที่ลึกซึ้ง ทำทาบ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีความหมาย ได้รับการประเมินที่เน้นการนำความรู้มาประยุกต์ใช้ทุกมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีการจัดเตรียมโครงการที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมเป็นจริงของสังคมที่ให้ผู้เรียนได้นำสิ่งที่เรียนไปใช้ได้จริงในการดำเนินชีวิต

1.3 คุณภาพผู้เรียน

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ กำหนดคุณภาพผู้เรียน ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมไว้ดังนี้ (กรมวิชาการ. 2545 : 9-11)

เป้าหมาย/ความคาดหวัง

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมมีเป้าหมาย/ความคาดหวังที่สำคัญ คือ ให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองดี ในวิถีชีวิตประชาธิปไตยภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การที่จะบรรลุตามเป้าหมายดังกล่าวนี้ จำเป็นต้องมียุทธศาสตร์ประกอบสำคัญ 3 ประการ คือ ความรู้ ทักษะและกระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม

1. ความรู้ ความรู้ในกลุ่มสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีความกว้างขวางมากไม่มีใครที่จะสามารถเรียนทุกสิ่งทุกอย่างได้ทั้งหมด และนี่คือปัญหาที่สำคัญและรุนแรงมากของการเรียนกลุ่มสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่พยายามจะให้เกิดการเรียนรู้ทุกสิ่งทุกอย่างในศาสตร์ที่ประกอบกันอยู่ในกลุ่มนี้ งานที่ทำทาบของนักสังคมศึกษา และครูสังคมศึกษา ก็คือความสามารถที่จะคัดสรรสาระที่จะเรียน ได้อย่างเหมาะสมและมีคุณค่า จึงจำเป็นที่จะต้องรู้จักการใช้เกณฑ์ในการคัดเลือกสาระที่จะเรียน เกณฑ์ในการพิจารณา ก็คือ ให้พิจารณาว่า สิ่งที่จะนำมาเรียนมีนัยสำคัญต่อการพัฒนาความเป็นพลเมืองดีหรือไม่ นั่นก็หมายความว่า การคัดเลือกสาระ เนื้อหา มีใช้อยู่บนพื้นฐานของการที่จะให้ผู้เรียนเป็นนักประวัติศาสตร์ นักสังคมศาสตร์ หรือเป็นนักวิชาการที่เชี่ยวชาญในความรู้ แต่เป้าหมายต้องเป็นไปเพื่อสร้างจิตสำนึกของการเป็นคนดีของสังคม เป็นประชาชนที่มีการศึกษา เข้าใจปัญหาสังคม เชื่อมโยงเข้ากับการดำเนินชีวิตของผู้เรียน และของผู้อื่นได้ส่งเสริมความเข้าใจโลก ปฏิสัมพันธ์ที่มนุษย์มีต่อกัน ความหลากหลายทาง

วัฒนธรรมและมรดกทางวัฒนธรรม และให้เครื่องมือแก่ผู้เรียนในการทำความเข้าใจอดีตเพื่อเป็น
 สาระในการเผชิญและตัดสินใจใด ๆ ในปัจจุบัน โดยตระหนักถึงผลที่จะเกิดขึ้น และวางแผน
 สู่ออนาคต

ดังนั้น ความรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมจึงมี
 การผสมผสานการศึกษาแขนงต่าง ๆ เช่น มานุษยวิทยา เศรษฐศาสตร์ ภูมิศาสตร์ประวัติศาสตร์
 รัฐศาสตร์ นิติศาสตร์ ปรัชญาและศาสนา เข้าด้วยกัน ไม่เพียงเท่านั้น กลุ่มสาระการเรียนรู้
 สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ยังรวมถึงการศึกษาคุณลักษณะการเป็นคนดีของสังคม
 การเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วมในการศึกษา ความเป็นไปของโลก พหุวัฒนธรรม กฎหมายศึกษา
 อาชีพศึกษา และประเด็นปัญหาาร่วมสมัยต่าง ๆ นอกจากนี้ยังจะต้องบูรณาการสาระความรู้จาก
 กลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ เช่น ภาษาไทย ภาษาต่างประเทศ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และ
 เทคโนโลยีอีกด้วย

2. ทักษะและกระบวนการ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
 ประกอบด้วยทักษะทางวิชาการและทักษะทางสังคมที่จำเป็นสำหรับการพัฒนานุคลิกภาพของ
 ผู้เรียนให้เป็นผู้รอบรู้ มีบุคลิกภาพที่เหมาะสม และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมี
 ความสุข

ทักษะทางวิชาการ ได้แก่ ทักษะในการฟัง พูด อ่าน เขียน และการคิด ซึ่งนักเรียนต้อง
 นำมาใช้ในการแสวงหาความรู้ จัดการกับความรู้ การนำความรู้ไปใช้ในการสร้างองค์ความรู้ใหม่
 การแสวงหาและจัดการกับข้อมูลความรู้ต่าง ๆ ทักษะด้านนี้ กลุ่มสาระการเรียนรู้
 สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านศึกษา
 สืบค้นข้อมูลความรู้ ใช้กระบวนการศึกษาค้นคว้าทางสังคมศาสตร์ การสืบสวนความรู้ รวมทั้ง
 ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์

การคิดและนำเสนอแนวคิดต่าง ๆ ทักษะด้านนี้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา
 และวัฒนธรรมจะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด และจัดระบบข้อมูลการตีความ
 วิเคราะห์ สรุป ประเมิน และนำเสนอข้อมูล ความคิดเห็นต่าง ๆ โดยสื่อสารออกมาในรูปแบบ
 ต่าง ๆ โดยเฉพาะการเขียน การพูดที่สื่อความหมายกับผู้อื่นบนพื้นฐานที่มีเหตุผลและหลักการเพื่อ
 จะใช้สนับสนุนและประกอบการพิจารณาตัดสินใจใด ๆ ของบุคคลและสังคมได้อย่างฉลาดและมี
 ประสิทธิภาพ

การสร้างองค์ความรู้ใหม่ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
 จะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถสร้างความรู้ที่เป็นความคิดรวบยอดและหลักการได้
 สามารถอธิบายความสัมพันธ์และความเป็นเหตุเป็นผลของเรื่องราวต่าง ๆ ได้ สามารถคิด อย่างมี

วิจารณ์ญาณ คิดสร้างสรรค์ ศึกษา ค้นคว้า เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่จะมีส่วนช่วยให้ผู้เรียนเกิด ความเข้าใจในเรื่องราวต่าง ๆ ของบุคคลและสังคมที่เราดำรงชีวิตอยู่ และนำไปสู่การนำความรู้ ไปใช้ในการวางแผนแก้ปัญหา ตัดสินใจและการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม

ทักษะทางสังคม ได้แก่ การร่วมมือและการมีส่วนร่วมในสังคม การดูแลรักษา การเอาใจใส่ให้บริการ การมีส่วนร่วมในสังคม ทักษะและกระบวนการกลุ่ม พัฒนาความเป็นผู้นำ ผู้ตามในการทำงานกลุ่ม เห็นคุณค่า เคารพตนเองและผู้อื่น ขอมรับในความคล้ายคลึงและ ความแตกต่างของตนและของผู้อื่น เคารพในทรัพย์สินและสิทธิของผู้อื่น เคารพในกฎกติกาของ กฎหมาย และเคารพในความเป็นมนุษยชาติ และสรรพสิ่งที่มีชีวิตทั้งหลาย

ทักษะและกระบวนการเหล่านี้ ถือเป็นสาระในองค์ประกอบของหลักสูตรและการเรียน การสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่ต้องบูรณาการเข้าไปในองค์ ความรู้ต่าง ๆ และต้องเป็นจุดเน้นในการเรียนทุกชั้นปี/ทุกรายวิชาตลอดหลักสูตร ซึ่งจะสอนแยก ต่างหากจากการศึกษาความรู้ต่าง ๆ ไม่ได้

3. คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม จะช่วยพัฒนาทักษะเกี่ยวกับเจตคติ จริยธรรม และค่านิยม โดยผ่านประสบการณ์ การเรียนรู้และทักษะต่าง ๆ อย่างหลากหลาย ผู้เรียนจะได้รับการพัฒนาเกี่ยวกับความเป็นสมาชิกที่ ดีในสังคมประชาธิปไตย เช่น การรู้จักตนเอง ฟังตนเอง ชื่อสัตย์สุจริต มีวินัย กตัญญูรักเกียรติภูมิ ของตน เคารพเหตุผล มีความยุติธรรม ห่วงใยในสวัสดิภาพของผู้อื่น ขอมรับความแตกต่าง ขจัด ข้อขัดข้องด้วยสันติ ยึดมั่นในความยุติธรรม ความเสมอภาคและเสรีภาพ มีนิสัยในการเป็นผู้ผลิต และผู้บริโภคที่ดี เห็นคุณค่าของการทำงาน การทำงานเป็นกลุ่ม การเคารพสิทธิของผู้อื่นเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม มีความผูกพันกับกลุ่ม รักท้องถิ่น รักประเทศชาติ เทิดทูนสถาบัน พระมหากษัตริย์ ภูมิใจในความเป็นไทย เห็นคุณค่า อนุรักษ์ พัฒนาศิลปวัฒนธรรมและ สิ่งแวดล้อม และศรัทธาในหลักธรรมของศาสนา

คุณภาพของผู้เรียน

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดให้กลุ่มสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเป็น สาระการเรียนรู้พื้นฐานที่ผู้เรียนต้องเรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วยศาสตร์ต่าง ๆ หลายสาขา มีลักษณะเป็นสหวิทยาการมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ทักษะ กระบวนการ มีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ รวมทั้งได้แสดงบทบาทและ ความรับผิดชอบ ทั้งต่อตนเอง ต่อผู้อื่นและต่อสภาพแวดล้อม

จากองค์ประกอบดังกล่าว จึงทำให้กลุ่มสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีจุดเน้น ในการสร้างคุณภาพของผู้เรียนดังนี้

1. ยึดมั่นในหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ สามารถนำหลักธรรมคำสอนไปใช้ปฏิบัติในการอยู่ร่วมกันได้ เป็นผู้กระทำความดี มีค่านิยมที่ดีงาม พัฒนาตนเองอยู่เสมอ รวมทั้งบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์กับสังคมส่วนรวม
2. ยึดมั่น ศรัทธาและธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี ปฏิบัติตามกฎหมาย ขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมไทย รวมทั้งถ่ายทอดสิ่งที่ดีงามไว้เป็นมรดกของชาติ เพื่อสันติสุขของสังคมไทยและสังคมโลก
3. มีความสามารถในการบริหารจัดการทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพ เพื่อดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ และสามารถนำหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ภาควิชาใจในความเป็นไทยทั้งในอดีตและปัจจุบัน สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ และนำไปสร้างองค์ความรู้ใหม่ได้
5. มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีงามระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม เป็นผู้สร้างวัฒนธรรม มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

1.4 สารการเรียนรู้กลุ่มสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ กำหนดสารการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมไว้ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2545 : 16-18) สารที่เป็นองค์ความรู้ของกลุ่มสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ประกอบด้วย

สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม เป็นความคิดรวบยอดเกี่ยวข้องกับศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ปรัชญา ประวัติศาสตร์ สังคมวิทยา มานุษยวิทยา ที่มุ่งศึกษามาตรฐานความประพฤติของพลเมืองและการยกระดับภาวะทางจิต

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม เป็นสาระที่มีแนวความคิดรวบยอดที่เกี่ยวกับ สังคมวิทยา มานุษยวิทยา รัฐศาสตร์ และนิติศาสตร์ โดยศึกษาระบบความสัมพันธ์ของมนุษย์ในฐานะที่เป็นสมาชิกของสังคม มีวัฒนธรรม มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น เป็นกลุ่ม ศึกษาสถาบันทางสังคม การจัดระเบียบทางสังคมมุ่งให้เกิดความเข้าใจต่อระบบการเมือง การปกครอง โดยเฉพาะบทบาทและหน้าที่ในฐานะพลเมืองของประเทศในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ศึกษาการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดินของไทย และหลักกฎหมายที่สำคัญ องค์ประกอบของกระบวนการยุติธรรม

สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ สาระหลักนี้เป็นความคิดรวบยอดที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ สังคมวิทยา และสิ่งแวดล้อมศึกษา ที่มุ่งให้ความเข้าใจว่ามนุษย์มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมเพื่อตอบสนองความต้องการและความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตอย่างไร

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ สาระหลักนี้เป็นความคิดรวบยอดที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ ปรัชญามานุษยวิทยา สังคมวิทยา และโบราณคดี ที่มุ่งให้ความเข้าใจว่าวิวัฒนาการ การดำเนินชีวิต ของมนุษยชาตินั้นมีการสั่งสมตามกาลเวลาอย่างต่อเนื่องและเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย การศึกษาเรื่องราวในอดีตทำให้เกิดการเรียนรู้ว่า มนุษย์ในอดีตเผชิญปัญหาต่างๆ ในขณะที่ดำรงชีวิตอยู่อย่างไร มีวิธีการจัดการกับปัญหาต่างๆ ทั้งที่ประสบความสำเร็จ และความผิดพลาดอย่างไร เหตุการณ์และการกระทำในอดีต มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ในเวลาต่อมาอย่างไร

สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์ สาระนี้เป็นความคิดรวบยอดที่เกี่ยวข้องกับภูมิศาสตร์สิ่งแวดล้อม ศึกษาด้านประวัติศาสตร์ มานุษยวิทยา ที่มุ่งให้ความเข้าใจในเรื่องมิติสัมพันธ์ทางภูมิศาสตร์กับสภาพแวดล้อมต่างๆ ที่ปรากฏอยู่ในโลก ความสัมพันธ์ต่อกันและกัน และต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์

1.5 มาตรฐานการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 2

มาตรฐานที่ 1.1 เข้าใจประวัติ ความสำคัญ หลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ และสามารถนำหลักธรรมของศาสนามาเป็นหลักปฏิบัติในการอยู่ร่วมกัน

มาตรฐานที่ 1.2 ยึดมั่นในศีลธรรม การทำความดี มีค่านิยมที่ดีงาม และศรัทธาในพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ

มาตรฐานที่ 1.3 ประพฤติ ปฏิบัติตนตามหลักธรรม และศาสนาพิธีของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ค่านิยมที่ดีงาม และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตน บำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม สิ่งแวดล้อม เพื่อการอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข

มาตรฐานที่ 2.1 ปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดีตามกฎหมาย ประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างมีความสุข

มาตรฐานที่ 2.2 เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา และธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

มาตรฐานที่ 3.1 เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิต และการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ และคุ้มค่า รวมทั้งเศรษฐกิจอย่างพอเพียง เพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ

มาตรฐานที่ 3.2 เข้าใจระบบและสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสำคัญของระบบเศรษฐกิจและความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

มาตรฐานที่ 4.1 เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลา และยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ และสามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์บนพื้นฐานของความเป็นเหตุเป็นผล มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

มาตรฐานที่ 4.2 เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในแง่ความสำคัญและการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญ และสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

มาตรฐานที่ 4.3 เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรมไทย ภูมิปัญญาไทย มีความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

มาตรฐานที่ 5.1 เข้าใจลักษณะของโลกทางกายภาพ ตระหนักถึงความสัมพันธ์ของสรรพสิ่ง ที่ปรากฏในระวางที่ ซึ่งมีผลต่อกันและกันในระบบของธรรมชาติ ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหาข้อมูล ภูมิสารสนเทศซึ่งจะนำไปสู่การใช้ และการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐานที่ 5.2 เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรคัวัฒนธรรม และมีจิตสำนึก อนุรักษ์ ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

จากการพิจารณามาตรฐานการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 2 มาตรฐานที่นำมาใช้ในการวิจัย คือ มาตรฐานที่ 5.1 และ มาตรฐานที่ 5.2

2. อําเภอนอม

อําเภอนอม มีรายละเอียดดังนี้ (ที่ว่าการอําเภอนอม. 2550 : 1)

2.1 สภาพทั่วไปของอําเภอนอม

อําเภอนอม มีพื้นที่ 433,926 ตารางกิโลเมตร หรือ 271,203.75 ไร่ อยู่ห่างจากตัวจังหวัดนครศรีธรรมราช 105 กิโลเมตร ห่างจากตัวเมืองสุราษฎร์ธานีประมาณ 60 กิโลเมตร ห่างจากกรุงเทพมหานคร 700 กิโลเมตร พื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ในแนวเทือกเขาน้อยใหญ่และที่ราบเชิงภูเขา จากทิศเหนืออ้อมไป จรดทิศตะวันตก และทิศใต้ พื้นที่ ตอนกลางเป็นที่ราบเปิดสู่ฝั่งทะเลด้านอ่าวไทย จึงมีทัศนียภาพ ที่สวยงามเหมาะแก่การท่องเที่ยวทางธรรมชาติเป็นอย่างมาก โดยมีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือจด

อําเภอคอนสัก

จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ทิศใต้จด	อำเภอสิชล	จังหวัดนครศรีธรรมราช
ทิศตะวันออกจด	ฝั่งทะเลด้านอ่าวไทย	
ทิศตะวันตกจด	อำเภอสิชล	จังหวัดนครศรีธรรมราช

อำเภอขนอมแบ่งเขตการปกครองท้องที่ออกเป็น 3 ตำบล จำนวน 34 หมู่บ้าน คือ

1. ตำบลขนอม จำนวน 14 หมู่บ้าน
2. ตำบลควนทอง จำนวน 12 หมู่บ้าน
3. ตำบลท้องเนียน จำนวน 8 หมู่บ้าน

2.1.1 ตำบลขนอม

มีข้อมูลของตำบล ดังต่อไปนี้ (ไทยตำบลคอทคอม. สืบค้นเมื่อ 1 มกราคม พ.ศ. 2551, จาก <http://www.thaitambon.com/>)

ประวัติความเป็นมา

ตำบลขนอม เดิมชื่อ "เมืองตระนอม" สร้างขึ้นเมื่อประมาณ พ.ศ. 1908 โดยเจ้าอินทราซึ่งมีพระชายาชื่อ เจ้าหญิงสนครา (ธิดาของพระพนมวัง และพระนางเสด็จทอง) ต่อมา มีฐานะเป็นตำบลหนึ่งของอำเภอสิชล จนกระทั่ง พ.ศ.2481 กระทรวงมหาดไทยจึงยกฐานะเป็นกิ่งอำเภอ และประกาศยกฐานะเป็นอำเภอเมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2502 ซึ่งต่อมาเรียกเพี้ยนเป็น "ขนอม" มาจนถึงปัจจุบันนี้ตำบลขนอมมีจำนวนหมู่บ้านทั้งหมด 14 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ 1 บ้านบางโหนด หมู่ 2 บ้านพังมะพร้าว หมู่ 3 บ้านหัวทะเล หมู่ 4 บ้านสี่แยกในไสหมู่ 5 บ้านโพธิ์กรด หมู่ 6 บ้านหน้าด่าน หมู่ 7 บ้านเปร็ด หมู่ 8 บ้านในเพลลา หมู่ 9 บ้านวัดสำเภา หมู่ 10 บ้านนาคลอง หมู่ 11 บ้านวัดโน หมู่ 12 บ้านในทราย หมู่ 13 บ้านเขาหิน หมู่ 14 บ้านป่าตาล

สภาพทั่วไปของตำบล

เนื้อที่องค์การบริหารส่วนตำบลขนอม ตั้งอยู่ริมฝั่งทะเลตะวันออก (อ่าวไทย) มีเนื้อที่ประมาณ 140.63 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 86,451 ไร่ ลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นภูเขา ที่ลาดเชิงเขา ที่ราบชายฝั่งทะเลและป่าชายเลนเป็นส่วนใหญ่

อาณาเขตตำบล

ทิศเหนือติดต่อกับ	ต.ท้องเนียน อ.สิชล จ.นครศรีธรรมราช
ทิศใต้ติดต่อกับ	ต.ทุ่งไเส อ.สิชล จ.นครศรีธรรมราช
ทิศตะวันออกติดต่อกับ	อ่าวไทย
ทิศตะวันตกติดต่อกับ	ต.ควนทอง อ.สิชล จ.นครศรีธรรมราช

จำนวนประชากร

จำนวนประชากรทั้งสิ้น 11,109 คน ชาย 5,447 คน หญิง 5,662 คน

ข้อมูลอาชีพของตำบล

อาชีพหลัก ทำเกษตรกรรม

อาชีพเสริม ค้าขาย

ข้อมูลสถานที่สำคัญของตำบล

1. วัดสุวรรณบรรพต
2. วัดเขานอม
3. วัดกระดั่งงา
4. วัดในเขานอม
5. สำนักสงฆ์ในเพลา
6. สำนักงานเทศบาลตำบลเขานอม

2.1.2 ตำบลควนทอง (ไทยตำบลคอทคอม. สืบค้นเมื่อ 1 มกราคม พ.ศ. 2551, จาก <http://www.thaitambon.com/>)

ประวัติความเป็นมา

ตำบลควนทอง เป็นตำบลหนึ่งในจำนวน 3 ตำบลของอำเภอเขานอม มีจำนวนหมู่บ้านทั้งสิ้น 12 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ 1 บ้านธารทอง หมู่ 2 บ้านทควนทองหมู่ 3 บ้านบางคู หมู่ 4 บ้านเจดีย์หลวง หมู่ 5 บ้านหน้าเหมือง หมู่ 6 บ้านคลองเหลง หมู่ 7 บ้านเขาวังทอง หมู่ 8 บ้านคลองวัง หมู่ 9 บ้านคีรีรัตน์ หมู่ 10 บ้านเขาหัวช้าง หมู่ 11 บ้านท่าน้อย หมู่ 12 บ้านนานนท

สภาพทั่วไปของตำบล

มีเนื้อที่ประมาณ 97,738 ไร่ หรือประมาณ 156,388 ตารางกิโลเมตรลักษณะภูมิประเทศมีพื้นที่ส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นที่ราบสูงชันสู่ทางด้านทิศตะวันตกและทางทิศใต้ และมีภูเขาอยู่โดยทั่วไปทั้งตำบล โดยเฉพาะทางด้านทิศตะวันตกและทิศใต้

อาณาเขตตำบล

ทิศเหนือติดต่อกับ ต.ท้องเนียน อ.เขานอม จ.นครศรีธรรมราช

ทิศใต้ติดต่อกับ ต.สี่ขีด อ.สิชล จ.นครศรีธรรมราช และ อ.คอนสัก

จ.สุราษฎร์ธานี

ทิศตะวันออกติดต่อกับ ต.เขานอม อ.เขานอม จ.นครศรีธรรมราช

ทิศตะวันตกติดต่อกับ อ.คอนสัก จ.สุราษฎร์ธานี

จำนวนประชากร

จำนวนประชากรทั้งสิ้น 7,515 คน ชาย 3,776 คน หญิง 3,739 คน

ข้อมูลอาชีพของตำบล

อาชีพหลัก ทำสวน ค้าขาย

อาชีพเสริม จักสาน แปรรูปผลผลิตทางการเกษตร

ข้อมูลสถานที่สำคัญของตำบล

1. อบต.ควนทอง
2. ถ้ำเขาวังทอง
3. น้ำตกโจและน้ำตกทำน้อย
4. วัดเจดีย์หลวง
5. วัดธารทอง
6. วัดบางคู
7. วัดทำน้อย
8. สถานีอนามัย 3 แห่ง

2.1.3 ตำบลทองเนียน (ไทยตำบลคอกคอม. สืบค้นเมื่อ 1 มกราคม พ.ศ. 2551, จาก <http://www.thaitambon.com/>)

ประวัติความเป็นมา

อำเภอขนอมเดิมเป็นเมือง ๆ หนึ่ง ในรัชสมัยพระเจ้าอู่ทองแห่งกรุงศรีอยุธยา ระหว่าง พ.ศ.1893 – 1912 ได้รับการสำรวจเข้าอยู่ในทำเนียบการปกครองในรัชสมัยรัชกาลที่ 5 มีฐานะเป็นตำบล ๆ หนึ่งของอำเภอสีชล ยกฐานะเป็นอำเภอเมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2502 มีจำนวน 2 ตำบล คือ ตำบลขนอม และตำบลทองเนียน และต่อมาได้แบ่งแยกเพิ่มขึ้นอีก 1 ตำบล คือ ตำบลควนทอง รวมเป็น 3 ตำบล ปัจจุบันตำบลทองเนียนจึงเป็นตำบลหนึ่งในจำนวน 3 ตำบลของอำเภอขนอม

สภาพทั่วไปของตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลทองเนียน มีเนื้อที่ประมาณ 26,930 ไร่ หรือประมาณ 43 ตารางกิโลเมตร ตั้งอยู่หมู่ที่ 1 ถนนสาย - บ้านน้ำโจตำบลทองเนียน ห่างจากที่ว่าการอำเภอ ประมาณ 6 กิโลเมตรลักษณะภูมิประเทศ เป็นที่ราบลุ่มชายฝั่งทะเล ป่าชายเลน และมีภูเขาเกือบตลอดแนวชายฝั่งทะเล

อาณาเขตตำบล

ทิศเหนือ ติดต่อกับ อำเภอไทย

ทิศใต้ ติดต่อกับ เทศบาลตำบลขนอม อ.ขนอม จ.นครศรีธรรมราช

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ อำเภอไทย

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ต.ควนทอง อ.ขนอม จ.นครศรีธรรมราช

จำนวนประชากร

มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 4,468 คน เป็นชาย 2,184 คน หญิง 2,284 คน

ข้อมูลอาชีพของตำบล

อาชีพหลัก ทำสวน ประมง นาทุ่ง ค้าขาย

อาชีพเสริม แปรรูปผลิตภัณฑ์ทางทะเล รับจ้าง

2.2. แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม

อำเภอขนอมมีสถานที่ท่องเที่ยวอยู่ในที่เดียวกัน ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยนำเอาสถานที่ท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจ และเป็นสถานที่ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ โดยมีข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว ดังนี้ (บริษัททัวร์ไทย อินโฟ จำกัด. เก็บค้นเมื่อ 1 มกราคม พ.ศ. 2551, จาก <http://www.thai-tour.com>)

ภาพที่ 1 แสดงรูปภาพหาดคอเขา

หาดคอเขา

อยู่ทางตอนเหนือสุดของอำเภอขนอม ติดกับเขาคอเขา ซึ่งเป็นท่าเทียบเรือน้ำลึกของเอกชน และเป็นที่ตั้งของศาลกรมหลวงชุมพร ชาวขนอมนิยมไปพักผ่อนกันตอนเย็น มีบรรยากาศคล้ายกับหาดบางแสนที่จังหวัดชลบุรี

ภาพที่ 2 แสดงรูปภาพหาดในเพลา

หาดในเพลา

เป็นหาดทรายที่อยู่ทางตอนใต้สุดของอ่าวและเป็นที่พักของนักท่องเที่ยวมาเป็นเวลานานแล้ว ลักษณะหาดเป็นแนวยาวโค้งครึ่งวงกลมขนานกับแนวภูเขา มีลำธารไหลจากน้ำตกหินลาดลงสู่ทะเล ทิวทัศน์ภาพโดยรอบมีความเป็นธรรมชาติที่งดงามด้วยสวนมะพร้าว จุดชมวิวของหาดนี้คือบริเวณถนนเลียบริมภูเขาทางเข้าอ่าวห้องหีบ โดยเดินทางผ่านหมู่บ้านชาวประมงที่มีชื่อเสียงในการทำกะปิ บนหาดนี้มีร้านอาหาร และมีที่พักบริหารนักท่องเที่ยวตลอดแนวหาด เส้นทางอีกอย่างหนึ่งคือ หินเล็ก ๆ โกงมนเนื้อละเอียดต่างสีคู่จตุรมุขที่เจียรนัยคายคั้นบนพื้นหาดทรายสีขาว

น้ำตกหินลาด

ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 8 บ้านในเพลา ที่ไหลลงสู่ทะเลตรงหาดในเพลา สามารถนำรถเข้าถึงแอ่งที่เล่นน้ำได้สะดวกแยกจากถนนลาดยาง 1.5 กิโลเมตร

ภาพที่ 3 แสดงรูปเจดีย์ปะการัง

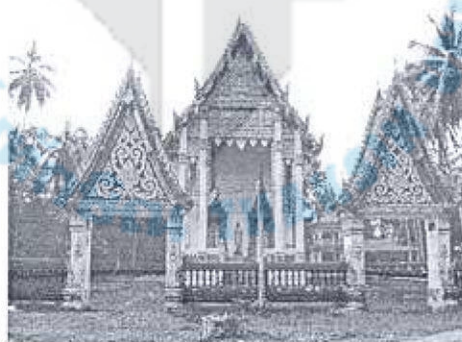

ภาพที่ 4 แสดงรูปจุดชมวิว ณ เจดีย์ปะการัง

วัดจันทน์ธาตุธาราม หรือ วัดเขาธาตุ

มีเจดีย์ปะการังประดิษฐานอยู่บนเขาธาตุ ตามตำนานกล่าวว่าเจดีย์นี้ได้ทำการก่อสร้างหลังจากสร้างพระบรมธาตุเมืองนครศรีธรรมราชเสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยผู้มีจิตศรัทธาจากเมืองไชยา ได้รวบรวมเงินทอง และของมีค่าต่าง ๆ เพื่อไปบรรจุ ที่พระบรมธาตุเมืองนคร แต่ได้ก่อสร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว แล้วผู้มีจิตศรัทธาดังกล่าว จึงได้ร่วมมือกันสร้างเจดีย์ขึ้นบนเขาธาตุ ซึ่งสร้างด้วยหินปะการังทั้งองค์ องค์เจดีย์เป็นรูปโอคว่ำ มีเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 5-6 เมตร รอบๆ เจดีย์มีพระพุทธรูปแกะสลักหินทรายแดง ประดิษฐานบริเวณเจดีย์ เชื่อว่าคงเป็นแหล่งอารยธรรมทางด้านพุทธศาสนาสมัยหนึ่งในบริเวณอ่าวทางตอนเหนือของคาบสมุทรมนี้ (ที่มา <http://www.thai-tour.com>)

ภาพที่ 5 แสดงรูปวัดกระดังงา

วัดกระดังงา

เป็นวัดเก่าแก่ของอำเภอขนอม สันนิษฐานว่าสร้างมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาวัดนี้ ห่างจากถนนสายขนอม - ในเพลา ประมาณ 200 เมตร ภายในอุโบสถมีภาพเขียนพุทธประวัติฝีมือจิตรบรรจง มีพระประธานเป็นพระพุทธรูปสมัยอยุธยา ประดิษฐานอยู่ภายใน และมีโบราณวัตถุที่น่าสนใจมากมาย โดยเฉพาะเครื่อง ถ้วยชาม เป็นต้น (ที่มา <http://www.thai-tour.com>)

ถ้ำเขาวังทอง

ห่างจากตัวเมือง 77 กม. เป็นถ้ำที่มีความงดงามทางธรรมชาติแห่งหนึ่งของจังหวัดนครศรีธรรมราช ภายในถ้ำเขาวังทองมีลักษณะเป็นห้องโถงขนาดใหญ่บ้างเล็กบ้างหลายห้อง แต่ละห้องมีหินงอกหินย้อยที่มีขนาดและรูปร่างที่แปลก ๆ ต่างกัน อาทิ คล้ายเจดีย์ ไคโนเสาร์ น้อยหน้า ไข่ดาว เป็นต้น การเข้าชมบางห้อง จะต้องใช้วิธีคาน ลอด หรือปีนป่าย การเดินทางจากอำเภอขนอมเลี้ยวขวาตรงทางแยกไปยังอำเภอคอนสัก และเลี้ยวซ้ายอีกครั้งหนึ่ง ตรงปากทางเข้ามีศาลาที่พักผู้โดยสารเป็นที่สังเกตุ ชื่อศาลาต้นสกุล เข้าไปอีก ประมาณ 6 กม. ถึงปากทางเข้าถ้ำ ผู้ที่ต้องการเข้าชมถ้ำเขาวังทองต้องติดต่อขอกุญแจจากผู้ดูแลถ้ำก่อนได้ ที่บ้านที่อยู่ตรงปากทางเข้าถ้ำ (ที่มา <http://www.thai-tour.com>)

3. หน่วยการเรียนรู้

3.1 ความหมายของหน่วยการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ บางตำราใช้คำว่า หน่วยการสอน มีผู้ให้คำนิยามความหมายไว้หลายท่านดังต่อไปนี้

ชำระ บัวศรี (2531 : 253-254) ได้ให้ความหมายของหน่วยการเรียนการสอนดังนี้ “หน่วยการเรียนการสอนต้องประกอบไปด้วยเนื้อหาวิชา จำนวนหนึ่งที่ได้ถูกคัดเลือกมาภายใต้หัวข้อหนึ่งและด้วยจุดประสงค์ร่วมกันอย่างหนึ่งซึ่งจะต้องใช้กิจกรรมและประสบการณ์หลายอย่างในการที่จะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ สิ่งสำคัญที่หน่วยการเรียนการสอนจะต้องมีนอกเหนือที่ได้กล่าวมาแล้วคือ ผู้เรียนต้องมีปัญหาาร่วมกัน เนื้อหาและวิธีการจะต้องมีความหมายต่อผู้เรียนและช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง”

จำเนียร ช่วงโชติ (2532 : 11) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้ว่า เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอันเป็นผลมาจากการได้รับประสบการณ์

ถ้าควน สุริยวรรณ (2536 : 13) ให้ความหมายของคำว่าหน่วยการเรียนรู้ไว้ว่า หมายถึง แผนการเรียนการสอนที่ประกอบด้วย สารสำคัญ จุดประสงค์ ประสบการณ์ กิจกรรม สื่อการเรียน และการวัดผลประเมินผลที่จัดไว้ได้อย่างเหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มีพฤติกรรมอันพึงประสงค์ ครูผู้สอนสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้ทันที

วาริ ธีระจิตร (2543 : 68) ให้ความหมายว่า หน่วยการเรียนดังนี้ หน่วยการเรียนรู้ คือ โครงการที่จะมุ่งให้บรรลุผลโดยเฉพาะเจาะจง โดยใช้เนื้อหาหรือกิจกรรม ซึ่งสัมพันธ์กับ เนื้อหาวิชาที่คัดเลือกไว้อย่างดี การสอนแบบหน่วย จะมีลักษณะการแก้ปัญหา มารวมกับการสอนเป็นหน่วย เพื่อให้การสอนแบบหน่วยสมบูรณ์ และทันสมัยยิ่งขึ้น

ศุภวรรณ จันทะยอด (2545 : 17) ให้ความหมายของหน่วยการเรียนรู้หรือ หน่วยการเรียนการสอนว่า หมายถึงเนื้อหาวิชาที่เป็นปัญหาร่วมกันของผู้เรียน ที่ถูกคัดเลือกมา ภายใต้วหัวข้อหนึ่ง ซึ่งประกอบไปด้วยแผนการสอนที่ประมวลประสบการณ์ อันได้แก่ สารสำคัญ จุดประสงค์ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน และการวัดผล ประเมินผลที่จัดไว้ได้อย่างเหมาะสมผสมกลมกลืน มีความหมายต่อผู้เรียน และช่วยให้ผู้เรียนได้ เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

ฮิลการ์ด และโบเวอร์ (Hillgard and Bower. 1996 : 2) ให้ความหมายของการเรียนรู้ว่า เป็นกระบวนการที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเพื่อเผชิญกับสถานการณ์ ไม่รวมถึงการ ตอบสนองโดยธรรมชาติ วุฒิกภาวะและลักษณะอาการที่เกิดขึ้นชั่วคราวของสิ่งมีชีวิต

จากความหมายของนักการศึกษา สรุปได้ว่า หน่วยการเรียนรู้ หมายถึง เนื้อหาสาระ หัวข้อหรือประเด็น ประสบการณ์หรือกิจกรรมที่ผู้เรียนให้ความสนใจ ค้นคว้าหาคำตอบในสิ่งที่ ตนสนใจ เพื่อแก้ปัญหาและค้นพบคำตอบตามที่ผู้เรียนต้องการ

3.2 องค์ประกอบของหน่วยการเรียนรู้

เสริมศรี ไชยสร (2528 : 131) กล่าวถึงองค์ประกอบของหน่วยการเรียนการสอน ประกอบด้วย

1. ความมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ในการสอน
2. เนื้อหาวิชา
3. ความคิดรวบยอดสำคัญที่ผู้เรียนได้เรียนรู้
4. พฤติกรรมก่อนการเรียนการสอน คือ พื้นฐานความรู้หรือทักษะที่เด็กควรมีก่อน การเรียนหรือที่กำลังจะสอน และมีความรู้ทักษะเกี่ยวกับเรื่องที่กำลังจะสอน
5. การทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) เพื่อทดสอบความรู้พื้นฐานเบื้องต้น ทดสอบว่าใคร มีความรู้ในสิ่งที่กำลังจะเรียนมากน้อยเพียงใด เพื่อจัดประสบการณ์ให้เหมาะกับเด็ก

6. กิจกรรมการเรียนการสอน รวมทั้งแหล่งวิทยากร หรือสิ่งที่ใช้ที่จัดให้สัมพันธ์สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

7. การประเมินผล รวมถึงการทดสอบหลังเรียน (Post-test) ด้วย

ดังนั้น เมื่อทำเป็นหน่วยการเรียนการสอน ควรจะรวมเอกสารวัสดุอุปกรณ์ไว้พร้อมเอกสารที่เป็นองค์ประกอบของหน่วยมีดังต่อไปนี้

1. แผนการสอน ซึ่งบรรจุองค์ประกอบของหลักสูตรการสอนโดยทั่วไปดังกล่าวมาแล้วข้างต้น รวมทั้งระบุการแบ่งคาบเวลาเรียนไว้ด้วย

2. วัสดุอุปกรณ์ และเอกสารการเรียนการสอนตามแผนที่วางไว้ รวมถึงข้อสอบก่อนเรียนและข้อสอบหลังเรียน เอกสารบรรยายเนื้อหาที่ต้องแจกนักเรียน วัสดุหรือแบบฝึกที่จะให้นักเรียนทำกิจกรรมด้วย

3. เอกสารคู่มือการใช้ ซึ่งจะเป็นคู่มือครู ประกอบด้วย คำนำ คำชี้แจงต่าง ๆ ข้อเสนอแนะสำหรับการเตรียมตัวหรือเตรียมอุปกรณ์ของครูและเฉลยคำตอบของแบบฝึกหัดหรือข้อทดสอบต่าง ๆ

ไตรรงค์ เจนการ (2547 : 31) กล่าวถึงองค์ประกอบของหน่วยการเรียนรู้ ดังนี้

1. ประเด็นคำถามหรือหัวข้อของหน่วยการเรียนรู้
2. มาตรฐานการเรียนรู้
3. หลักฐานร่องรอยผลการเรียนรู้ที่เป็นชิ้นงาน ผลงาน ภาระงาน โครงการ
4. เกณฑ์การประเมินผล
5. แนวการให้คะแนน
6. ตัวอย่างผลงาน ชิ้นงาน
7. กิจกรรมการเรียนการสอน

จากการพิจารณาถึงองค์ประกอบของหน่วยการเรียนรู้ข้างต้น สรุปได้ว่าองค์ประกอบของหน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ และชื่อหน่วยการเรียนรู้ย่อย อาจประกอบด้วย

1. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง อธิบายถึงสิ่งที่ผู้เรียนควรรู้และเข้าใจ และสามารถปฏิบัติได้อย่างชัดเจน และเข้าใจง่าย ก่อให้เกิดความสนใจในการเรียนรู้ ให้คำนิยามขอบเขตและการลำดับของการเรียนรู้ เหมาะสมกับช่วงอายุและความสามารถของผู้เรียน

2. กระบวนการ ใช้ยุทธวิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพ

4. กิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลาย เป็นสิ่งที่มีความหมายและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน

3. การประเมินผล การประเมินผลที่มีประสิทธิภาพตามมาตรฐานและ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง แบบทดสอบ ชิ้นงานของผู้เรียนสะท้อนกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างชัดเจน การประเมินชิ้นงาน โครงการตามสภาพจริง และมีความหมายต่อผู้เรียนและมีการให้คะแนนที่ชัดเจน

3.3 ลักษณะของหน่วยการเรียนรู้

เสริมศรี ไชยสร (2526 : 114) กล่าวว่า ลักษณะของหน่วย เป็นการวางแผนจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่จะนำไปใช้ในสถานการณ์การเรียนการสอนได้ทันที โดยจัดวางขั้นตอนของเนื้อหาการจัดกิจกรรมและวัสดุเอกสารการสอนตามลำดับขั้นโดยละเอียด ตามจุดมุ่งหมายในการเรียนการสอนเรื่องนั้น ๆ

จำนง พรายแยมแห (2529 : 85) ได้กล่าวถึงหน่วยการเรียนการสอนที่ดีมีลักษณะเฉพาะที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

1. เป็นลักษณะที่บูรณาการเบ็ดเสร็จสมบูรณ์ในตัวเอง
2. หน่วยที่ดีจะสร้างบนพื้นฐานความต้องการของผู้เรียนและสังคม
3. กำเนึงถึงพัฒนาการและวุฒิภาวะของผู้เรียน โดยยึดจิตวิทยาการเรียนรู้นมาเป็นแนวในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
4. เน้นประสบการณ์ชีวิตเกี่ยวกับกระบวนการคิด การทำ และการแก้ปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ
5. ส่งเสริมพัฒนาการทางสังคมของผู้เรียน จากกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ

6. มีการยืดหยุ่นเกี่ยวกับเวลาในการเรียนมากขึ้น

ธีารง บัวศรี (2531 : 254) กล่าวถึงลักษณะของหน่วยการเรียนการสอนที่ดีดังนี้

1. ต้องสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน
2. ต้องมีจุดประสงค์ที่มุ่งสู่จุดเดียวกัน ไม่แตกแยกอันจะทำให้ขาดความเป็น กลุ่มก้อน
3. ต้องให้ผู้เรียนและผู้สอนทราบอย่างชัดเจนว่าจะเริ่มต้นเมื่อใดและจะจบลงเมื่อใด
4. กิจกรรมต่าง ๆ ที่ให้ทำต้องมีประโยชน์ในด้านการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนมองเห็นว่าสิ่งที่ทำนั้นจะนำไปสู่จุดหมายปลายทางที่กำหนดไว้
5. สามารถใช้ในการเรียนการสอนได้ตามสภาพที่เป็นอยู่
6. เป็นหน่วยที่มีกิจกรรมหลากหลาย เพื่อสนองความต้องการของผู้เรียน
7. กำหนดจุดประสงค์ไว้ชัด ทำให้ง่ายแก่การประเมินผล
8. เป็นหน่วยที่ส่งเสริมความร่วมมือในการวางแผนระหว่างผู้สอนและผู้เรียน
9. เป็นหน่วยที่ส่งเสริมให้มีการกระทำต่อเนื่องกันไปในทางที่เป็นประโยชน์ยิ่งขึ้น

10. เป็นหน่วยที่สมบูรณ์ทั้งในด้านจุดประสงค์ เนื้อหาวิชา และกิจกรรม ก็มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด

จากการพิจารณาลักษณะหน่วยการเรียนรู้ข้างต้นสรุปได้ว่า ลักษณะของหน่วยการเรียนรู้ควรเป็นเรื่องที่ผู้เรียนสนใจ มีกิจกรรมหลากหลายให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรม มีการกำหนดจุดประสงค์ การประเมินผลที่ชัดเจน ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง

3.4 ขั้นตอนการออกแบบหน่วยการเรียนรู้

หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร (2546 : 45) ได้อธิบายการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ ไว้ดังนี้

การจัดทำหน่วยการเรียนรู้สามารถทำได้โดยการนำเอาสาระการเรียนรู้รายปีหรือรายภาคที่กำหนดไว้ในคำอธิบายรายวิชาไปบูรณาการ แล้วจัดทำเป็นหน่วยการเรียนรู้หน่วยย่อย ๆ เพื่อสะดวกในการจัดการเรียนรู้ และผู้เรียนได้เรียนรู้ในลักษณะองค์รวม มีแนวทางในการจัดทำหลายวิธี เช่น

วิธีที่ 1 วิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี/ภาค ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี/ภาค จากคำอธิบายรายวิชาจำแนกเป็นเรื่องย่อย ๆ แล้วนำเรื่องย่อย ๆ ที่สอดคล้องกันมารวมกันเป็นหน่วยการเรียนรู้ แล้วตั้งชื่อหน่วยการเรียนรู้ที่น่าสนใจ

วิธีที่ 2 นำความคิดรวบยอดของสาระการเรียนรู้จากคำอธิบายรายวิชามาวิเคราะห์เป็นหน่วยย่อย ตั้งเป็นหัวเรื่อง แล้วนำสาระต่าง ๆ หรือเรื่องย่อย ๆ ที่เกี่ยวข้องมาบูรณาการจัดทำเป็นหน่วยการเรียนรู้ แล้วตั้งชื่อหน่วยการเรียนรู้ที่น่าสนใจการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ อาจจะบูรณาการทั้งภายในและระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้หรือเป็นการบูรณาการเฉพาะเรื่องตามลักษณะสาระการเรียน หรือเป็นการบูรณาการที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของผู้เรียน

เสริมศรี ไชยศรี (2528 :130) กล่าวถึงขั้นตอนการออกแบบหน่วยการเรียนรู้ว่ามีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การเตรียมการ
  - 1.1 สำรวจและวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน
  - 1.2 พิจารณาเลือกหัวข้อการเรียนรู้ ปัญหา ความต้องการ และหลักการที่สำคัญที่นำมาใช้เป็นแกนในการสร้างหน่วย
  - 1.3 วางแผนคร่าว ๆ ว่าจะมีวิธีการใดบ้างที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในเรื่องนั้น ๆ
  - 1.4 เปิดอภิปรายกับผู้เรียน ให้ผู้เรียนวิเคราะห์ตัดสินใจ เลือกเรื่องหรือปัญหาที่ผู้เรียนต้องการจะรู้

- 1.5 วางแผนร่วมกับผู้เรียน เขียนโครงร่างของหน่วย
2. การพัฒนาหน่วยการสอน
  - 2.1 เขียนคำนำเพื่ออธิบายลักษณะของหน่วยการสอน วัตถุประสงค์ หัวเรื่อง ผู้เรียน สภาพห้องเรียน และเวลาเรียน
  - 2.2 เขียนโครงร่างเนื้อหา และมีมโนคติตามลำดับ
  - 2.3 กำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม
  - 2.4 แจกแจงกระบวนการที่ต้องการเน้น
  - 2.5 คัดเลือกวิธีการและกิจกรรมต่าง ๆ
  - 2.6 ระบุแหล่งวิทยาการต่าง ๆ
3. การจัดและดำเนินกิจกรรมตามหน่วย ควรคำนึงถึงหลักการสำคัญ ๆ ของปรัชญาและจิตวิทยาการเรียนรู้ที่เป็นพื้นฐานของการเรียนการสอนแบบหน่วย คือ
  - 3.1 ต้องมีบูรณาการการสอน และกระบวนการแก้ปัญหา
  - 3.2 ต้องเน้นกระบวนการคิด
  - 3.3 ต้องใช้แรงจูงใจภายในตัวผู้เรียน
  - 3.4 ต้องมีการส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ทางสังคม
4. การประเมินผลหน่วยการสอน
  - 4.1 ประเมินตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้
  - 4.2 ประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียน
  - 4.3 นำข้อมูลจากการประเมินผลมาปรับปรุงหน่วยการสอน

จากการพิจารณาขั้นตอนการออกแบบหน่วยการเรียนรู้ สรุปได้ว่าขั้นตอนการออกแบบหน่วยเรียนรู้นั้นมีหลายรูปแบบ ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ชัดเจนทำให้ลดปัญหาต่าง ๆ ซึ่งได้แก่

  1. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องเรียนในหน่วยการเรียนรู้
  2. กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
  3. กำหนดรูปแบบการสอน ประกอบด้วย เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน และสื่อหรืออุปกรณ์การเรียนการสอน
  4. กำหนดเวลาการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรม
  5. การประเมินผลหน่วยการสอน
- 3.5 การจัดทำหน่วยการเรียนรู้

กรมวิชาการ (41 : 2545) ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ ดังนี้

  1. นำสาระการเรียนรู้รายปี/รายภาค มาวิเคราะห์เป็นหัวข้อเรื่อง/หัวข้อย่อย

2. นำหัวข้อเรื่อง/หัวข้อย่อยมากำหนดเป็นหน่วยการเรียนรู้ ทำให้หลายรูปแบบดังนี้
  - 2.1 นำหัวข้อเรื่อง 1 หัวข้อย่อยมาเขียนเป็นหน่วยการเรียนรู้
  - 2.2 นำหัวข้อเรื่อง/หัวข้อย่อยมาบูรณาการ โดยพิจารณาจากสาระการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่มีความสัมพันธ์และเกี่ยวข้องกัน เช่น การบูรณาการภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ บูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ เป็นต้น
3. ตั้งชื่อหน่วยการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้
4. กำหนดเวลาของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ตามความเหมาะสม
5. บูรณาการหน่วยการเรียนรู้ให้เป็นหน่วยการเรียนรู้ที่เป็นมิติสัมพันธ์ (Thematic Unit) คือ การจัดทำหน่วยการเรียนรู้ที่บูรณาการทั้งภายในและระหว่างสาระการเรียนรู้ หรือเป็นการบูรณาการเฉพาะเรื่อง ตามลักษณะสาระการเรียนรู้ หรือเป็นการบูรณาการที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของผู้เรียน โดยพิจารณาจากผลการเรียนรู้ที่คาดหวังที่มีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กัน มีขั้นตอนดังนี้
  - 5.1 กำหนดรูปแบบของหน่วยการเรียนรู้
    - รูปแบบการใช้หัวข้อเรื่องเป็นหลัก
    - รูปแบบการใช้วรรณกรรมเป็นศูนย์กลาง
    - รูปแบบการผสมผสานความคิดรวบยอด หรือการแก้ปัญหาเป็นหลัก (Problems Solving) เป็นรูปแบบการเลือก แนวคิดรวบยอด (Concept) จากเนื้อหาต่าง ๆ ผสมผสานกัน
  - 5.2 กำหนดแนวคิดรวบยอด โดยการระดมสมองเพื่อสร้างความคิดรวบยอด การสอน แนวการสอน กิจกรรม บันทึกความคิดทั้งหมด เพื่อการสร้างหน่วยการเรียนรู้
  - 5.3 ตรวจสอบแนวคิดกับคู่มือเอกสารหลักสูตร และตรวจสอบแหล่งเรียนรู้ จากห้องสมุดทั้งของโรงเรียน ชุมชน การจัดทัศนศึกษา วิทยากรท้องถิ่น เป็นต้น
  - 5.4 การสร้าง Web Curriculum เป็น Planning Web ให้เห็นภาพโดยรวม ทั้งเครือข่ายคอมพิวเตอร์ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ และสร้าง/กำหนด จุดประสงค์ของหน่วยการเรียนรู้
  - 5.5 สร้างกิจกรรม โดยจัดทำแผนภูมิกิจกรรมในกิจกรรม 3 ลักษณะ คือ
    - กิจกรรมนำสู่หน่วยการเรียนรู้
    - กิจกรรมพัฒนาหน่วยการเรียนรู้
    - กิจกรรมสรุปผลหน่วยการเรียนรู้
  - 5.6 กำหนดแนวทางการประเมินผล และประสิทธิภาพของหน่วยการเรียนรู้
  - 5.7 ประเมินผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดใน 3 ด้าน คือ

- ด้านความรู้
- ด้านทักษะและกระบวนการ
- ด้านเจตคติและค่านิยม

ตาราง บัณฑิต (2531 : 255-256) ได้กำหนดขั้นตอนในการจัดทำหน่วยการเรียนรู้รวม 7 ขั้น ดังต่อไปนี้

1. คำนำ หลังจากที่ได้เลือกชื่อของหน่วยแล้ว สิ่งที่ต้องทำ คือ การอธิบายหลักการและเหตุผลในการเลือกหน่วยนี้ โดยชี้ให้เห็นว่า จะช่วยให้ผู้เรียน ได้รับความรู้อะไร และมีประโยชน์อย่างไร แก่ผู้เรียนในคำอธิบาย ควรกล่าวถึงเนื้อหาวิชาและกิจกรรมอย่างกว้าง ๆ ที่หน่วยนี้ครอบคลุมไปถึง รวมทั้งปัญหาที่ผู้เรียนจะได้พบในการเรียนการสอน
  2. กำหนดรายการหัวข้อหรือปัญหาย่อย โดยแจ้งเป็นหัวข้อลงไปว่า มีสิ่งใดบ้างที่ผู้เรียนต้องเรียนรู้ หรือมีปัญหอะไรบ้างที่จะต้องแก้ไข
  3. กำหนดจุดประสงค์ การกำหนดจุดประสงค์ ให้กำหนดทั้งจุดประสงค์ทั่วไป และจุดประสงค์เฉพาะ ควรต้องระมัดระวังว่าจุดประสงค์ที่กำหนดขึ้นมานั้น นอกจากจะครอบคลุมพัฒนาการด้านต่าง ๆ แล้ว ยังต้องอยู่ในวิสัยทัศน์ที่จะทำสำเร็จได้ด้วย
  4. กำหนดกิจกรรม และยุทธศาสตร์การเรียนการสอน คำว่า กิจกรรมในที่นี้หมายถึง ประสิทธิภาพที่จะจัดให้แก่ผู้เรียน ส่วนยุทธศาสตร์การเรียนการสอน หมายความว่า การเลือกวิธีการที่เหมาะสม โดยมีหลักเกณฑ์ที่มีเหตุผลเชื่อถือได้ อย่างไรก็ตามในการจัดการเรียนการสอนแบบหน่วยนี้ สมควรที่จะจัดกิจกรรมเป็นสามขั้นคือ กิจกรรมขั้นที่จะนำเข้าสู่หน่วย กิจกรรมขั้นดำเนินการ และกิจกรรมขั้นสรุปผล
  5. กำหนดสื่อการเรียนการสอน ในการเรียนการสอนจำเป็นต้องใช้สื่อ ไม่อย่างใดก็อย่างหนึ่ง จึงมีความจำเป็นที่จะต้องเตรียมจัดทำหรือจัดทำไว้
  6. กำหนดการประเมินผล เมื่อผู้เรียนได้กระทำการต่าง ๆ ครบถ้วนตามหัวข้อกำหนดหรือเรียนจบหน่วยแล้ว งานขั้นต่อไปคือ การประเมินผลการเรียนรู้ และประเมินผลโครงการต่าง ๆ ที่ได้กระทำตามที่กำหนดไว้ในหน่วย
  7. กำหนดรายการบรรณานุกรม ในตอนท้ายหน่วยควรมีรายการหนังสือต่าง ๆ ที่ผู้สอนและผู้เรียน ใช้ประกอบการสอน และอาจมีคำแนะนำอื่น ที่เห็นว่าจำเป็นรวมอยู่ด้วย
- จากการพิจารณาถึงขั้นตอนการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ตามความหมายข้างต้น สรุปขั้นตอนการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ มีขั้นตอนดังนี้
1. กำหนดหน่วยการเรียนรู้
  2. คำอธิบายรายวิชา

3. จุดประสงค์การเรียนรู้
4. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
5. กิจกรรมการเรียนการสอน
6. สื่อการเรียนการสอน
7. การวัดผลและประเมินผล

4. แนวคิดปรัชญาสร้างสรรค์ความรู้

4.1 ความหมายของปรัชญาสร้างสรรค์ความรู้

ไพจิตร สะดวกการ (2539 : 25-35) ได้นิยามความหมายของแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ว่า หมายถึง หลักการและข้อตกลงเบื้องต้นทางการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยผู้เรียนสามารถสร้างมโนทัศน์ในการแก้ปัญหาได้โดยอาศัยประสบการณ์เดิม โครงสร้างทางปัญญาที่มีอยู่ และแรงจูงใจภายในตนเองเป็นจุดเริ่มต้น

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกระทรวงศึกษาธิการ (2539 : 21) ได้ให้ความหมายของคอนสตรัคติวิสต์ (Constructivism) ว่า หมายถึง วิธีการสอนที่เน้นการเรียนรู้ของนักเรียนเกิดขึ้นด้วยตัวนักเรียนเอง วิธีการเรียนการสอนที่เหมาะสมก็คือ การเรียนรู้ด้วยการสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry) ประกอบด้วยการเรียนรู้จากกลุ่ม (Cooperative Learning)

ประวีณา นิลนวล (2541 : 5) ได้กล่าวถึงคอนสตรัคติวิสต์ ว่ากรอบแนวคิดผู้เรียนสร้างความรู้เอง (Constructivism) มีแนวคิดพื้นฐานที่สำคัญ คือ ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเองมากกว่าที่จะได้รับการสอน การเรียนรู้ถือเป็นกระบวนการภายในตัวบุคคล ผู้เรียนสามารถพัฒนาความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาและสภาพการณ์ต่าง ๆ ด้วยตนเอง โดยอาศัยประสบการณ์เดิมของผู้เรียน

ธิดา ภูประทาน (2542 : 49) ได้ให้คำจำกัดความแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ ว่าหมายถึงแนวคิดที่มีพื้นฐานมาจากการศึกษาวิจัยของเพียเจต์ (Piaget) ซึ่งเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายในตัวเด็ก เด็กเป็นผู้สร้างความรู้จากสิ่งที่พบเห็นกับความรู้ความเข้าใจเดิมเกิดเป็น โครงสร้างทางปัญญามีลักษณะ 2 ประการ คือ

1. ให้ความสำคัญกับกระบวนการเรียนรู้ที่เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับโลกภายนอก
2. เกิดปฏิภริยาร่วมภายในระหว่างการเรียนรู้ของเด็กที่มีต่อเหตุการณ์ด้วยการซึมซับรับความรู้ และการรับประสบการณ์ใหม่

สุกัญญา กัตัญญ (2542 : 53) ได้ให้คำจำกัดความของแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ว่า หมายถึง หลักการและข้อตกลงเบื้องต้นทางการเรียนรู้ที่นักเรียนเป็นผู้สร้างความรู้ทางวิทยาศาสตร์

ด้วยตนเองโดยอาศัยประสบการณ์เดิม และแรงจูงใจภายในของตนเองเป็นจุดเริ่มต้นในการเรียนรู้ ผู้เรียนจะสร้างความหมายโดยการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ซึ่งครูมีบทบาทเป็นเพียงผู้สนับสนุนอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้

สิริขันธ์ ปิ่นน้อย (2542 : 41) ได้ให้คำจำกัดความแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ ว่า หมายถึง ทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้ของเด็กที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีการจัดรูปแบบกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ กัน โดยอาศัยประสบการณ์เดิมและการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม

กรมวิชาการ (2543 : 1) ได้ให้ความหมายคอนสตรัคติวิสต์ ว่าเป็นทฤษฎีที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ของเด็กที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผ่านรูปแบบกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนตื่นตัวตลอดเวลา และมีการเชื่อมโยงวิธีการเรียนรู้ในเนื้อหาวิชากับชีวิตจริง ซึ่งเดิมครูจะให้นักเรียนปรับตนเองมาสู่วิธีการสอนของครู ครูสอนอย่างไรก็ได้ ความรู้ออกมาจากตัวครู แต่การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองนั้นจะตรงกันข้ามเพราะเป็นการเรียนแบบสร้างองค์ความรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดีที่สุด

จากการพิจารณาความหมายของปรัชญาสร้างสรรค์ความรู้ตามที่นักการศึกษาได้กล่าวไว้สรุปได้ว่า ปรัชญาสร้างสรรค์ความรู้ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามที่ผู้เรียนให้ความสนใจหรืออยากรู้คำตอบ และเป็นการนำความรู้ใหม่หรือประสบการณ์ใหม่ผสานกับความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิมของผู้เรียน

4.2 หลักการของทฤษฎีการเรียนรู้ตามแนวคิดของปรัชญาสร้างสรรค์ความรู้ (Constructivism)

เสาวณี เกรียร์ (2539 : 77) ได้กล่าวถึงลักษณะการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ไว้ว่าการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองเป็นผลมาจากการที่ผู้เรียน ได้มีประสบการณ์กับโลกที่เขาสร้างขึ้น กระบวนการดังกล่าวมีลักษณะดังนี้

1. นักเรียนจะต้องมีโอกาสที่จะได้พบและมีส่วนร่วมในประสบการณ์น่านาประเภทที่เขาสัมผัสได้
2. สิ่งแวดล้อมในห้องเรียนจะต้องเป็นลักษณะที่ส่งเสริมให้เด็กสามารถจดจำสิ่งต่าง ๆ ได้จากการได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ จริง
3. ยุทธศาสตร์ในการสอนคือ การเรียนแบบร่วมและช่วยกันเรียน (Cooperative Learning Strategies)

วรรณทิพา รอดแรงคำ (2540 : 20) กล่าวไว้ว่า แนวคิด Constructivism สามารถสรุปได้ ดังนี้

1. บุคคลทุกคนมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมรอบตัว และแสวงหาเพื่อที่จะอธิบายสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เหล่านั้น
2. ในการหาคำอธิบาย บุคคลทุกคนได้สร้างโมเดลหรือตัวแทนของวัตถุปรากฏการณ์และเหตุการณ์ที่เขาได้พบในสมองของเขา
3. โมเดลที่เขาสร้างขึ้นอาจแปลกและแตกต่างจากโมเดลของผู้เชี่ยวชาญ
4. บุคคลทุกคนสร้างความหมายให้กับสิ่งที่เขาเรียนรู้ ซึ่งความหมายที่สร้างขึ้นนี้อาจได้รับคำแนะนำจากบุคคลอื่น ๆ รอบตัว
5. การสร้างความหมายนี้เกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้
6. ผู้เรียนต้องมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเอง ครูเป็นแต่เพียงผู้สนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้เท่านั้น
7. ผู้เรียนสร้างความหมายโดยการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ

วัฒนาพร ระวังทุกข์ (2541 : 15-16) กล่าวถึง ทฤษฎีการสร้างความรู้คอนสตรัคติวิสต์ ว่าเป็นทฤษฎีการเรียนรู้แนวใหม่ที่ได้รับการสนใจเป็นอย่างมาก โดยมีหลักสามประการ คือ

1. การเรียนรู้เป็นกระบวนการของการสร้างความรู้ มิใช่เป็นการซึมซับข้อมูลที่รับเข้ามาเป็นส่วน ๆ
  2. การเรียนรู้ขึ้นอยู่กับความรู้เดิม ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดของการสร้างความรู้ใหม่
  3. สถานการณ์ หรือ บริบทของการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญของการสร้างความรู้
- แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างความรู้มีนักการศึกษาเชื่อว่าความรู้เป็นสิ่งที่สร้างขึ้นได้ด้วยตนเอง ซึ่งสามารถจำแนกกลุ่มนักการศึกษาที่มีความเชื่อในลักษณะนี้ได้ 2 กลุ่มใหญ่ คือ
1. กลุ่มการสร้างความรู้เชิงความคิด กลุ่มนี้เน้นการสร้างความรู้เกิดจากปัจเจกบุคคลการเรียนรู้กระบวนการเชิงพลวัต (Dynamic Process) ของการสร้างการจัดระบบและการสร้างความรู้ อย่างพิถีพิถัน นักการศึกษาที่มีความเชื่อลักษณะนี้มีทัศนะว่า การสร้างความรู้จะเกิดขึ้นในตัวผู้เรียนที่ผู้เรียนจะต้องสร้างและลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง
  2. กลุ่มการสร้างความรู้เชิงสังคมวัฒนธรรม กลุ่มนี้มีทัศนะว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการทางสังคม ซึ่งครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการพูดคุยกันอย่างมีความหมายในลักษณะแลกเปลี่ยนกันด้วยบรรยากาศที่เป็นมิตร ปฏิสัมพันธ์ภายในห้องเรียนจะเป็นตัวเชื่อมโยงการเรียนรู้และการสอนให้ผสมผสานกันอย่างกลมกลืน ทั้งนี้บุคคลที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมทางสังคมของผู้เรียนจะมีอิทธิพลต่อทัศนะและวิธีคิดของเราขณะที่ผู้ใหญ่ ภาษา และวัฒนธรรมเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการเรียนรู้

ไสว พักขาว (2544 : 153 - 154) ได้กล่าวถึง หลักการของทฤษฎีการเรียนรู้ตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ สรุปได้ดังนี้

1. ความรู้ คือ โครงสร้างทางปัญญาที่บุคคลสร้างขึ้นเพื่อคลี่คลายสถานการณ์ที่เผชิญ
2. ความรู้เกิดจากตัวผู้เรียน ผู้เรียนไม่ได้เป็นผู้ที่มีแต่ความว่างเปล่าแต่ผู้เรียนจะดูดซับสารสนเทศใหม่เข้ากับความรู้เดิมหรือปรับเปลี่ยนสารสนเทศใหม่เข้ากับความรู้เดิม
3. ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความหมายจากสิ่งที่ได้เรียนผู้เรียนจะเป็นผู้สร้างความหมายสิ่งที่ได้เรียน โดยการนำมาเชื่อมโยงกับความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิม
4. กิจกรรมควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ความรู้ ความสามารถตามความเชื่อของตนเอง
5. การเรียนรู้เป็นกิจกรรมทางสังคมซึ่งเกิดโดยการสืบเสาะร่วมกัน การเรียนแบบที่มีความร่วมมือกันในการสืบเสาะความรู้ร่วมกัน จะทำให้ผู้เรียนมีความรู้ลึกซึ้งและกว้างขวางขึ้น เพราะเขามีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดกับผู้อื่น และเป็นการขยายทัศนระของคนที่ให้กว้างขึ้น

ประภาพรรณ เอี่ยมสุภานิตและคนอื่น ๆ (2545 : 108 - 110) ได้กล่าวถึงหลักการตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ ไว้หลายประการ คือ

1. ความรู้ไม่ได้เกิดจากการรับรู้เพียงอย่างเดียว แต่เป็นความรู้ที่ผู้เรียนสร้างขึ้นในขณะที่มีการเรียนการสอนและนักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียน ครูไม่สามารถสร้างความรู้ให้กับนักเรียนได้
2. การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ผู้เรียนเป็นผู้กระทำ (Active Process) ที่เกิดขึ้น เฉพาะตัวบุคคลการสอนโดยวิธีการบอกเล่าซึ่งจัดเป็นกระบวนการที่ผู้เรียนเป็นผู้รับ (Passive Process) จะไม่ช่วยให้เกิดการพัฒนาแนวคิดหลักมากนัก แต่การบอกเล่าเป็นวิธีการให้ข้อมูลทางหนึ่งได้
3. หน้าที่หลักของการรับรู้คือการปรับตัวและการประมวลประสบการณ์ทั้งหมดแต่ไม่ใช่เพื่อการค้นพบสิ่งที่เป็นจริง
4. ความรู้ต่าง ๆ จะถูกสร้างด้วยตัวนักเรียนเอง โดยใช้ข้อมูลที่ได้รับมาใหม่ร่วมกับข้อมูลหรือความรู้ที่มีอยู่แล้วจากแหล่งต่าง ๆ เช่น สังคม สิ่งแวดล้อม รวมทั้งประสบการณ์เดิมมาเป็นเกณฑ์ช่วยในการตัดสินใจ
5. ความรู้และความเชื่อของแต่ละคนจะแตกต่างกันทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อม ขนบธรรมเนียมประเพณี และสิ่งที่นักเรียนพบเห็นและใช้เป็นข้อมูลในการสร้างแนวคิดใหม่
6. ความเข้าใจจะแตกต่างจากความเชื่อโดยสิ้นเชิง และความเชื่อจะส่งผลโดยตรงต่อการสร้างแนวคิดหรือการเรียนรู้

สุวิทย์ มูลคำ (2545 : 129) เสนอหลักการของทฤษฎีการเรียนรู้ตามแนวคิดของ
ปรัชญาสร้างสรรค์ความรู้ ไว้ดังนี้

1. ความรู้ คือ โครงสร้างทางปัญญาที่บุคคลสร้างขึ้นเพื่อคลี่คลายสถานการณ์ที่เผชิญ
  2. ความรู้เกิดจากตัวผู้เรียน ผู้เรียนดูดซับสารสนเทศใหม่เข้ากับความรู้เดิมหรือ
ปรับเปลี่ยนสารสนเทศใหม่เข้ากับความรู้เดิม
  3. ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความหมายแก่สิ่งที่ได้เรียน โดยการนำมาเชื่อมโยงกับความรู้เดิม
หรือประสบการณ์เดิม
  4. กิจกรรมการเรียนรู้ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ความรู้ ความสามารถตามความเชื่อ
ของตน กิจกรรมการเรียนรู้ที่มีลักษณะดังกล่าวจะช่วยฝึกให้สร้างความหมายกับสารสนเทศใหม่ที่
ได้รับ
  5. การเรียนรู้เป็นกิจกรรมทางสังคมซึ่งเกิดขึ้น โดยการสืบเสาะร่วมกัน การเรียนรู้แบบที่
มีความร่วมมือในการสืบเสาะหาความรู้ร่วมกัน ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ลึกซึ้งและกว้างขวาง
- จากการพิจารณาถึงหลักการของทฤษฎีการเรียนรู้ตามแนวคิดปรัชญาสร้างสรรค์ความรู้
สรุปได้ว่าหลักการ คือ การค้นพบคำตอบโดยตัวของผู้เรียนจากการนำความคิดความรู้เดิมของตน
มาผสมผสานกับความคิดใหม่จากการค้นคว้าด้วยตนเอง

4.3 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2540 : 55) เสนอขั้นตอนการจัด
การเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. ขั้นประเมินนิเทศ ผู้สอนเปิดโอกาสให้นักเรียนสร้างจุดมุ่งหมายและแรงคลใจ
ในการเรียนรู้ในเนื้อหาที่กำหนด
2. ขั้นทำความเข้าใจ ผู้สอนให้ผู้เรียนปรับแนวคิดปัจจุบันหรือบรรยายความเข้าใจของ
ตนเองในหัวข้อที่กำลังเรียน ซึ่งนักเรียนแต่ละคนอาจมีแบบจำลองทางความคิดรวบยอดที่อาจจะไม่
สมบูรณ์ในตอนแรกที่เริ่มเรียน โดยนักเรียนอาจจะกระทำกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การอภิปราย
กลุ่มเล็ก การเขียนผังความคิด การเขียนสรุปความคิด เป็นต้น
3. ขั้นจัดโครงสร้างแนวคิดใหม่ เป็นหัวใจสำคัญของการจัดการเรียนรู้ แบบสร้างสรรค์
ความรู้ ประกอบด้วย

3.1 การช่วยนักเรียนสร้างสรรค์ความรู้ความเข้าใจใหม่ ตามแนวคิดของ
การสร้างสรรค์ความรู้ การช่วยเหลือนักเรียน คือ การที่ผู้สอนช่วยให้นักเรียนเกิดความคิดรวบยอด
ใหม่ หรือการสร้างความคิดรวบยอดที่ยังไม่สมบูรณ์ขึ้นใหม่ ตลอดจนขยายไปสู่แบบจำลองทาง
ความคิดรวบยอดของตนเอง ผู้สอนมีภาระรับผิดชอบที่สำคัญ คือ การวินิจฉัยความเข้าใจผิดของ

นักเรียน ซึ่งสามารถทำได้โดยการสัมภาษณ์ซักถามนักเรียนโดยตรง เช่น สัมภาษณ์นักเรียนเพื่อค้นหาแบบจำลองความคิดรวบยอดที่ไม่สมบูรณ์ และสร้างแบบจำลองที่สมบูรณ์ขึ้นมาใหม่

3.2 การเขียนแผนผังความคิดรวบยอด แผนผังความคิดรวบยอดเป็นรูปแบบโครงสร้างทางความคิดของนักเรียน ซึ่งดำเนินการได้ดังนี้

3.2.1 นักเรียนจัดความคิดรวบยอดของคำลงไปในโครงสร้างหรือจัดทำเป็นหมวดหมู่

3.2.2 ระบุความคิดรวบยอดที่ต้องการศึกษาตั้งแต่สองความคิดขึ้นไป

3.2.3 สร้างโครงสร้างความรู้ของความคิดรวบยอดและตัวปัญหาที่ต้องการศึกษาเป็นแผนผังความคิดรวบยอด

3.2.4 นำโครงสร้างความรู้ที่ได้มาอภิปรายร่วมกันเป็นกลุ่มและจัดทำเป็นแผนผังความคิดร่วมกัน

3.3 การตรวจสอบความเข้าใจ หลังจากช่วยให้นักเรียนสร้างความคิดรวบยอดใหม่ขึ้นด้วยตนเองแล้วยังต้องมีการตรวจสอบว่านักเรียนเข้าใจหรือไม่ โดยพิจารณาดังนี้

3.3.1 ความคิดรวบยอดใหม่ได้เกิดการเชื่อมประสานระหว่างกันและจัดระเบียบเป็นโครงสร้างความรู้ใหม่แล้วหรือยัง

3.3.2 ความคิดรวบยอดได้รับการเชื่อมโยงเข้าสู่เครือข่ายของปัญหาที่ต้องพิสูจน์หรือยัง

3.3.3 ตัวความรู้สามารถนำไปใช้ในบริบททางสังคมของโลกแห่งความเป็นจริงหรือไม่

4. ชี้นำแนวความคิดไปใช้ ผู้สอนเปิดโอกาสให้นักเรียนนำแนวความคิดของตนเองที่สร้างขึ้นไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่หลากหลายทั้งที่คุ้นเคยและแปลกใหม่

5. ชี้นบทวนหรือเปรียบเทียบความรู้ ผู้สอนเปิดโอกาสให้นักเรียนสะท้อนตนเองว่าแนวความคิดของตนได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมก่อนเริ่มเรียนรู้หรือไม่ อย่างไร อาจจะเขียนหรือวาดภาพเปรียบเทียบระหว่างความคิดตอนเริ่มต้นเรียนรู้ในบทเรียนนั้นกับความคิดตอนสิ้นสุดการเรียนรู้ในบทเรียนนั้น

พิมพันธ์ เคชะคุปต์ (2544 : 9-10) กล่าวถึงขั้นตอนของการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนสร้างความรู้ตามแนว Constructivism นั้น ไคร์เวอร์และเบลล์ (Driver and Bell. 1986 อ้างอิงใน Matthews. 1994 : 143-144) ได้กำหนดขั้นตอนไว้ ดังนี้

1. ชี้นำ (Orientation) เป็นขั้นที่ผู้เรียนจะรับรู้ เป็นขั้นที่ผู้เรียนจะรับรู้ถึงจุดมุ่งหมายและมีแรงจูงใจในการเรียนบทเรียน

2. **ขั้นทบทวนความรู้เดิม (Elicitation of the Prior Knowledge)** เป็นขั้นที่ผู้เรียนแสดงออกถึงความรู้ความเข้าใจเดิมที่มีอยู่เกี่ยวกับเรื่องที่จะเรียน วิธีการให้ผู้เรียนแสดงออก อาจทำได้โดยการอภิปรายกลุ่ม การให้ผู้เรียนออกแบบโปสเตอร์ หรือการให้ผู้เรียนเขียนเพื่อแสดงความรู้ความเข้าใจที่เขามีอยู่ ผู้เรียนอาจเสนอความรู้เดิมด้วยเทคนิคผังกราฟิก (Graphic Organizers) ขั้นนี้ทำให้เกิดความขัดแย้งทางปัญญา (Cognitive Conflict) หรือเกิดภาวะไม่สมดุล (Unequilibrium)

3. **ขั้นปรับเปลี่ยนแนวความคิด (Turning Restructuring of Ideas)** นับเป็นขั้นตอนที่สำคัญหรือเป็นหัวใจสำคัญตามแนว Constructivism ขั้นนี้ประกอบด้วยขั้นตอนย่อย ดังนี้

3.1 **ทำความเข้าใจและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันและกัน (Clarification and Exchange of Ideas)** ผู้เรียนจะเข้าใจได้ดียิ่งขึ้น เมื่อได้พิจารณาความแตกต่างและความขัดแย้งระหว่างความคิดของตนเองกับของคนอื่น ครูจะมีหน้าที่อำนวยความสะดวก เช่น กำหนดประเด็น กระตุ้นให้คิด ได้แก่ การเรียนรู้

3.2 **สร้างความคิดใหม่ (Construction of New Ideas)** จากการอภิปรายและการสาธิต ผู้เรียนจะเห็นแนวทางแบบวิธีการที่หลากหลายในการตีความปรากฏการณ์ หรือเหตุการณ์แล้วกำหนดความคิดใหม่หรือความรู้ใหม่

3.3 **ประเมินความคิดใหม่ (Evaluation of the new Ideas)** โดยการทดลองหรือคิดอย่างลึกซึ้ง ผู้เรียนควรหาแนวทางที่ดีที่สุดในการทดสอบความคิดหรือความรู้ ในขั้นตอนนี้ผู้เรียนอาจจะรู้สึกไม่พึงพอใจความคิดความเข้าใจที่เคยมีอยู่ เนื่องจากหลักฐานการทดลองสนับสนุนแนวคิดใหม่มากกว่า

4. **ขั้นนำความคิดไปใช้ (Application of Ideas)** เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนมีโอกาสนำแนวคิดหรือความรู้ความเข้าใจที่พัฒนาขึ้นมาใหม่ในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งที่คุ้นเคยและไม่คุ้นเคย เป็นการแสดงว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย การเรียนรู้ที่ไม่มีการนำความรู้ไปใช้เรียกว่า เรียนหนังสือไม่ใช้เรียนรู้

5. **ขั้นทบทวน (review)** เป็นขั้นสุดท้าย ผู้เรียนจะได้ทบทวนว่า ความคิด ความเข้าใจของเขาได้เปลี่ยนไป โดยการเปรียบเทียบความคิดเมื่อเริ่มต้นบทเรียนกับความคิดของเขาเมื่อสิ้นสุดบทเรียน ความรู้ที่ผู้เรียนสร้างด้วยตนเองนั้นจะทำให้เกิดโครงสร้างทางปัญญา (Cognitive Structure) ปรากฏในช่วงความจำระยะยาว (Long – Term Memory) เป็นการเรียนรู้ที่มีความหมาย ผู้เรียนสามารถจำได้ถาวร และสามารถนำไปใช้ได้ในสถานการณ์ต่าง ๆ เพราะโครงสร้างทางปัญญา คือ กรอบของความหมาย หรือแบบแผนที่บุคคลสร้างขึ้น ใช้เป็นเครื่องมือในการตีความหมาย ให้เหตุผลแก้ปัญหา ตลอดจนใช้เป็นพื้นฐานสำหรับการสร้างโครงสร้างทาง

ปัญหาใหม่ นอกจากนี้ยังทบทวนเกี่ยวกับความรู้สึกที่เกิดขึ้น ทบทวนว่าจะนำความรู้ไปใช้ได้
อย่างไร และยังมีเรื่องใดที่ยังสงสัยอยู่อีกบ้าง

Yeger (1991 : 52-57) กล่าวถึงการเรียนรู้ตามแนวคอนสตรัคติวิสต์ ว่าเป็นการส่งเสริม
ความร่วมมือ และการนำความคิดไปปฏิบัติ รวบรวมข้อมูลหลักฐานที่สนับสนุนความคิด และ
สร้างเป็นความคิดใหม่ ประกอบด้วยกิจกรรม 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นเชิญชวน ประกอบด้วย การสังเกตสิ่งรอบ ๆ ตัวด้วยความอยากรู้ อยากเห็น
การตั้งคำถาม การพิจารณาคำตอบที่เป็นไปได้ ป่งชี้สถานการณ์ของการรับรู้ของนักเรียนที่แตกต่าง
กัน
2. ขั้นสำรวจ ประกอบด้วย การระดมสมองเกี่ยวกับทางเลือกที่เป็นไปได้ การเลือก
สารสนเทศและทรัพยากรอย่างเหมาะสม การออกแบบและทดลอง การประเมินทางเลือกที่
หลากหลาย รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล
3. ขั้นนำเสนอคำตอบ ประกอบด้วย การสื่อความหมายข้อมูลและความคิดเห็น
การสร้างคำอธิบายใหม่ ทบทวนและวิจารณ์คำตอบ การนำคำตอบที่ได้มาบูรณาการกับความรู้และ
ประสบการณ์เดิม
4. ขั้นนำไปปฏิบัติ ประกอบด้วย การนำความรู้และทักษะไปใช้ แลกเปลี่ยนสารสนเทศ
และความคิดเห็น พัฒนาผลที่ได้จากการเรียนรู้และส่งเสริมความคิดเห็น นำเสนอความคิดเห็น
เพื่อให้เกิดการอภิปรายและการยอมรับจากเพื่อน ๆ

จากการพิจารณาขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจัดการเรียนรู้
ตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน กิจกรรมในขั้นนี้ผู้สอนบอกให้นักเรียนทราบถึงเรื่องที่จะเรียน
2. ขั้นทบทวนความรู้เดิม เป็นขั้นที่นักเรียนทั้งชั้นเรียนร่วมกันสนทนาถึงเรื่องที่จะเรียน
เพื่อให้นักเรียนได้แสดงถึงความรู้เดิมที่มี
3. ขั้นปรับเปลี่ยนความคิด ในขั้นนี้นักเรียนร่วมกันอภิปราย และแลกเปลี่ยนความคิด
ระหว่างกลุ่มในเรื่องต่าง ๆ ที่นักเรียนสนใจ เพื่อให้ได้ความคิดใหม่
4. ขั้นนำความคิดไปใช้ ขั้นนี้นักเรียนจะได้นำความรู้ที่ได้ไปใช้ เป็นการทำใบงานหรือ
การทำโครงการ
5. ขั้นทบทวน/สรุป นักเรียนกับผู้สอนร่วมกันสรุปประเด็นที่ได้จากศึกษาเพื่อให้ได้
ข้อสรุปที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

5. กิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ

5.1 ความหมายของโครงการ

หน่วยศึกษานิเทศก์ (2542 : 4) ให้ความหมายการจัดกิจกรรมโครงการว่า การจัดกิจกรรมโครงการเป็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เลือกและสร้างกระบวนการเรียนรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างลุ่มลึกด้วยตนเอง โดยใช้วิธีการและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย และสามารถนำผลการเรียนรู้ไปใช้ในชีวิตจริงได้

ลัดดา ภูเกียรติ (2542 : 2) ได้กล่าวว่า โครงการเป็นการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือหลาย ๆ สิ่งที่ยากรู้คำตอบให้ลึกซึ้ง หรือเรียนรู้ในเรื่องนั้น ๆ ให้มากขึ้น โดยใช้กระบวนการวิธีการศึกษาอย่างมีระบบเป็นขั้นตอน มีการวางแผนในการศึกษาอย่างละเอียด ปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ จนได้ข้อสรุปหรือผลสรุปที่เป็นคำตอบในเรื่องนั้น ๆ

วิษุกร มาลาวิทยา (2543 : 29) ได้ให้ความหมายของโครงการไว้ว่าเป็นกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสนใจ ความถนัด ได้ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง โดยครูเป็นเพียงผู้คอยให้ความช่วยเหลือแนะนำ สนับสนุนให้นักเรียนได้เรียนรู้เต็มศักยภาพ

กรมวิชาการ (2544 : 28) กล่าวไว้ว่า โครงการ (Project) หมายถึง การศึกษาเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่นักเรียนเป็นผู้ศึกษา ค้นคว้า และลงมือปฏิบัติด้วยตนเองโดยอาศัยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ภายใต้คำแนะนำปรึกษาและดูแลของครู/อาจารย์ที่ปรึกษา โดยอาจใช้เครื่องมือ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ช่วยในการศึกษาค้นคว้านั้นบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ การสอบแบบนั้นมีประโยชน์มาก มีผลในการพัฒนาทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์ การสร้างเสริมเจตคติวิทยาศาสตร์ และทำให้นักเรียนมีความพึงพอใจกระตือรือร้นในการเรียน ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมเป็นอย่างดี

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2544 : 30 - 33) ได้ให้ความหมายของโครงการไว้ว่า โครงการหมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติอย่างเป็นระบบ เพื่อสร้างองค์ความรู้หรือแก้ปัญหา โดยการศึกษาค้นคว้า ทดลองตามขั้นตอนและส่วนประกอบของโครงการ

ลำลี รักสุทธิ (2544 : 20) ได้ให้ความหมายของโครงการไว้ว่า คือ กระบวนการแสวงหาความรู้หรือค้นคว้าหาคำตอบในสิ่งที่ผู้เรียนอยากรู้หรือสงสัยด้วยวิธีการต่าง ๆ อย่างหลากหลายและสามารถนำผลการเรียนรู้ไปใช้ในชีวิตจริงได้

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2545 : 59) ได้ให้ความหมายของโครงการไว้ว่า โครงการเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้รูปแบบหนึ่ง ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง จากการลงมือปฏิบัติใช้กระบวนการแสวงหาความรู้ หรือค้นคว้าหาคำตอบในสิ่งที่ผู้เรียนอยากรู้หรือสงสัยด้วยวิธีการต่าง ๆ อย่างหลากหลาย

สมศักดิ์ ภูวิภาคารวรรณ (2545 : 81) ให้ความหมายของโครงการไว้ว่า คือ การสืบค้นอย่างลุ่มลึกในหัวข้อของการเรียนรู้ตามความสนใจของผู้เรียนรายบุคคลกลุ่มเล็กหรือกลุ่มใหญ่ทั้งชั้นเรียนลักษณะสำคัญของโครงการคือ เน้นไปที่การหาคำตอบให้แก่คำถามหรือสิ่งที่อยากทราบตามหัวข้อของโครงการ การแสวงหาคำตอบอาจทำโดยนักเรียนหรือครูร่วมกับนักเรียนก็ได้ถือเป็น การปรึกษาหารือร่วมกันโดยยึดผู้เรียนเป็นหลัก

ถวัลย์ มาศจรัล (2549 : 16) ให้ความหมายของโครงการว่า การเรียนโดยผ่านกิจกรรมที่เกิดจากความสนใจการศึกษา ค้นคว้า และการปฏิบัติจริงของผู้เรียน ที่มีการจัดระบบ และกระบวนการในการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ของผู้เรียนเพื่อให้ได้คำตอบที่ตนเองต้องการเรียนรู้อย่างลึกซึ้งทุกขั้นตอนจากประสบการณ์จริงด้วยตนเอง หรือด้วยกลุ่มความสนใจของผู้เรียน

ชาติรี เกิดธรรม (2547 : 5) ให้ความหมายว่า โครงการ (project) เป็นการจัดการเรียนรู้แบบหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนรู้ด้วยตนเอง ได้ปฏิบัติจริงในลักษณะของการศึกษา สืบรวจ ค้นคว้า ทดลอง ประดิษฐ์คิดค้น ด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นผู้คอยกระตุ้น แนะนำและให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด

จากการพิจารณาถึงความหมายของโครงการตามที่นักการศึกษาได้กล่าวไว้ สรุปได้ว่าโครงการ หมายถึง รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รูปแบบหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนได้ค้นพบปัญหาหรือประเด็นที่ตนสนใจ โดยผู้เรียนเป็นผู้กระทำการค้นคว้าหาคำตอบโดยตนเอง ผู้สอนเป็นเพียงผู้ชี้แนะแนวทางเท่านั้น

5.2 ประเภทของโครงการ

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2541 : 9) กล่าวถึงประเภทของโครงการไว้ดังนี้

1. โครงการประเภทการทดลอง (Experimental Research Project) เป็นการหาความสัมพันธ์กันระหว่างเหตุผลโดยวิธีทดลอง จะต้องมีกรอบแบบการทดลอง ผลที่ได้จากการทดลอง จะต้องมีกรอบแบบการทดลอง ผลที่ได้จากการทดลองแต่ละอย่างนำมาเปรียบเทียบกัน การออกแบบการทดลองผู้เรียนต้องกำหนดรูปแบบในการทดลองไว้ชัดเจน เพื่อจะปฏิบัติได้ถูกต้อง ซึ่งรูปแบบการทดลองจำแนกได้หลายรูปแบบ จะต้องคำนึงถึงวุฒิภาวะของผู้เรียนเป็นสำคัญ

2. โครงการประเภทสำรวจรวบรวมข้อมูล (Survey Research Project) เป็นการศึกษารวบรวมข้อมูลที่มีอยู่ตามธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ มาจัดจำแนกเป็นหมวดหมู่แล้วนำเสนอในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การศึกษาการดำรงชีวิตของมดแดง การศึกษาวงจรชีวิตของมดแดง

การศึกษาวงจรชีวิตขอใหม่ที่เลี้ยงในห้องปฏิบัติการ การสำรวจชุมชน แหล่งน้ำ ดิน ป่าไม้ สิ่งแวดล้อมหรือระบบนิเวศ เป็นต้น

3. โครงการประเภทพัฒนาหรือสิ่งประดิษฐ์ (Developmental Research Project) เป็นการประยุกต์หรือหลักการทางวิทยาศาสตร์เข้าสู่กระบวนการปฏิบัติโดยอาศัยเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ นำมาปฏิบัติตามแบบหรือแผนงานที่วางไว้ เช่น การประดิษฐ์ของเล่น ของชำร่วยไปจนถึงของใช้สิ่งอำนวยความสะดวกในชีวิตประจำวัน ผลักดันทางด้านอุตสาหกรรมและรวบรวมถึงการพัฒนาเทคโนโลยีให้สูงขึ้น

4. โครงการประเภททฤษฎีหลักการและแนวคิด (Theoretical Research Project) เป็นโครงการซึ่งแตกต่างจากโครงการประเภทอื่น ๆ มักจะเป็นโครงการที่นำทฤษฎี หลักการหรือแนวคิดใหม่ ๆ ซึ่งอาจอยู่ในรูปของหลักสูตร สมการ แนวคิด หรือจินตนาการที่เสนอนี้ยังไม่มีใครคิดมาก่อน หรืออาจขัดแย้งกับทฤษฎีเดิมหรือเป็นการขยายทฤษฎีหรือแนวคิดเดิมก็ได้ ตัวอย่างโครงการประเภทนี้ ได้แก่ โครงการเรื่องการอธิบายอวกาศแนวใหม่หรือโครงการเรื่องทฤษฎีของจำนวนเฉพาะ เป็นต้น

สุชาติ วงศ์สุวรรณ (2542 : 9) ได้แบ่งประเภทของโครงการดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. โครงการประเภทการสำรวจ รวบรวมข้อมูล โครงการประเภทนี้ เป็นโครงการที่มีวัตถุประสงค์ เพื่อสำรวจ และรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจนั้นมาจำแนกเป็นหมวดหมู่ และนำเสนอในรูปแบบต่าง ๆ อย่างมีระบบเพื่อให้เห็นถึงลักษณะหรือความสัมพันธ์ของเรื่องดังกล่าวได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้นการปฏิบัติตามโครงการนี้ ผู้เรียนจะต้องไปศึกษา รวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น สอบถาม สัมภาษณ์ สำรวจ โดยใช้เครื่องมือ เช่น แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบบันทึก ฯลฯ ในการรวบรวมข้อมูลที่ต้องการศึกษา

ตัวอย่างโครงการที่เป็นการสำรวจ รวบรวมข้อมูล เช่น

- การสำรวจประชากร พืช สัตว์ หินแร่ ฯลฯ ในชุมชน
- การสำรวจพื้นที่เพาะปลูกในชุมชน
- การสำรวจความต้องการเกี่ยวกับอาชีพของชุมชน
- การสำรวจมลภาวะในชุมชน
- การศึกษานามชื่อบ้าน
- การใช้ภาษาในหน้าหนังสือพิมพ์
- คำควบกล้ำ “พร” ในภาษาไทย
- ลักษณะนามในภาษถิ่น

- การสำรวจประชากรที่มีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ
- สถิติปัญญา ในชุมชน
- แมลงมีพิษในบ้านเรา
- พจนานุกรมภาษาถิ่น
- โบราณสถาน โบราณวัตถุ ในท้องถิ่น
- ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของ อบต.

ฯลฯ

2. โครงการที่เป็นการค้นคว้าทดลอง โครงการประเภทนี้ เป็นโครงการที่มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ โดยการออกแบบโครงการในรูปของการทดลอง เพื่อศึกษาว่า ตัวแปรหนึ่งจะมีผลต่อตัวแปรที่ต้องการศึกษาอย่างไรบ้าง ด้วยการควบคุมตัวแปรอื่น ๆ ซึ่งอาจมีผลต่อตัวแปรที่ต้องการศึกษาไว้

การทำโครงการประเภทนี้ จะมีขั้นตอนการดำเนินงาน ประกอบด้วยการกำหนดปัญหา การตั้งวัตถุประสงค์ การออกแบบการทดลอง การรวบรวมข้อมูล การดำเนินการทดลอง การแปรผล และสรุปผลการทดลอง เช่น

- การใช้น้ำซักฟอมน้ำคั้นไม้
- การรีดผ้าที่ประหยัดไฟฟ้า
- วิธีการประหยัดน้ำประปาภายในบ้าน
- การปลูกพืชสวนครัวโดยไม่ใช้ดิน
- การสกัดสารจากพืชสมุนไพรในท้องถิ่น
- การกำจัดเห็บในนาข้าวโดยวิธีการธรรมชาติ
- การเก็บถั่วงอกให้สดและขาว
- ไข่เค็มสูตรใหม่
- ยากันบูดจากพืชสมุนไพร

ฯลฯ

3. โครงการที่เป็นการศึกษาความรู้ ทฤษฎี หลักการ หรือแนวคิดใหม่ ๆ เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ที่ยังไม่มีใครคิดมาก่อน หรือขัดแย้ง หรือขยายจากของเดิมที่มีอยู่ซึ่งความรู้ ทฤษฎี หลักการ หรือแนวคิดที่เสนอต้องผ่านการพิสูจน์อย่างมีหลักการหรือวิธีการที่น่าเชื่อถือตามกติกา/ ข้อตกลงที่กำหนดขึ้นมาเอง หรืออาจใช้กติกาหรือข้อตกลงเดิมมาอธิบายข้อความรู้ ทฤษฎี หลักการ แนวคิดใหม่ ก็ได้

โครงการที่เป็นการศึกษา ความรู้ ทฤษฎี หลักการ หรือแนวคิดนี้ ผู้ทำโครงการต้องเป็นผู้ที่มีความรู้พื้นฐานในเรื่องนั้น ๆ เป็นอย่างดี หรือต้องมีการศึกษา ค้นคว้า ข้อมูลมาประกอบอย่างถี่ถ้วน จึงจะทำให้สามารถกำหนดความรู้ ทฤษฎี หลักการ แนวคิดใหม่ ๆ ขึ้นได้

ตัวอย่างโครงการที่เป็นการศึกษาความรู้ ทฤษฎี หลักการ หรือแนวคิด เช่น

- การจัดทำปฏิทินประจำปี
- ผลงานแสงอาทิตย์
- ความมหัศจรรย์ของตัวเลข 9
- คณิตคิดลัด
- เทคนิคการแก้โจทย์ปัญหา
- อาหารเพื่อสุขภาพ
- วัฒนธรรมพื้นบ้าน
- ระบบนิเวศป่าชายเลน
- เกษตรผสมผสาน
- เรื่องวรรณยุกต์ในภาษาถิ่น

4. โครงการที่เป็นการประดิษฐ์คิดค้น โครงการประเภทนี้ เป็นโครงการที่มีวัตถุประสงค์ คือการนำเอาความรู้ ทฤษฎี หลักการ หรือแนวคิดมาประยุกต์ใช้ โดยการประดิษฐ์เป็นเครื่องมือ เครื่องใช้ต่าง ๆ เพื่อประโยชน์การเรียนการทำงาน หรือการใช้สอยอื่น ๆ

การประดิษฐ์คิดค้นตามโครงการนี้ อาจเป็นการประดิษฐ์ขึ้นมาใหม่ โดยที่ยังไม่มีใครทำ หรืออาจเป็นการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง หรือดัดแปลงของเดิมที่มีอยู่แล้ว ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ รวมทั้งการสร้างแบบสำรวจแบบต่าง ๆ เพื่อประกอบการอธิบายแนวคิดในเรื่องต่าง ๆ โครงการที่เป็นการประดิษฐ์คิดค้นนี้จะครอบคลุมเรื่องต่าง ๆ ทั้งวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษา สังคม อาชีพ สิ่งแวดล้อม ฯลฯ

ตัวอย่างโครงการที่เป็นการประดิษฐ์คิดค้น เช่น

- เครื่องกรองดักไขมัน
- ถังไอโซน
- เครื่องสีข้าวกลิ้ง
- เครื่องกรองน้ำโดยวัสดุธรรมชาติ
- เครื่องช่วยการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ
- การทำ Home Page
- หุ่นยนต์

- แบบจำลอง
- ภาษนะจากพืช

สมชัย โกมล และอุบลรัตน์ ขลิบเงิน (2543 : 1-4 อ้างอิงจาก วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. 2544 : 13) ได้จำแนกโครงการออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. โครงการประเภทสำรวจ เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนรวบรวมข้อมูลต่างๆ แล้วนำข้อมูลเหล่านั้นมาจัดกระทำเป็นหมวดหมู่ แล้วนำเสนอในรูปแบบต่างๆ ที่ได้ศึกษา เช่น

- 1.1 การศึกษาพฤติกรรมของสัตว์บางชนิด
- 1.2 การศึกษาวงจรชีวิตของแมลง
- 1.3 การสำรวจชนิดและปริมาณของสิ่งต่างๆ ในชุมชนต่างๆ
- 1.4 การศึกษาเกี่ยวกับปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกันตามหลักธรรมในศาสนาต่างๆ ของสมาชิกในชุมชน

- 1.5 การศึกษาสภาพปัญหาในการประกอบอาชีพของชุมชน
- 1.6 การสำรวจสัตว์เลี้ยงในท้องถิ่น
- 1.7 การสำรวจต้นไม้ในโรงเรียน

2. โครงการประเภททดลอง เป็นการศึกษาคำตอบของปัญหาโดยการออกแบบการทดลอง และดำเนินการทดลอง เพื่อหาคำตอบของปัญหาที่ต้องการทราบ หรือเพื่อตรวจสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ เช่น

- 2.1 การศึกษาอิทธิพลของแสงสีต่างๆ ที่มีผลต่อการเจริญของเห็ดชนิดต่างๆ
- 2.2 การศึกษาคั่วแปรที่ส่งผลต่อการเจริญของเชื้อราในอาหาร
- 2.3 การเจริญเติบโตของพืชที่ใช้ปุ๋ยต่างชนิดกัน
- 2.4 การทดสอบสารเคมีในอาหาร

3. โครงการประเภทการพัฒนาหรือการประดิษฐ์ เป็นการพัฒนาหรือประดิษฐ์เครื่องมือเครื่องใช้ อุปกรณ์ต่างๆ ให้ใช้งานได้ตามวัตถุประสงค์ อาจเป็นการประดิษฐ์สิ่งใหม่หรือยังไม่เคยมีมาก่อน หรือการปรับปรุงของเดิมให้ดีขึ้น หรืออาจเป็นการสร้างแบบจำลองความคิดเพื่อแก้ปัญหาหนึ่ง เช่น

- 3.1 รูปแบบการแก้ปัญหาในโรงเรียนที่เหลือจากการบริโภค
- 3.2 การผลิตเครื่องจักสานจากวัสดุต่างๆ
- 3.3 การผลิตเครื่องดักแมลง
- 3.4 การผลิตกระดาษเพาะชำกล้าไม้จากผักตบชวา
- 3.5 การผลิตผลงานต่างๆ ในกลุ่ม กพอ.

4. โครงการประเภทการสร้างทฤษฎี การอธิบาย การทบทวนวรรณคดี การค้นหาองค์ความรู้ เป็นโครงการที่ศึกษาเกี่ยวกับสาเหตุ ความเป็นมา ผลกระทบ ตลอดจนเรื่องราวต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล แล้วนำหลักการหรือทฤษฎีมาสนับสนุน อาจเสนอในรูปแบบของคำอธิบาย บทความ ความเรียง บทสนทนา สูตร หรือสมการ เช่น

4.1 การกำเนิดของอารยธรรมบ้านเชียง

4.2 การเกิดปรากฏการณ์บั้งไฟพญานาค หนองคาย

4.3 ยาโม คือใคร มีตัวตนหรือไม่

ชาติรี เกิดธรรม (2547 : 5) กล่าวถึงประเภทของโครงการว่า โครงการมีมากมายหลายอย่าง หลายลักษณะ ถ้าจะแบ่งตามสาระการเรียนรู้อาจแบ่งได้ 2 ประเภท คือ

1. โครงการตามสาระการเรียนรู้ เป็นโครงการที่ใช้เนื้อหาตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ เป็นพื้นฐานในการทำโครงการ โดยมีการบูรณาการความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมเข้าด้วยกัน

2. โครงการตามความสนใจ เป็นโครงการที่ผู้เรียนสามารถกำหนดขึ้นมาตามความสนใจและความถนัด โดยเป็นการนำเอาความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมจากกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ มาบูรณาการเข้าด้วยกัน

แต่ถ้าแบ่งตามลักษณะของการดำเนินงาน ซึ่งแบ่งเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ 4 ประเภท คือ

1. โครงการประเภทสำรวจข้อมูล รวบรวมข้อมูล

จุดประสงค์เพื่อสำรวจรวบรวมข้อมูลด้านต่าง ๆ แล้วนำมาจำแนกเป็นหมวดหมู่ และนำเสนออย่างมีระบบ เพื่อให้เห็นความสัมพันธ์ในเรื่องดังกล่าวนั้น ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ได้ผลดียิ่งขึ้น โดยในการทำโครงการประเภทนี้ ผู้เรียนจะต้องใช้วิธีการต่าง ๆ ในการสำรวจรวบรวมข้อมูล เช่น การสัมภาษณ์ สอบถาม สืบสวน

2. โครงการประเภทศึกษาค้นคว้า

จุดประสงค์เพื่อแสวงหาความรู้จากแหล่งวิทยากรต่าง ๆ เช่น ห้องสมุด สำนักงาน สถาบัน เว็บไซต์ต่าง ๆ ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้รู้ในเรื่องนั้น ๆ โดยตรง เป็นการฝึกค้นหาแนวทางในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ในเรื่องที่ยังไม่มีผู้ใดคิดมาก่อน เพื่อนำมาเทียบเคียงกับความรู้ที่ได้โดยตรงจากหนังสือเรียน ตำรา หรือเอกสารทางวิชาการ รวมทั้งเป็นการศึกษาค้นคว้าทดลอง เพื่อค้นหาหรือตรวจสอบข้อเท็จจริง หรือทฤษฎี ซึ่งผลการศึกษาค้นคว้าทดลองอาจคาดเคลื่อนไม่ครบถ้วน

3. โครงการประเภททดลอง

ลักษณะของโครงการประเภทนี้ต้องมีการออกแบบการทดลองเพื่อศึกษาผลของตัวแปรหรือตัวแปรอิสระที่มีต่อตัวแปรตาม และมีการควบคุมตัวแปรอื่น ๆ ที่ไม่ต้องการศึกษาที่จะส่งผลให้การศึกษาคลาดเคลื่อน ขั้นตอนการทำโครงการประเภทนี้จะต้องมีการกำหนดปัญหาตั้งสมมติฐานออกแบบการทดลอง ดำเนินการทดลองเพื่อหาคำตอบของปัญหา หรือตรวจสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้แปรผล และสรุปผล การทำโครงการประเภททดลองนี้ในบางครั้งอาจจำเป็นต้องทำการทดลองเพื่อศึกษาความเป็นไปได้เบื้องต้นเสียก่อน เพื่อให้ได้ข้อมูลบางประการมาใช้ประกอบการตัดสินใจ ในการกำหนดรายละเอียดต่าง ๆ ของการศึกษาค้นคว้าจริงต่อไป

4. โครงการสิ่งประดิษฐ์

จุดประสงค์เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์จากการสังเกต วิเคราะห์เครื่องมือเครื่องใช้หรือวิธีการในการจัดการต่าง ๆ แล้วพัฒนาหรือสร้างชิ้นใหม่เพื่อสนองความต้องการของสังคมตามความรู้ความสามารถที่มีอยู่ การพัฒนาหรือสร้างชิ้นงานนี้มักจะเกิดขึ้นหลังจากทำโครงการสำรวจข้อมูล และโครงการทดลองมาก่อน

ดวลย์ มาศจรัล และมณี เรืองจำ (2549 : 17) ได้จำแนกประเภทของโครงการไว้ 4 ประเภท ดังนี้

1. โครงการประเภทสำรวจรวบรวมข้อมูล (Survey Research Project) เป็นโครงการที่มีลักษณะเป็นการสำรวจข้อมูลต่าง ๆ ที่หลากหลาย จากนั้นนำข้อมูลดังกล่าวมาจัดระบบเป็นหมวดหมู่
2. โครงการประเภทการทดลอง (Experimental Research Project) เป็นโครงการที่ใช้กระบวนการศึกษาเปรียบเทียบเพื่อค้นหาคำตอบ ข้อเท็จจริงในสาระที่ผู้เรียนต้องการที่จะเรียนรู้
3. โครงการประเภทการสร้างสิ่งประดิษฐ์ (Development Research Project) โครงการสิ่งประดิษฐ์ เป็นโครงการที่ใช้ความรู้ ความสามารถของตนเองมาทดลองประดิษฐ์ผลงานใหม่ ๆ ที่แปลกแตกต่างไปจากเดิมเป็นโครงการที่ใช้ความคิดสร้างสรรค์มาผสมผสานกับหลักวิชาการ
4. โครงการประเภทการสร้างทฤษฎีหรือการอธิบาย (Theoretical Research Project) โครงการการสร้างทฤษฎีโครงการประเภททฤษฎีหรือโครงการการอธิบายเป็นโครงการประเภทเดียวกัน เป็นการนำความคิด ประสบการณ์มานำเสนอเป็นทฤษฎีใหม่ในรูปของสูตรสมการ ด้วยการอธิบายสิ่งที่ตนเองคิดและพิสูจน์ให้เห็นผลในเชิงประจักษ์ ทั้งนี้เพราะหลักการเดิมที่มีอยู่ไม่สามารถอธิบายปรากฏการณ์ใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นในภายหลังได้ จึงได้คิดทำโครงการ ดังกล่าวขึ้นด้วยแนวคิดใหม่ ๆ

จากประเภทของโครงการที่นักการศึกษาได้กล่าวได้ สรุปได้ว่าประเภทของโครงการมีทั้งหมด 4 ประเภทด้วยกัน คือ

1. โครงการประเภทสำรวจรวบรวมข้อมูล
2. โครงการประเภทการทดลอง
3. โครงการประเภทการสร้างสิ่งประดิษฐ์
4. โครงการประเภทการสร้างทฤษฎีหรือการอธิบาย

และในวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยให้นักเรียนทำโครงการประเภทสำรวจรวบรวมข้อมูล

5.3 ขั้นตอนการจัดทำโครงการ

ภพ เลาทไพบูลย์ (2542 : 310) ได้สรุปขั้นตอนการทำโครงการดังนี้คือ

1. การคิดปัญหาหรือหัวข้อเรื่องที่จะศึกษา นักเรียนควรเป็นผู้คิดหัวข้อ และเลือกหัวข้อเรื่องที่จะศึกษาด้วยตนเองตามความสนใจและความอยากรู้ของนักเรียนเอง หรือครูอาจเป็นผู้กำหนดหัวข้อไว้หลายหัวข้อแล้วให้นักเรียนเลือกก็ได้ หัวข้อโครงการที่จะศึกษานั้นควรเป็นหัวข้อที่เหมาะสมกับระดับความสามารถของนักเรียน สามารถหาเครื่องมืออุปกรณ์มาใช้ในการศึกษาได้ มีระยะเวลาในการทำให้สำเร็จได้ ในการคิดหัวข้อเรื่องนั้น นักเรียนอาจได้แนวความคิดจากเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ครูสอน การค้นคว้าเอกสารต่าง ๆ หรือจากไปชมการแสดง โครงการวิทยาศาสตร์ก็ได้

2. การวางแผนในการทำโครงการ นักเรียนจะต้องวางแผนในการทำโครงการ โดยการเขียนโครงร่างหรือเค้าโครงการเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอความเห็นชอบและคำแนะนำ เป็นการกำหนดปัญหา วัตถุประสงค์ ขอบเขตการศึกษา วิธีดำเนินการประโยชน์ที่จะได้รับสำหรับการเขียนและการจัดลำดับหัวข้อโครงร่างของโครงการวิทยาศาสตร์ควรประกอบด้วย ชื่อโครงการ ชื่อผู้ทำโครงการ ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ ที่มาและความสำคัญของโครงการ วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า (ถ้ามี) วิธีดำเนินการประโยชน์หรือผลที่คาดว่าจะได้รับและเอกสารอ้างอิง ในการเขียนวิธีดำเนินการนั้น นักเรียนต้องระบุให้ชัดเจนว่า มีแนวทางในการศึกษาอย่างไร การออกแบบการทดลอง วิธีการสำรวจข้อมูล หรือวิธีการประดิษฐ์ จะต้องใช้หรือสร้างวัสดุอุปกรณ์อะไรบ้าง นอกจากนี้ ควรระบุวิธีการที่จะใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และกำหนดระยะเวลาในการปฏิบัติงานในขั้นตอนต่าง ๆ จนเสร็จสิ้นการดำเนินงาน

3. การดำเนินการทำโครงการ นักเรียนลงมือทำโครงการโดยปฏิบัติตามแผนดำเนินงานที่วางไว้ล่วงหน้า ซึ่งเป็นการปฏิบัติตามขั้นตอนของโครงร่างที่ผ่านความเห็นชอบของอาจารย์ที่

ปรึกษาแล้ว เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูล การสร้างหรือการประดิษฐ์ หรือเป็นการปฏิบัติทดลอง แล้วแต่จะเป็น โครงการประเภทใด อาจมีการเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมจากแผนงานที่วางไว้บ้าง ถ้าจะทำให้ผลงานดีขึ้น เมื่อดำเนินการทำโครงการครบถ้วนตามขั้นตอน ได้ข้อมูลและวิเคราะห์ ข้อมูลแล้วต้องแปลความหมายของข้อมูลและสรุปผลการศึกษาค้นคว้า

4. การเขียนรายงาน เป็นการเสนอผลงานของการศึกษาค้นคว้าเป็นเอกสาร เพื่ออธิบาย ให้ผู้อื่นทราบรายละเอียดทั้งหมดของการทำโครงการ ปัญหาที่ศึกษา วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้าต่าง ๆ ที่รวบรวมได้ ผลของการศึกษา ตลอดจนประโยชน์และข้อเสนอแนะต่าง ๆ จากการทำโครงการ วิธีการเขียนรายงานโครงการวิทยาศาสตร์มีแนวทางการเขียนเช่นเดียวกับการเขียนรายงานผลการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งประกอบด้วย ชื่อโครงการ ชื่อผู้ทำโครงการ ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา บทคัดย่อ ที่มาและความสำคัญของโครงการ วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า สมมติฐาน (ถ้ามี) วิธีดำเนินงาน ผลของการศึกษาค้นคว้า สรุปผลของการศึกษาค้นคว้า ข้อเสนอแนะ และเอกสารอ้างอิง

5. การแสดงผลงาน เป็นการเสนอผลงานที่ได้ศึกษาค้นคว้าสำเร็จแล้วให้ผู้อื่นได้รับและเข้าใจ อาจจัดในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การจัดนิทรรศการ สาธิตการแสดงประกอบการรายงานปากเปล่าในการจัดแสดงผลงานการทำโครงการ อาจกระทำได้ในหลายระดับ เช่น การจัดเสนอผลงานภายในชั้นเรียน การจัดแสดงนิทรรศการภายในโรงเรียนเป็นการภายใน การส่งผลงานเข้าร่วมในงานแสดงหรือประกวดภายนอกโรงเรียนในระดับต่าง ๆ เป็นต้นว่า ระดับกลุ่มโรงเรียน ระดับจังหวัด ระดับเขตการศึกษา และระดับชาติ

ยูพา วีระไวทยะ และปรีชา นพคุณ (2540 : 141) กล่าวถึงขั้นตอนการจัดทำโครงการมีดังนี้

1. การกำหนดปัญหาที่จะศึกษา นักเรียนควรเป็นผู้คิดและเลือกด้วยตนเอง ปัญหาที่จะศึกษานั้นอาจจะได้มาจากความสนใจ และความอยากรู้อยากเห็นของนักเรียนเอง หรือได้แนวความคิดจากเรื่องที่เรียน จากหนังสือต่าง ๆ และจากการไปทัศนศึกษานอกสถานที่ เป็นต้น เมื่อนักเรียนได้หัวข้อที่สนใจแล้ว จะนำมาให้ครูหรืออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาความเหมาะสมกับระดับความสามารถของนักเรียน และความเป็นไปได้ของเรื่องที่จะทำการศึกษาค้นคว้า

2. การวางแผนในการทำโครงการ และการจัดทำเค้าโครงการจะช่วยในการทำโครงการดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย นักเรียนจะต้องเขียนเค้าโครงของโครงการเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอความเห็นชอบและคำแนะนำ การเขียนเค้าโครงของโครงการ เป็นการกำหนดแผนงานในการดำเนินงานอย่างคร่าว ๆ

3. การลงมือทำโครงการ ในขั้นการลงมือทำโครงการวิทยาศาสตร์นั้น จะกระทำได้เมื่อได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาให้ทำโครงการ โดยให้นักเรียนปฏิบัติตามแผนดำเนินงานที่กำหนดไว้ในเค้าโครงของโครงการเมื่อดำเนินการทำโครงการครบถ้วนจนได้ข้อมูลแล้ว จะต้องนำข้อมูลมาวิเคราะห์แปลผลและสรุปผล พร้อมทั้งอภิปรายผล ไม่ว่าจะผลนั้นจะเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้หรือไม่

4. การเขียนรายงานโครงการ ในการเขียนรายงานโครงการ เป็นการเสนอผลการศึกษาค้นคว้าในรูปของเอกสาร เพื่ออธิบายให้ผู้อื่นทราบแนวความคิดหรือปัญหาที่ศึกษา ตลอดจนวิธีการ ดำเนินงานและประโยชน์ที่ได้จากการทำโครงการ

5. การแสดงผลงาน เป็นการเสนอผลงาน เป็นการเสนอผลงานที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าสำเร็จลงแล้วให้ผู้อื่นได้รับรู้และเข้าใจ การแสดงผลงานยังฝึกให้นักเรียนมีความกล้าในการแสดงออก กล้าพูดแสดงความคิดเห็นต่อหน้าผู้อื่นได้ด้วยความมั่นใจ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ นักเรียนได้มีโอกาสแสดงผลงาน การแสดงผลงานอาจทำให้รูปแบบต่าง ๆ เช่น การรายงานปากเปล่าภายในห้องเรียน การจัดนิทรรศการ หรือการแสดงผลงานร่วมกับโรงเรียนอื่น เป็นต้น

กรมวิชาการ (2544 : 30) ได้กำหนดขั้นตอนการทำโครงการไว้ 5 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 การคิดและเลือกปัญหาที่จะศึกษา คือ การที่นักเรียนเป็นผู้กำหนดปัญหาแนวคิดและวิธีการที่จะใช้แก้ปัญหาตามความสนใจอยากรู้ของตนเอง ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงความเหมาะสมในเรื่องของเวลา ความรู้ความสามารถและแหล่งข้อมูลที่มี

ขั้นตอนที่ 2 การวางแผนการทำโครงการ ผู้จัดทำโครงการต้องวางแผนการทำงานในทุกขั้นตอนอย่างละเอียดเพื่อป้องกันความผิดพลาดสับสน และให้การดำเนินการเป็นไปอย่างมีระเบียบ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ

- 1) การกำหนดปัญหาและขอบเขตการศึกษา
- 2) การกำหนดวัตถุประสงค์ แนวคิด วิธีการที่จะนำมาใช้แก้ปัญหาสมมติฐานและนิยามเชิงปฏิบัติการ
- 3) การวางแผนรวบรวมข้อมูลและการค้นคว้าเพิ่มเติม
- 4) กำหนดวิธีดำเนินงาน ได้แก่ แนวทางการศึกษาค้นคว้า วัสดุอุปกรณ์ที่ต้องใช้ การออกแบบการทดลอง ควบคุมตัวแปร การสำรวจและรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การกำหนดระยะเวลาในการทำงานแต่ละขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 3 การลงมือทำโครงการ เป็นการลงมือปฏิบัติงานตามแผนการทำโครงการที่กำหนดไว้ในขั้นตอนที่ 2 ถ้ามีปัญหาให้ขอคำแนะนำ ปรัชญาครูหรืออาจารย์ที่ปรึกษา

ขั้นตอนที่ 4 การเขียนรายงานโครงการ เป็นการเขียนรายงานการปฏิบัติงานจริงเมื่อได้ข้อมูลและดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลพร้อมทั้งแปลผล สรุปผลเป็นที่เรียบร้อยแล้ว การเขียนรายงานผลโครงการ เป็นการอธิบายให้ผู้อื่นเข้าใจและทราบถึงปัญหา วิธีการ และผลสรุปที่ได้จากการศึกษา พร้อมอภิปรายผลและให้ข้อเสนอแนะในการที่จะศึกษาค้นคว้าต่อไป

ขั้นตอนที่ 5 การเสนอผลงานโครงการ หมายถึง การแสดงผลผลิต ผลงานจากความคิด ความพยายามทั้งหมดที่ผู้ทำโครงการได้ลงมือปฏิบัติ เพื่อนำผลงานนั้นๆ ออกเผยแพร่โดยมีรูปแบบการนำเสนอหลายวิธี เช่น การรายงานด้วยปากเปล่า การจัดทำรายงานฉบับย่อ การจัดนิทรรศการหรือการรายงานฉบับสมบูรณ์ เป็นต้น

ถวัลย์ มาศจรัส และ มณี เรืองขำ (2549 : 22-24) ได้กล่าวถึงกำหนดประเภทของโครงการไว้ 4 ประเภท คือ

การจัดทำโครงการทั้ง 4 ประเภทดังกล่าวมีรายละเอียดและขั้นตอนในการจัดทำแตกต่างกันตามคุณลักษณะของโครงการในแต่ละประเภท การจัดทำโครงการมีลำดับขั้นตอนสำคัญๆ ใน 5 ขั้นตอน ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงขั้นตอนการทำโครงการ

ที่	ขั้นตอนการจัดทำโครงการ	สาระของการจัดทำ
1.	กำหนดเนื้อหาสาระการทำโครงการตามความสนใจ	1. สอดคล้องกับหลักสูตร 2. ศึกษาและรวบรวมข้อมูล 3. กำหนดหัวข้อเรื่องในการจัดทำโครงการ โดย 3.1 สอดคล้องกับความสนใจ 3.2 เป็นไปตามความต้องการของผู้เรียน
2.	กำหนดประเด็นการจัดทำโครงการ	1. คัดเลือกประเด็นที่ต้องการจะนำไปจัดทำเป็นโครงการ 2. กำหนดกรอบการศึกษาเฉพาะประเด็นที่ต้องการเรียนรู้หรือต้องการคำตอบ

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ที่	ขั้นตอนการจัดทำโครงการ	สาระของการจัดทำ
		3. กำหนดประเภทของโครงการที่สอดคล้องกับประเด็นที่กำหนดว่าเป็นโครงการประเภทใด <ul style="list-style-type: none"> 3.1 ประเภทสำรวจรวบรวมข้อมูล 3.2 ประเภททดลอง 3.3 ประเภทการสร้างสิ่งประดิษฐ์ 3.4 ประเภทการสร้างทฤษฎีหรืออธิบาย
3.	วางแผนในการจัดทำโครงการ	กำหนดโครงเรื่องในการเขียนโครงการ <ul style="list-style-type: none"> 1. กำหนดกิจกรรม 2. กำหนดขั้นตอนการเขียนโครงการ 3. เขียนโครงการ 4. เสนอโครงการให้ครูร่วมพิจารณาให้คำปรึกษาแนะนำ
4.	ดำเนินกิจกรรมตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในโครงการ	โครงการประเภททดลองมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> 1. เตรียมวัสดุอุปกรณ์ <ul style="list-style-type: none"> 1.1 ลงมือทดลองตามขั้นตอน 1.2 บันทึกผลการทดลองทุกขั้นตอน 1.3 วิเคราะห์ผลที่ได้จากการทดลองในมิติที่กำหนดไว้ตามประเด็นที่ต้องการ 2. เสนอโครงการให้ครูร่วมพิจารณาให้คำปรึกษาแนะนำ
5.	การเขียนรายงานโครงการ	สรุปผลที่ได้รับจากการจัดทำโครงการประเภทต่าง ๆ ได้แก่ <ul style="list-style-type: none"> 1. โครงการประเภททดลอง 2. โครงการประเภทสำรวจรวบรวมข้อมูล 3. โครงการประเภทการสร้างสิ่งประดิษฐ์ 4. โครงการประเภทการสร้างทฤษฎี หรือ อธิบาย

ชาติรี เกิดธรรม (2547 : 9-22) กล่าวถึงขั้นตอนการทำโครงการ ดังต่อไปนี้
การทำงานตามโครงการ อาจแบ่งเป็นขั้นตอนใหญ่ได้ 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การคิดและเลือกหัวข้อเรื่องโครงการ

การเลือกโครงการควรเป็นไปตามความสามารถ ความถนัด ความสนใจ และความต้องการของตนเอง การสำรวจและการเลือกเรื่องที่จะทำโครงการ เป็นขั้นตอนแรกของการทำโครงการ ซึ่งเป็นขั้นตอนที่สำคัญมาก

หัวข้อที่จะศึกษาคือ ปัญหาหรือข้อสงสัยที่ผู้ทำโครงการ อยากรู้หรือเห็นและต้องการคำตอบ ซึ่งปัญหาหรือข้อสงสัยที่จะศึกษานั้น อาจหมายถึงเรื่องที่เป็นปัญหาจริง ๆ ที่ประสบในชีวิตประจำวัน เช่น การที่จะแก้ปัญหาหมอกควันของอากาศที่เกิดจากเครื่องยนต์ได้อย่างไร การเลือกหัวข้อการทำโครงการ อาจมาจากแหล่งต่าง ๆ เช่น จากตำรา หนังสือพิมพ์ วารสาร วิทยุ โทรทัศน์ จากการสังเกตปรากฏการณ์สิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว

ขั้นที่ 2 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องก็เพื่อจะได้ข้อมูลเพิ่มเติมในเรื่องที่จะทำการศึกษาซึ่งจะช่วยให้โครงการประสบผลสำเร็จได้มากขึ้น ในขั้นตอนนี้จะรวมไปถึงการขอคำปรึกษา การสอบถามข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เกี่ยวข้อง และรวมไปถึงการสำรวจวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการทำงานโครงการด้วย

ขั้นที่ 3 การเขียนเค้าโครงของโครงการ

การเขียนเค้าโครงโครงการ ประกอบด้วยหัวข้อต่าง ๆ ที่จำเป็น ซึ่งควรประกอบด้วยองค์ประกอบและรูปแบบดังต่อไปนี้

1. ชื่อโครงการ (ควรให้กะทัดรัดชัดเจน ชี้ชัดในเรื่องที่จะทำ ว่าทำอะไร กับใครอย่างไร)
2. ชื่อผู้ทำโครงการ (โดยทั่วไปจะให้ทำเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 2-3 คน)
3. ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา (ครู/อาจารย์ ผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่น ผู้ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาควบคุมการทำโครงการ)
4. ระยะเวลาดำเนินงาน (ระยะเวลาการดำเนินโครงการตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จสิ้น)
5. แนวคิด ที่มาและความสำคัญหรือปัญหา (แนวคิด และที่มาของการทำโครงการเรื่องนี้)
6. หลักการและเหตุผล (เป็นการสืบค้นความรู้ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ใช้หลักการหรือทฤษฎีอะไรมาสนับสนุน)

7. จุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ศึกษา (สิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดการทำโครงการ)
8. สมมติฐานของการศึกษา (กรณีเป็นโครงการประเภททดลอง: ข้อตกลง/ข้อกำหนด เพื่อเป็นแนวทางในการพิสูจน์ให้เป็นไปตามที่กำหนด)
9. ขั้นตอนการดำเนินงาน (เป็นการกำหนดว่า ขั้นตอนการดำเนินงาน เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ ตลอดจนค่าใช้จ่าย)
10. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (ผลที่ต้องการให้เกิดขึ้น)
11. เอกสารอ้างอิง/บรรณานุกรม (เอกสาร ข้อมูลที่ได้จากแหล่งต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในการทำโครงการ)

ขั้นที่ 4 การปฏิบัติโครงการ

การปฏิบัติโครงการเป็นการดำเนินงานตามแผนการดำเนินงานที่ได้กำหนดไว้ในเค้าโครงของโครงการ หลังจากที่ได้โครงการได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาหรืออาจารย์ผู้สอนแล้ว ในการปฏิบัติงานตามโครงการต้องปฏิบัติด้วยความรอบคอบ ประหยัด ต้องมีการจดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ไว้อย่างละเอียด ซึ่งรวมถึงปัญหา อุปสรรคต่าง ๆ ด้วย ต้องจัดข้อมูลให้เป็นระบบ ระเบียบ เพื่อที่จะได้นำเสนอได้ง่ายและถูกต้อง รวมทั้งเพื่อที่จะใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการดำเนินงานในครั้งต่อไปด้วย

ขั้นที่ 5 การเขียนรายงาน

ขั้นตอนนี้เป็นการเขียนรายงานสรุปผลรายงานผล การดำเนินโครงการและประเมินผลงานของตนเอง เพื่อให้ผู้อื่นได้ทราบแนวคิด วิธีดำเนินงาน ผลการดำเนินโครงการ ตลอดจนข้อสรุปว่าได้ผลตามจุดประสงค์เพียงใด มีข้อบกพร่องอย่างไร และมีข้อสังเกต/แนวคิดที่ได้จากการทำงานนี้อย่างไร

การเขียนรายงาน ควรใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย กระชับ ชัดเจนและครอบคลุมประเด็นสำคัญของโครงการที่ได้ทำไปแล้ว รูปแบบการเขียนรายงานโครงการที่ทำสำเร็จแล้วให้สมบูรณ์ทำได้ 2 แบบ คือ แบบง่าย ๆ และเขียน แบบงานวิจัยซึ่งเป็นแบบมาตรฐาน

ขั้นที่ 6 การนำเสนอผลงาน การแสดงผลงาน

ขั้นตอนสุดท้ายของการทำโครงการคือการนำเสนอผลงาน เพื่อให้ผู้อื่นได้ทราบ อาจนำเสนอในรูปแบบต่าง ๆ ขึ้นกับลักษณะของโครงการ อาจเป็นแบบจำลอง เอกสาร สื่อสิ่งพิมพ์ การจัดทำเป็นสื่อแบบมัลติมีเดีย หรือนำเสนอในรูปแบบของแผนโครงการในการจัดนิทรรศการ หรือการนำเสนอหน้าชั้นเรียน ด้วยวาจา รายงาน การสาธิตก็ได้

จากการพิจารณาถึงขั้นตอนการทำโครงการ สรุปได้ว่า ขั้นตอนการทำโครงการ มีดังต่อไปนี้

1. กำหนดปัญหา
2. รวบรวมข้อมูลเพื่อแก้ปัญหา
3. นำข้อมูลที่ได้มาเขียนเค้าโครงโครงการ
4. ดำเนินการทำโครงการ
5. เขียนรายงานโครงการ
6. ผลสรุป นำเสนอผลงาน

และในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้ขั้นตอนการทำโครงการของ ชาตรี เกิดธรรม

5.4 การประเมินโครงการ

สมศักดิ์ ภู่วิภาดาวรรณ (2544 : 85 - 86) ได้กล่าวถึงแนวทางการประเมินโครงการดังนี้

1. การประเมินชิ้นงาน (Assessing Artifacts)
2. การประเมินรายงานหรือภาคินิพนธ์ (Assessing Report or Dissertation)
3. การประเมินโดยสอบปากเปล่า (Vivas)
4. การประเมินจากโปสเตอร์หรือการจัดนิทรรศการโครงการ (Poster Sessions Exhibitions)

5. การประเมินจากการนำเสนอ (Presentation) การประเมินจากสมุดบันทึก (Log Books)

ชาตรี เกิดธรรม (2547 : 23-24) การประเมินโครงการอาจมีกรอบแนวทางในการประเมิน ดังนี้

1. ประเมินอะไร
  - การแสดงออกด้าน ความรู้ความคิด ทักษะกระบวนการ คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม
  - กระบวนการเรียนรู้
  - กระบวนการคิด
  - กระบวนการดำเนินงาน
  - ผลงาน/ชิ้นงาน
2. ประเมินเมื่อใด
  - ประเมินอย่างต่อเนื่องตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จสิ้นโครงการ
  - ประเมินระหว่างปฏิบัติงาน

- ประเมินหลังเสร็จการทำโครงการ

3. ประเมินจากอะไร

- ผลงาน (เอกสาร/ชิ้นงาน)

- แบบบันทึกต่าง ๆ

- แฟ้มสะสมผลงาน

- หลักฐานอื่น ๆ

4. ประเมินโดยใคร

- ตัวผู้ทำโครงการ

- เพื่อน

- ครู – อาจารย์

- ผู้ปกครอง

- ผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ

5. ประเมินโดยวิธีใด

- การสังเกต

- การสอบถาม

- การสัมภาษณ์

- การตรวจรายงาน

- การตรวจผลงาน/ชิ้นงาน

- การทดสอบ

- การรายงานปากเปล่า

- การจัดนิทรรศการ

จากการพิจารณาการประเมินโครงการ สรุปได้ว่า การประเมินโครงการ มีดังนี้

1. ประเมินโครงการทางด้านผลการทำรายงาน

2. ประเมินโครงการหลังจากทำโครงการเสร็จ

3. ประเมินผลงานจากรายงานการทำโครงการ

4. ผู้ประเมินคือครูผู้สอน

5. ใช้วิธีการประเมินโดยตรวจรายงาน

และในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้การประเมินการทำรายงานโครงการ

6. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

6.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Academic Achievement) มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2538 : 29) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Academic Achievement) ว่า คุณลักษณะรวมถึงความรู้ ความสามารถ ของบุคคลอันเกิดเป็นผลมาจากการเรียนการสอน หรือ คือมวลประสบการณ์ทั้งปวง ที่บุคคลได้รับจากการเรียนการสอน ทำให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านต่างๆ ของสมรรถภาพทางสมอง

สุนทรี สัตยพันธ์ (2538 : 22) ให้ความหมาย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง พฤติกรรมหรือความสามารถของบุคคลในด้านความรู้และทักษะ ซึ่งได้พัฒนามาจากการเรียน การสอน การฝึกฝน และอบรม

สว่าง หลีกเพชร (2541 : 56) กล่าวว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คุณลักษณะ และความสามารถของบุคคลที่พัฒนาการดีขึ้น อันเกิดจากการเรียนการสอน การฝึก อบรม ซึ่งประกอบด้วยความสามารถทางสมอง ความรู้ความรู้สึก ค่านิยมต่างๆ

ชัยพล สุขเยี่ยม (2542 : 9) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึงความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียนด้านความรู้ ความจำ ความเข้าใจ ซึ่งได้จากการวัดเป็นคะแนนของกลุ่มประชากรที่ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและหลังเรียน

จิตตมา พุทธเจริญ (2543 : 19) ให้ความหมายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า ผลของความสามารถทางสมองด้านต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการเรียน การสอน การฝึกฝนหรือประสบการณ์ต่าง ๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งวัดได้โดยการนับเป็นคะแนนที่ได้จากการตอบแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภายหลังจากที่เรียนจบเนื้อหาที่กำหนดไว้

ศิริชัย กาญจนวาสิ (2544 : 125) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ไว้ว่า ผลสัมฤทธิ์ (Achievement) เป็นผลการเรียนรู้ตามแผนที่กำหนดไว้ล่วงหน้าอันเกิดจากกระบวนการเรียนการสอนในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่งที่ผ่านมา แบบสอบผลสัมฤทธิ์เป็นแบบสอบที่ใช้วัดผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น (What Person Has Learned) จากกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผู้สอนได้จัดขึ้นเพื่อการเรียนรู้นั้น สิ่งที่มีวัดจึงเป็นสิ่งที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ได้สถานการณ์ที่กำหนดขึ้น ซึ่งอาจจะเป็นความรู้หรือทักษะบางอย่าง (ส่วนใหญ่จะเน้นทักษะทางสมองหรือความคิด) อันบ่งบอกถึงความสามารถของการเรียนรู้ที่ผ่านมา หรือสภาพการเรียนรู้ที่บุคคลนั้นได้รับ

จากการพิจารณาถึงความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่นักการศึกษาได้กล่าวไว้สรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถทางการรับรู้ของผู้เรียนที่ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทั้งก่อนและหลังจากที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ในเรื่องนั้น ๆ

6.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ชวาล แพร์ตกุล (2517 : 61) ได้ให้ความหมาย การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง การตรวจสอบความรู้ ทักษะ และความสนใจ และสมรรถภาพทางสมองด้านต่าง ๆ ที่ได้รับการอบรมสั่งสอนจากครู

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2538 : 171) ได้กล่าวถึง แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า หมายถึง แบบทดสอบที่วัดความรู้ของนักเรียนที่ได้เรียนไปแล้ว ซึ่งมักจะเป็นคำถามให้นักเรียนตอบด้วยกระดาษและดินสอ

สุวิทย์ หิรัญญาญูท์ และคณะ (2540 : 5) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์หรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ในพจนานุกรมศัพท์ทางการศึกษาว่า หมายถึง ความสำเร็จที่ได้รับจากความสามารถ ความรู้หรือทักษะ หรือหมายถึงผลของการเรียนการสอนหรือผลงานของเด็กที่ได้จากการประกอบกิจกรรมส่วนนั้นๆ ก็ได้

สุรศักดิ์ อมรรัตน์ศักดิ์ และเตือนใจ เกตุษา (2544 : 64 - 65) ได้กำหนดความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไว้ว่าเป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดความสามารถของผู้เรียนว่ามีความรู้ ความสามารถ ทักษะ และประสบการณ์ในด้านความรู้ที่ได้ศึกษาเล่าเรียนมามากน้อยเพียงใด

จากการพิจารณาความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง แบบทดสอบที่ครูผู้สอนได้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการวัดความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนหลังจากที่ได้ที่เรียนเนื้อหาสาระในเรื่องที่ได้เรียนผ่านมาแล้ว

7. ความพึงพอใจ

7.1 ความหมายของความพึงพอใจ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 143) ได้กล่าวไว้ว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกรวมของบุคคลที่มีต่อการทำงานในทางบวก เป็นความสุขของบุคคลที่เกิดความรู้สึกกระตือรือร้น มีความมุ่งมั่น ที่จะทำงาน มีขวัญกำลังใจ สิ่งเหล่านี้จะมีผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการทำงาน

อุทัยพรรณ สุคใจ (2545 : 7) ได้กล่าวถึงความพึงพอใจว่า หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยอาจจะเป็นไปในเชิงประเมินค่า ว่าความรู้สึกหรือทัศนคติต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดนั้นเป็นไปในทางบวกหรือทางลบ

กาญจนา อรุณสุขรุจิ (2546 : 35) ได้กล่าวไว้ว่า ความพึงพอใจของมนุษย์ เป็นการแสดงออกทางพฤติกรรมที่เป็นนามธรรม ไม่สามารถมองเห็นเป็นรูปร่างได้ การที่เรา จะทราบว่าบุคคลมีความพึงพอใจหรือไม่สามารถสังเกตโดยการแสดงออกที่ค่อนข้างสลับซับซ้อน

จิราพร หนูลาย (2550 : 70) ได้กล่าวไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดหรือเจตคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นความสุขที่เกิดจากการปฏิบัติงาน เมื่อได้รับการสนองความต้องการของตนทำให้เกิดความรู้สึกดีในสิ่งนั้น

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือความรู้สึกดี ที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่ได้ปฏิบัติ อาจเป็นไปในทางบวกหรือทางลบ

7.2 จิตวิทยาเกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

วรรณิ ลิ้มอักษร (2546 : 123) ได้กล่าวถึงแนวคิดนักจิตวิทยาที่เกี่ยวกับการจูงใจ 4 กลุ่ม ดังนี้

1. นักจิตวิทยาากลุ่มพฤติกรรมนิยม นักจิตวิทยาในกลุ่มนี้ให้ทัศนะเกี่ยวกับการจูงใจว่า เครื่องล่อหรือสิ่งล่อใจ โดยเฉพาะรางวัลมีความสำคัญในการจูงใจบุคคลให้มีพฤติกรรมเกิดขึ้นในรางวัลที่ดีจะต้องสามารถดึงดูดใจบุคคลให้อยากกระทำและมีความพึงพอใจในรางวัลที่ได้รับ หลังจากการกระทำเสร็จสิ้นลง นักจิตวิทยาในกลุ่มนี้จึงให้ความสำคัญของการจูงใจภายนอกมาก
2. นักจิตวิทยาากลุ่มปัญญานิยม นักจิตวิทยาในกลุ่มนี้คัดค้านทัศนะของกลุ่มพฤติกรรมนิยม โดยอธิบายว่าพฤติกรรมทั้งหลายของบุคคลถูกกำหนดขึ้นมาจากความคิดของบุคคลเอง ไม่ใช่เกิดจากอิทธิพลของรางวัล การลงโทษ หรือผลกรรมในอดีตที่ผ่านมา นักจิตวิทยาในกลุ่มนี้จึงให้ความสำคัญของแรงจูงใจภายในมาก
3. นักจิตวิทยาากลุ่มมนุษยนิยม นักจิตวิทยาในกลุ่มนี้ให้ทัศนะในการจูงใจไว้ว่าการจูงใจเกิดจากพลังผลึกภายใน หรือความต้องการจากภายในตัวบุคคล ความต้องการของบุคคลจะถูกกระตุ้นอย่างต่อเนื่องเพื่อไปสู่เป้าหมายที่สูงสุด
4. นักจิตวิทยาากลุ่มการเรียนรู้ทางสังคม นักจิตวิทยาในกลุ่มนี้ให้ทัศนะเกี่ยวกับการจูงใจว่าการจูงใจมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับองค์ประกอบที่สำคัญ 2 ประการคือ ความคาดหวังของบุคคลในการทำกิจกรรมให้ประสบผลสำเร็จกับคุณค่าของสิ่งตอบแทน หรือผลกรรมที่ได้รับหลังจากการกระทำเสร็จสิ้นลง (คุณค่าของเครื่องล่อหรือสิ่งล่อใจ) ต้องมีทั้ง 2 องค์ประกอบจะขาดองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งไม่ได้

สก็อตต์ (Scott. 1970 : 134 ; อ้างอิงใน คชาภฤช เลี่ยมไชสง. 2546 : 56) ได้เสนอแนวคิดในเรื่องแรงจูงใจให้เกิดความพึงพอใจต่อการทำงาน ที่จะให้ผลในเชิงปฏิบัติมีลักษณะดังนี้

1. งานสัมพันธ์กับความปรารถนาส่วนตัว และมีความหมายกับผู้ทำ
2. งานมีการวางแผน วัดความสำเร็จได้ด้วยระบบงานและมีการควบคุมที่มีประสิทธิภาพ
3. เพื่อให้ได้ผลในการสร้างสิ่งจูงใจภายใน เป้าหมายของงานจะต้องมีลักษณะดังนี้
  - 3.1 คนทำงานมีส่วนในการตั้งเป้าหมายของงานนั้น
  - 3.2 ผู้ปฏิบัติได้รับทราบผลสำเร็จในการทำงานโดยตรง
  - 3.3 งานนั้นสามารถทำเสร็จได้ไม่ยากจนเกิดความท้อถอย

มาสโลว์ (ริงสตรัค โจนยา. 2548 : 1-5 ; อ้างอิงมาจาก Maslow. 1970) ได้แบ่งความต้องการพื้นฐาน (Basic Needs) ออกเป็น 5 ประเภท คือ

1. ความต้องการทางสรีระ หรือความต้องการทางร่างกาย (Physiological หรือ Physical Needs)
2. ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย หรือสวัสดิภาพ (Safety Needs)
3. ความต้องการความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่ (Love & Belonging Needs)
4. ความต้องการที่จะรู้สึกว่าคุณค่า (Esteem Needs)
5. ความต้องการรู้จักตนเองอย่างแท้จริงและพัฒนาตนเองที่ตามศักยภาพของตน (Self Actualization)

มาสโลว์ได้จัดลำดับขั้นของความต้องการจากต่ำไปสูง เริ่มจากความต้องการทางสรีระซึ่งมาสโลว์เชื่อว่า เป็นความต้องการพื้นฐานที่มีแรงผลักดันรุนแรงที่สุด ถ้าความต้องการนี้ขาดจะเป็นแรงผลักดันให้บุคคลนั้นมีพฤติกรรมตอบสนองจนเป็นที่พอใจ จึงจะมีความต้องการขั้นสูงต่อไป ตัวอย่าง เช่น คนที่มีความหิวมาก ๆ มักจะไม่สนใจว่าตนจะเป็นที่ยอมรับของเพื่อนหรือไม่ หรือ คนที่มีชีวิตอยู่ในช่วงอันตรายเพราะมีคนปองร้าย จะไม่มีความต้องการที่จะรู้สึกว่าคุณค่า ความต้องการขั้นสูงสุด คือความต้องการที่จะรู้จักตนเองอย่างแท้จริง และพัฒนาตนเอง ศักยภาพของตน จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อ ความต้องการทั้ง 4 ประเภท ได้รับการตอบสนอง อย่างไรก็ตาม การตอบสนองของความต้องการแต่ละขั้นไม่จำเป็นต้องถึง 100 % ส่วนมากจะขึ้นกับแต่ละบุคคล

ความหมายของความต้องการพื้นฐาน 5 ชนิด ตามทฤษฎีของมาสโลว์ มีดังนี้

1. ความต้องการทางสรีระ (Physiological Needs)

หมายถึง ความต้องการพื้นฐานของร่างกาย เช่น ความหิว ความกระหาย ความต้องการทางเพศและการพักผ่อน เป็นต้น ความต้องการเหล่านี้เป็นความต้องการที่จำเป็นสำหรับมีชีวิตอยู่

มนุษย์ ทุกคนมีความต้องการทางสรีระอยู่เสมอจะขาดเสียไม่ได้ถ้าอยู่ในสภาพที่ขาดจะกระตุ้นให้คนมีกิจกรรม ขวนขวายที่จะสนองความต้องการ

2. ความต้องการความมั่นคงปลอดภัยหรือสวัสดิภาพ (Safety Needs)

หมายถึง ความต้องการความมั่นคงปลอดภัยด้านร่างกายและจิตใจ เป็นอิสระจาก ความกลัว ชู่เฉิง บังคับ จากผู้อื่นและสิ่งแวดล้อม เป็นความต้องการที่จะได้รับการปกป้องคุ้มครอง ความต้องการประเภทนี้เริ่มตั้งแต่วัยทารกจนกระทั่งวัยชรา ความต้องการที่จะมีงานทำ เป็นหลักแหล่งก็เป็นความต้องการเพื่อสวัสดิภาพของผู้ใหญ่อย่างหนึ่ง

3. ความต้องการความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่ (Love and Belonging Needs)

มนุษย์ทุกคนมีความปรารถนาจะให้เป็นที่รักของผู้อื่น และต้องการมีความสัมพันธ์กับผู้อื่น และเป็นส่วนหนึ่งของหมู่ ทราบว่าทุกคนยอมรับตนเป็นสมาชิก คนที่รู้สึกว่างเปล่าไม่มีเพื่อน มิชีวิตไม่สมบูรณ์ เป็นผู้ที่จะต้องซ่อมความต้องการประเภทนี้ คนที่รู้สึกว่างเปล่าเป็นที่รัก และยอมรับของหมู่จะเป็นผู้ที่สมปรารถนาในความต้องการความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่

4. ความต้องการที่จะรู้สึกว่าคุณค่า (Esteem Needs)

ความต้องการนี้ประกอบด้วยความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ มีความสามารถ ต้องการที่จะให้ผู้อื่นเห็นว่าตนมีความสามารถ มีคุณค่าและมีเกียรติ ต้องการได้รับความยกย่องนับถือจากผู้อื่น ผู้ที่มีความสมปรารถนาในความต้องการนี้จะเป็นผู้ที่มีความมั่นคงในตนเอง เป็นคนมีประโยชน์และมีค่าตรงข้ามกับผู้ที่ขาดความต้องการประเภทนี้ จะรู้สึกว่างเปล่าไม่มีความสามารถและมีปมด้อย มองโลกในแง่ร้าย

5. ความต้องการรู้จักตนเองอย่างแท้จริงและพัฒนาตนเองอย่างเต็มที่ตามศักยภาพของตน (Needs for Self actualization)

มาส โลว์อธิบายความต้องการที่เรียกว่า “Self Actualization” ว่าเป็นความต้องการที่จะรู้จักตนเองสภาพที่แท้จริงของตน จะกล้าที่จะตัดสินใจเลือกทางเดินของชีวิต รู้จักค่านิยม ของตนเองมีความจริงใจต่อตนเอง ปรารถนาที่จะเป็นคนดีที่สุดเท่าที่จะมีความสามารถทำได้ ทั้งทางด้านสติปัญญา ทักษะ และอารมณ์ความรู้สึกยอมรับตนเองทั้งส่วนดีส่วนเสียของตน เปิดโอกาสให้ตนเองเผชิญกับความจริงของชีวิต เผชิญกับสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ โดยคิดว่าเป็นสิ่งที่ “ท้าทาย” “น่าตื่นเต้น” และมีความหมาย กระบวนการที่จะพัฒนาตนเองเต็มที่ตามศักยภาพของตน เป็นกระบวนการที่ไม่มีจุดจบ ตลอดเวลาที่มีชีวิตอยู่ มนุษย์ทุกคนมีความต้องการที่จะพัฒนาตนเองเต็มที่ตามศักยภาพของตน เพราะมีน้อยคนที่จะได้ถึงขั้น “Self Actualization” อย่างสมบูรณ์

เนื่องจากความต้องการพื้นฐาน 4 ประเภทแรก จำเป็นสำหรับความต้องการที่จะพัฒนาตนตามศักยภาพของตน การช่วยนักเรียนให้สมปรารถนาในความต้องการทั้ง 4 ประเภท

ตามลำดับขั้นคือความต้องการทางสรีระ ความต้องการความปลอดภัย ความต้องการความรัก และเป็นส่วนหนึ่งของหมู่ และความต้องการที่จะรู้สึกว่าคุณค่าและเป็นที่ยอมรับนับถือของผู้อื่น จึงเป็นหลักการพื้นฐานของหลักการสอนและวิธีสอนตามที่เสนอของนักจิตวิทยา มนุษยนิยม

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจของผู้เรียนหากได้รับการสนองตอบความต้องการจะเป็น สิ่งสำคัญที่จะกระตุ้นผู้เรียนเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในการปฏิบัติกิจกรรม ต้องใช้แรงจูงใจ เพื่อสนองต่อความต้องการของผู้เรียน ซึ่งสามารถสร้างความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงานส่งผลให้งานสำเร็จลุล่วงด้วยดีเกิดประสิทธิผลสูงสุด

7.3 แนวทางการวัดความพึงพอใจ

ภณิกา ชัยปัญญา (2541 : 11) กล่าวว่า มีวิธีที่สามารถวัดความพึงพอใจ ได้ดังนี้

1. การใช้แบบทดสอบ โดยผู้ออกแบบสอบถามจัดทำแบบสอบถามเพื่อต้องการทราบความคิดเห็น สามารถกระทำได้ในลักษณะกำหนดคำตอบให้เลือก หรือตอบคำถามอิสระ ซึ่งคำถามดังกล่าวอาจถามความพอใจในด้านต่างๆ
2. การสัมภาษณ์ เป็นวิธีวัดความพึงพอใจโดยตรงซึ่งต้องอาศัยเทคนิคและวิธีการที่ดีจึงจะได้ข้อมูลที่เป็นจริง
3. การสังเกต เป็นวิธีวัดความพึงพอใจโดยการสังเกตพฤติกรรมของบุคคลเป้าหมายไม่ว่าจะแสดงออกจากการพูดจา กิริยา ท่าทาง วิธีนี้ต้องอาศัยการกระทำอย่างจริงจัง และสังเกต อย่างมีระเบียบแบบแผน

ชชากรุช เหลี่ยมไรสง (2546 : 57) กล่าวว่า มีวิธีที่สามารถวัดความพึงพอใจ ได้ดังนี้

1. การใช้แบบทดสอบ โดยผู้ออกแบบสอบถามจัดทำแบบสอบถามเพื่อต้องการทราบความคิดเห็น สามารถกระทำได้ในลักษณะกำหนดคำตอบให้เลือก หรือตอบคำถามอิสระ ซึ่งคำถามดังกล่าวอาจถามความพอใจในด้านต่างๆ
2. การสัมภาษณ์ เป็นวิธีวัดความพึงพอใจโดยตรงซึ่งต้องอาศัยเทคนิคและวิธีการที่ดีจึงจะได้ข้อมูลที่เป็นจริง
3. การสังเกต เป็นวิธีวัดความพึงพอใจโดยการสังเกตพฤติกรรมของบุคคลเป้าหมายไม่ว่าจะแสดงออกจากการพูดจา กิริยา ท่าทาง วิธีนี้ต้องอาศัยการกระทำอย่างจริงจัง และสังเกต อย่างมีระเบียบแบบแผน

สรุปได้ว่า การวัดความพึงพอใจสามารถทำได้หลายวิธี ซึ่งต้องใช้เครื่องมือที่เหมาะสม เช่น แบบทดสอบ แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม หรือแบบสังเกต โดยเป็นหน้าที่ของผู้วิจัยหรือผู้ประเมินที่ต้องเลือกให้เหมาะสม

8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ลำดวน สุริยวรรณ (2536 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่องการใช้หน่วยการสอนเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เรื่อง “พืช” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2535 โรงเรียนสันมาทพนวิทยา อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 28 คน ผลการวิจัยปรากฏว่า หน่วยการสอนมีประสิทธิภาพ 89.45/84.40 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ก่อนเรียนกับหลังเรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และพฤติกรรมในด้านความสนใจและความชอบในการเรียนของนักเรียนส่วนมากอยู่ในระดับดี

ณัฐยา ศรีวราบุษ (2541: บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเพื่อพัฒนาหน่วยการสอนเรื่อง จังหวัดแม่ฮ่องสอน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) ได้หน่วยการสอนเรื่องจังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 3 แผนการสอน คือ หน่วยการสอนที่ 1 ความรู้เกี่ยวกับจังหวัดแม่ฮ่องสอน หน่วยการสอนที่ 2 ประชากรและความเป็นอยู่ หน่วยการสอนที่ 3 มรดกล้ำค่าของท้องถิ่น 2) ความรู้ความเข้าใจของนักเรียนก่อนและหลังเรียนโดยใช้หน่วยการสอนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักเรียน นักเรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นที่ดีต่อหน่วยการสอน

อนุวัฒน์ จะระแอ (2543 : บทคัดย่อ) การพัฒนาหน่วยการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านกระเสาะ ปีการศึกษา 2542 อำเภอมาขย จังหวัดปัตตานี จำนวน 31 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล 1) หน่วยการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง ความร้อนและสสาร 2) แบบทดสอบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ 3) แบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า 1) หน่วยการสอนมีประสิทธิภาพ 92.06/82.90 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ คือ 80/80 2) การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ก่อนเรียนกับหลังเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) พฤติกรรมในด้านความสนใจของนักเรียนส่วนมากอยู่ในระดับดี

พัชราภรณ์ วิมาลัย (2543 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาหน่วยการเรียนการสอน เรื่อง ศิลปวัฒนธรรมของจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยเน้นหลักการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสุนทรียภาพกลุ่มตัวอย่าง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2543 โรงเรียนบ้านในสอย อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 23 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) หน่วยการเรียนการสอนเรื่อง ศิลปวัฒนธรรมของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ที่พัฒนาขึ้นเป็นหน่วยการเรียนการสอนที่เน้นหลักการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสุนทรียภาพมีจำนวน 6 หน่วยย่อย ประกอบด้วยแผนการสอน จำนวน 20 แผน ใช้เวลาเรียน 65 คาบ เมื่อนักเรียนเรียนแล้วมีพัฒนาการทางการเรียนรู้ด้านพุทธิลักษณะ จิตลักษณะ และปฏิบัติลักษณะ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนทุกคนผ่านเกณฑ์การประเมินภาคปฏิบัติ 3) นักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนโดยใช้หน่วยการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นว่าเนื้อหาหน่วยการเรียนการสอนสามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้และตรงกับความต้องการของนักเรียน นักเรียนมีความสุขในขณะที่ทำกิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมการเรียนการสอนน่าสนใจ และทำให้มีความรักท้องถิ่นของตนเอง นักเรียนชอบเรียนการแสดงมองกามากที่สุดและชอบเรียนการประดิษฐ์ก้อนข้อมค้อนน้อยที่สุด

พรศรี ชูศรี (2544 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหน่วยบูรณาการการเรียน การสอนเรื่อง ป่าชายเลน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านแหลมมะขาม สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเสีกา จังหวัดตรัง พบว่า

1. หน่วยบูรณาการเรียนการสอน เรื่อง ป่าชายเลน ที่พัฒนาขึ้น มีจำนวน 4 หน่วยการเรียนประกอบด้วย แผนการสอนจำนวน 16 แผนการสอน ใช้เวลา 81 คาบ จัดเป็นหน่วยบูรณาการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น

2. ความรู้ความเข้าใจของนักเรียนเกี่ยวกับป่าชายเลนหลังเรียนโดยใช้หน่วยบูรณาการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนเรียน

3. ระดับจิตสำนึกเกี่ยวกับป่าชายเลนของนักเรียนหลังเรียน โดยใช้หน่วยบูรณาการเรียนการสอนอยู่ในระดับการจัดระบบ ซึ่งสูงกว่าก่อนเรียนคืออยู่ในระดับการเห็นคุณค่า

สุภวรรณ จันตะยอด (2544 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาหน่วยบูรณาการเรียนการสอน เรื่อง บ่อเกลือน้ำอยู่ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านสบมาง อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน จำนวน 24 คน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า 1) ได้หน่วยบูรณาการเรียนการสอนเรื่อง บ่อเกลือน้ำอยู่ จำนวน 5 หน่วย คือ สภาพทั่วไปทางภูมิศาสตร์ของอำเภอบ่อเกลือ ประวัติความเป็นมาของอำเภอบ่อเกลือ เศรษฐกิจชุมชน บุคคลสำคัญในท้องถิ่น และวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังเรียน โดยใช้หน่วยบูรณาการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักเรียน นักเรียนทั้งหมดมีความคิดที่ดีต่อหน่วยบูรณาการเรียนการสอน

บุญยา เทอดธรรมไพศาล (2546 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยการพัฒนาหน่วยการเรียน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่อง เชียงใหม่่นพูนรินครพิงค์ สำหรับนักเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 โรงเรียนวัดแม่แก่น้อย อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 26 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1) หน่วยการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่อง เชียงใหม่บนพุนรินครพิงค์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่พัฒนาเป็นหน่วยการสอน จำนวน 4 หน่วย ประกอบด้วยแผนการสอน 17 แผนการสอน ใช้เวลาเรียน 84 คาบ 2) ความรู้ความเข้าใจของนักเรียนก่อนและหลังเรียนโดยใช้หน่วยการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) นักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนโดยใช้หน่วยการสอนที่พัฒนาขึ้นสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ตรงกับความต้องการของนักเรียน มีความสุขในการทำกิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมการเรียนการสอนสนุกสนานน่าสนใจทำให้มีความรักท้องถิ่นของตนเอง ชอบการประดิษฐ์มากที่สุด และชอบเรียนเรื่องโบราณสถานน้อยที่สุด

วนิดา สังข์สังขธรรม (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง “ผสมสวยด้วยอัญชัน” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดสุขไพโรวัน ผลการวิจัยพบว่า ผลการพัฒนาหลักสูตร ได้หลักสูตรสถานศึกษาที่มีคุณภาพสูงหรือดีมาก หลักสูตรมีความสอดคล้องกับท้องถิ่น เหมาะสมกับผู้เรียน สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ องค์ประกอบของหลักสูตรมีความเหมาะสมสอดคล้องกันดี ผลการทดลองใช้หลักสูตร พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ผลการสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงานและความพึงพอใจของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ดี

มณฑารพ สุรเดชา (2547 : บทคัดย่อ) ได้พัฒนาหน่วยเรียนรู้ เรื่อง ท้องถิ่นวังยาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิต อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร โดยมีวิธีการดำเนินการ 2 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ท้องถิ่นวังยาง ขั้นที่ 2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนของหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ท้องถิ่นวังยาง ผลการวิจัยพบว่า หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ท้องถิ่นวังยาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพ 88.91/81.11 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ท้องถิ่นวังยาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

ฐาปกรณ์ วิแสง (2548 : บทคัดย่อ) ได้พัฒนาหน่วยการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง แหล่งเรียนรู้ที่ในเขตอุทยานแห่งชาติภูเก้า สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านวังนง อำเภอโนนสัง จังหวัดหนองบัวลำภู ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547 ตามแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาหน่วยการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง แหล่งเรียนรู้ที่ในเขตอุทยานแห่งชาติภูเก้า สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนที่เรียนรู้จากกิจกรรมการเรียนรู้ ตามหน่วยการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น 3) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนและครูที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหน่วยการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง แหล่งเรียนรู้ในเขตอุทยานแห่งชาติภูเก้า สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า

1.1 กระบวนการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วย การวิเคราะห์มาตรฐาน การเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่เป็นแกนหลัก การวิเคราะห์สาระการเรียนรู้ และ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี การกำหนดคำอธิบายรายวิชา การกำหนดหน่วยการเรียนรู้จาก คำอธิบายรายวิชาการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับท้องถิ่นและแหล่งเรียนรู้ที่จะนำมาใช้ในหน่วย การเรียนรู้ กำหนดสาระการเรียนรู้ประจำหน่วย เชื่อมโยงสาระการเรียนรู้ในหน่วยกับ มาตรฐาน การเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ เป็นการบูรณาการ กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังประจำ หน่วยออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ กำหนดแหล่งเรียนรู้ และจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งต้องมีการดำเนินการที่ต่อเนื่องสัมพันธ์กัน และอาศัยความร่วมมือจากท้องถิ่น ชุมชนด้วย

1.2 หน่วยการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีการบูรณาการศาสตร์วิชาต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ซึ่งเป็นไปตามสภาพปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น ทำให้หน่วยการเรียนรู้มีเนื้อหาสาระ การเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับชีวิตประจำวันของนักเรียน ซึ่งเป็นไปตามแนวทางการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โรงเรียนบ้านวังมน อำเภอโนนสัง จังหวัด หนองบัวลำภู

1.3 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้ เป็นการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทำให้นักเรียน ได้เรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย ได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้โดยตรงเกิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง มีการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ของนักเรียนตามสภาพจริง ทำให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ ครูเป็น ผู้ชี้แนะแนวทาง อำนวยความสะดวกให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมมากที่สุด และมี การสอดแทรกการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเพื่อปลูกฝังเจตคติที่ดีต่อการเรียน และท้องถิ่นของตน

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนที่เรียนรู้จากกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งเรียนรู้ในเขตอุทยานแห่งชาติภูเก้า พบว่า นักเรียนจำนวนร้อยละ 85 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เฉลี่ยร้อยละ 73.50 ซึ่งผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 / 70 ตามที่กำหนด

3. ความคิดเห็นของนักเรียนและครูที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น พบว่า นักเรียนและครูมีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้ในระดับมาก เกือบทุกด้าน ยกเว้น ด้านเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้ ความคิดเห็นของนักเรียนและครูอยู่ในระดับปานกลาง และส่วนใหญ่เห็นว่าสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ สำหรับความคิดเห็นอื่น ๆ พบว่าการเรียนรู้ตามหน่วยการเรียนรู้นี้ เป็นการสร้างความรักและผูกพันกันระหว่างโรงเรียนและชุมชนได้เป็นอย่างดี และควรมีการปรับเรื่องเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เพิ่มมากขึ้น

พรชัย คุณคนากร (2548 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง อาชีพในชุมชน โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน วัดป่าตั้งเหมืองจี้ ผลการศึกษาพบว่าหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง อาชีพในชุมชน โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นหน่วยการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นและสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยร้อยละ 79.44 สูงกว่าเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนดไว้คือร้อยละ 70.00 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อหน่วยการเรียนรู้เรื่อง อาชีพในชุมชน โดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก

คันทรส เพ็องจรัส (2549 : บทคัดย่อ) ได้พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น หน่วยการเรียนรู้ จังหวัดสระแก้ว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยมีขั้นตอนการวิจัยที่สำคัญ คือ การสร้าง หลักสูตร การตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร การทดลองใช้หลักสูตรและการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรท้องถิ่น หน่วยการเรียนรู้จังหวัดสระแก้ว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการทดลองใช้หลักสูตรท้องถิ่น หน่วยการเรียนรู้ จังหวัดสระแก้ว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สูงกว่าก่อนการทดลองใช้หลักสูตรท้องถิ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เจตคติของนักเรียนที่มีต่อจังหวัดสระแก้ว หลังการทดลองใช้หลักสูตรท้องถิ่น หน่วยการเรียนรู้จังหวัดสระแก้ว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สูงกว่าก่อนการทดลองใช้หลักสูตรท้องถิ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ทงศักดิ์ ปัดสินธุ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง สิ่งแวดล้อมลำน้ำป่าว โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง สิ่งแวดล้อมลำน้ำป่าว โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 2) เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เกิดจากการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง สิ่งแวดล้อมลำน้ำป่าว โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 3) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียน ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง สิ่งแวดล้อมลำน้ำป่าว โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มเป้าหมายคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทพปัญญาอำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี ประจำปีการศึกษา 2550 จำนวน 36 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง สิ่งแวดล้อมลำน้ำป่าว โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง สิ่งแวดล้อมลำน้ำป่าว โดยแหล่งเรียนรู้ในชุมชน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ต้องดำเนินการที่ต่อเนื่องสัมพันธ์กัน และอาศัยความร่วมมือจากท้องถิ่นด้วย 2) การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ที่เรียนจากกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง สิ่งแวดล้อมลำน้ำป่าว โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน พบว่า คะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) การศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากในทุกด้าน โดยนักเรียนมีความเห็นตรงกันว่า ด้านเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้ เนื้อหาไม่มีความง่าย มีความทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน และมีความสอดคล้องกับสิ่งแวดล้อมในชุมชน สำหรับความคิดเห็นอื่นๆพบว่า การเรียนรู้ตามหน่วยการเรียนรู้นี้สร้างความรักและผูกพันระหว่างโรงเรียนและชุมชนได้เป็นอย่างดีและให้มีการปรับเรื่องเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น

วรารณณ์ สังกสง (2551 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง “ความเบิกบานจากงานฝีมือ” กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาล 2 (อ่อนอุทิศ) มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง “ความเบิกบานจากงานฝีมือ” กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 2) ศึกษาผลการใช้

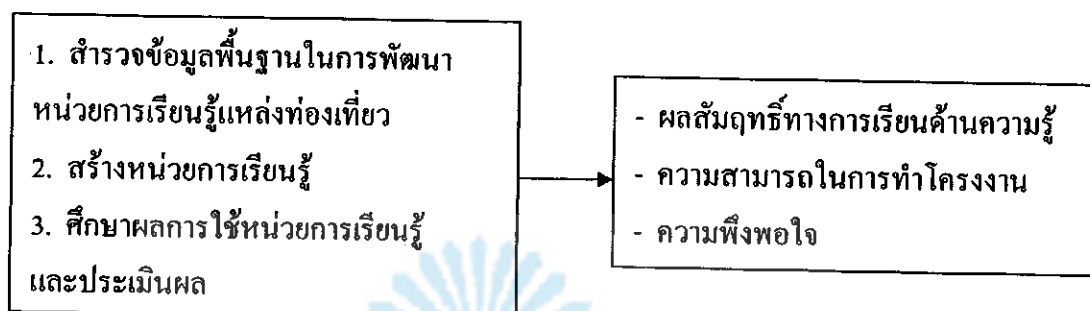

หน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการและประเมินผล โดยประเมินจาก 2.1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านความรู้ของนักเรียนที่เรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ“ความเบิกบานจากงานฝีมือ” กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและเทคโนโลยี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาล 2 (อ่อนอุทิศ) สังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 33 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ และแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง “ความเบิกบานจากงานฝีมือ” แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านปฏิบัติงาน และแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียน โดยใช้หน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง “ความเบิกบานจากงานฝีมือ” ผลการวิจัยพบว่า หน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการมีองค์ประกอบสอดคล้องและเหมาะสมอยู่ในระดับมาก การศึกษาผลการใช้หน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการและประเมินผลพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านความรู้ของนักเรียนอยู่ในระดับดีมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 81.91 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการปฏิบัติงานของนักเรียนอยู่ในระดับดีมาก โดยมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 84.44 3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง “ความเบิกบานจากงานฝีมือ” อยู่ในระดับมาก

จากการศึกษางานวิจัยภายในประเทศ จะเห็นได้ว่า ส่วนใหญ่เป็นการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้จะเป็นการพัฒนาหน่วยในเรื่องที่เกี่ยวกับสิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่นของตน ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของสถานที่หรือการนำสิ่งที่มีอยู่มากในท้องถิ่นมาพัฒนาเป็นหน่วยการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ซึ่งส่งเสริมและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเกิดความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นอย่างดี

จากการศึกษางานวิจัยการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ดังกล่าวส่งผลให้ผู้วิจัยสนใจที่จะทำการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอนนอมกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยนำแนวคิดปรัชญาสร้างสรรค์ความรู้มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อมุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้และความสามารถในการทำโครงการ ตลอดจนการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอนนอม

9. กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 6 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม

ขั้นตอนที่ 3 การนำหน่วยการเรียนรู้ไปใช้ และประเมินผลการใช้หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม

เป็นการสำรวจความคิดเห็น ความต้องการในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม สํารวจประวัติสถานที่ท่องเที่ยวในอำเภอขนอมจากผู้รู้

1. แหล่งข้อมูล

การสำรวจความต้องการในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้แหล่งข้อมูลที่ใช้ศึกษา มีดังนี้

- 1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา รวมจำนวน 1 คน
- 1.2 ผู้สอน จำนวน 7 คน
- 1.3 คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 5 คน และผู้ปกครอง จำนวน 7 คน
- 1.4 นักเรียน จำนวน 21 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้ในการศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม คือ

2.1 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับความคิดเห็นและความต้องการในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม จำนวน 4 ฉบับ ดังนี้

- 2.1.1 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับความคิดเห็นและความต้องการในการพัฒนา
หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม สำหรับผู้บริหาร
- 2.1.2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับความคิดเห็นและความต้องการในการพัฒนา
หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม สำหรับครู
- 2.1.3 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับความคิดเห็นและความต้องการในการพัฒนา
หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม สำหรับคณะกรรมการสถานศึกษาและ
ผู้ปกครอง

2.1.4 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับความคิดเห็นและความต้องการในการพัฒนา
หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม สำหรับนักเรียน

2.2 แบบสัมภาษณ์ผู้รู้สถานที่ท่องเที่ยวในอำเภอขนอม จำนวน 1 ฉบับ

3. วิธีการสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

3.1 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับความคิดเห็นและความต้องการในการพัฒนา
หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม สำหรับผู้บริหาร สำหรับครู สำหรับ
คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครอง และสำหรับนักเรียนโรงเรียนบ้านน้ำโจ้ ดำเนินการสร้าง
และหาคุณภาพดังนี้

3.1.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระ
การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 2

3.1.2 ศึกษาเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องกับสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ใน
อำเภอขนอม

3.1.3 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับความคิดเห็นและความต้องการ
ในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม

3.1.4 ดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับความคิดเห็นและความต้องการ
ในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม

3.1.5 นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาขอบเขต
ของเนื้อหา และครอบคลุมเรื่องที่จะศึกษา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3.1.6 นำแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับความคิดเห็นและความต้องการในการพัฒนา
หน่วยการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลประเมินผล จำนวน 3 คน
เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence หรือ IOC) (ปราณี
ทองคำ. 2539 : 233) ระหว่างข้อคำถามกับเป้าหมายของการสร้างแบบสัมภาษณ์ โดยตั้งเกณฑ์ไว้
ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ปรากฏว่าข้อคำถามมีค่าดัชนีความสอดคล้อง 1.00 (ภาคผนวก จ หน้า 237)

3.1.7 นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้งก่อนนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.2 แบบสัมภาษณ์ผู้รู้สถานที่ท่องเที่ยวในอำเภอขนอม ได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพดังนี้

3.2.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 2

3.2.2 ศึกษาเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องกับสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ในอำเภอขนอม

3.2.3 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์ผู้รู้สถานที่ท่องเที่ยวในอำเภอขนอม

3.2.4 ดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์ผู้รู้สถานที่ท่องเที่ยวในอำเภอขนอม

3.2.5 นำแบบสัมภาษณ์ผู้รู้สถานที่ท่องเที่ยวในอำเภอขนอมที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาขอบเขตของเนื้อหา ความเที่ยงตรง และครอบคลุมเรื่องที่จะศึกษา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3.2.6 แบบสัมภาษณ์ผู้รู้สถานที่ท่องเที่ยวในอำเภอขนอม ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลประเมินผล จำนวน 3 คน เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่างข้อคำถามกับเป้าหมายของการสร้างแบบสัมภาษณ์ โดยตั้งเกณฑ์ไว้ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ปรากฏว่าข้อคำถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.66 - 1.00 (ภาคผนวก จ หน้า 238)

3.3.7 นำแบบสัมภาษณ์ผู้รู้สถานที่ท่องเที่ยวในอำเภอขนอม มาปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมส่วน ที่บกพร่องตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง ก่อนนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยติดต่อผู้บริหาร คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนบ้านน้ำโจ และดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

5.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

5.1.1 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับความคิดเห็นและความต้องการในการพัฒนา
หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอนอม สำหรับผู้บริหาร ครู
คณะกรรมการสถานศึกษาผู้ปกครอง และนักเรียน ดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

5.1.2 แบบสัมภาษณ์ผู้รู้สถานที่ท่องเที่ยวในอำเภอนอม ดัชนีความสอดคล้อง
(IOC)

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับความคิดเห็นและความต้องการในการพัฒนา
หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอนอม ของผู้บริหาร ครูผู้สอน
คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และนักเรียนโรงเรียนบ้านน้ำโจ แบบสัมภาษณ์ผู้รู้สถานที่
ท่องเที่ยวในอำเภอนอม มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวใน อำเภอนอม

ขั้นตอนนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างหน่วยการเรียนรู้และดำเนินการตรวจสอบคุณภาพ
หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอนอม โดยประเมินความเหมาะสมและ
ความสอดคล้องขององค์ประกอบหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอนอม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

1. ผู้เชี่ยวชาญ

1.1 ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 2 คน

1.2 ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

จำนวน 2 คน

1.3 ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 1 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้ในขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง
แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอนอม คือ

2.1 หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอนอม กลุ่มสาระการเรียนรู้
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

2.2 แบบประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องขององค์ประกอบ
หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอนอม ประเมินความเหมาะสมหน่วยการเรียนรู้

3. วิธีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือเพื่อใช้ในการวิจัย ดังนี้

3.1 หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพดังนี้

3.1.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 2

3.1.2 รวบรวมข้อมูลจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง สถานที่ท่องเที่ยวในอำเภอขนอม

3.1.3 ศึกษาเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม เพื่อนำมาเป็นข้อมูลประกอบในการสร้างหน่วยการเรียนรู้และการกำหนดสาระการเรียนรู้

3.1.4 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้

3.1.5 สร้างหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม

1. ชื่อหน่วย
2. ชื่อวิชา
3. ระดับชั้น
4. ฝั่งความคิดประจำหน่วย
5. มาตรฐานการเรียนรู้
6. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
7. จุดประสงค์การเรียนรู้
8. เนื้อหาสาระ
9. กำหนดเวลา
10. กิจกรรมการเรียนรู้
11. สื่อ/แหล่งเรียนรู้
12. การวัดและประเมินผล

3.1.7 นำหน่วยการเรียนรู้ที่ให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3.1.8 นำหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม ที่แก้ไขแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญ ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จำนวน 2 คน และผู้เชี่ยวชาญ

ด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 1 คน เพื่อประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องขององค์ประกอบหน่วยการเรียนรู้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมบกพร่องตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องก่อนนำไปใช้

3.2 แบบประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องขององค์ประกอบหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

3.2.1 ศึกษารายละเอียด วิธีการสร้างแบบประเมินความเหมาะสมหน่วยการเรียนรู้

3.2.2 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับองค์ประกอบต่างๆ ของหน่วยการเรียนรู้ แล้วกำหนดประเด็นเพื่อตั้งคำถาม ให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญพิจารณาประเด็นคำถาม

3.2.3 สร้างแบบประเมินความเหมาะสมแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือเหมาะสมมากที่สุด (5) เหมาะสมมาก (4) เหมาะสมปานกลาง (3) เหมาะสมน้อย (2) และเหมาะสมน้อยที่สุด (1)

3.2.4 สร้างแบบประเมินความสอดคล้องขององค์ประกอบหน่วยการเรียนรู้กับจุดมุ่งหมายของการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ ที่มีค่า 3 ระดับ คือ มีความเห็นว่าสอดคล้อง กำหนดคะแนนเป็น +1 มีความเห็นว่าเป็นไม่แน่ใจ กำหนดคะแนนเป็น 0 และมีความเห็นว่าเป็นไม่สอดคล้อง กำหนดคะแนนเป็น -1

3.2.5 นำแบบประเมินคุณภาพของหน่วยการเรียนรู้ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง พิจารณาตรวจสอบ และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3.2.6 นำแบบประเมินคุณภาพหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม ที่ปรับปรุงแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลประเมินผล จำนวน 3 คน เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง รายการประเมินกับองค์ประกอบของหน่วยการเรียนรู้ โดยตั้งเกณฑ์ไว้ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ปรากฏว่ามีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.66 - 1.00

3.2.7 นำแบบประเมินคุณภาพหน่วยการเรียนรู้มาปรับปรุง และแก้ไขตามข้อเสนอแนะ นำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมอีกครั้ง ก่อนนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญด้วยตนเองและนำหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม ที่สร้างเสร็จแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องขององค์ประกอบหน่วยการเรียนรู้

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

5.1 สถิติพื้นฐาน

5.1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 105)

5.1.2 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 106)

5.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

5.2.1 ความเหมาะสมของหน่วยการเรียนรู้

5.2.2 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

5.3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.3.1 นำผลการประเมินความเหมาะสมของหน่วยการเรียนรู้

เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำผลของคะแนนเฉลี่ยมาแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 100)

ค่าเฉลี่ย	4.51 - 5.00	แปลความว่า	เหมาะสมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 - 4.00	แปลความว่า	เหมาะสมมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51-3.50	แปลความว่า	เหมาะสมปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51-2.50	แปลความว่า	เหมาะสมน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00-1.50	แปลความว่า	เหมาะสมน้อยที่สุด

5.3.2 นำผลการประเมินความสอดคล้องขององค์ประกอบหน่วยการเรียนรู้

เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ มาวิเคราะห์หาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยกำหนดเกณฑ์ค่าคะแนน IOC แต่ละข้อต้องมากกว่า หรือเท่ากับ 0.5

ขั้นตอนที่ 3 การนำหน่วยการเรียนรู้ไปใช้ และประเมินผลการใช้หน่วยการเรียนรู้

เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม

ขั้นตอนในการนำหน่วยการเรียนรู้ไปใช้ และการประเมินผลการใช้หน่วยการเรียนรู้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) โดยมีแบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียว แบบแผนการทดลองแบบ One Group Pretest Posttest Design (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2544 : 60) ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงแบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียวมีการทดลองก่อนและหลังเรียน

การทดสอบก่อนเรียน	การจัดกระทำ	การทดสอบหลังเรียน
T_1	X	T_2

T_1	แทน	การสอบก่อนการทดลอง (Pretest)
T_2	แทน	การสอบหลังการทดลอง (Posttest)
X	แทน	การจัดกระทำหรือการให้ตัวแปรทดลอง (Treatment)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในอำเภอขนอม จำนวน 373 คน

กลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านน้ำโจ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 21 คน ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองใช้หน่วยการเรียนรู้

เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ประกอบด้วย

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการใช้หน่วยการเรียนรู้ เรื่องแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม

2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนการเรียนรู้ - หลังการเรียนรู้แบบคู่ขนาน จำนวนชุดละ 30 ข้อ

2.3 แบบประเมินความสามารถในการทำโครงงานหน่วยการเรียนรู้ เรื่องแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม

2.4 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่องแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม

3. วิธีการสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

3.1 แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการใช้หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยว ในอำเภอขนอม ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพดังนี้

3.1.1 ศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 2

3.1.2 ศึกษาการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของกรมวิชาการ เอกสารทางวิชาการ วารสาร คู่มือครู ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ สาระสำคัญ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนรู้ และการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้

3.1.3 ศึกษาเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องกับ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม ให้ครอบคลุมถึงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

3.1.4 ศึกษาเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดปรัชญาสร้างสรรค์ความรู้

3.1.5 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ตามหน่วยการเรียนรู้ มีองค์ประกอบของแผน คือ มาตรฐานการเรียนรู้ สาระสำคัญ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักการและแนวคิดปรัชญาสร้างสรรค์ความรู้ มี 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นทบทวนความรู้เดิม ขั้นปรับเปลี่ยนความคิด ขั้นนำความคิดไปใช้ ขั้นทบทวน/สรุป

3.1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาความถูกต้อง และความเหมาะสมแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3.1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้เสนอผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระ การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จำนวน 3 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและ ประเมินผลจำนวน 2 คน เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบของ แผนจัดการเรียนรู้กับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง โดยกำหนดค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .05 ปรากฏว่าแผนการจัดการเรียนรู้แต่ละแผนมีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.78 – 0.91 (ภาคผนวก จ หน้า 241)

3.1.8 นำแผนการจัดการเรียนรู้มาปรับปรุง และแก้ไขตามข้อเสนอแนะก่อน นำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้อง และความเหมาะสมอีกครั้ง

3.1.9 นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านท่าม่วง จำนวน 30 คน เพื่อหาข้อบกพร่อง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามความเหมาะสมอีกครั้ง ก่อนนำไปใช้เป็นเครื่องในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้จากการเรียนด้วย หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม ได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพดังนี้

3.2.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางด้านความรู้

3.2.2 ศึกษาความสอดคล้องของมาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม

3.2.2 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 2 ฉบับ เพื่อทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน แบบคู่ขนานจำนวนฉบับละ 40 ข้อ

3.2.3 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความเหมาะสมแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3.2.4 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ เสนอผู้เชี่ยวชาญ ด้านการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จำนวน 3 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลจำนวน 2 คน ตรวจสอบความเหมาะสมและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าระหว่าง 0.8-1.00 จัดทำเป็นแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน

3.2.5 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้ง 2 ฉบับไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านท่าม่วง ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ก่อนและหลังทดลองใช้ แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม จำนวน 30 คน

3.2.6 นำผลการทดลองมาวิเคราะห์ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของข้อสอบ คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่ายในช่วง .02-.08 ปรากฏว่าได้ค่าความยากง่าย ในช่วง 0.25-0.75 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .02 ขึ้นไป ปรากฏว่าได้ค่าอำนาจจำแนกอยู่ในช่วง 0.25 -0.88 (ภาคผนวก ฉ หน้า 244-245)

3.2.7 จัดทำแบบทดสอบ จำนวน 30 ข้อ

3.2.8 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สูตร KR—20 ของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน ได้เท่ากับ 0.79

3.3 แบบประเมินความสามารถในการทำโครงการ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยว
ในอำเภอขนอม ได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพดังนี้

3.3.1 ศึกษาขอบข่ายของมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา
ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

3.3.2 ศึกษาเอกสาร และตำราที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบประเมินความสามารถ
ในการทำโครงการ

3.3.3 สร้างแบบประเมินความสามารถในการทำโครงการ โดยใช้แบบสังเกต
มาตราส่วนประมาณค่าแบบตัวเลข กำหนดน้ำหนักการประเมิน 3 ระดับ คือ 2 1 และ 0 ดังนี้

2 หมายถึง ผลการปฏิบัติกิจกรรมอยู่ในระดับดี

1 หมายถึง ผลการปฏิบัติกิจกรรมอยู่ในระดับพอใช้

0 หมายถึง ผลการปฏิบัติกิจกรรมอยู่ในระดับควรปรับปรุง

3.3.4 นำแบบประเมินความสามารถในการทำโครงการเสนออาจารย์ที่ปรึกษา
เพื่อพิจารณาความเหมาะสมและขอบเขตของเนื้อหาที่จะประเมิน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตาม
ข้อเสนอแนะ

3.3.5 นำแบบประเมินความสามารถในการทำโครงการที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว
เสนอผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
จำนวน 3 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลจำนวน 2 คน กำหนดค่าดัชนีความ
สอดคล้อง (IOC) กำหนดดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .05 ขึ้นไป ปรากฏว่ามีค่าดัชนีความ
สอดคล้องตั้งแต่ 0.8-1.00 (ภาคผนวก ฉ หน้า 246)

3.3.6 นำแบบประเมินความสามารถในการทำโครงการ มาปรับปรุงแก้ไขตาม
ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความเหมาะสมอีกครั้ง ก่อนนำไป
ทดลองใช้กับนักเรียนที่ใช้ทดลองแผนการจัดการเรียนรู้

3.3.7 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินความสามารถในการทำโครงการ โดย
ใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. 2543 : 356) ปรากฏว่า
มีค่าความเชื่อมั่น 0.79

3.4 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้
เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม ได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพดังนี้

3.4.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสอบถาม
ความพึงพอใจ

3.4.2 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วย หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอนอม จำนวน 20 ข้อ ประกอบด้วยประเด็น พิจารณา 4 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาสาระ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้ และ ด้านการวัดและประเมินผล โดยใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ ความพึงพอใจมากที่สุด ความพึงพอใจมาก ความพึงพอใจปานกลาง ความพึงพอใจ น้อย และความพึงพอใจน้อยที่สุด

3.4.3 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาความถูกต้องและความเหมาะสม แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3.4.4 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่ทำการปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จำนวน 3 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลจำนวน 2 คน เพื่อหาค่าดัชนีความ สอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อคำถามกับประเด็นการประเมิน กำหนดค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .05 ขึ้นไป ปรากฏว่ามีดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.8 -1.00 (ภาคผนวก จ หน้า 247)

3.4.5 นำแบบสอบถามความพึงพอใจไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 โรงเรียนบ้านท่าม่วง อำเภอนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 30 คน และ หาค่าความเชื่อมั่น โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่น 0.89

4. วิธีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการดำเนินการใช้และประเมินผลการใช้หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยว ในอำเภอนอม มีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

4.1 ดำเนินการทดสอบก่อนใช้หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอนอม จำนวน 30 ข้อ

4.2 ดำเนินการทดลองใช้หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอนอม โดย จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการใช้หน่วยการเรียนรู้ เป็นระยะเวลา 7 สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง รวม 14 ชั่วโมง และการทำโครงงาน 6 ชั่วโมง รวมเวลาทั้งสิ้น 20 ชั่วโมง ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทำการวัดและประเมินความสามารถในการทำโครงงาน

4.3 ดำเนินการทดสอบความรู้หลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอนอม จำนวน 30 ข้อ

4.4 สอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอนอม โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ

หน่วยการเรียนรู้เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

5.1 สถิติพื้นฐาน

5.1.1 ร้อยละ

5.1.2 ค่าเฉลี่ย (mean) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 106)

5.1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 106)

5.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

5.2.1 แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการใช้หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม ดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

5.2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ก่อนและหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม

5.2.2.1 ดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

5.2.2.2 ความยากง่าย (Difficulty) โดยหาค่า p (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 84)

5.2.2.3 อำนาจจำแนก (Discrimination) โดยหาค่า r (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 100)

5.2.2.4 ความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตร KR-20 ของคูเคอร์ – ริชาร์ดสัน (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 84)

5.2.3 แบบประเมินความสามารถในการทำโครงการ

5.2.3.1 ดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

5.2.3.2 ความเชื่อมั่นโดยหาสัมประสิทธิ์แอลฟา

5.3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.3.1 การทดสอบที (t-test) ชนิดกลุ่มตัวอย่างไม่เป็นอิสระกัน (Dependent Sample) ใช้ทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม โดยใช้สูตร (t-Dependent) (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 109-111)

5.3.2 นำคะแนนความสามารถในการทำโครงการของนักเรียนทั้งหมดมาหาค่าเฉลี่ยร้อยละและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเทียบกับเกณฑ์ของกรมวิชาการดังนี้ (กรมวิชาการ. 2535 : 19)

ร้อยละ 80-100	หมายถึง	ผลการเรียนดีมาก
ร้อยละ 70-79	หมายถึง	ผลการเรียนดี
ร้อยละ 60-69	หมายถึง	ผลการเรียนปานกลาง
ร้อยละ 50-59	หมายถึง	ผลการเรียนผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนด
ร้อยละ 0-49	หมายถึง	ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ

5.3.3 นำคะแนนจากแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยและหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานแล้วนำผลของคะแนนเฉลี่ยมาแปลความหมายดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 100)

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00	แปลความว่า	ความพึงพอใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50	แปลความว่า	ความพึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50	แปลความว่า	ความพึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50	แปลความว่า	ความพึงพอใจน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.51 - 1.50	แปลความว่า	ความพึงพอใจน้อยที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยได้นำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลตามดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม

ตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม

ตอนที่ 3 การนำหน่วยการเรียนรู้ไปใช้ และประเมินผลการใช้หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม

ในการศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาในประเด็นดังนี้

1. ผลการสัมภาษณ์ความคิดเห็นและความต้องการในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม สำหรับผู้บริหาร

การจัดการเรียนการสอน เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม ผู้บริหารมีความต้องการให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนค้นคว้าหาคำตอบด้วยตนเอง โดยใช้แหล่งเรียนรู้หรือสถานที่ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในอำเภอของตน นอกจากจะเป็นการใช้ทรัพยากรในอำเภอของตนอย่างคุ้มค่าแล้ว ยังเป็นการปลูกฝังให้นักเรียนได้รู้จักประวัติหรือข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวในอำเภอของตน ช่วยให้นักเรียนรักและหวงแหนสถานที่ท่องเที่ยวในอำเภอของตนอีกด้วย ซึ่งในการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม มีการจัดกิจกรรมโดยการใช้แนวคิดปรัชญาสร้างสรรค์ความรู้ และมีการให้นักเรียนปฏิบัติการทำโครงการแบบสำรวจอีกด้วยซึ่งเป็นประโยชน์มากในการพัฒนาความรู้ของนักเรียน ในเรื่อง คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้

2. ผลการสัมภาษณ์ความคิดเห็นและความต้องการในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม ของครู

การจัดการเรียนการสอนเรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม เป็นสิ่งที่ดีเพราะผู้เรียนจะได้รู้จักสถานที่ท่องเที่ยวที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ รักและหวงแหนสถานที่ท่องเที่ยวในอำเภอของตนเองให้อยู่ในสภาพเดิม การจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดปรัชญาสร้างสรรค์ความรู้ เป็นแนวการจัดการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าหาคำตอบด้วยตนเอง คณะครูส่วนใหญ่ยังไม่เคยสอนการทำโครงการให้กับนักเรียน ซึ่งการทำโครงการ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม เป็นสิ่งที่ดีเพราะจะได้วัดความรู้ความเข้าใจที่นักเรียนได้เรียนหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม ว่านักเรียนมีความเข้าใจมากน้อยเพียงไรในเรื่องที่เรียน ซึ่งคณะครูในโรงเรียนให้ความร่วมมือในการพัฒนาหน่วยเป็นอย่างดี สถานที่ท่องเที่ยวที่คณะครูส่วนใหญ่อยากให้นักเรียนได้เรียนรู้กัน เช่น ถ้ำเขาวังทอง ถ้ำเขาพระ ชายหาดต่าง ๆ วัดเจดีย์หลวง วัดกระดั่งงา วัดจันทน์ธาตุทาราม กลุ่มประมงชายฝั่งรักบ้านเกิด (บ้านแขวงเกา)

3. ผลการสัมภาษณ์ความคิดเห็นและความต้องการในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม ของคณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครอง

การจัดการเรียนการสอน เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม เป็นเรื่องที่ดีควรสนับสนุนให้มีการจัดการเรียนการสอน เพราะนักเรียนจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับประวัติอำเภอขนอม ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ในอำเภอของตนเอง ทำให้นักเรียนเห็นคุณค่าและความสำคัญในอำเภอของตน และการให้ชุมชนหรือคนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมหรือเข้ามาแสดงความคิดเห็นเป็นผลให้การจัดการศึกษาของสถานศึกษาสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนเป็นสิ่งที่ดี นอกจากนี้จะเป็นการสร้างสัมพันธ์ภาพอันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชนแล้ว นักเรียนยังได้เรียนรู้ถึงประวัติของแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ในอำเภอขนอม เช่น วัดจันทน์ธาตุทาราม กลุ่มประมงชายฝั่งรักบ้านเกิด (บ้านแขวงเกา) ถ้ำเขาพระ วัดเจดีย์หลวง

4. ผลการสัมภาษณ์ความคิดเห็นและความต้องการในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม ของนักเรียน

นักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่าการนำเรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนเป็นเรื่องที่ดี เพราะจะได้รู้ถึงประวัติของอำเภอขนอม รู้สถานที่ท่องเที่ยวที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ รู้ถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในอำเภอขนอม แหล่งท่องเที่ยวที่ผู้เรียนอยากทราบประวัติ คือ ประวัติอำเภอขนอม โลมาสีชมพู โรงไฟฟ้า ถ้ำเขาวังทอง

5. ผลสัมฤทธิ์ผู้รู้เกี่ยวกับข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยว

5.1 นายเกรียงไกร บุญแก้ว ผู้ให้ประวัติและความเป็นมาของ กลุ่มประมงชายฝั่ง รักรบ้านเกิด (บ้านแขวงเกา)

อ่าวแขวงเกาเป็นชุมชนที่อยู่ติดทะเล ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 2 มีหาด 2 หาด คือ หาดแขวงเกาและหาดท้องซิง แต่ละหาดมีความยาวประมาณ 1 กิโลเมตร ซึ่งมีพื้นที่ราบที่เนียนละเอียดสมชื่อตำบลท้องเนียน ชุมชนมีการประกอบอาชีพด้านการประมงชายฝั่งเป็นส่วนมาก ต่อมาก็ประกอบอาชีพการทำสวนผลไม้ พื้นที่ของชุมชนเป็นพื้นที่ที่มีธรรมชาติความสวยงามมาก และอากาศดี อุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรสัตว์น้ำทางทะเลที่สำคัญมีโลมาสีชมพูที่เข้ามาเล่นน้ำถึงชายหาด และมีหาดที่เป็นสาธารณะของชุมชนไว้รองรับนักท่องเที่ยว เป็นพื้นที่ที่สามารถมองเห็นหมู่เกาะทะเลได้ เช่น เกาะสมุย เกาะแตน เกาะวังใน เกาะวังนอก เกาะราบ และเมื่อนั่งเรือห่างจากชายฝั่ง ก็จะมีแนวตึกปลาที่เป็นที่ชื่นชอบของนักตกปลา และยังสามารถมองเห็นหมู่เกาะอ่างทองทางทิศเหนืออีกด้วย กลุ่มประมงชายฝั่งรักรบ้านเกิด (บ้านแขวงเกา) ได้รับรางวัลอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย ปี 2550 ด้านชุมชนดีเด่นด้านชุมชนการท่องเที่ยว

5.2 นายแดง พลายสุวรรณ ผู้ให้ข้อมูลและประวัติ ถ้ำเขาวังทอง

ถ้ำเขาวังทอง เป็นถ้ำที่เข้าไปได้หลายคูหา มีหินงอกหินย้อยเป็นรูปร่างต่าง ๆ สวยงามมาก นอกจากนี้ยังมีอ่างหินมีน้ำขังอยู่เต็ม มีหินลักษณะผลน้อยหน้าอยู่เป็นจำนวนมาก แต่มีคนที่เห็นแก่ตัวลอบขนไปนอกท้องที่เสียจำนวนมากเหมือนกัน

การพบถ้ำเขาวังทองของคนรุ่นใหม่ในปี พ.ศ. 2485 มีนายคำ นายพูน และนายแดง พลายสุวรรณ 3 คน พี่น้องจากอำเภอเกาะสมุย ได้เดินทางมาหาที่ทำกิน นายแดง นางแฉ่ม พลายสุวรรณ ได้มาจับจองที่ดินเป็นที่ทำกินตรงกับหน้าถ้ำเขาวังทอง ส่วนนายคำ และนายพูน ได้ที่ดินถัดไปและทั้ง 3 คนได้หักล้างวางป่าคงคิพทำไร่ปลูกมะพร้าว ในสมัยนั้นสัตว์ป่าชุกชุมมีช้างป่า หมูป่า และหมูป่า มารบกวนสิ่งปลูกสร้างจนหมด จึงได้เปลี่ยนอาชีพใหม่มาปลูกยางพาราแทน สืบเนื่องต่อกันมา

ถ้ำแห่งนี้ นายแดง และนางแฉ่ม พลายสุวรรณ ปลูกกระท่อมอยู่ตรงกับหน้าถ้ำได้เล่าว่า เวลาใกล้จะค่ำมีฝูงค้างคาวบินออกมาจากถ้ำเป็นจำนวนมากเมื่อใกล้สว่างมีฝูงค้างคาวบินกลับเข้ามาในถ้ำอีก นายแดง พลายสุวรรณ ได้ขึ้นไปดูฝูงค้างคาวบินเข้าบินออกจึงได้พบถ้ำเขาวังเป็นคนแรก

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ โดยดำเนินการสร้างหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งมีองค์ประกอบดังนี้ คือ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ชื่อกลุ่มสาระการเรียนรู้ ระดับชั้น หลักการมาตรฐานการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง จุดประสงค์การเรียนรู้ แผนผังความคิด กำหนดเวลาเรียน สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล

ผลการตรวจสอบคุณภาพหน่วยการเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ได้พิจารณาความเหมาะสมและความสอดคล้องขององค์ประกอบหน่วยการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล คั่งตารางที่ 3 และ 4 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมขององค์ประกอบ
หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม

ที่	ประเด็นพิจารณา	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลความ
1.	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
2.	ชื่อกลุ่มสาระการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
3.	ระดับชั้น	4.60	0.55	มากที่สุด
4.	หลักการ	4.80	0.45	มากที่สุด
5.	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	5.00	0.00	มากที่สุด
6.	จุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
7.	แผนผังความคิด	5.00	0.00	มากที่สุด
8.	กำหนดเวลาเรียน	4.40	0.55	มากที่สุด
9.	มาตรฐานการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
10.	สาระการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
11.	กิจกรรมการเรียนรู้	4.80	0.45	มากที่สุด
12.	สื่อ / แหล่งเรียนรู้	4.60	0.55	มากที่สุด
13.	การวัดและประเมินผล	4.60	0.55	มากที่สุด
	รวมเฉลี่ย	4.80	0.24	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ประเมินความเหมาะสมองค์ประกอบ
ของหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา
ศาสตร์ และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช
ปรากฏว่าองค์ประกอบของหน่วยการเรียนรู้มีค่าความเหมาะสมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีระดับความเหมาะสมมากที่สุดทุกข้อ ยกเว้นข้อที่ 7 มีค่าความ
เหมาะสมอยู่ในระดับความเหมาะสมมาก

ตารางที่ 4 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างองค์ประกอบหน่วยการเรียนรู้กับ
จุดมุ่งหมายของการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม

ที่	ประเด็นพิจารณา	ค่าดัชนีความ สอดคล้อง (IOC)	แปลความ
1.	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	1.00	ใช้ได้
2.	ชื่อกลุ่มสาระการเรียนรู้	1.00	ใช้ได้
3.	ระดับชั้น	1.00	ใช้ได้
4.	หลักการ	0.80	ใช้ได้
5.	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	1.00	ใช้ได้
6.	จุดประสงค์การเรียนรู้	1.00	ใช้ได้
7.	แผนผังความคิด	1.00	ใช้ได้
8.	กำหนดเวลาเรียน	1.00	ใช้ได้
9.	มาตรฐานการเรียนรู้	0.80	ใช้ได้
10.	สาระการเรียนรู้	1.00	ใช้ได้
11.	กิจกรรมการเรียนรู้	0.80	ใช้ได้
12.	สื่อ / แหล่งเรียนรู้	1.00	ใช้ได้
13.	การวัดและประเมินผล	0.80	ใช้ได้

จากตารางที่ 4 แสดงว่าผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ประเมินความสอดคล้อง
องค์ประกอบของหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม ปรากฏว่าองค์ประกอบ
ของหน่วยการเรียนรู้มีความสอดคล้องทุกองค์ประกอบ มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.80 - 1.00
ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

**ขั้นตอนที่ 3 การนำหน่วยการเรียนรู้ไปใช้ และประเมินผลการใช้หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง
แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม**

การวิเคราะห์ผลการนำหน่วยการเรียนรู้ไปใช้และการประเมินผล การใช้
หน่วยการเรียนรู้เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม โดยใช้กับนักเรียน จำนวน 21 คน
ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดย

1. การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านน้ำโจ จังหวัดนครศรีธรรมราช ก่อนและหลังเรียนหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม (n=21)

	$\bar{X}$	SD	t	Sig
ก่อนเรียน	9.76	2.3	37.43**	.001**
หลังเรียน	24.24	1.92		

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 5 แสดงว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านน้ำโจ จังหวัดนครศรีธรรมราช ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย 9.76 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.3 และหลังเรียนมีค่าเฉลี่ย 24.24 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.92 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านน้ำโจ จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่เรียนโดยใช้หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอมหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

2. การประเมินความสามารถในการทำโครงการ โดยใช้แบบประเมินความสามารถในการทำโครงการ ดังแสดงในตารางที่ 6 ตารางที่ 7 และตารางที่ 8

ตารางที่ 6 แสดงคะแนนที่ได้และคะแนนเฉลี่ยร้อยละของความสามารถในการทำโครงการของนักเรียน (n=21) จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม คะแนนเต็ม 20 คะแนน

นักเรียน (คนที่)	คะแนนที่ได้	คะแนนเฉลี่ยร้อยละ	ระดับคุณภาพ
1	19	95	ดีมาก
2	18	90	ดีมาก
3	19	95	ดีมาก
4	19	95	ดีมาก
5	18	90	ดีมาก
6	19	95	ดีมาก
7	19	95	ดีมาก
8	18	90	ดีมาก
9	18	90	ดีมาก
10	18	90	ดีมาก
11	18	90	ดีมาก
12	18	90	ดีมาก
13	19	95	ดีมาก
14	19	95	ดีมาก
15	18	90	ดีมาก
16	18	90	ดีมาก
17	18	90	ดีมาก
18	18	90	ดีมาก
19	18	90	ดีมาก
20	19	95	ดีมาก
21	18	90	ดีมาก
รวมเฉลี่ย	18.4	92	ผลการเรียนดีมาก

จากตารางที่ 6 แสดงว่า ความสามารถในการทำโครงการจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม โดยมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 92 ซึ่งผ่านเกณฑ์ ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยร้อยละเป็นรายบุคคลพบว่านักเรียนทั้งหมดอยู่ในระดับดีมาก

ตารางที่ 7 แสดงคะแนนที่ได้และคะแนนเฉลี่ยร้อยละของความสามารถในการโครงการ ทั้ง 5 กลุ่ม ของนักเรียน จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม คะแนนเต็ม 20 คะแนน

กลุ่มที่	ชื่อเรื่อง	คะแนน ที่ได้	คะแนน เฉลี่ยร้อยละ	ระดับคุณภาพ
1	เจดีย์ปะการังอันเนื่องชื่อที่ วัดจันทน์ธาตุทาราม	18	90	ผลการเรียนดีมาก
2	ตามรอยศาสนาฮินดูที่วัดเจดีย์หลวง	19	95	ผลการเรียนดีมาก
3	ถ้ำเขาวังทองงามดั่งเพชรทอง	19	95	ผลการเรียนดีมาก
4	ประวัติศาสตร์ถ้ำเขาพระ	18	90	ผลการเรียนดีมาก
5	วิถีชีวิตกลุ่มประมงชายฝั่ง รักบ้านเกิด (บ้านแขวงเกา)	18	90	ผลการเรียนดีมาก
รวมเฉลี่ย		18.4	92	ผลการเรียนดีมาก

จากตารางที่ 7 แสดงว่า ความสามารถในการทำโครงการของนักเรียนจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม โดยมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 92 ซึ่งผ่านเกณฑ์ ในระดับดีมาก

ตารางที่ 8 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความสามารถในการทำโครงการ จากแบบประเมินโครงการของนักเรียน (n=21) จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม (คะแนนประเมินแต่ละ ข้อเต็ม 2 คะแนน)

ที่	ประเด็นพิจารณา	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
1.	การตั้งชื่อโครงการ	1.67	0.48
2.	ที่มาและความสำคัญของโครงการ	1.67	0.48
3.	การเขียนวัตถุประสงค์ศึกษา	1.62	0.50
4.	ความถูกต้องของเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการ	1.62	0.80
5.	การอธิบายและสรุปผล	1.67	0.56
6.	การเขียนเอกสารอ้างอิง	1.76	0.70
7.	การเขียนบทคัดย่อ	1.76	0.44
8.	ความถูกต้องของแบบฟอร์มรายงาน	1.71	0.46
9.	ความถูกต้องการใช้ภาษา	1.67	0.48
10.	ความสวยงามในการจัดทำรูปเล่ม	1.67	0.48
	รวมเฉลี่ย	1.68	0.54

จากตารางที่ 8 แสดงความสามารถในการทำโครงการของนักเรียนจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม โดยมีคะแนนเฉลี่ยในแต่ละหัวข้อการประเมินอยู่ที่ระหว่าง 1.62 - 1.67 คะแนน

3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหน่วยการเรียนรู้ โดยใช้แบบสอบถาม ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหน่วยการเรียนรู้เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม ดังแสดงในตารางที่ 9 และตารางที่ 10

ตารางที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม

ที่	ประเด็นพิจารณา	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลความ
	ด้านเนื้อหาสาระ			
1.	ความพึงพอใจกับการเรียนการสอน หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม	4.10	0.70	มาก
2.	ความกระตือรือร้นต่อการเรียนหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง “แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม” เพียงใด	4.33	0.66	มาก
3.	เนื้อหาที่เรียนนักเรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้เพียงใด	4.14	0.91	มาก
4.	เนื้อหาการเรียนเรียบเรียงตามลำดับขั้นตอน มีความสัมพันธ์ เชื่อมโยงกันได้ เข้าใจง่าย	4.24	0.54	มาก
5.	การเรียนหน่วยการเรียนรู้ทำให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้น	4.19	0.60	มาก
	ระดับความคิดเห็นรายด้าน	4.20	0.68	มาก
	ด้านกิจกรรมการเรียนรู้			
6.	กิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละเรื่องทำให้นักเรียนมีความสนุกสนาน	4.05	0.50	มาก
7.	บรรยากาศการจัดการเรียนการสอน	4.29	0.64	มาก
8.	มีกิจกรรมกระตุ้นให้นักเรียนได้ค้นคว้า และสร้างความรู้ด้วยตนเอง	4.62	0.50	มากที่สุด
9.	กิจกรรมกระตุ้นให้นักเรียนได้คิด ทำ และกล้าแสดงออก	4.19	0.68	มาก
10.	นักเรียนวางแผนการทำโครงการ ค้นคว้าหาคำตอบ และแก้ปัญหาด้วยตนเอง	4.19	0.60	มาก
	ระดับความคิดเห็นรายด้าน	4.40	0.60	มาก

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ที่	ประเด็นพิจารณา	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลความ
	ด้านสื่อการเรียนรู้			
11.	สื่อการเรียนรู้ใช้ได้ง่ายไม่ซับซ้อน	4.19	0.60	มาก
12.	สื่อการเรียนรู้มีความหลากหลาย	4.19	0.60	มาก
13.	สื่อการเรียนรู้มีความน่าสนใจ	4.43	0.68	มาก
14.	สื่อมีความเหมาะสมกับท้องถิ่นประหยัดเวลา และค่าใช้จ่าย	4.14	0.65	มาก
15.	สื่อการเรียนรู้เสริมให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาที่เรียน เพิ่มขึ้น	4.48	0.60	มากที่สุด
ระดับความคิดเห็นรายด้าน		4.24	0.60	มาก
	ด้านการวัดและประเมินผล			
16.	การประเมินพร้อมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.14	0.57	มาก
17.	การประเมินครอบคลุมทั้งด้านความรู้ และการ ทำโครงการงาน	4.19	0.75	มาก
18.	การประเมินผลการทำโครงการงานตามสภาพจริง	4.24	0.77	มาก
19.	การให้คะแนนมีความยุติธรรม น่าเชื่อถือ	4.14	0.65	มาก
20.	มีการแจ้งผลการประเมินให้ผู้เรียนทราบอย่าง ชัดเจน	4.24	0.54	มาก
ระดับความคิดเห็นรายด้าน		4.19	0.65	มาก
เฉลี่ยรวม		4.24	0.63	มาก

จากตารางที่ 9 แสดงว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยการเรียนรู้ด้วย
หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอนอม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา
และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความพึงพอใจ
ในระดับมากทุกข้อ ยกเว้น ข้อที่ 8 กับ 15 อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งทุกข้อผ่านเกณฑ์ที่ผู้วิจัย
กำหนดไว้ และโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.24)

ตารางที่ 10 ความพึงพอใจรายด้านของนักเรียนที่มีต่อหน่วยการเรียนรู้ แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้ โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม

ความพึงพอใจหลังเรียน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลความ
ด้านเนื้อหาสาระ	4.20	0.66	มาก
ด้านกิจกรรมการเรียนรู้	4.40	0.54	มาก
ด้านสื่อการเรียนรู้	4.24	0.60	มาก
ด้านการวัดและประเมินผล	4.24	0.62	มาก

จากตารางที่ 10 พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเนื้อหาสาระ นักเรียนมีความพึงพอใจเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.20) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนมีความพึงพอใจเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.40) ด้านสื่อการเรียนรู้ นักเรียนมีความพึงพอใจเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.24) และด้านการวัดและประเมินผลนักเรียนมีความพึงพอใจเฉลี่ยรายด้านอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.24)

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช มีขั้นตอนและสรุปผลได้ดังนี้

บทย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
2. เพื่อสร้างหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
3. เพื่อศึกษาผลการใช้หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามรายละเอียดดังนี้
  - 3.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
  - 3.2 ความสามารถในการทำโครงงานของนักเรียนที่เรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
  - 3.3 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

สมมติฐานในการวิจัย

1. หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความสอดคล้องและเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการใช้หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามรายละเอียดดังนี้

2.1 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม

2.2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความสามารถในการทำโครงการ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม อยู่ในระดับดี

2.3 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม อยู่ในระดับมาก

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ได้หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น
2. เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น
3. เป็นแนวทางสำหรับผู้สอนและผู้บริหารในการพัฒนาการเรียนรู้อื่นต่อไป
4. เป็นแนวทางในการสร้างเจตคติที่ดีของนักเรียนที่มีต่ออำเภอของตน และสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

วิธีการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม

1. แหล่งข้อมูล
  - 1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา รวมจำนวน 1 คน
  - 1.2 ผู้สอน จำนวน 7 คน
  - 1.3 คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 5 คน และผู้ปกครอง จำนวน 7 คน
  - 1.4 นักเรียน จำนวน 21 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้ในการศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้

เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม คือ

2.1 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับความคิดเห็นและความต้องการในการพัฒนา
หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม จำนวน 4 ฉบับ ดังนี้

2.1.1 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับความคิดเห็นและความต้องการในการพัฒนา
หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม สำหรับผู้บริหาร

2.1.2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับความคิดเห็นและความต้องการในการพัฒนา
หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม สำหรับครู

2.1.3 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับความคิดเห็นและความต้องการในการพัฒนา
หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม สำหรับคณะกรรมการสถานศึกษาและ
ผู้ปกครอง

2.1.4 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับความคิดเห็นและความต้องการในการพัฒนา
หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม สำหรับนักเรียน

2.2 แบบสัมภาษณ์ผู้รู้สถานที่ท่องเที่ยวในอำเภอขนอม จำนวน 1 ฉบับ

3. วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยติดต่อ
ผู้บริหาร คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของ
โรงเรียนบ้านน้ำโจ และดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับความคิดเห็นและความต้องการ
ในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม ของผู้บริหาร ครูผู้สอน
คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และนักเรียนโรงเรียนบ้านน้ำโจ แบบสัมภาษณ์ผู้รู้สถานที่
ท่องเที่ยวในอำเภอขนอม มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวใน
อำเภอขนอม

1. ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบความเหมาะสมและความสอดคล้องของ
องค์ประกอบหน่วยการเรียนรู้ ได้แก่

1.1 ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 2 คน

1.2 ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
จำนวน 2 คน

1.3 ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 1 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้ในขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม คือ

2.1 หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

2.2 แบบประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องขององค์ประกอบ หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม ประเมินความเหมาะสมหน่วยการเรียนรู้

3. วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญด้วยตนเองและนำหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม ที่สร้างเสร็จแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เพื่อประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องขององค์ประกอบหน่วยการเรียนรู้

4. การวิเคราะห์ข้อมูล โดยผู้วิจัยนำแบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบ หน่วยการเรียนรู้ จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำผลของคะแนนเฉลี่ยมาแปลความหมาย และนำแบบประเมินความสอดคล้องขององค์ประกอบของหน่วยการเรียนรู้ จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์ หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ขั้นตอนที่ 3 การนำหน่วยการเรียนรู้ไปใช้ และประเมินผลการใช้หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม

ผู้วิจัยได้นำหน่วยการเรียนรู้ไปใช้กับนักเรียนกลุ่มทดลอง และประเมินผลการใช้หน่วยการเรียนรู้ โดยการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียน ความสามารถทำโครงการ รวมถึงการสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วย หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม

1. แหล่งข้อมูล

1.1 ประชากร

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในอำเภอขนอม จำนวน 373 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านน้ำโจ

จำนวน 21 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการใช้หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยว ในอำเภอขนอม

2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ด้านความรู้ จากการเรียนรู้ด้วย หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม

2.3 แบบประเมินความสามารถการทำโครงการหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม

2.4 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม

3. วิธีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการดำเนินการใช้หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองใช้ หน่วยการเรียนรู้ โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง เป็น ระยะเวลา 7 สัปดาห์ รวมเวลาดังกล่าว 20 ชั่วโมง ประเมินความสามารถในการทำโครงการ โดยใช้แบบประเมินความสามารถในการทำโครงการ ทดสอบความรู้ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ จำนวน 30 ข้อ และสอบถามความพึงพอใจ ของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยหน่วยการเรียนรู้ โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจ จำนวน 20 ข้อ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนหน่วยการเรียนรู้ การทดสอบ ที (t-test) เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านน้ำโจ

4.2 ผู้วิจัยนำคะแนนจากผลการประเมินความสามารถในการทำโครงการ มาหาค่าเฉลี่ยร้อยละ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยเทียบกับเกณฑ์ของกรมวิชาการ (กรมวิชาการ, 2535 : 19) ดังนี้

ร้อยละ	80 - 100	หมายถึง	ผลการเรียนดีมาก
ร้อยละ	70 - 79	หมายถึง	ผลการเรียนดี
ร้อยละ	60 - 69	หมายถึง	ผลการเรียนปานกลาง
ร้อยละ	50 - 59	หมายถึง	ผลการเรียนผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนด
ร้อยละ	0 - 49	หมายถึง	ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ

4.3 การวิเคราะห์ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วย หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม ผู้วิจัยนำคะแนนจากการตอบแบบสอบถาม ของนักเรียนมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย และหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานแล้วนำผลของ คะแนนเฉลี่ยมาแปลความหมายดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 100)

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00	แปลความว่า	ความพึงพอใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50	แปลความว่า	ความพึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50	แปลความว่า	ความพึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50	แปลความว่า	ความพึงพอใจน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50	แปลความว่า	ความพึงพอใจน้อยที่สุด

สรุปผล

การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยได้ดำเนินการและสรุปผลตามขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม

1. ผลการสัมภาษณ์ความคิดเห็นและความต้องการในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม จากผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และนักเรียน โดยผู้วิจัยได้สรุปในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

การจัดการเรียนการสอน เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม จากการสัมภาษณ์โดย ภาพรวมแล้วต้องการให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนได้รู้จักค้นคว้าหาคำตอบ ด้วยตนเอง คิดหาประเด็นหรือข้อสงสัยที่ตนเองอยากรู้ ค้นคว้าแสวงหาคำตอบด้วยตนเอง สื่อหรือ แหล่งเรียนรู้ซึ่งศึกษาได้จากในท้องถิ่นหรือในอำเภอของตนเอง ผู้เรียนได้เรียนรู้ สภาพทั่วไปของ อำเภอ ประวัติอำเภอ ประวัติสถานที่ท่องเที่ยว เกิดความรักและภูมิใจแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอ ของตน นอกจากนี้การจัดการเรียนการสอนหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม ยังเป็นความต้องการของคนในชุมชนอีกด้วย

2. ผลสัมภาษณ์ผู้รู้เกี่ยวกับข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยว จำนวน 2 คน ได้แก่ นายเกรียงไกร บุญแก้ว ผู้ให้ประวัติและความเป็นมาของ กลุ่มประมงชายฝั่งรักบ้านเกิด (บ้านแขวงเขา) และ นายแดง พลายสุวรรณ ผู้ให้ข้อมูลและประวัติ ถ้าเขาวังทอง

จากข้อมูลพื้นฐานดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยได้นำมาเป็นข้อมูลในการพัฒนา
หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอนอม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวใน อำเภอนอม

ผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวใน
อำเภอนอม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งมีองค์ประกอบดังนี้ คือ ชื่อหน่วยการเรียนรู้
ชื่อกลุ่มสาระการเรียนรู้ ระดับชั้น หลักการ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง จุดประสงค์การเรียนรู้
แผนผังความคิด กำหนดเวลาเรียน มาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้
สื่อ / แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล พบว่า องค์ประกอบของหน่วยการเรียนรู้ในภาพรวมมี
ความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.9) มีความสอดคล้องทุกองค์ประกอบ โดยมีค่า
ดัชนีความสอดคล้องในแต่ละข้อตั้งแต่ 0.80 - 1.00 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

ขั้นตอนที่ 3 การนำหน่วยการเรียนรู้ไปใช้ และประเมินผลการใช้หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอนอม

ผลการนำหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอนอม ไปใช้ พบว่า
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเฉลี่ยก่อนเรียน มีค่าเท่ากับ 9.76 ผลการเรียนหลังเรียนเฉลี่ย
มีค่าเท่ากับ 24.19 ซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ผลความสามารถใน
การทำโครงการของนักเรียน โดยภาพรวมมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 92 ซึ่งผ่านเกณฑ์ในระดับดีมาก
ส่วนคะแนนความสามารถในการทำโครงการแต่ละหัวข้อการประเมินอยู่ที่ระหว่าง 1.62 - 1.67
คะแนน และจากการสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง
แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอนอม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคม ศาสนา และวัฒนธรรม
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
(ค่าเฉลี่ย = 4.3) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเนื้อหาสาระ นักเรียนมีความพึงพอใจ เฉลี่ย
อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.20) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนมีความพึงพอใจเฉลี่ยอยู่
ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.40) ด้านสื่อการเรียนรู้ นักเรียนมีความพึงพอใจเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก
(ค่าเฉลี่ย = 4.24) และด้านการวัดและประเมินผลนักเรียนมี ความพึงพอใจเฉลี่ยรายด้านอยู่ใน
ระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.24)

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยได้นำประเด็นที่ค้นพบมาอภิปรายผล โดยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอนตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอ ขนอม

จากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นและความต้องการในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ของผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองและนักเรียน โดยภาพรวมต้องการให้มีการจัดสาระการเรียนรู้ที่เน้นถึงประวัติความเป็นมาของอำเภอ จุดเด่นของอำเภอขนอม สถานที่ที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ แหล่งท่องเที่ยวที่สวยงามหรือมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ นักเรียนได้เรียนรู้ในสิ่งใกล้ตัวที่เกี่ยวข้องกับอำเภอขนอม ทำให้คนในชุมชนเห็นความสำคัญในแหล่งท่องเที่ยวของตนเองและจะได้ช่วยกันหวงแหนรักษาไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย พชรภรณ์ วิมาลัย (2543 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาค้นคว้า เรื่อง การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้การสอนเรื่อง ศิลปวัฒนธรรมของจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยเน้นหลักการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสุนทรียภาพ โดยวิเคราะห์สภาพและความต้องการของท้องถิ่น หน่วยการเรียนรู้การสอนเรื่อง ศิลปวัฒนธรรมของจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยเน้นหลักการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสุนทรียภาพ จำนวน 6 หน่วยย่อย ประกอบด้วย แผนการสอนจำนวน 20 แผน ใช้เวลา 65 คาบ เมื่อนักเรียนเรียนแล้วมีพัฒนาการทางการเรียนรู้ด้านพุทธิลักษณะ จิตลักษณะ และปฏิบัติลักษณะ

และจะเห็นได้ว่ากิจกรรมการเรียนการสอนควรมีการนำทักษะกระบวนการแก้ปัญหา การค้นคว้าหาคำตอบด้วยผู้เรียน และการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับวิธีการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (กรมวิชาการ, 2545 : 9-10) ที่กล่าวว่า เป็นกลุ่มสาระที่ให้ผู้เรียนมีทักษะในการฟัง พูด อ่าน เขียน และสามารถคิด อย่างมีวิจารณญาณ คิดสร้างสรรค์ ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ จัดการกับความรู้ และนำความรู้ไปใช้ในการสร้างองค์ความรู้ใหม่ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านศึกษาสืบค้นข้อมูลความรู้ ใช้กระบวนการศึกษาค้นคว้าทางสังคมศาสตร์ การสืบสวนความรู้ รวมทั้งความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การร่วมมือและการมีส่วนร่วมในสังคม การมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่ม นอกจากนั้นจะเห็นได้ว่าทั้งผู้บริหาร คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และนักเรียนมีความต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับ

จิตต์วิมล คล้ายสุบรรณ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง สุนัขกับการวัด โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการกลุ่มสาระคณิตศาสตร์ เรื่อง สุนัขกับการวัด โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน เป็นการจัดการเรียนการสอนโดยการบูรณาการเนื้อหาวิชาอื่น ๆ ในลักษณะการสอดแทรกความรู้ โดยให้นักเรียนได้ศึกษาหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ในชุมชน และผู้รู้ในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน โครงสร้างของหน่วยการเรียนรู้ประกอบด้วย 5 หน่วยย่อย คือ แหล่งการเรียนรู้ชุมชน รั้วรอบโรงเรียน คำขานได้ความรู้ กว่าจะเป็นข้าวเข้าโรงสี และท่องเทียบเกี่ยวกับสาระ โดยผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน มีความคิดเห็นว่าการจัดกิจกรรมในหน่วยการเรียนรู้มีความเหมาะสม เนื่องจากมีกิจกรรมหลายอย่างให้นักเรียน ได้ฝึกปฏิบัติจริงทำให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ของตนเอง และควรให้การสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนโดยการใช้ชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้ และผู้ปกครองเห็นด้วยกับการจัดกิจกรรมโดยใช้หน่วยการเรียนรู้ เพราะทำให้นักเรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเองสนุกกับการเรียน มีความรับผิดชอบมากขึ้น และมีความกระตือรือร้นที่จะทำงานที่ได้รับมอบหมาย

นอกจากนั้นศุภรัตน์ อินทรสุวรรณ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับศักยภาพและความต้องการของชุมชนบ้านซับตะเคียน สำหรับนักเรียนในช่วงชั้นที่ 2 ของโรงเรียนบ้านซับตะเคียน อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา พบว่า หน่วยการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สาระการเรียนรู้ จำนวนชั่วโมงที่สอน จำนวนแผนจัดการเรียนรู้ และการระบุนมาตรฐานการเรียนรู้ ช่วงชั้น เมื่อนำหน่วยการเรียนรู้ไปจัดทำแผนจัดการเรียนรู้ได้แผนจัดการเรียนรู้ จำนวน 9 แผน และหน่วยการเรียนรู้ที่จัดทำขึ้นผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พบว่าการจัดทำหน่วยการเรียนรู้มีส่วนประกอบที่สมบูรณ์ สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยว ในอำเภอขนอม

ผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยว ในอำเภอขนอม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยทำการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงนำข้อมูลจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครู

คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองและนักเรียน การสัมภาษณ์ผู้รู้เกี่ยวกับข้อมูลสถานที่
 ท้องเที่ยว มาจัดทำเป็นหน่วยการเรียนรู้ โดยมีองค์ประกอบ คือ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ชื่อกลุ่ม
 สารการเรียนรู้ ระดับชั้น หลักการ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง จุดประสงค์การเรียนรู้
 แผนผังความคิด กำหนดเวลาเรียน มาตรฐานการเรียนรู้ สารการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้
 สื่อ / แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล โดยมีการจัดการเรียนการสอนภายใต้แนวคิด
 ปรัชญาสร้างสรรค์ความรู้ โดยมีสาระเกี่ยวกับสภาพทั่วไปทางภูมิศาสตร์อำเภอชนอม ประวัติ
 อำเภอชนอม โรงไฟฟ้าชนอม โลมาสีชมพู ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยว
 ทางธรรมชาติ ท้องเที่ยวทางโบราณวัตถุสถานและศาสนาของอำเภอชนอม และแหล่งท่องเที่ยวที่
 กลุ่มประมงชายฝั่งรักบ้านเกิด (บ้านแจวงเภา) เมื่อให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมและ
 ความสอดคล้องขององค์ประกอบหน่วยการเรียนรู้ ปรากฏว่าองค์ประกอบของหน่วยการเรียนรู้
 ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.9) มีความสอดคล้อง ทุก
 องค์ประกอบ โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องในแต่ละข้อ ตั้งแต่ 0.80 - 1.00 ซึ่งสอดคล้องกับวนิดา
 สังข์สังขธรรม (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระ
 การเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง “ผมสวยด้วยอัญชัน”
 สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดสุขไพรวัง ผลการวิจัยพบว่า ผลการพัฒนา
 หลักสูตร ได้หลักสูตรสถานศึกษาที่มีคุณภาพสูงหรือดีมาก หลักสูตรมีความสอดคล้องกับท้องถิ่น
 เหมาะสมกับผู้เรียน สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ องค์ประกอบของหลักสูตร
 มีความเหมาะสมสอดคล้องกันดี และพรเพ็ญ กี่สู่น (2549 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา เรื่อง
 การพัฒนาหลักสูตรวิทยาศาสตร์ เรื่อง พิษสมุนไพรรักษาท้องถื่น ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน
 ประชาสามัคคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรมี
 องค์ประกอบสอดคล้องกับบริบทท้องถื่น และมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการจัดการเรียน
 การสอน เช่นเดียวกับ พรชัย ตุงคนาคกร (2548 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนา
 หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง อาชีพในชุมชน โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถื่น สำหรับนักเรียน
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดป่าดิ่งเหมืองจี้ ผลการศึกษาพบว่าหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง อาชีพ
 ในชุมชน โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถื่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็น
 หน่วยการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสมกับสภาพท้องถื่นและสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยร้อยละ 79.44 สูง
 กว่าเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนดไว้คือร้อยละ 70.00 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อหน่วยการเรียนรู้
 เรื่อง อาชีพในชุมชน โดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในท้องถื่น อยู่ในระดับมาก

นอกจากนั้น ภิมขันธ์ อิศโร (2549 :116) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การพัฒนา หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กุ้งเสียบ โดยศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านท่าสนุก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพังงา จำนวน 30 คน และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการติดตามการใช้หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 60 คน พบว่า หน่วยการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สาระการเรียนรู้ จำนวนชั่วโมงที่สอน จำนวนแผนการจัดการเรียนรู้ และการระบุมাত্রฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นอยู่ในระดับดีมาก และงามพิศ ฤทธิพิศ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง วิถีชีวิตชาวใต้ จังหวัดสงขลา ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนหาดใหญ่สมบูรณกุลกัลยา พบว่า 1) การกำหนดประเด็นเนื้อหาเกี่ยวกับวิถีชีวิตชาวใต้ ในจังหวัดสงขลา สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่นด้านเนื้อหาเห็นด้วยกับประเด็นเนื้อหาที่ผู้วิจัยนำเสนอ 2) การกำหนดกรอบเนื้อหา เรื่อง วิถีชีวิตชาวใต้ใน จังหวัดสงขลา เพื่อนำมาสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่นด้านเนื้อหาเห็นด้วยในทุกหัวข้อที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด

ขั้นตอนที่ 3 การนำหน่วยการเรียนรู้ไปใช้ และประเมินผลการใช้หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม

การนำหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ไปใช้ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเฉลี่ยก่อนเรียน มีค่าเท่ากับ 9.76 ผลการเรียนหลังเรียนเฉลี่ย มีค่าเท่ากับ 24.19 ซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ความสามารถในการทำโครงงานของนักเรียน โดยภาพรวมมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 92 ซึ่งผ่านเกณฑ์ในระดับดีมาก ส่วนคะแนนความสามารถในการทำโครงงานแต่ละหัวข้อการประเมินอยู่ที่ระหว่าง 1.62 - 1.67 คะแนน และจากการสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคม ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความพึงพอใจในระดับมากทุกข้อ ยกเว้น ข้อที่ 8 มีกิจกรรมกระตุ้นให้นักเรียนได้ค้นคว้า และสร้างความรู้ด้วยตนเอง เนื่องจาก กิจกรรมการเรียนการสอนใน หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม บางเรื่อง นักเรียนยังไม่เคยได้เรียนรู้มาก่อน เช่น ประวัติอำเภอขนอม วัดเจดีย์หลวง กลุ่มประมงชายฝั่ง ริกบ้านเกิด (บ้านแขวงเภา) ถ้าเขาวังทอง ทำให้นักเรียนต้องการค้นคว้าหาข้อมูลสถานที่ดังที่กล่าวมาแล้วมากที่สุด และ 15 สื่อการเรียนรู้เสริมให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาที่เรียนเพิ่มขึ้น การที่นักเรียน

ได้ไปทัศนศึกษาแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอหนอง ทำให้นักเรียนนำจากข้อมูลจากการทัศนศึกษามาใช้ในการทำโครงการของตนได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งทั้ง ข้อที่ 8 และ 15 อยู่ในระดับมากที่สุด และโดยภาพรวมความพึงพอใจทุกด้านอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.24) ซึ่งสอดคล้องกับ สุภวรรณ จันตะยอด (2544 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาหน่วยบูรณาการการเรียนการสอน เรื่อง บ่อเกลือน้ำอยู่ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านสบมาง อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน จำนวน 24 คน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังเรียนโดยใช้หน่วยบูรณาการการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักเรียน นักเรียนทั้งหมดมีความคิดที่ดีต่อหน่วยบูรณาการการเรียนการสอน และบุษยา เทอดธรรมไพศาล (2546 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยการพัฒนาหน่วยการสอน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่อง เชียงใหม่บนพวรินครพิงค์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 โรงเรียนวัดแม่แก่น้อย อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 26 คน ความรู้ความเข้าใจของนักเรียนก่อนและหลังเรียนโดยใช้หน่วยการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนโดยใช้หน่วยการสอนที่พัฒนาขึ้นสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ตรงกับความต้องการของนักเรียน มีความสุขในการทำกิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมการเรียนการสอนสนุกสนานน่าสนใจ ทำให้มีความรักท้องถิ่นของตนเอง ชอบการประดิษฐ์มากที่สุด และชอบเรียนเรื่องโบราณสถานน้อยที่สุด เช่นเดียวกับ สิริ แคนสา (2547 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยการพัฒนาการเรียนรู้ วิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง เซต ตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรค้ความรู้ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนคอนสวรรค์ อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 38 คน ผลจากการทำโครงการทางคณิตศาสตร์ ทั้ง 5 ด้าน คือ ความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่ทำ การใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ที่ใช้ในการแก้ปัญหาทางการศึกษา ความคิดสร้างสรรค์ การเขียนรายงาน และการจัดแสดงโครงงานและการอภิปรายปากเปล่า พบว่า นักเรียนมีคะแนนระดับดีเยี่ยม (22.6 – 25.0) จำนวนร้อยละ 15.79 มีคะแนนระดับดีมาก (17.5 – 22.5) จำนวนร้อยละ 84.21 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคิดเป็นร้อยละ 72.37 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 60 และนักเรียนทุกคนผ่านเกณฑ์ดังกล่าว และวารภรณ์ สังสง (2551 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง “ความเบิกบานจากงานฝีมือ” กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาล 2 (อ่อนอุทิศ) ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ของนักเรียนอยู่ในระดับดีมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 81.91 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการปฏิบัติงานของนักเรียนอยู่ในระดับดีมาก โดยมีค่าเฉลี่ยร้อยละ

ละ 84.44 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง “ความเบิกบานจากงานฝีมือ” อยู่ในระดับมาก

นอกจากนั้น สุมาลี ขจรไพธ (2550 : บทคัดย่อ) ทำการทำวิจัยผลการใช้กิจกรรมการเรียนการสอนการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านวังแซ่กลอย อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 20 คน คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เจตคติต่อกิจกรรมการเรียนวิชาคณิตศาสตร์โดยภาพรวม อยู่ในระดับค่อนข้างดี และมยุรี เสอุดม (2548 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัย เรื่อง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง ความน่าจะเป็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ตามแนวคิดของทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยร้อยละ 73.44 และจำนวนนักเรียนร้อยละ 75 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไป ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เช่นเดียวกับ อติศร ดวงศรี (2540 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนเทศบาลบูรพาอุบล อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 66 คน ที่ได้รับการสอนตามรูปแบบการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์ความรู้ นักเรียนที่ได้รับการสอนตามรูปแบบการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์ความรู้ มีคะแนนหลังการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่องพลังงานกับชีวิตสูงกว่าคะแนนก่อนการสอน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และทองลา ศรีแก้ว. (2547 : บทคัดย่อ). ทำการพัฒนาการเรียนรู้อื่นที่เน้นทักษะกระบวนการคณิตศาสตร์ตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ เรื่อง เศษส่วน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านหนองบัวนาค อำเภอประทาย จังหวัดนครราชสีมา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไปจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 86.95 ซึ่งสูงกว่าเป้าหมายของการวิจัยที่กำหนดไว้ และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนคณิตศาสตร์

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ในการสำรวจข้อมูลพื้นฐาน ควรมีการวางแผนก่อนที่ดำเนินการวิจัยเพื่อให้เกิดการดำเนินการ และจัดเก็บข้อมูลให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนสามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ได้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

1.2 ในการจัดทัศนศึกษาแหล่งท่องเที่ยวของนักเรียน ควรพิจารณาความเหมาะสมของเวลา และความปลอดภัย เน้นการรักษาสภาพสถานที่ท่องเที่ยว

1.3 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นตอนของการทำโครงการ ผู้สอนควรมีการกำหนดเวลาให้ชัดเจน และคอยบอกระยะเวลาที่เหลืออยู่เป็นระยะๆ เพื่อให้นักเรียนรู้จักใช้เวลาให้คุ้มค่า ครูผู้สอนควรสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และปลูกฝังคุณลักษณะที่ดีในการทำงานร่วมกัน

1.4 การนำนักเรียนไปทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้ ผู้สอนกับนักเรียนและผู้ควบคุมอื่น มีการตกลงร่วมกันในการไปทัศนศึกษาฯ

1.5 การทัศนศึกษาอาจจะนำนักเรียนไปทัศนศึกษาในสถานที่อื่น ๆ นอกเหนือจากสถานที่ในการทำโครงการ

1.6 สถานที่ที่จะพานักเรียนไปทัศนศึกษาให้คำนึงถึงความปลอดภัย ข้อควรระวังต่าง ๆ

1.7 การจัดกลุ่มนักเรียนให้แยกนักเรียนที่ชอบทำตัวมีปัญหาให้อยู่คนละกลุ่ม เพื่อความสะดวกในการดูแล

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่นในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ เช่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี เป็นต้น

2.2 ควรศึกษาการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอมในระดับเรียนอื่น

2.3 ควรศึกษาการนำเทคนิควิธีการสอนอื่น ๆ มาใช้

2.4 ควรศึกษาตัวแปรอื่น ๆ เช่น ทักษะการทำงานกลุ่ม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2534). การพัฒนาหลักสูตรตามความต้องการของท้องถิ่น. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมวิชาการ, ศูนย์พัฒนาหลักสูตร. (2543). เอกสารชุดเทคนิคการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียน
สำคัญที่สุด การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง. โครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพ
การศึกษาของสถานศึกษา
- กรมวิชาการ. (2544). แนวทางการจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษาตามหลักสูตรการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมวิชาการ. (2544). เอกสารชุดเทคนิคการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด
โครงการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- กรมวิชาการ. (2545). คู่มือจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมวิชาการ. (2545). แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กลุ่มข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานจังหวัดนครศรีธรรมราช. (2551). การบริการและ
การท่องเที่ยว จังหวัด นครศรีธรรมราช. สืบค้นเมื่อ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2551 , จาก
<http://www.nakhonsithammarat.go.th/trav.php>.
- กาญจนา อรุณสุขรุจิ. 2546. ความพึงพอใจของสมาชิกสหกรณ์ต่อการดำเนินงานของสหกรณ์
การเกษตร ไชยปราการจำกัด อำเภอ ไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่. คณะเกษตรศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- กิติมา ปรีดีคิดก. (2532). การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : อักษรการพิมพ์.
- ชวาทฤช เหลี่ยมไธสง. (2546). การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้จากบทเรียน โปรแกรมการเรียน
การสอนผ่านเว็บที่มีโครงสร้างต่างกันของนิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต.
วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- คันทรส เพ็องจรัส. (2549). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นหน่วยการเรียนรู้จังหวัดสระแก้ว สำหรับ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยบูรพา.

- จิตติมา พุทฺธเจริญ. (2543). ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจจากรูปแบบเว็บเพจ
ที่มีการนำเสนอต่างกัน. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จิตต์วิมล คล้ายสุบรรณ. (2548). การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ กลุ่มสาระการเรียนรู้
คณิตศาสตร์ เรื่อง “สนุกกับการวัด” โดยการเรียนรู้ร่วมกันของชุมชน
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จิราพร หนูลาย. (2550). ผลการใช้วิธีสอน SQ4R ที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ
เพื่อความเข้าใจและความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- จ้านง พรายเข้มแข. (2529). เทคนิคการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เพื่อให้เกิดทักษะ
กระบวนการทางวิทยาศาสตร์. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- จำเนียร ช่วงโชติ. (2532). จิตวิทยาการรับรู้และเรียนรู้. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ชาติรี เกิดธรรม. (2547). เทคนิคการสอนแบบโครงงาน. กรุงเทพฯ. สุวีริยาสาส์น.
- ชัยพล สุขเยี่ยม. (2542). ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคิดเห็นที่มีต่อวิดิทัศน์ เรื่องการรณรงค์
วัฒนธรรมไทยของนักเรียนชั้นปีที่ 1 สถาบันราชภัฏพระนคร. วิทยานิพนธ์ การศึกษา
มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ฐาปกรณ์ วิแสง. (2548). การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งเรียนรู้ในเขตอุทยานแห่งชาติภูเก้า
ตามแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. ขอนแก่น :
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ณัฐยา ศรีวราษ. (2541). การพัฒนาหน่วยการสอนเรื่อง จังหวัดแม่ฮ่องสอน สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. เชียงใหม่ :
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ไตรรงค์ เจนการ. (2547). หน่วยการเรียนรู้เป็นหัวใจของการปฏิบัติการเรียนรู้และการปฏิรูป
หลักสูตรอิงมาตรฐาน. สืบค้นเมื่อ 1 มกราคม พ.ศ. 2551, จาก [http://academic.obec.
go.th/assessment/aca/ahome22.htm](http://academic.obec.go.th/assessment/aca/ahome22.htm).
- ถวัลย์ มาศจรัส และ มณี เรืองจำ. (2549). นวัตกรรมการศึกษาชุด แนวการจัดกิจกรรมการเรียน
การสอน โครงงาน (Project). กรุงเทพฯ : พิมพ์ธารอักษร จำกัด.

- ทงศักดิ์ ปัดสินธุ์. (2550). การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง สิ่งแวดล้อมลำน้ำป่าว โดยใช้ แหล่งเรียนรู้ในชุมชนสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ทองลา ศรีแก้ว. (2547). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิดศาสตร์ตาม แนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ เรื่อง เศษส่วน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร์บัณฑิต. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ที่ว่าการอำเภอขอนแก่น. (2550). สรุปรายงานการประชุมอำเภอขอนแก่น. ขอนอม : นครศรีธรรมราช. ไทยคำบลคอตคอม. ข้อมูลตำบลจังหวัดนครศรีธรรมราช. สืบค้นเมื่อ 1 มกราคม พ.ศ. 2551, จาก <http://www.thaitambon.com/>
- ธิดา ภูประทาน. (2542). ผลของการจัดกิจกรรมความรู้ทางกายภาพตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ที่มี ต่อมนทัศน์ทางวิทยาศาสตร์ของเด็กวัยเตาะแตะ. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์มหาบัณฑิต : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธำรง บัวศรี. (2531). ทฤษฎีหลักสูตร : การออกแบบและพัฒนา. กรุงเทพฯ : เอรวัฒน์การพิมพ์.
- นริศรา แสงรัตน์. (2542). การพัฒนาหน่วยการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่อง “พินัยโลกท้องถิ่นของเรา” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- บริษัททัวร์ไทย อินโฟ จำกัด. (2542). นครศรีธรรมราช อำเภอขอนแก่น สถานที่ท่องเที่ยว. สืบค้นเมื่อ 1 มกราคม พ.ศ. 2551, จาก : <http://www.thai-tour.com/thai-our/South/Nakornsrihammarach/data/place/kanom.htm>.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2535). ระเบียบวิธีการวิจัยทางการศึกษา. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. มหาสารคาม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2535). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาสน์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาสน์.
- บุษยา เทอดธรรมไพศาล. (2546). การพัฒนาหน่วยการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่อง เชียงใหม่่นพบุรินครพิงค์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ประภาพรรณ เอี่ยมสุภายิต และคนอื่น ๆ. (2545). การเรียนการสอนตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้. นนทบุรี : สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- ประวีณา นิตนวล. (2541). “ผลของการใช้รูปแบบการสอนตามกรอบแนวคิดผู้เรียนสร้างความรู้
เองที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1”.
วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2535). จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ศูนย์
ส่งเสริมกรุงเทพ.
- ปิยะวดี หิริกมล. (2545). พฤติกรรมการณ์ที่ของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการท่องเที่ยวใน
จังหวัดสุโขทัย. วิทยานิพนธ์ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. นนทบุรี :
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- พรศรี ชูศรี. (2544). การพัฒนาหน่วยบูรณาการการเรียนการสอน เรื่อง ป่าชายเลน สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านแหลมมะขาม สังกัดสำนักงานการศึกษา
อำเภอเสถียร จังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. เชียงใหม่ :
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พรเพ็ญ กี่สุ่น. (2549). การพัฒนาหลักสูตรวิทยาศาสตร์ เรื่อง พืชสมุนไพรในท้องถิ่น
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนประชาสามัคคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์
เขต 3. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- พรชัย ดุงคนาค. (2548). การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้เรื่อง อาชีพในชุมชน โดยใช้แหล่งเรียนรู้ใน
ท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต.
เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2538). วิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ :
สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ :
ประสานมิตร.
- พิมพ์พันธ์ เฉชะคุปต์. (2544). การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ : แนวคิด วิธีและเทคนิค
การสอน 1. กรุงเทพฯ : บริษัท เดอะมาสเตอร์กรุ๊ป แมเนจเม้นท์ จำกัด.
- ไพจิตร สดวกการ. (2539). ผลของการสอนคณิตศาสตร์ตามแนวคิดของทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์
ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และความสามารถในการถ่ายโยง
การเรียนรู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรดุษฎี.
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พัชราภรณ์ วิมลย์. (2543). การพัฒนาหน่วยการเรียนการสอนเรื่องศิลปวัฒนธรรมของ
จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยเน้นหลักการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสุนทรียภาพวิทยานิพนธ์.
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- ภพ เลหาไพบูลย์. (2542). แนวการสอนวิทยาศาสตร์. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ภนิกา ชัยปัญญา. (2541). ความพึงพอใจของเกษตรกรต่อกิจกรรมไร่นาสวนผสมภายใต้โครงการปรับโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตรของจังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการส่งเสริมการเกษตร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- มยุรี เสอุดม. (2548). ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง
ความน่าจะเป็น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ตามแนวคิด
ของทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. ขอนแก่น :
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- มณฑารพ สุรเดชา. (2547). การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่องท้องถิ่นวังยาง สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. กำแพงเพชร :
มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- ยุพดี เสตพรหม. ภูมิศาสตร์การท่องเที่ยวไทย. กรุงเทพฯ : พิษณุการ์พิมพ์ ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์.
- ยุพา วีระไวทยะ และปรีชา นพคุณ. (2540). เทคนิคการสอนวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษา
ตอนต้น คู่มือสำหรับครูวิทยาศาสตร์. กรุงเทพฯ : มูลนิธิสคศรี สฤษดิ์วงศ์.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2542, 19 สิงหาคม). หน้า 5.
- รังสรรค์ โฉมยา. (2648). ทฤษฎีมนุษยนิยมของมาสโลว์. สืบค้นเมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2552, จาก
<http://www.edu.msu.ac.th/Rungson/document/maslow.pdf>.
- ลำควน สุริยวรรณ. (2536). การใช้หน่วยการสอนเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์
เรื่อง “พืช” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรบัณฑิต.
เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. (2538). เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้. กรุงเทพฯ :
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- วรรณเจริญ มั่งสิงห์. (2539). “ปรัชญาวิทยาศาสตร์”. เอกสารประกอบการบรรยายวิชาวิทยาศาสตร์
และสังคม ภาควิชาการมัธยมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์. ขอนแก่น :
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- วรรณทิพา รอดแรงคำ. (2540). CONSTRUCTIVISM. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- วรรณลีลิม อักษร. (2546). จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- วราภรณ์ สังสง. (2549). การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการเรื่อง “ความเบิกบานจากฝีมือ”
กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ.

- วนิดา สังข์สังธรรม. (2546). การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง “ผมสวยด้วยฉัน” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วารี ธีระจิตร. (2534). การพัฒนาการสอนสังคมศึกษาระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิษุกร มาลาวิทยา. (2543). ประมวลบทความการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้สู่มาตรฐานการศึกษา. สุรินทร์ : หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2544). เอกสารประกอบการสอนวิชา 0506703 : พัฒนาการเรียนการสอน Teaching and Learning Development. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- วินิจ วีระขงกูร. (2532). การจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2532.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2541). การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ : บริษัท ดันฮ้อ 1999.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2545). เทคนิคและกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- ศุภวรรณ จันดีะยอด. (2544). การพัฒนาหน่วยบูรณาการการเรียนการสอน เรื่อง บ่อเกลือน้ำอยู่ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศิริ แคนสา. (2547). การพัฒนาการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง เซต ตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรค้ความรู้ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2544). ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2539). การวัดและประเมินผลวิชาวิทยาศาสตร์. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2541). กรอบสาระการเรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้และเทคโนโลยี. กรุงเทพฯ : สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.

- สว่าง หลีกเพชร. (2541). ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้ เรื่องพลังงานกับชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้บทเรียนสื่อประสม. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สิริชนม์ ปิ่นน้อย. (2542). ผลของการใช้เกมคณิตศาสตร์ในการสอนตามแนวความคิดคอนสตรัคติวิสต์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของเด็กวัยอนุบาล. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุนทรีย์ สัตยพันธ์. (2538). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการสอนซ่อมเสริมวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่องน้ำเพื่อชีวิต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุมาลี ขจรไพร. (2550). ผลการใช้กิจกรรมการเรียนการสอนการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต. อุตรธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี.
- สุภวรรณ สิงห์คะ. (2545). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุรศักดิ์ อมรรรัตน์ศักดิ์ และ เตือนใจ เกตุษา. (2544). ทฤษฎีการทดสอบ. กรุงเทพฯ : รุ่งศิลป์การพิมพ์.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2545). วิธีการจัดการเรียนรู้ : เพื่อพัฒนากระบวนการคิด. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ภาพพิมพ์.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2547). กลยุทธ์...การสอนคิดสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ. บริษัทดวงกมลสมัย จำกัด.
- สุวิทย์ หิรัญกาญจน์ และคณะ. (2540). พจนานุกรมศัพท์การศึกษา. กรุงเทพฯ : ไอ.ดี.วี.บุ๊คเซนเตอร์.
- สุกัญญา กัตติญญ. (2542). ผลของการสอนวิทยาศาสตร์ตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสริมศรี ไชยสร. (2526). หลักสูตรและการสอน. เชียงใหม่ : พระสิงห์การพิมพ์.
- เสริมศรี ไชยสร. (2528). ระบบหลักสูตรการสอน. เชียงใหม่ : พระสิงห์การพิมพ์.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2549). การวัดผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. กาลสินธุ์ : ประสานการพิมพ์.

- สมชัย โกมล และอุบลรัตน์ ขลิบเงิน. (2544). การสอนโครงการ. ขอนแก่น : ภาควิชา
 ประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- สมศักดิ์ ภู่วิภาดาพรรณ. (2544). การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและการประเมินตามสภาพจริง.
 เชียงใหม่ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด เชียงใหม่โรงพิมพ์แสงศิลป์. 2544.
- เสาวณี เกียรติ. (2539). “Constructivism : ปรัชญาการเรียนการสอนสำหรับคนในโลก”. โครงการ
 พัฒนาศึกษากรมนุษย์. ปฐมฤกษ์ (สิงหาคม – ตุลาคม 2539), 76-78
- สำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐานและสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทาง
 การศึกษา. เอกสารประกอบพัฒนาหลักสูตรพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับ
 การกระจายอำนาจ สำหรับผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา.
 กระทรวงศึกษาธิการ. 2550.
- ลำลี รักสุทธิ. เทคนิควิธีการจัดการเรียนการสอนการเขียนแผนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ :
 เอน.ที.พี. เพรส. 2544.
- ไสว พักขาว. (2544). หลักการสอนสำหรับการเป็นครูมืออาชีพ. กรุงเทพฯ :
 เอ็มพันธ์การพิมพ์.
- หน่วยศึกษานิเทศก์. (2542). แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยโครงการ. สำนักนิเทศและพัฒนา
 มาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.
- หน่วยศึกษานิเทศก์, สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร. (2544). เอกสารการอบรม
 เชิงปฏิบัติการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา. กำแพงเพชร : หน่วยศึกษานิเทศก์,
- องค์การบริหารส่วนตำบลขนอม. (2551). แหล่งท่องเที่ยวในตำบล. สืบค้นเมื่อ 1 พฤษภาคม
 พ.ศ. 2551, จาก <http://www.khanom.go.th/travel.php>
- อรนุช อยู่ทิม. (2546). การประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช (2544). วารสารวิชาการ 6 (1) : 9-19.
- อดิศร ดวงศรี. (2540). ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
 ที่ได้รับการสอนตามรูปแบบการเรียนรู้สร้างสรรค์ความรู้. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัย
 เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยแม่โจ้. (สำเนา)
- อนุวัฒน์ จระระแอ. (2543). การพัฒนาหน่วยการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะกระบวนการทาง
 วิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร
 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- อุทัยพรรณ สุขใจ. 2544. ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการของ
องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาสังคมวิทยาประยุกต์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (สำเนา)
- อ่ำรุ่ง จันทวานิช และไพบุลย์ แจ่มพงษ์. (2542). การศึกษา:แนวทางการพัฒนาคุณภาพ.
วารสารวิชาการ, 2(9), 2-11.
- Hillgard, Ernest R. and Bower, Gordon H. (1966). Theories of Learning. New York :
Appleton-Century- Crofts.
- Yager , Robert E. (1991). The Constructivist Learning Model : Toward real reform in
scienceeducation. The Science Teacher. 58(6) : 52-57.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เรื่อง แหล่งท่องเที่ยว
ในอำเภอขนอม

1. ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับความคิดเห็นและความต้องการ
ในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ และแบบสัมภาษณ์ผู้รู้สถานที่ท่องเที่ยวในอำเภอขนอม

1. นายณรงค์ ชำนาญแป้น

ครู คศ.3 ชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์

โรงเรียนร่อนพิบูลย์เกียรติวสุนทรากิวิฑ์ อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช

2. นายอุทัย กาญจนภักดิ์

ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

3. นางพุทธชาติ ทวี

ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

2. ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม
และแบบประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องขององค์ประกอบหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง
แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม

1. นางสาวขย ปุรินทรภิบาล

ครู คศ.3 ชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

(หลักสูตรและการสอน) โรงเรียนร่อนพิบูลย์ อำเภอร่อนพิบูลย์

จังหวัดนครศรีธรรมราช

2. นางผลดี อ่อนจันทร์

ครู คศ.3 ชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ (หลักสูตรและ

การสอน) โรงเรียนวัดทุ่งโพธิ์ อำเภอจุฬาภรณ์ จังหวัดนครศรีธรรมราช

3. นายอุทัย กาญจนภักดิ์

ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

4. นางธิดารัตน์ ชูแก้ว

ครู คศ.3 ชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

โรงเรียนวัดเนกขัมมาราม อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช

5. นางจรูญศรี ขุนทอง

ครู คศ.3 ชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
โรงเรียนวัดนาหมอนบุญ อำเภอจุฬาภรณ์ จังหวัดนครศรีธรรมราช

3. ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนก่อนการเรียนรู้ - หลังการเรียนรู้แบบคู่ขนาน แบบประเมินความสามารถในการทำ
โครงการ แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหน่วยการเรียนรู้

1. นางธิดารัตน์ ชูแก้ว

ครู คศ.3 ชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
โรงเรียนวัดเนกขัมมาราม อำเภอรัตนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช

2. นางสาวชบา ปุรินทรภิบาล

ครู คศ.3 ชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
(หลักสูตรและการสอน) โรงเรียนร่อนพิบูลย์ อำเภอรัตนพิบูลย์
จังหวัดนครศรีธรรมราช

3. นางจรูญศรี ขุนทอง

ครู คศ.3 ชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
โรงเรียนวัดนาหมอนบุญ อำเภอจุฬาภรณ์ จังหวัดนครศรีธรรมราช

4. นายณรงค์ ชำนาญเป็น

ครู คศ.3 ชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
โรงเรียนร่อนพิบูลย์เกียรติวสุนทรากิวิวัฒน์ อำเภอรัตนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช

5. นายอุทัย กาญจนะภักดิ์

ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

ภาคผนวก ข

- แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นและความต้องการในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอนอม สำหรับผู้บริหารโรงเรียนบ้านน้ำโจ
- แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นและความต้องการในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอนอม สำหรับครูโรงเรียนบ้านน้ำโจ
- แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นและความต้องการในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอนอม สำหรับคณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครองโรงเรียนบ้านน้ำโจ
- แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นและความต้องการในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอนอม สำหรับนักเรียนโรงเรียนบ้านน้ำโจ
- แบบสัมภาษณ์ผู้รู้เกี่ยวกับข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยว หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอนอม

แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับความคิดเห็นและความต้องการ
ในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

สำหรับผู้บริหาร

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับความคิดเห็นและความต้องการในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบความคิดเห็นและความต้องการของผู้บริหาร โรงเรียนบ้านน้ำโจ ผู้วิจัยจะใช้คำตอบของผู้ให้สัมภาษณ์เพื่อการวิจัยเรื่องนี้เท่านั้น

2. แบบสอบถามฉบับนี้มี 3 ตอน

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นและความต้องการในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

วรัญญา คำเด่น

นิติศรปริญาโท สาขาหลักสูตรและการสอน

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

คำชี้แจง ทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ตามสภาพที่เป็นจริง

1. อายุ

35 – 40 ปี 45 – 50 ปี 51 – 55 ปี 55 ปีขึ้นไป

2. เพศ

หญิง ชาย

3. ประสบการณ์ในการทำงาน

น้อยกว่า 10 ปี 10 – 20 ปี มากกว่า 20 ปี

4. วุฒิต่างการศึกษา

ปริญญาตรี

ปริญญาโท

อื่น ๆ.....

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นและความต้องการในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยว
ในอำเภอขนอม

คำชี้แจง โปรดตอบคำถามตามความคิดเห็นของท่าน

5. ท่านต้องการให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอมหรือไม่
เพราะเหตุใด

ตอบ.....
.....
.....

6. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรกับการนำแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอมมาเป็นกิจกรรมการเรียน
การสอนในสถานศึกษา

ตอบ.....
.....
.....

7. ท่านเห็นด้วยเกี่ยวกับการนำข้อมูลเรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม มาจัดทำเป็น
หน่วยการเรียนรู้หรือไม่

ตอบ.....
.....
.....

8. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรกับการนำแนวคิดปรัชญาสร้างสรรค์ความรู้มาใช้ในการเรียน
หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม และการทำโครงการของนักเรียนมาใช้

ตอบ.....
.....
.....

9. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรกับการให้นักเรียนปฏิบัติการ โครงการงานจากการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม

ตอบ.....
.....
.....
.....

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....
.....
.....
.....
.....

**แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับความคิดเห็นและความต้องการ
ในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
(สำหรับครู)**

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับความคิดเห็นและความต้องการในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบความคิดเห็นและความต้องการของครู โรงเรียนบ้านน้ำโจ ผู้วิจัยจะใช้คำตอบของผู้ให้สัมภาษณ์เพื่อการวิจัยเรื่องนี้เท่านั้น
2. แบบสอบถามฉบับนี้มี 3 ตอน
  - ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์
  - ตอนที่ 2 ความคิดเห็นและความต้องการในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้
  - ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง
วรัญญา คำเด่น
นิสิตปริญญาโท สาขาหลักสูตรและการสอน

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

คำชี้แจง ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ตามสภาพที่เป็นจริง

1. ประสบการณ์ในการทำงาน

น้อยกว่า 10 ปี   10 – 20 ปี   มากกว่า 20 ปี

2. เพศ

หญิง   ชาย

3. อายุ

21 – 25 ปี   26 – 30 ปี   31 – 35 ปี

36-40 ปี   41-45 ปี   46-50 ปี

50 ปีขึ้นไป

4. วุฒิทางการศึกษา

ปริญญาตรี   ปริญญาโท   อื่น ๆ.....

5. กลุ่มสาระที่สอน

ภาษาไทย   คณิตศาสตร์   วิทยาศาสตร์

ภาษาอังกฤษ   สังคมศึกษาฯ   การงานอาชีพฯ

สุขศึกษาฯ   ศิลปะ

6. การอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาหรือการพัฒนา

หลักสูตรท้องถิ่น

ไม่เคย

เคย เรื่อง.....

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นและความต้องการในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้

7. ท่านเห็นด้วยเกี่ยวกับการนำความรู้เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม มาจัดทำเป็นหน่วยการเรียนรู้หรือไม่

ตอบ.....

.....

.....

8. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรกับการนำสถานที่และแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นมาเป็นส่วนหนึ่งในการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา

ตอบ.....
 .....
 .....

9. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนแบบปรัชญาสร้างสรรค์ความรู้อย่างไร

ตอบ.....
 .....
 .....

10. ท่านเคยสอนการทำโครงการให้กับผู้เรียนที่เรียนในกลุ่มสาระของท่านหรือไม่ หากเคยสอนมีปัญหาและอุปสรรคในเรื่องใด

ตอบ.....
 .....
 .....

11. ท่านต้องการให้มีการจัดการเรียนรู้โดยการทำโครงการในหน่วยการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หรือไม่

ตอบ.....
 .....
 .....

12. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรกับการนำการทำโครงการมาใช้ในการวัดผลการประเมินการจัดการเรียนรู้ด้วยหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม

ตอบ.....
 .....
 .....

13. ท่านต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม หรือไม่ อย่างไร

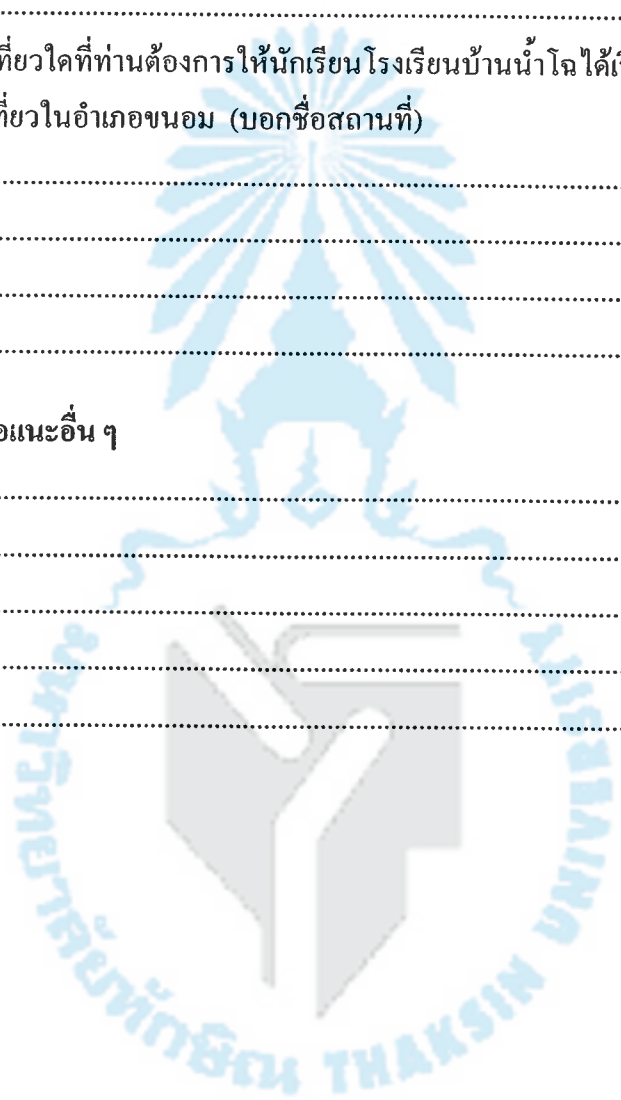
ตอบ.....
.....
.....

14. สถานที่ท่องเที่ยวใดที่ท่านต้องการให้นักเรียนโรงเรียนบ้านน้ำโจ้ได้เรียนในหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม (บอกชื่อสถานที่)

ตอบ.....
.....
.....

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....
.....
.....
.....

**แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับความคิดเห็นและความต้องการ
ในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอนนอม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
(สำหรับคณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครอง)**

.....
คำชี้แจง ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ตามสภาพที่เป็นจริง

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. สถานะผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

คณะกรรมการสถานศึกษา

ผู้ปกครอง

3. อายุ

น้อยกว่า 30 ปี

31 - 50

มากกว่า 50 ปี

4. วุฒิการศึกษา

ประถมศึกษา

มัธยมศึกษา

ปวช.

ปวส.

ปริญญาตรี

อื่น ๆ.....

5. อาชีพ

ทำสวน

รับจ้าง

ประมง

รับราชการ

ค้าขาย

อื่น ๆ.....

6. ท่านพักอาศัยอยู่ที่อำเภอนนอมมาเป็นระยะเวลากี่ปี

ตอบ.....

7. ท่านทราบประวัติความเป็นมาของอำเภอนนอมหรือไม่

ตอบ.....

8. ท่านจะต้องการให้บุตรหลานของท่านได้ทราบถึงประวัติความเป็นมาของอำเภอนนอมหรือไม่

ตอบ.....

9. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรที่บุคลากรของท่านได้เรียน เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม

ตอบ.....
.....
.....

10. ท่านคิดเห็นอย่างไรที่มีการจัดการเรียนการสอนตามความต้องการของคนในชุมชน

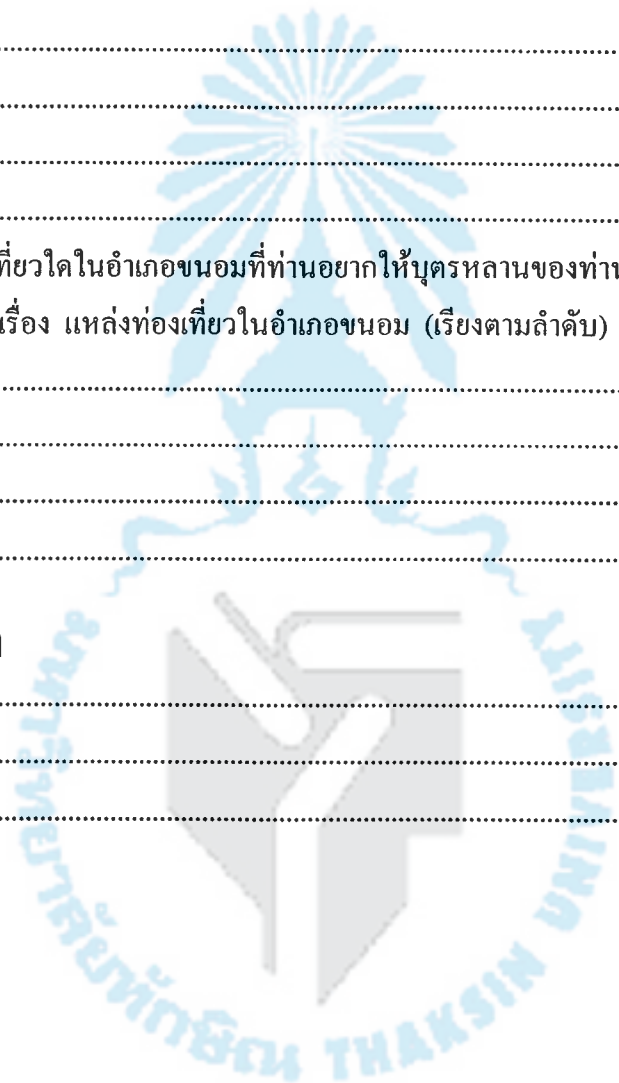
ตอบ.....
.....
.....

11. สถานที่ท่องเที่ยวใดในอำเภอขนอมที่ท่านอยากให้บุคลากรของท่านได้ศึกษาจากการเรียน
หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม (เรียงตามลำดับ)

ตอบ.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....
.....
.....

แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับความคิดเห็นและความต้องการ
ในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
(สำหรับนักเรียน)

.....
คำชี้แจง ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ตามสภาพที่เป็นจริง

1. เพศ

ชาย หญิง

2. ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม

มาก ปานกลาง น้อย

3. นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรกับการนำ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม มาจัดการเรียน
การสอน

ตอบ.....
.....
.....

4. สถานที่ท่องเที่ยวที่นักเรียนอยากทราบประวัติหรือข้อมูลของสถานที่ท่องเที่ยวมากที่สุด

ตอบ.....
.....

5. หากให้เลือกสถานที่ท่องเที่ยวเพื่อทำโครงการ นักเรียนจะเลือกสถานที่ใด เพราะเหตุใด

ตอบ.....
.....
.....

แบบสัมภาษณ์ผู้รู้เกี่ยวกับข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยว
หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอนนท
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านน้ำโจ

.....

คำชี้แจง โปรดตอบคำถามตามความคิดเห็นและสภาพความเป็นจริงมากที่สุด

- 1. ชื่อ - สกุล..... อายุ.....ปี
- 2. ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ตำบล.....
อำเภอ..... จังหวัด.....
- 3. ท่านพักอาศัยอยู่ในอำเภอนนทมากี่ปี.....
- 4. ประวัติความเป็นมาของสถานที่ท่องเที่ยว
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
- 5. สถานที่ท่องเที่ยวแห่งนี้มีผู้มาเยี่ยมชมมากน้อยเพียงไร (บอกปริมาณต่อวัน หรือเดือนก็ได้)
.....
.....
.....
- 6. เคยมีคนมาสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่แห่งนี้หรือไม่ ถ้ามีส่วนใหญ่เป็นใคร
.....
.....

7. ท่านคิดว่าสถานที่ท่องเที่ยวแห่งนี้ให้ความรู้อะไรต่อคนที่มาท่องเที่ยว

.....

.....

.....

.....

.....

8. ท่านมีวิธีการอย่างไรที่จะให้ผู้ที่มาท่องเที่ยวเห็นความสำคัญและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวแห่งนี้

.....

.....

.....

.....

The logo of Thaksin University is centered on the page. It features a blue sunburst at the top, a stylized figure in the middle, and a circular emblem at the bottom containing a book and a pen. The text 'มหาวิทยาลัยทักษิณ' and 'THAKSIN UNIVERSITY' is written around the circular emblem.

ภาคผนวก ค

- หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอนอม
- แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการใช้หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอนอม

หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอนอม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

1. ชื่อวิชา : กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

2. ระดับชั้น : ประถมศึกษาปีที่ 4

3. หลักการ

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอน โดยยึดหลักผู้เรียนสำคัญสุดที่ ให้ชุมชนและท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับสภาพปัญหาในชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่น สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน

4. มาตรฐานการเรียนรู้

- มาตรฐาน ส 1.4 เข้าใจลักษณะของโลกทางกายภาพ และความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกันและกันในระบบของธรรมชาติ ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ในการค้นหาข้อมูล วิเคราะห์ สรุป และใช้ข้อมูลสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ
- มาตรฐาน ส 1.2 เข้าใจความหมาย ความสำคัญของยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆ อย่างเป็นระบบ
- มาตรฐาน ส 1.3 เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดทรัพยากรธรรมชาติ มีจิตสำนึก และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
- มาตรฐาน ส 1.4 เข้าใจและปฏิบัติตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และดำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น และอยู่ร่วมกันในสังคมได้
- มาตรฐาน ส 1.5 เข้าใจในประวัติบุคคลสำคัญของท้องถิ่น และสามารถนำวิถีชีวิต ของบุคคล มาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตประจำวันได้

5. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. รู้และเข้าใจลักษณะข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอำเภอชนอม
2. รู้วิธีการแสวงหาและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอำเภอชนอม
3. รู้และเข้าใจประวัติความเป็นมาของอำเภอชนอม
4. รู้มิติสัมพันธ์เชิงทำเลที่ตั้งลักษณะทางกายภาพของอำเภอชนอม
5. รู้และเข้าใจลักษณะเฉพาะความสำคัญความแตกต่างของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ

ในอำเภอชนอม

6. รู้แนวทางในการแก้ปัญหาและส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมในอำเภอชนอม
7. รู้และเข้าใจถึงความหมายของการท่องเที่ยว
8. รู้และเข้าใจประเภทของท่องเที่ยวว่าแต่ละประเภทว่าแตกต่างกันอย่างไร
9. รู้และเข้าใจข้อมูลและความเป็นมาเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งในอำเภอชนอม
10. รู้และเข้าใจประเภทของสถานที่ท่องเที่ยว
11. รู้และเข้าใจข้อมูลต่าง ๆ ของโลมาสีชมพู
12. รู้และเข้าใจวิธีการอนุรักษ์โลมาสีชมพู
13. รู้และเข้าใจถึงวิธีการอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวแต่ละประเภท

6. จุดประสงค์การเรียนรู้

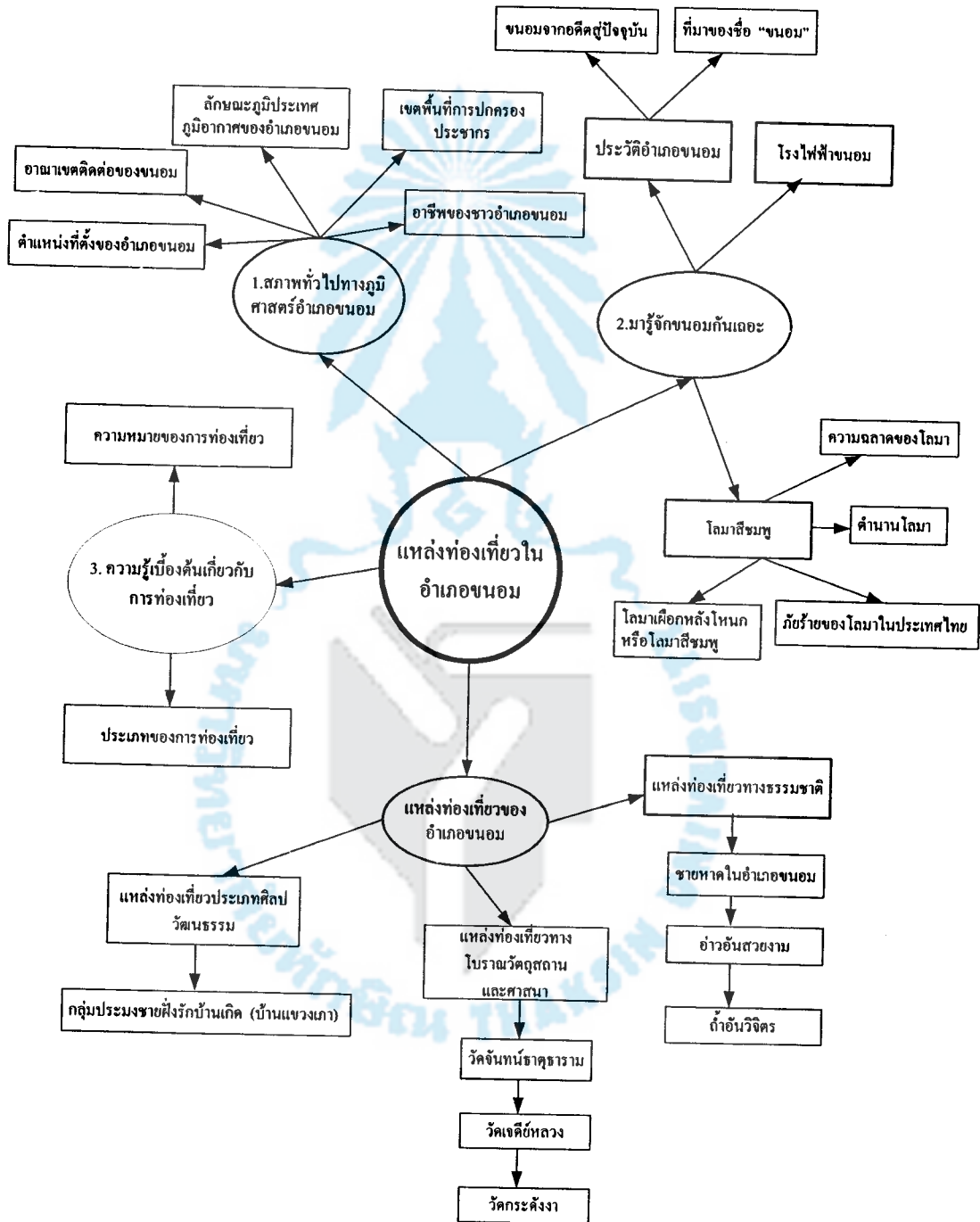
1. บอกลักษณะข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอำเภอชนอม
2. แสวงหาและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอำเภอชนอม
3. บอกประวัติความเป็นมาของอำเภอชนอม
4. อธิบายมิติสัมพันธ์เชิงทำเลที่ตั้งลักษณะทางกายภาพของอำเภอชนอม
5. บอกลักษณะเฉพาะความสำคัญความแตกต่างของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ

ในอำเภอชนอม

6. อธิบายแนวทางในการแก้ปัญหาและส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมในอำเภอชนอม
7. อธิบายถึงความหมายของการท่องเที่ยว
8. อธิบายประเภทของท่องเที่ยวว่าแต่ละประเภทว่าแตกต่างกันอย่างไร
9. รวบรวมข้อมูลและความเป็นมาเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งในอำเภอชนอม
10. จำแนกประเภทของสถานที่ท่องเที่ยวออกเป็นประเภท
11. บอกข้อมูลต่าง ๆ ของโลมาสีชมพู
12. บอกวิธีการอนุรักษ์โลมาสีชมพู

13. บอกถึงวิธีการอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวแต่ละประเภท

7. แผนผังความคิด

8. กำหนดเวลาเรียน

สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
8.1 สภาพทั่วไปทางภูมิศาสตร์อำเภอชนอม - ตำแหน่งที่ตั้งของอำเภอชนอม - อาณาเขตติดต่อของชนอม - ลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศของอำเภอชนอม - เขตพื้นที่การปกครอง ประชากร - อาชีพของชาวอำเภอชนอม	2
8.2 มารู้จักชนอมกันเถอะ 8.2.1 ประวัติอำเภอชนอม - ที่มาของชื่อ “ชนอม” - ชนอมจากอดีตสู่ปัจจุบัน 8.2.2 โรงไฟฟ้าชนอม 8.2.3 โลมาสีชมพู - โลมาเผือกหลังโหนด หรือ โลมาสีชมพู - ความฉลาดของโลมา - ภัยร้ายของโลมาในประเทศไทย - ตำนานโลมา	(5) 2 1 2
8.3 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการท่องเที่ยว - ความหมายของการท่องเที่ยว - ประเภทของการท่องเที่ยว	2
8.4 แหล่งท่องเที่ยวของอำเภอชนอม 8.4.1 แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ - ชายหาดในอำเภอชนอม - อ่าวอันสวยงาม - ถ้ำอันวิจิตร	(5) 2

8. กำหนดเวลาเรียน (ต่อ)

สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
8.4.2 ท่องเที่ยวทางโบราณวัตถุสถานและศาสนาของอำเภอขนอม - วัดจันทน์ธาตุทาราม - วัดกระดั่งงา - วัดเจดีย์หลวง	2
8.4.3 แหล่งท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรม - กลุ่มประมงชายฝั่งรักบ้านเกิด (บ้านแขวงเกา)	1
8.5 การทำโครงการแบบสำรวจแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม	6
รวมเวลาเรียน	20

9. สาระการเรียนรู้

9.1 สภาพทั่วไปทางภูมิศาสตร์อำเภอขนอม

- ตำแหน่งที่ตั้งของอำเภอขนอม
- อาณาเขตติดต่อของขนอม
- ลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศของอำเภอขนอม
- เขตพื้นที่การปกครอง ประชากร
- อาชีพของชาวอำเภอขนอม

9.2 ภารกิจขนอมกันเถอะ

9.1.1 ประวัติอำเภอขนอม

- ที่มาของชื่อ “ขนอม”
- ขนอมจากอดีตสู่ปัจจุบัน

9.1.2 โรงไฟฟ้าขนอม

9.1.3 โลมาสีชมพู

- โลมาเผือกหลังโหนด หรือโลมาสีชมพู
- ความฉลาดของโลมา
- ภัยร้ายของโลมาในประเทศไทย
- ดำนาน โลมา

9.3 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

9.3.1 ความหมายของการท่องเที่ยว

9.3.2 ประเภทของการท่องเที่ยว

9.4 แหล่งท่องเที่ยวของอำเภอขนอม

9.4.1 แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

- ชายหาดในอำเภอขนอม

- อ่าวอันสวยงาม

- ถ้ำอันวิจิตร

9.4.2 ท่องเที่ยวทางโบราณวัตถุสถานและศาสนาของอำเภอขนอม

- วัดจันทน์ธาตุทาราม

- วัดกระดังงา

- วัดเจดีย์หลวง

9.4.3 แหล่งท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรม

- กลุ่มประมงชายฝั่งรักบ้านเกิด (บ้านแขวงเกา)

10. กิจกรรมการเรียนรู้

10.1 การจัดการเรียนรู้โดยอาศัยแนวคิดปรัชญาสร้างสรรค์ความรู้ (Constructivism)

10.2 การบรรยาย

10.3 การอภิปราย

10.4 กระบวนการกลุ่ม

10.5 ทักษะศึกษา

10.6 การทำโครงการแบบสำรวจ

11. สื่อ / แหล่งเรียนรู้

11.1 รูปภาพ

11.2 แผนพับ

11.3 ใบความรู้ / ใบงาน

11.4 หนังสือ

11.5 อินเทอร์เน็ต

11.6 สถานที่ท่องเที่ยวในอำเภอขนอม

12. การวัดและประเมินผล

- 12.1 การทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ก่อนเรียนและหลังเรียน
- 12.2 ประเมินความสามารถการทำโครงการ
- 12.3 ความพึงพอใจ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม   ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
เรื่อง สภาพทั่วไปทางภูมิศาสตร์ของอำเภอขนอม   เวลารวม 2 ชั่วโมง
(ชั่วโมงที่ 1-2)

สาระสำคัญ

อำเภอขนอมมีสภาพทางภูมิศาสตร์ที่หลากหลาย มีข้อมูลต่าง ๆ หลายประเด็นด้วยกัน นักเรียนควรศึกษาว่าอำเภอของตนมีข้อมูลในเรื่องใดที่น่าสนใจ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. รู้และเข้าใจลักษณะข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอำเภอขนอม
2. รู้วิธีการแสวงหาและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอำเภอขนอม
3. รู้มิติสัมพันธ์เชิงทำเลที่ตั้งลักษณะทางกายภาพของอำเภอขนอม
4. รู้และเข้าใจลักษณะเฉพาะความสำคัญความแตกต่างของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ

ในอำเภอขนอม

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกลักษณะข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอำเภอขนอม
2. แสวงหาและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอำเภอขนอม
3. อธิบายมิติสัมพันธ์เชิงทำเลที่ตั้งลักษณะทางกายภาพของอำเภอขนอม
4. บอกลักษณะเฉพาะความสำคัญความแตกต่างของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ

ในอำเภอขนอม

สาระการเรียนรู้

สภาพทั่วไปของอำเภอขนอม ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ การประกอบอาชีพ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ผู้สอนแจ้งให้นักเรียนทราบว่าชั่วโมงนี้เราจะเรียนกันในเรื่องสภาพทั่วไปทางภูมิศาสตร์ของอำเภอขนอม

ขั้นทบทวนความรู้เดิม

2. นักเรียนร่วมกันสนทนาในประเด็นต่อไปนี้ อำเภอขนอมมีทั้งหมดกี่ตำบล แต่ละตำบลมีชื่ออะไรบ้าง โรงเรียนของเราตั้งอยู่ที่ตำบลอะไร บ้านของนักเรียนอยู่ที่ตำบลอะไร ในหมู่บ้านของนักเรียนคนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพอะไร สัญลักษณ์ของอำเภอขนอมคืออะไร คำขวัญของอำเภอขนอมมีว่าอย่างไร

ขั้นปรับเปลี่ยนความคิด

3. นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 4-5 คน โดยแต่ละความสามารถ (เก่ง อ่อน ปานกลาง) เลือกหัวหน้ากลุ่ม และเลขานุการกลุ่ม

4. นักเรียนแต่ละกลุ่มรับใบความรู้จากผู้สอนในเรื่องสภาพทั่วไปทางภูมิศาสตร์ของอำเภอขนอม ร่วมกันอภิปรายและสนทนาภายในกลุ่ม (แต่ละกลุ่มหาเพิ่มเติมจากอินเทอร์เน็ต)

5. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันโดยสรุปประเด็นดังต่อไปนี้

- เนื้อที่ อาณาเขต
- ลักษณะภูมิประเทศ
- ลักษณะภูมิอากาศ
- ประชากร
- การประกอบอาชีพ
- การนับถือศาสนา

ฯลฯ

เลขานุการบันทึกมติของกลุ่มลงในกระดาษ (ใบสรุปความรู้ของกลุ่ม) ตกแต่งให้สวยงาม (อาจเพิ่มเติมนอกเหนือจากประเด็นดังกล่าวข้างต้น ขึ้นอยู่การอภิปรายของแต่ละกลุ่ม)

6. ตัวแทนกลุ่มแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน และนำผลงานของกลุ่มติดที่ป้ายนิเทศ

ขั้นนำความคิดไปใช้

7. นักเรียนรับใบงานทำเป็นรายบุคคล

ขั้นทบทวน/สรุป

8. นักเรียนและผู้สอนร่วมกันสรุปความรู้ทั้งหมด

สื่อการเรียนรู้

1. ใบความรู้
2. ใบงาน
3. อินเทอร์เน็ต
4. โปรแกรมนำเสนอ (powerpoint)

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

จุดประสงค์ข้อที่	วิธีการวัด	เครื่องมือ
1-4	การตรวจผลงาน	- ใบงาน

บันทึกผลหลังการสอน

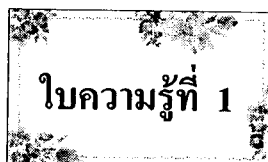
.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานของอำเภอ

ลักษณะที่ตั้ง	เป็นอำเภอเหนือสุดของจังหวัดนครศรีธรรมราช ห่างจากตัวจังหวัด 100 กิโลเมตร
เนื้อที่	มีเนื้อที่ประมาณ 433,926 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 271,204 ไร่
อาณาเขต	ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอไทยและอำเภอคอนสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ทิศใต้	ติดต่อกับอำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับอำเภอไทย มีชายฝั่งทะเลยาวประมาณ 32 กิโลเมตร
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับอำเภอคอนสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ลักษณะภูมิประเทศ แบ่งเป็น 3 ลักษณะ คือเขตที่ราบสูงทางทิศตะวันตกในพื้นที่ตำบลควนทองเหมาะแก่การทำสวนยางพาราไม้ผลทำนาเป็นบางส่วน ส่วนเขตที่ราบริมฝั่งทะเลด้านตะวันออกทิศเหนือในพื้นที่ตำบลขนอมและท้องเนียน เหมาะแก่การทำสวนมะพร้าวทำนาทุ่งนาข้าวและการประมงชายฝั่ง

ลักษณะภูมิอากาศ เป็นแบบมรสุมมี 2 ฤดูคือฤดูร้อน ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์-มิถุนายน ฤดูฝนระหว่างเดือนกรกฎาคม-มกราคมอุณหภูมิเฉลี่ย 27.8 องศาเซลเซียส น้ำฝนประมาณ 1900 มม./ปี

การปกครอง มี 3 ตำบล 34 หมู่บ้าน 3 อบต. 1 เทศบาล แยกเป็น

- ตำบลขนอม 14 หมู่บ้าน (หมู่ที่ 1 อยู่ในเขตเทศบาลตำบลขนอมทั้งหมด ส่วนหมู่ที่ 3 บางส่วน)

- ตำบลควนทอง 12 หมู่บ้าน

- ตำบลท้องเนียน 8 หมู่บ้าน

ประชากร รวม 8,404ครัวเรือน จำนวนประชากร 28,344 คน แยกเป็นชาย 13,250 คน หญิง 14,088 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2550)

การเมือง อยู่ในเขตที่ 4 ซึ่งประกอบด้วยอำเภอขนอม สิชล ท่าศาลา หน่วยเลือกตั้ง 39 หน่วยเลือกตั้ง

พื้นที่ทั้งหมด 271, 204 ไร่ การเกษตร 76, 336 ไร่ ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ได้แก่ สวนยางพารามะพร้าว กาแฟ ไม้ผลต่างๆ เช่น ทุเรียน เงาะ ส้มโอ ลองกอง ลางสาด มังคุดและอื่นๆ รายได้เฉลี่ย 30,000 บาท/คน/ปี

การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ประเภทกุ้งกุลาดำ ประมาณ 244 ราย ที่เหลือเป็นการเลี้ยงตะพาบน้ำและอื่นๆ

การประมง เป็นอาชีพสำคัญรองจากการเกษตรมีเรือประมงในพื้นที่ ประเภทอวนลาก ประมาณ 1000 ลำ อวนลอยกุ้งประมาณ 300 ลำ นอกจากนั้นเป็นเรือประมงจากจังหวัดอื่นๆ ที่มาจับปลาและขึ้นสินค้าที่อำเภอขนอมเป็นจำนวนรวมประมาณ 1,000 ลำ มีแพปลา 32 แพ โรงน้ำแข็ง 6 โรงปลาป่น 2 แห่ง และมีแรงงานต่างด้าวในสาขาการประมง ประมาณ 6,000 คน

การปศุสัตว์มี การเลี้ยงโค กระบือ สุกร เป็ด ไก่ เป็นการเลี้ยงเพื่อบริโภคในครัวเรือนเป็นส่วนใหญ่

การอุตสาหกรรม มีเหมืองแร่โคโลไมท์ 3 แห่ง โรงไม้หิน 1 แห่งเป็นโรงงานขนาดเล็กนอกจากนี้มีโรงน้ำแข็ง 6 โรง

การท่องเที่ยว มีชายหาดที่สวยงาม ได้แก่ หาดในเพลา หน้าด่าน ท้องยาง ท้องหยี แขวงเกา ท้องโหนด ท้องชิง ถ้าเขารวด ถ้าเขาวังทอง ถ้าเขาพระ น้ำตกเสม็ดชุน น้ำตกหินลาด น้ำตกทำนอย น้ำตกธารทอง เจดีย์ ปะการัง เขาธาตุ พระพุทธรูปวัดจันทร์ พระพุทธรูปบาทจำลอง วัดเขาขนอม ชุมชนโบราณวัดเจดีย์หลวง

การศึกษา

มีโรงเรียนสังกัด สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 25 โรงเรียน ผู้สอน-อาจารย์ชาย 121 คน หญิง 192 คน รวม 313 คน นักเรียนชาย 3,105 คน หญิง 2,966 คน รวม 6,071 คน ห้องเรียน 262 ห้อง

การศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ 34 กลุ่ม นักเรียน 798 คน สายอาชีพ 12 กลุ่ม นักเรียน 182 คน ที่อ่านหนังสือพิมพ์ 25 แห่ง ห้องสมุดประชาชน 1 แห่ง

ศาสนา ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ 96% มีวัดมหานิกาย 7 แห่ง ที่พักสงฆ์ 6 แห่ง วันร้าง 9 แห่ง โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกบาลี 1 แห่ง มัสยิด 1 แห่ง

วัฒนธรรมประเพณีที่สำคัญ คือวันขึ้นปีใหม่ วันมาฆบูชา วันสงกรานต์ วันวิสาขบูชา วันเข้าพรรษา เทศกาลเดือนสิบ วันลอยกระทง

การสาธารณสุข โรงพยาบาลขนาด 30 เตียง 1 แห่ง สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ 1 แห่ง สถานีอนามัยประจำตำบล 5 แห่ง สถานพยาบาลเอกชน 1 แห่ง ร้านขายยาแผนปัจจุบัน 6 แห่ง

- แพทย์ 2 คน ทันตแพทย์ 1 คน เกษีกร 1 คน พยาบาล 33 คน เจ้าหน้าที่
สาธารณสุข 20 คน เจ้าหน้าที่อื่นๆ 36 คน อสม. 368 คน

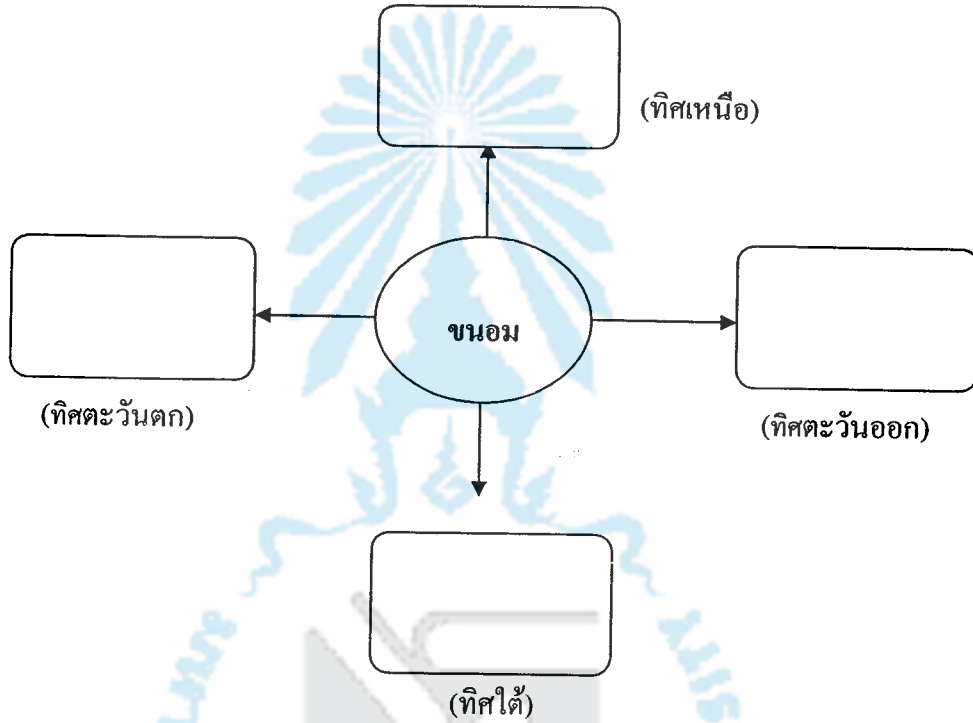
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- มีพื้นที่เหมาะกับการเพาะปลูกมากถึง ร้อยละ 32.08 ของพื้นที่ทั้งหมด
- มีพื้นที่ป่าไม้ค่อนข้างอุดมสมบูรณ์ ประมาณ 81.700 ไร่ มีป่าสงวนแห่งชาติป่าคลอง
รงป่าเขาออก ท้องโหนด เขาชัยสน เขาแหลมทาบ ป่าเลนคลองขนอมและอุทยานแห่งชาติ
หาดขนอม – หมู่เกาะทะเลใต้
- แร่ธาตุที่สำคัญ คือ โดโลไมท์ซึ่งการดำเนินการต้องไม่กระทบทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- มีลำคลองที่สำคัญหลายสาย เช่น คลองขนอม คลองทำนอย คลองในเปล
คลองบางคู คลองทำโนเป็นต้น

ตอนที่ 1 จงเติมทศที่ถูกตัดออก
 อาณาเขตติดต่อของอำเภอขนอม

ตอนที่ 2

1. ลักษณะภูมิอากาศของอำเภอขนอมเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

2. อำเภอขนอมมีทั้งหมดกี่ตำบล มีตำบลอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

3. คำขวัญของอำเภอขนอมมีว่าอย่างไร

.....

4. สัญลักษณ์ของอำเภอขนอมเป็นรูปอะไร

.....

.....

5. แร่ที่พบในอำเภอขนอมมีชื่อว่าอะไร

.....

6. โรงเรียนบ้านน้ำโจตั้งอยู่ตำบลอะไรของอำเภอขนอม

.....

7. นายอำเภอคนปัจจุบันของอำเภอขนอมมีชื่อว่าอะไร

.....

8. อำเภอขนอมมีสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนระดับปริญญาอยู่หนึ่งแห่งซึ่งมีชื่อว่า

.....

9. จงเรียงลำดับอาชีพที่ทำกันมากที่สุดเรียงลำดับ (1-3)

.....

.....

10. การประกอบอาชีพประมงมีกี่ประเภท อะไรบ้าง

.....

.....

11. ผลไม้ที่ปลูกกันมากในอำเภอขนอมได้แก่ผลไม้ใดบ้าง

.....

.....

12. อุทยานแห่งชาติที่อำเภอขนอมมีชื่อเดิมว่าอะไร

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
หน่วยย่อยเรื่อง มารู้จักขนอมกันเถอะ
เรื่อง ประวัติอำเภอขนอม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
เวลา รวม 5 ชั่วโมง
เวลา 2 ชั่วโมง

(ชั่วโมงที่ 3-4)

สาระสำคัญ

ประวัติอำเภอขนอมมีความเป็นมาอย่างยาวนาน มีเอกสารอ้างอิงหลายฉบับซึ่งล้วนแต่บันทึกไว้อย่างชัดเจนนักเรียนควรรู้ถึงประวัติอำเภอของตนว่ามีประวัติความเป็นมาอย่างไร

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. รู้และเข้าใจลักษณะข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอำเภอขนอม
2. รู้วิธีการแสวงหาและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอำเภอขนอม
3. รู้และเข้าใจประวัติความเป็นมาของอำเภอขนอม

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกลักษณะข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอำเภอขนอม
2. แสวงหาและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอำเภอขนอม
3. บอกประวัติความเป็นมาของอำเภอขนอม

สาระการเรียนรู้

- ที่มาของชื่อ “ขนอม”
- ขนอมจากอดีตสู่ปัจจุบัน

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ผู้สอนแจ้งให้นักเรียนทราบว่าชั่วโมงนี้เราจะเรียนกันถึงเรื่องประวัติอำเภอขนอม

ขั้นทบทวนความรู้เดิม

2. นักเรียนร่วมกันสนทนาถึงชื่ออำเภอขนอม มีที่มาจากอะไร จึงได้ชื่อว่าอำเภอขนอมและมีความเปลี่ยนแปลงมากน้อยเพียงใดจากในอดีตถึงปัจจุบัน ร่วมกันอภิปราย

ขั้นปรับเปลี่ยนความคิด

3. นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 4-5 คน โดยลดความสามารถ (เก่ง อ่อน ปานกลาง)
4. นักเรียนแต่ละกลุ่มรับใบความรู้จากผู้สอนในเรื่องของประวัติอำเภอขนอม ร่วมกันอภิปรายในเรื่องของที่มาของชื่ออำเภอขนอม ขนอมจากอดีตสู่ปัจจุบัน (แต่ละกลุ่มอาจหาเพิ่มเติมจากอินเทอร์เน็ต)

5. ตัวแทนกลุ่มแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

ขั้นนำความคิดไปใช้

6. นักเรียนรับใบงานเรื่องประวัติอำเภอขนอมทำเป็นรายบุคคล

ขั้นทบทวน/สรุป

7. นักเรียนและผู้สอนร่วมกันสรุปความรู้ทั้งหมด

สื่อการเรียนรู้

1. ใบความรู้
2. ใบงาน
3. หนังสือ
4. อินเทอร์เน็ต
5. โปรแกรมนำเสนอ (PowerPoint)

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

จุดประสงค์ข้อที่	วิธีการวัด	เครื่องมือ
1-3	การตรวจผลงาน	- ใบงาน

บันทึกผลหลังการสอน

.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้ที่ 2

ประวัติอำเภอขนอม

ยังไม่มีใครให้ความกระจ่างได้ว่า คำว่า “ขนอม” นั้นมาจากไหนและมีความหมายว่าอะไรแม้คำว่ากะหนอม และกระหนอม ตามที่มีเรียกในตำนานเมืองนครศรีธรรมราช (ตำนานพระบรมธาตุจังหวัดนครศรีธรรมราชจัดพิมพ์ ๒๕๐๐ หน้า ๒๗ และ ๓๐) ก็ยังหาคำแปลไม่ได้ ชาวบ้านเก่าแก่บางคนบอกว่ามาจากคำว่าเขานอมซึ่งหมายถึงดินแดนที่มีภูเขาล้อมรอบมีทางออกหรือช่องว่างอยู่ทางเดียวคือตรงอ่าวที่ติดกับทะเล และจากคำว่าเขานอมนี้ได้ก่อนเป็นขนอมในเวลาต่อมา (วิน เลพะธรรม เกตุ ผลศิริ และจรัส เสือทอง. 2550 : 2)

คำว่า “ขนอม” ซึ่งเป็นชื่อของอำเภอในปัจจุบัน ไม่ปรากฏคำแปลในพจนานุกรมว่าอย่างไร จึงมีการสันนิษฐานได้หลายแห่งหลายมุม ซึ่งสามารถแยกข้อสันนิษฐานได้ดังนี้ (* ข้อมูลงานวิจัย รศ.ประทีป ชุมพล ม.ศิลปากรและค้นคว้าเพิ่มเติมและเรียบเรียงโดยนายวิชพงศ์ สฤตรัตน์ ประธานชมรมพิทักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งขนอม)

- สันนิษฐานว่า เพี้ยนมาจากชื่อเมืองเดิม คือ “เมืองตระนอม”
- สันนิษฐานว่ามาจากคำว่า “เขาล้อม” เพราะท้องที่อันมีอาณาเขตปกครองมีภูเขาล้อมรอบ ต่อมาคำว่า “เขาล้อม” ได้แผลงมาเป็น “ขนอม” เพราะเรียกสะดวก แต่ราษฎรพื้นเมืองออกเสียงเป็น “ชะหนอม” หากออกเสียงเป็นชะนอมไม่ ทั้งนี้เพราะชาวพื้นเมืองภาคใต้ส่วนมากเรียกสั้น ๆ เป็นพยางค์เดียวสำหรับเหตุผลเช่นนี้เนื่องจากสภาพท้องที่มีภูเขาล้อมรอบ คุประหนึ่ง เหมือนภูเขาปกปักษ์รักษา ซึ่งภาษาเขียนน่าจะเป็น “เมืองถนอม” ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับความเป็นจริงของภูมิภาคแต่ต่อมาเพี้ยนเป็น “ขนอม”

- สันนิษฐานว่า ขนอมจากคำว่า “เขาพนม” ซึ่งเป็นภูเขาใหญ่ลูกหนึ่งของอำเภอ ขนอม คำว่า “เขาพนม” เมื่อเรียกอย่างรวดเร็วอาจเพี้ยนเป็นขนอมได้ สำหรับเหตุผลเกี่ยวกับที่มาของคำว่า “ขนอม” ทั้งสามแ่งดังกล่าวข้างต้น นับว่าพอฟัง ได้ แต่ข้อสันนิษฐานข้อแรกดูจะมีน้ำหนักมากที่สุด เพราะยังคงมีหลักฐานอ้างอิงต่าง ๆ ทางประวัติศาสตร์ปรากฏร่องรอยอยู่อย่างแน่ชัด

ส่วนนักวิชาการให้ความเห็นว่า น่าจะเพี้ยนมาจากคำว่า “ขนอม” ซึ่ง หมายถึงที่ตั้งด่านภาษีก็เข้าเค้าอีกเหมือนกัน เพราะท้องถื่นนี้เคยมีด่านภาษีทั้งที่อ่าวหน้าด่านและในแม่น้ำขนอม แต่จะถือเป็นแน่นอนก็ไม่ได้ ด้วยในทำเนียบราชการนครศรีธรรมราช (ประชุมพงศาวดารภาคที่ 73 โรงพิมพ์คุรุสภา, 2512) ซึ่งจัดทำขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 2 ในขณะที่คนยังใช้คำว่าขนอมเรียกด่าน

ภายในอยู่อย่างแพร่หลาย ยังเรียกว่า “เมืองขนอม” หรือถ้าจะเพี้ยนมาจากคำว่าขนอมจริง ก็คงเพี้ยนมาตั้งแต่ครั้งกรุงเก่าโน้นแล้ว (วิน เลพะธรรม เกตุ ผลศิริ และจรัส เสือทอง. 2550 : 2)

ที่พิกหมากคือ ค่านเก็บภาษีอากรขนอม ซึ่งอยู่บริเวณอ่าวท้องเนียนมีเจดีย์ทรงลังกาสูงเด่นอยู่บนเขาริมอ่าวบนเขาวงจันทร์ ปัจจุบันยอดเจดีย์หักพังลงเหลือแต่องค์เจดีย์ทรงลังกามีรูปแบบใกล้เคียงกับเจดีย์ในศิลปะโปตนารูระของลังกา พ.ศ. 18-19 ทำด้วยปะการังธรรมชาติ ซึ่งน่าจะสร้างขึ้นในสมัยพระพนมวัง ซึ่งพระอินทราชาเป็นผู้สร้าง ต่อมาได้เป็นที่บรรจุพระอัฐิ (กระดูก) ส่วนหนึ่งของพระพนมวังด้วย (* ข้อมูลงานวิจัย รศ.ประทีป ชุมพล ม.ศิลปากรและค้นคว้าเพิ่มเติมและเรียบเรียงโดยนายวิชพงศ์ สกุลรัตน์ ประธานชมรมพิทักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งขนอม)

ในทางประวัติศาสตร์ จากหลักฐานทางโบราณคดีที่พบเห็นในอำเภอขนอม คือ ซากหินธรรมชาติประดูเทวดสถาน และโยนีโธระณะที่วัดเจดีย์หลวง สระใหญ่มีเนื้อที่ ประมาณสี่ไร่ที่บ้านนายเจี้ย สมรัก บ้านทุ่งหลงห่างจากวัดเจดีย์หลวงไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ไม่กี่กิโลเมตร พอจะอนุมานได้ว่าในสมัยที่ศาสนาพราหมณ์กำลัง รุ่งเรืองอยู่ในเมืองนครหรือในอาณาจักรตามพรลิงค์นั้น ได้มีชุมชนอาศัยอยู่ในอำเภอขนอมแล้วอำเภอขนอมจึงควรจะเริ่มค้นประวัติศาสตร์มาพร้อมๆ กับเมืองนครตั้งแต่ยุคนั้น ถ้าให้สันนิษฐานนครตามพรลิงค์นั้นอยู่ในอำเภอลิขลิบลานี่เอง เพราะพบว่ามีวัตถุโบราณ เช่น หินบดยา ซากเทวดสถานโยนีโธระณะกระจัดกระจายอยู่หลายแห่ง ระหว่างลุ่มน้ำท่าควาย ท่าเขียว ท่าทน คลองกง ถึงเขาค่า ที่น่าสังเกตคือมีโยนีโธระณะรูปสี่เหลี่ยมลูกบาศก์ขนาดใหญ่ ซึ่งเหลือวิสัยที่ชุมชนเล็กๆ จะสร้างได้ยู่ที่นั่นถึงสองแห่งด้วยกัน คือที่บ้านนายศิริณ นคร ใกล้กับคลองท่าควายแห่งหนึ่ง และที่วัดเขาอีกแห่งหนึ่ง (วิน เลพะธรรม เกตุ ผลศิริ และจรัส เสือทอง. 2550 : 2-3)

เข้าใจว่าเดิมที่ชุมชนโบราณเมืองนครเรา คงตั้งอยู่บนที่ดินใกล้ภูเขาและแถบฝั่งทะเลขึ้นไป อยู่ใกล้ๆ ตำบลคลองครั้นนานมาเกิดแผ่นดินเคลื่อนตัวไหลทวีปถูกยกสูงขึ้น ฝั่งทะเลลอยทางออกไปไกลการติดต่อกับคนภายนอกทางทะเลติดขัด จึงพากันลอยร่นไปทางทิศใต้เลาะแนวฝั่งใกล้ภูเขาไปเรื่อย ๆ จึงมีหลักฐานซากชุมชนเล็กๆ ตกค้างอยู่ในตำบลโมคลานอำเภอท่าศาลา ไปจนถึงลานสกา แต่ไม่มีหลักฐานมากมายอย่างในอำเภอลิขลิบลานี่ เพราะคงตั้งชุมชนกันอยู่ในระยะสั้น ๆ กว่า

ล่วงกาลนานมา ท้องทะเลน้อยอันเป็นทางติดต่อกับภายนอก ที่อยู่ระหว่างลานสกากับแหลมหาดทรายแก้วได้ตื้นเขินขึ้น เมืองตามพรลิงค์หรือศิริธรรมนคร จึงย้ายมาอยู่บนหาดทรายแก้ว และตั้งมั่นอยู่ที่นั่นต่อมาตราบเท่าถึงบัดนี้

ในยุคที่ศาสนาพราหมณ์รุ่งเรือง ขนอมได้มีชุมชนเป็นปึกแผ่นอยู่แล้วดังปรากฏร่องรอยของเทวสถานและสระใหญ่ให้เห็นอยู่ที่บ้านเหนือและทุ่งหลงดังกล่าวมาแล้ว ชุมชนนี้จะมีการเคลื่อนย้ายหรือขนาดหายไปอย่างไร ยังไม่มีหลักฐานพอจะให้อธิบายได้

ชุมชนชาวขนอมเริ่มปรากฏขึ้นอีกครั้งหนึ่งในสมัยที่ศาสนาพุทธเข้ามาสู่ภาคใต้คือ หลังจากได้มีการพบซากเจดีย์พระบรมธาตุ ณ หาดทรายแก้ว และไม่มีการบูรณะขึ้นใหม่ในสมัยพระยาศรีธรรมโศกราช (ศรีไสยณรงค์) และพระอนุชาจันทรภาณุเกียรติศักดิ์ของพระองค์ได้เลื่องลือไปไกล จนเกิดสงครามขึ้นกับพระเจ้าอู่ทอง

สัมพันธภาพนี้คงมีอย่างเหนียวแน่นมาจนถึงสมัยพระจันทรภาณุด้วยปรากฏว่าเมืองนครต้องเป็นร้างเพราะพระเจ้าจันทรภาณุเสียชีวิตด้วยไข้ห่าทั้งครอบครัวชาวเมืองที่เหลือตายก็หนีไข้ห่าไปอยู่ตามป่าตามเขาไม่มีใครอยู่ในเมืองเลยเมืองจึงร้างอยู่นาน

ความทราบถึงพระเจ้าพนมทะเลศรีมหาสุวดีทราธิราช (ชายาชื่อนางสร้อย ดอกหมาก) เชื้อสายของพระเจ้าอู่ทองที่ลงมาครองเมืองเพชรบุรีอยู่ จึงทรงให้พระพนมวังและนางเสด็จทองคุมพล 700 แยก 50 ช้าง 3 ม้า 2 ลงมาสร้างเมืองนครคอนพระขึ้นใหม่เมื่อศักราช 1588

ขณะที่พระพนมวังลงมาไข้ห่าคงยังไม่สงบจึงทรงย้ายตั้งพลอยู่ที่เมืองจงสระ (คงเป็นที่หนึ่งที่ใดในอำเภอกาญจนาคิษฐ์ จ.สุราษฎร์) แล้วให้ลูกหลานและไพร่พลไปสร้างนาและเมืองต่างๆ ขึ้นหลายแห่งด้วยกัน เช่น

เจ้าศรีราชา (บุตร) และชายาชื่อสนไป ไปสร้างนาเมืองอุเลา เจ้ากุมาร (ชายาชื่อจันทร์) ไปสร้างนาทุ่งเขน นาท่าทอง เจ้าสนตรา (ธิดา) และสามีชื่อเจ้าอินทราชา ไปสร้างนากะหนอง (หรือกระหนอง) อยู่แถบทะเลตะวันออกและสร้างนากระชน นาสะเพียง นายเชียงแสนไปอยู่เมืองละอองและสร้างนากลอง (ถ้าให้สันนิษฐานเมืองนี้น่าจะเป็นเมืองอลอง ควรอ่านว่าหลง ไม่ใช่ชะลอง เพราะโบราณใช้ อ. นำแทน ห. ในคำบางคำ) นายมงคลสร้างนาไชคราม นายรัก นายราช นายเขียว ไปอยู่ไชยา ตาขุนศรีพล นายไอ นายพรหม ไปสร้างเมืองชุมพร นายศรี นายใส ไปสร้างนาบางสะพาน นายยอดไปสร้างนาเวียงสระ (ตำนานเมืองนคร)

เจ้าอินทราชาและเจ้าสนตรา คงพาไพร่พลมาทางบ้านคอนสักบน พอมาถึงนาตาดึงหยุดพักสร้างป่าให้เป็นนา เพื่อเป็นกำลังต่อไปอยู่พักหนึ่งแล้วจึงยกมาพักต่อที่ทุ่งสัคนุนใกล้ ๆ ห้วยแช่ทวน ดังมีร่องรอยของคนโบราณ อยู่ในถ้ำเขาพระใกล้ป่ายางงามคือโครงกระดูกคนโบราณที่มีกระดูกศีรษะและข้อนิ้วใหญ่ยาวกว่าของคนปัจจุบัน ทั้งยังมีพระพุทธรูปปูนปั้นอยู่ในถ้ำนั้น 2 องค์ด้วย (องค์หนึ่งเป็นพระซัดสมาธิเพชรถูกเชิญมาไว้ ณ วัดบางคู) จากนั้นอาจมาหยุดอยู่แถวนาชาติ นาทุ่งหลง แล้วจึงมาพบแหล่งชุมชนเก่าที่วัดเจดีย์เหนือ และลงหลักปักฐานอยู่ที่นั่นนานหน่อยจนเกิดวัดเจดีย์หลวงขึ้นแทนเทวสถานในศาสนาพราหมณ์ชุมชนนี้ได้ขยายตัวสร้าง

นาและชุมชนอื่นๆ ออกไปอีกโดยรอบ และอาจแบ่งไพร่พลอีกส่วนหนึ่งให้ไปหาทำเลสร้างใน
อำเภอสิชลต่อไปอีก

นาติชลหรือตระชนในครั้งนั้นน่าจะเป็นที่ทุ่งหญ้ามากกว่าที่อื่น เพราะเมื่อวาทภัย
พ.ศ.2505 นายวิเชียร งามพริ้ม ชาวบ้านต้นเหรียงผู้ไปทำไร่อยู่ที่นั่น ได้พบกับขามเก่าแก่ในหลุม
ของโคนไม้ใหญ่ต้นหนึ่งที่ถอนรากลงไปเพราะพายุ ส่งไปตรวจสอบทราบว่าเป็นถ้วยสมัยชองของ
จีน

ขอมจากอดีตสู่ปัจจุบัน

ขอมเดิมเป็นตำบลหนึ่งของอำเภอสิชล ซึ่งมีประวัติความเป็นมาดังนี้
 รัชสมัยพระเจ้าอยู่หัว แห่งกรุงศรีอยุธยา ระหว่าง พ.ศ. 1893-1912 เมืองนครศรีธรรมราช ได้เกิดโรคหิวอดระบาศผู้คนล้มตายจำนวนมากจนเมืองเกือบร้างอยู่เป็นเวลานาน พระเจ้าอยู่หัวจึง ได้มีบัญชาให้พระพนมวังและนางเสด็จทอง ผู้เป็นพระญาติใกล้ชิดลงมาสร้างเมือง ชื่อ “นครคอนพระ” (ปัจจุบันอยู่ในตำบลกงตาก อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี) รอบ ๆ บริเวณของเมืองนครศรีธรรมราช เพื่อรวบรวมประชาชนที่หนีโรคระบาด กลับรวมตัวขึ้นเป็น ชุมชนตามเดิม และได้มอบหมายให้เชื้อพระวงศ์สร้างเมืองเล็ก ๆ ใกล้เคียงกันขึ้น จึงปรากฏว่าได้มี เมืองหลายเมืองถูกสร้างขึ้นในสมัยนั้น รวมทั้งเมือง ๆ หนึ่งซึ่งมีชื่อว่า “เมืองตระนอม”

(<http://www.siamfreestyle.com/subforum/index.php?showtopic=32>)

* ตามทำเนียบข้าราชการนครศรีธรรมราชสมัยรัชกาลที่ 2 (ประชุมพงศาวดารภาคที่ 73 , ร.พ. คุรุสภา กรุงเทพฯ, 2513) ซึ่งชำระใหม่โดยอาศัยพระอัยการในพระบรมโกศและสมุด ตำแหน่งพระหลวงกรมการเมืองนคร ครั้งพระยาสุโขทัย ออกมาเป็นพระยานครเป็นหลักนั้น พอสรุปได้ว่าการปกครองเมืองนครในสมัยต้นรัตนโกสินทร์หรือปลายกรุงศรีอยุธยา มีการปกครอง เป็นแบบเมืองใหญ่ มีเจ้าพระยานคร หรือพระยานคร เป็นใหญ่ในเมืองนคร มีพระปลัดเมือง เป็นผู้ดูแลราชการรองลงมา และมีข้าราชการตำแหน่งอื่น ๆ ลดหลั่นกันลงมาตามลำดับของงานและความสำคัญ

พระปลัดหรือปลัดฝ่ายขวาผู้รับมอบอำนาจในการบริหาร และรับพระราชทานรายได้ ครั้งหนึ่งของเจ้าเมืองนั้นมีตำแหน่งเป็น ออกพระศรีราชสงครามรามภักดีแบ่งส่วนราชการในกรม ปลัดขวานี้ ออกเป็นหน่วยงานและตำแหน่งต่าง ๆ คือ

หลวงสงครามวิจิตร เป็นผู้ช่วยราชการพิเศษ หลวงชัยสงครามเป็นรองปลัดสมุหบัญชีคุมไพร่บโทน ขุนจำเตรจัก ขุนแก้วไกรพัฒนคุ้มขุนหมื่นและเสมียนในกรม 10 ตำแหน่ง รวมทั้ง เมืองไชยคีรีศรีสงคราม หัวเมืองขอมด้วย

จึงเห็นได้ว่า เมืองขอมในขณะนั้นเป็นเมืองที่ขึ้นตรงต่อพระปลัดเมืองนครและมีศักดิ์ สูงไม่น้อยกว่าหัวเมืองอื่น ๆ เพราะหัวเมืองมีศักดิ์นา 800 มีเครื่องยศประจำตำแหน่ง คือ ม้า 1 เครื่องม้า 1 เสื้อ 1 หมวก 1 ปืนนกสับบรรดาศักดิ์ 2 กระบอก หอกเขน 1 และมีข้าราชการช่วย

กำกับดูแลอยู่ในบังคับบัญชาอีก 3 ตำแหน่ง คือ หมื่นนรณ เป็นรองที่ขนม หมื่นเทพศิริเป็นสมุหบัญชีอีกคนหนึ่ง

เข้าใจว่า เมืองไชยศิริศรีสงครามนั้นคงมีศเป็นขุนเท่ากับขุนหมื่นอื่นๆและคงกำกับดูแลเมืองขนมอยู่ในตัวเมืองนคร แล้วให้ลูกหลานหรือคนสนิทที่ได้รับแต่งตั้งเป็นหมื่นนรณ หมื่นเทพศิริและหมื่นศรีศิริ ทำงานต่าง ๆ ในเมืองขนมแทนตนอย่างลักษณะคนในขนมจึงไม่เอ่ยถึงชื่อเมืองไชยศิริกันเลย และในบรรดาผู้ช่วยของเมืองไชยศิรินั้น เมืองไชยศิริคงมอบอำนาจให้แก่หมื่นเทพศิริผู้เป็นลูกหลาน และเป็นสมุหบัญชีใหญ่ที่คุมไพร่พลและรายได้ทั้งหลาย ในขนมมากกว่าคนอื่นๆ จนชาวขนมเห็นว่าเป็นรองหัวเมือง หรือเป็นรองหัวหน้าไปเลย จึงเรียกตำแหน่งของหมื่นเทพฯว่าหัวเมืองเทพฯโดยทั่วไป และบางครั้งเมื่อคนอื่นมาเป็นใหญ่ในตำแหน่งนี้ ชาวบ้านก็เรียกว่าหัวเมืองไปด้วยเหมือนกัน เช่น หัว เมืองฤทธิฯ เป็นต้น

ดูตามราชทินปลัดเมืองนคร และข้าราชการต่างๆ ในกรมปลัดแล้วรู้สึกรู้ว่าเป็นข้าราชการฝ่ายทหารเป็นส่วนใหญ่ผู้ช่วยชาวขนมที่นั่นคงต้องเป็นทหารกันเป็นจำนวนมากด้วย

นายแฉะ ขนม เคยเล่าว่ามีปราบกบฏไทรบุรี (คงเป็นคราวที่ตวนกูเค่นมาตีเมืองไทรบุรี ที่มีลูกพระยานครน้อยรักษาอยู่ เมื่อ พ.ศ. 2374) ขุนไชยศิริศรีสงครามได้เป็นนายทหารไปรบด้วย และในการรบที่แม่น้ำใกล้กับภูเขาสูงหนึ่งท่านได้ทำอุบายให้ทหารทิ้งหินในใส่เรือรบพวกกบฏจนได้ชัยชนะในการรบ ต่อมาจึงได้รับเลื่อนยศเป็น หลวงไชยศิริศรีสงคราม และท่านผู้นี้เองที่เป็นต้นสกุล “ขนม” ในปัจจุบัน

คงได้กล่าวแล้วว่าเมืองไชยศิริฯ คงจะเป็นตำแหน่งที่ประจำอยู่ในตัวเมืองนคร ผู้ที่ทำหน้าที่เป็นหัวเมืองในขนมแทนจึงเป็นลูกหลานของหลวงไชยศิริฯ ที่กล่าวถึงกันในกาลต่อมาก็มีหมื่นเทพฯ (ขาว) ชื่อนี้ถ้าว่าตามทำเนียบคงเป็นหมื่นเทพศิริ แต่ในประวัติเครือญาติตระกูล ขนมซึ่ง เอิบ ขนม คั่นคว้าวรรวมและจัดพิมพ์ขึ้นเมื่อ 20 ก.ค. 33 เรียกว่า หมื่นเทพภักดี ซึ่งอาจถูกต้องก็ได้

ในสมัยนี้มีผู้ร้ายจากสงขลามาอาศัยอยู่ในชมรมนายวัด ที่บ้านเหล็ด หมื่นเทพฯให้นายข่า ลูกชายพาพวกไปจับ เกิดต่อสู้กัน นายวัดถึงแก่ความตาย นายข่าจึงเก็บกวาดสิ่งของและผู้คนของนายวัดกลับมา

หมื่นฤทธิ (ทัพ) เป็นหัวเมืองถัดมาจากหมื่นเทพฯ (ขาว) และคงเป็นหมื่นฤทธิคนนี้เองที่อพยพไปตั้งบ้านเรือนอยู่ที่เขาพนมมยุมาก่อน ชาวบ้านจึงเรียกที่นั่นว่า “บ้านเก่าเมืองฤทธิ” มาจนถึงบัดนี้

หมื่นเทพฯ (เผือก) เป็นบุตรของหมื่นฤทธิ (ทัพ) เป็นหัวเมืองต่อมาจนเปลี่ยนการปกครองเป็นแบบเทศาภิบาล เมืองและหัวเมืองขนมถูกยกเลิก กลายเป็นตำบลๆ หนึ่งของอำเภอ

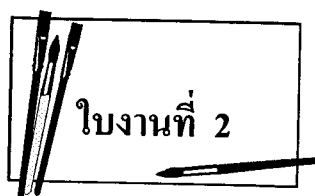
ลือชด พร้อมกับตำบลท้องเนียน หมื่นเทพฯ (เผือก) ได้เป็นกำนันตำบลขนอมต่อมาจนกระทั่งสิ้นชีวิต เมื่อประมาณ พ.ศ.2465 อายุ 80 ปีเศษ *

(* วิน เลขะธรรม เกตุ ผลศิริ และจรัส เสือทอง. 2550 : 13)

จากประวัติศาสตร์ที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น “เมืองขนอม” ต่อมาจึงมีฐานะเป็นตำบล หนึ่งของอำเภอลือชด จังหวัดนครศรีธรรมราช อยู่เป็นเวลาหลายสิบปี จนกระทั่ง พ.ศ. 2481 กระทรวงมหาดไทยจึงประกาศยกฐานะขึ้นเป็นกิ่งอำเภอ ในระหว่างที่เป็นกิ่งอำเภออยู่นั้นท้องที่เจริญรุ่งเรือง พลเมืองเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จนในที่สุด เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2502 กระทรวงมหาดไทยจึงประกาศยกฐานะเป็นอำเภอมาจนกระทั่งปัจจุบัน

(<http://www.siamfreestyle.com/subforum/index.php?showtopic=32>)

จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. อำเภอขนอมในอดีตเป็นส่วนหนึ่งของอำเภอใด
.....
.....
2. จากใบความรู้ที่ 2 มีชื่อของผู้สร้างเมืองขนอมทั้งหมดกี่คนใครบ้าง
.....
.....
.....
3. สาเหตุที่เมืองนครคอนพระร่วงเป็นเพราะสาเหตุใด
.....
.....
4. เมืองตระนอมสร้างขึ้นโดยใคร
.....
5. เจ้าหญิงสนทราเป็นธิดาของใคร
.....
.....
6. เมืองพระชน คือเมืองใดในปัจจุบัน
.....
7. เมืองกะแคะในปัจจุบันเป็นส่วนหนึ่งของจังหวัดใด
.....
.....
8. ต้นสกุล “ขนอม” เกิดจากใคร
.....
9. ยอดเจดีย์ปะการังทรงลังกามีรูปแบบใกล้เคียงกับเจดีย์ใด
.....

10. เจดีย์ปะการังน่าจะสร้างขึ้นในสมัยใด

.....

11. การตั้งชื่ออำเภอขนอมมีข้อสันนิษฐานใดบ้าง

.....

.....

.....

.....

12. เมืองนครคอนพระปัจจุบันอยู่ในตำบล อำเภอ และจังหวัดใด

.....

.....

13. พระพนมวังและนางเสด็จทองทรงรับพระบัญชาของใครมาสร้างเมืองขนอม

.....

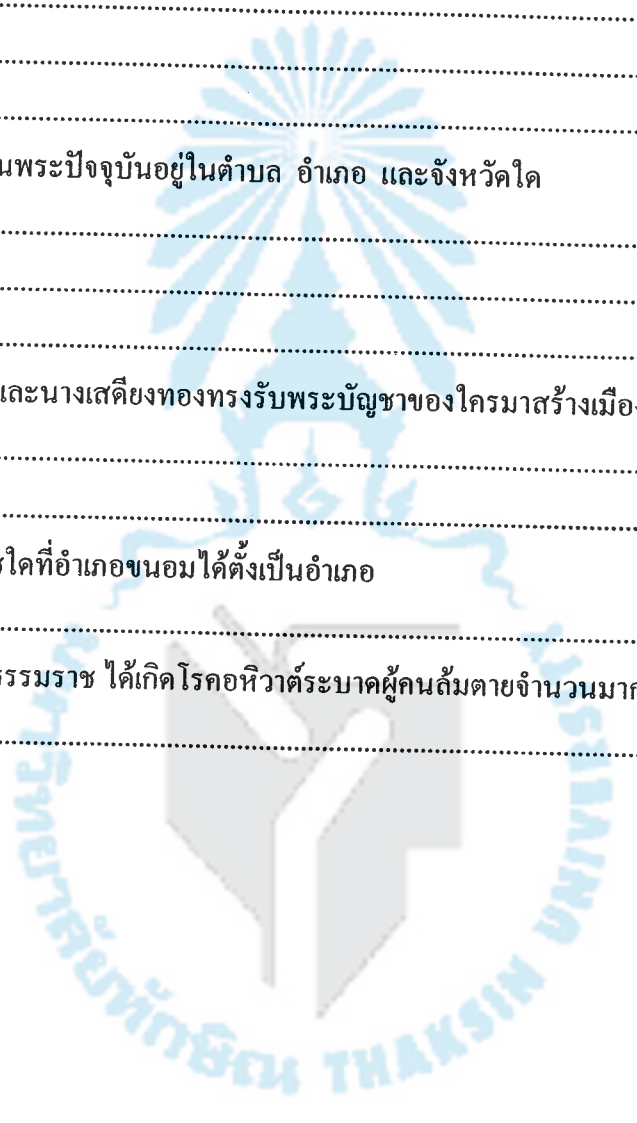
.....

14. ปีพุทธศักราชใดที่อำเภอขนอมได้ตั้งเป็นอำเภอ

.....

15. เมืองนครศรีธรรมราช ได้เกิดโรคอหิวาต์ระบาดผู้คนล้มตายจำนวนมาก ซึ่งตรงกับปี พ.ศ. ไດ

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

หน่วยย่อยเรื่อง มารู้จักขนอมกันเถอะ

เวลารวม 5 ชั่วโมง

เรื่อง โรงไฟฟ้าขนอม

เวลา 1 ชั่วโมง

(ชั่วโมงที่ 5)

สาระสำคัญ

เมื่อพูดถึงอำเภอขนอมสิ่งที่ตามมาคือ โลมาสีชมพู และ โรงไฟฟ้าขนอมซึ่งเป็นสิ่งที่คู่กับอำเภอขนอม

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. รู้และเข้าใจลักษณะข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอำเภอขนอม
2. รู้วิธีการแสวงหาและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอำเภอขนอม
3. รู้มิติสัมพันธ์เชิงทำเลที่ตั้งลักษณะทางกายภาพของอำเภอขนอม

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกลักษณะข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอำเภอขนอม
2. แสวงหาและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอำเภอขนอม
3. อธิบายมิติสัมพันธ์เชิงทำเลที่ตั้งลักษณะทางกายภาพของอำเภอขนอม

สาระการเรียนรู้

โรงไฟฟ้าขนอม

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ผู้สอนตั้งประเด็นคำถามว่านักเรียนเคยเข้าไปเยี่ยมชม โรงไฟฟ้าขนอมบ้างหรือไม่ หากเคยไปเข้าไปชมที่ใดบ้าง

ขั้นทบทวนความรู้เดิม

- นักเรียนร่วมกันสนทนาถึงข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโรงไฟฟ้าขนอม

ขั้นปรับเปลี่ยนความคิด

- นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 4-5 คน โดยลดความสามารถ (เก่ง อ่อน ปานกลาง) เลือกว่าหัวหน้ากลุ่ม และเลขานุการ
- นักเรียนรับใบความรู้จากผู้สอนในเรื่องโรงไฟฟ้าขนอม
- นักเรียนแต่ละกลุ่มรับใบงาน โดยสรุปประเด็นที่กลุ่มของนักเรียนสนใจ พร้อมวาดภาพโรงไฟฟ้าขนอม เลขานุการบันทึกมติของกลุ่มลงบนกระดาษ ช่วยกันตกแต่งให้สวยงาม
- ตัวแทนกลุ่มแต่ละกลุ่มนำเสนอประเด็นสรุปของกลุ่มหน้าชั้นเรียน

ขั้นนำความคิดไปใช้

- นักเรียนรับใบงานทำเป็นรายบุคคล

ขั้นทบทวน/สรุป

- นักเรียนและผู้สอนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้จากการศึกษาใบงานและจากการอภิปราย เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่สมบูรณ์

สื่อการเรียนรู้

- ใบความรู้
- ใบงาน
- แผนพับ (โรงไฟฟ้าขนอม)
- โปรแกรมนำเสนอ (powerpoint)
- อินเทอร์เน็ต
- สี

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

จุดประสงค์ข้อที่	วิธีการวัด	เครื่องมือ
1-3	การตรวจผลงาน	- ใบงาน

บันทึกผลหลังการสอน

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้ที่ 4

โรงไฟฟ้าขนอม

บริษัท ผลิตไฟฟ้าขนอม จำกัด หนึ่งในเครือ บริษัท ผลิตไฟฟ้า จำกัด(มหาชน) หรือ “เอ็กโก” บริษัทผลิตไฟฟ้าเอกชนรายใหญ่แห่งแรกของประเทศไทยได้รับการจัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2538 เพื่อรับโอนและดำเนินการผลิตไฟฟ้า จากโรงไฟฟ้าขนอมของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) นับเป็นโรงไฟฟ้าขนาดใหญ่ที่บริหารงานโดยเอกชนเป็นแห่งที่ 2 ต่อจากโรงไฟฟ้าระยอง ได้รับโอนโรงไฟฟ้ามาดำเนินการอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2539 โดยทำการผลิตและจำหน่ายกระแสไฟฟ้าทั้งหมดให้แก่ กฟผ. ภายใต้เงื่อนไขสัญญาซื้อขายไฟเป็นระยะเวลา 15 ปี และ 20 ปีตามลำดับ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการพลังงานไฟฟ้าในภาคใต้ และสนับสนุนโครงการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคใต้ รวมถึงโครงการต่อเนื่องอื่นที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

โรงไฟฟ้าขนอม ตั้งอยู่บนเนื้อที่ 250 ไร่ บริเวณปากแม่น้ำขนอม จังหวัด นครศรีธรรมราช ห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ 700 กิโลเมตร มีกำลังการผลิตติดตั้งรวม 824 เมกะวัตต์ คิดเป็นร้อยละ 6.8 ของกำลังการผลิตติดตั้งรวมทั้งประเทศหรือประมาณร้อยละ 80 ของความต้องการสูงสุดของภาคใต้ในปี 2539

โรงไฟฟ้าขนอม ประกอบด้วย โรงไฟฟ้าซึ่งแยกตามลักษณะและวิธีการผลิตออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ โรงไฟฟ้าพลังความร้อนและโรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วม

1. โรงไฟฟ้าพลังความร้อน (THERMAL POWER PLANT)

โรงไฟฟ้าขนอมเครื่องที่ 1 (POWER PLANT BARGE 1) เป็นโรงไฟฟ้าแบบพิเศษที่ก่อสร้างบนเรือขนาดใหญ่ ประกอบสำเร็จมาจากประเทศญี่ปุ่น เมื่อปี พ.ศ.2522 ใช้เวลาก่อสร้าง 2 ปี แล้วลากจูงมาติดตั้งที่บริเวณปากน้ำขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช มีกำลังผลิตเครื่องละ 75 เมกะวัตต์ และทำพิธีเปิดอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 8 มิถุนายน 2524

โรงไฟฟ้าขนอมเครื่องที่ 2 (POWER PLANT BARGE 2) ทำการก่อสร้างเมื่อปี 2529 ที่ประเทศเกาหลี มีกำลังผลิต 75 เมกะวัตต์ สามารถจ่ายกระแสไฟฟ้าเข้าระบบได้ในปี 2532

โรงไฟฟ้าพลังความร้อนใช้พลังงานความร้อนเป็นกำลังในการผลิต โดยการเผาไหม้เชื้อเพลิงเพื่อต้มน้ำกลายเป็นไอน้ำที่มีแรงดันสูงไปขับเคลื่อนเครื่องกังหันไอน้ำและชุดเครื่องกำเนิดไฟฟ้าให้เกิดการเหนี่ยวนำได้พลังงานไฟฟ้าออกมาใช้งาน

2. โรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วม (COMBINED CYCLE POWER PLANT)

ภายหลังความต้องการไฟฟ้าเพิ่มสูงขึ้นในปี 2533 กฟผ. ได้วางแผนในการก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วมขึ้นในบริเวณเดียวกันกับโรงไฟฟ้าขนอมชุดเดิม ซึ่งแล้วเสร็จทั้งโครงการประมาณ 2537 ประกอบด้วยเครื่องกำเนิดไฟฟ้าทั้งหมด 5 เครื่อง โดยแบ่งเป็นเครื่องกำเนิดไฟฟ้ากังหันแก๊ส 4 เครื่อง และแบบกังหันไอน้ำจำนวน 1 เครื่อง รวมกำลังการผลิตติดตั้ง 674 เมกะวัตต์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 เครื่องกำเนิดไฟฟ้ากังหันแก๊สขนาด 112 เมกะวัตต์ 4 เครื่อง ใช้ก๊าซธรรมชาติเป็นเชื้อเพลิงหลัก และใช้น้ำมันดีเซลเป็นเชื้อเพลิงสำรอง

2.2 เครื่องกำเนิดไฟฟ้ากังหันไอน้ำขนาด 226 เมกะวัตต์ 1 เครื่อง ใช้ความร้อนจากไอเสียของเครื่องกังหันแก๊สทั้ง 4 ชุด ซึ่งมีอุณหภูมิสูงประมาณ 550 องศาเซลเซียส จากเครื่องกังหันแก๊สจะถูกนำมาผลิตไอน้ำก่อนปล่อยออกสู่บรรยากาศ ซึ่งไอน้ำที่ได้จะมีความดันและอุณหภูมิสูงพอที่จะไปหมุนเครื่องกังหันไอน้ำอีก เมื่อเครื่องกังหันไอน้ำซึ่งมีเพลาคู่กับเครื่องกำเนิดไฟฟ้าหมุนจะเหนี่ยวนำให้เกิดกระแสไฟฟ้าออกมาใช้งานได้ โดยเครื่องกำเนิดไฟฟ้ากังหันไอน้ำจะให้พลังงานไฟฟ้าประมาณครึ่งหนึ่งของกำลังผลิตรวมของเครื่องกำเนิดไฟฟ้ากังหันแก๊สที่เดินเครื่องอยู่

กระแสไฟฟ้าที่ผลิตจากโรงไฟฟ้าทั้ง 2 ประเภทนี้จะถูกส่งผ่านลานไกไฟฟ้า เพื่อส่งต่อไปยังสถานีไฟฟ้าแรงสูงที่อยู่ในพื้นที่บริเวณเดียวกันกับโรงไฟฟ้าขนอม และส่งกระแสไฟฟ้าไปยังสถานีไฟฟ้า เพื่อส่งต่อไปยังสถานีไฟฟ้าแรงสูงที่อยู่ในพื้นที่บริเวณกันกับโรงไฟฟ้าขนอม และส่งกระแสไฟฟ้าแรงสูงขนาด 230 กิโลโวลต์ โดยมีเป้าหมายที่จะเสริมความมั่นคงของไฟฟ้าและสนองความต้องการใช้ไฟฟ้าของผู้ใช้ไฟฟ้าในภาคใต้เป็นหลักสำคัญ

บริษัท ผลิตไฟฟ้าขนอม จำกัด ได้รับการจัดตั้งขึ้นเพื่อดำเนินการผลิตกระแสไฟฟ้าให้แก่ กฟผ. โดยมีสัญญาเป็นระยะเวลา 20 ปี สำหรับโรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วม โดยมีกำลังการผลิตติดตั้งรวม 824 เมกะวัตต์ นับเป็นโรงไฟฟ้าที่มีกำลังผลิตสูงสุดและเป็นโรงหลักของภาคใต้ บริษัท ฯ จึงตระหนักถึงภารกิจอันสำคัญที่จะต้องผลิตไฟฟ้าอย่างมีประสิทธิภาพให้เพียงพอต่อความต้องการ เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของระบบไฟฟ้าในภาคใต้ของประเทศ

ใบงานที่ 3

ตอนที่ 1 จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. โรงไฟฟ้าขนอมอยู่ในเครือบริษัทใด

.....
.....

2. กฟผ. มีชื่อเต็มว่า

.....
.....

3. วิธีการผลิตไฟฟ้าแบ่งออกเป็นกี่ประเภท อะไรบ้าง

.....
.....
.....

4. โรงไฟฟ้าพลังความร้อน มีชื่อภาษาอังกฤษว่า

.....
.....

5. โรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วม มีชื่อภาษาอังกฤษว่า

.....
.....

ตอนที่ 2 เติมข้อความให้ถูกต้อง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

หน่วยย่อยที่ 2 มารู้จักขนอมกันเถอะ

เวลารวม 4 ชั่วโมง

เรื่อง โลมาสีชมพู

เวลา 2 ชั่วโมง

(ชั่วโมงที่ 6-7)

สาระสำคัญ

โลมาสีชมพูเป็นสัตว์ที่มีความฉลาดและความน่ารักซึ่งเป็นที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวจากทั่วทุกสารทิศให้มาท่องเที่ยวอำเภอนนอม

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. รู้และเข้าใจข้อมูลต่าง ๆ ของโลมาสีชมพู
2. รู้และเข้าใจวิธีการอนุรักษ์โลมาสีชมพู

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกข้อมูลต่าง ๆ ของโลมาสีชมพู
2. บอกวิธีการอนุรักษ์โลมาสีชมพู

สาระการเรียนรู้

- โลมาเผือกหลังโหนด หรือโลมาสีชมพู
- ความฉลาดของโลมา
- ภัยร้ายของโลมาในประเทศไทย
- ตำนานโลมา

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ผู้สอนตั้งประเด็นคำถามว่านักเรียนเคยเห็นปลาโลมาสีชมพูหรือไม่ ถ้าเห็นนักเรียนเห็นที่ไหน และเห็นบ่อยที่สุด

ขั้นทบทวนความรู้เดิม

2. นักเรียนร่วมกันสนทนาถึงอาหารที่โลมากิน ขนาดของโลมา

ขั้นปรับเปลี่ยนความคิด

3. นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 4-5 คน โดยแต่ละความสามารถ (เก่ง อ่อน ปานกลาง) เลือกหัวหน้ากลุ่ม และเลขานุการ

4. นักเรียนรับใบความรู้จากผู้สอนในเรื่องปลาโลมาสีชมพู

5. นักเรียนแต่ละกลุ่มรับใบงาน โดยสรุปประเด็นดังต่อไปนี้

- ตำนานโลมา
- ถิ่นที่อยู่ของโลมา
- แหล่งท่องเที่ยวที่สามารถชมโลมาสีชมพู
- การอนุรักษ์โลมา ฯลฯ

เลขานุการบันทึกมติของกลุ่มลงใบงาน ช่วยกันตกแต่งให้สวยงาม

6. ตัวแทนกลุ่มแต่ละกลุ่มนำเสนอประเด็นสรุปของกลุ่มหน้าชั้นเรียน

ขั้นนำความคิดไปใช้

7. นักเรียนรับใบงานทำเป็นรายบุคคล

ขั้นทบทวน/สรุป

8. นักเรียนและผู้สอนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้จากการศึกษาใบงานและจากการอภิปราย เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่สมบูรณ์

สื่อการเรียนรู้

1. ใบความรู้
2. ใบงาน
3. แผ่นพับ
4. รูปภาพ
5. โปรแกรมนำเสนอ (powerpoint)

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

จุดประสงค์ข้อที่	วิธีการวัด	เครื่องมือ
1-2	การตรวจผลงาน	- ใบงาน

บันทึกผลหลังการสอน

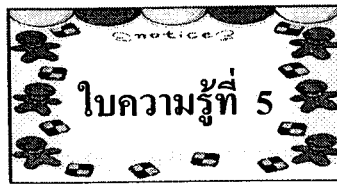
.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

โลมาเผือกหลังโหนด หรือโลมา สีมพู

โลมาชนิดนี้มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Sousa chinensis* พบได้ทั่วไปตามชายฝั่งทะเลมหาสมุทรแปซิฟิกและในทะเลจีนใต้ จึงได้ชื่อสามัญว่า indo-Pacific Humpback dolphin เป็นที่น่าสังเกตว่าโลมาหลังโหนดมีสีแปรเปลี่ยนจากสีเหลืองจนถึงสีชมพู จนบางครั้งเป็นสีขาวหรือสีเทาแต่สีที่ท้องจะเป็นส่วนที่มีสีจางที่สุด ลักษณะทั่วไปของโลมาชนิดนี้คล้ายคลึงกับโลมาปากขวดทั่วไป คือ มีรูปร่างยาว ปากผอมยาว ยังมีอายุมากเท่าไรสีปากจะจางลงเรื่อย ๆ โคนครีบหลังเป็นฐานกว้างโค้งลงด้านหลัง บางครั้งอาจพบว่าฐานครีบมีความกว้างถึงหนึ่งในสามของความยาวลำตัวเลยทีเดียว

สิ่งที่น่าสนใจอีกประการหนึ่งก็คือฐานครีบที่โหนดมากนั้น เป็นโลมาหลังโหนดที่มักพบในทะเลตะวันตก และที่พบในทะเลตะวันออกมักมีฐานโหนดน้อยกว่าทำให้เกิดความสับสนกับโลมา ชนิดอื่นได้

ขนาดปกติโลมาตัวเต็มวัยมีความยาว 2-2.8 เมตร และ น้ำหนักประมาณ 150-200 กิโลกรัม ขณะที่ลูกเกิดใหม่ยาวประมาณ 1 เมตร และน้ำหนักประมาณ 25 กิโลกรัม กินปลาเป็นอาหารหลัก

การว่ายน้ำของโลมานี้จะเป็นไปอย่างช้า ๆ ไม่ชอบเล่นคลื่นบริเวณหัวเรือ ขณะเรือแล่นแต่ชอบเล่นในอากาศ เช่น คีน้ำด้วยหาง หรือผุด ๆ โผล่ ๆ ขอบตะแคงแล้วใช้ครีบว่ายน้ำ แม้จะเป็นโลมาที่ระแวงระวังเรือแต่ก็สามารถเข้าฝูงกับชนิดอื่นได้ดี โดยเฉพาะพวกโลมาปากขวด

โลมาหลังโหนดแพร่กระจายอยู่ทั่วไป แต่ดูเหมือนว่ามันชอบที่จะอาศัยอยู่ตามชายฝั่งของทะเลเขตร้อนในมหาสมุทรอินเดียและแปซิฟิกที่มีความลึกไม่มากนักคือ ลึกไม่เกิน 20 เมตร และเป็นบริเวณที่ได้รับอิทธิพลจากน้ำขึ้นน้ำลงด้วย ในบางครั้งอาจพบมันเข้าไปอาศัยตามทะเลสาบปากแม่น้ำ เช่น แม่น้ำบางปะกง บึง และแนวปะการัง

จากรายงานการศึกษาพบว่าโลมาชนิดนี้มีประชากร 2 กลุ่ม แยกกันโดยเกาะสุมาตรา คือกลุ่มทางตะวันตกที่มีไขมันปริมาณโหนดมาก และกลุ่มทางตะวันออกที่มีไขมันบริเวณโหนดน้อยหรือมีแต่เห็นไม่ชัดเจน

ภัยคุกคามที่เกิดจากกิจกรรมของมนุษย์ เช่น ที่ฮ่องกง มีการสร้างสนามบินและสภาวะน้ำเสียเกิดขึ้นการจราจรที่แออัดทางน้ำ การล่าสูญเสียมแหล่งอาศัยโดยมนุษย์ มลภาวะทางเคมี มลภาวะทางเสียง ขาดอาหารธรรมชาติ และอันตรายจากเครื่องมือประมง สิ่งที่ต้องดูความสนใจของผู้คนหรือนักท่องเที่ยวก็คือ สีสนของมันมักจะมีสีขาว ซึ่งเป็นที่ดึงดูดและดูเด่นในน้ำทะเล

สำหรับประเทศไทย ทุกปีในช่วงลมหนาวเริ่มโชยมาฝูงโลมาก็จะมาโผล่ได้กลิ่น รับลมหนาวให้เราได้เห็นกันที่บริเวณชายฝั่งทะเลในอำเภอขนอม จ.นครศรีธรรมราช และปากแม่น้ำบางปะกง อ.บางปะกง จ.ฉะเชิงเทรา เนื่องจากฝูงโลมาเหล่านี้ จะเข้ามาเล่นน้ำและเข้ามาหากิน โลมาจะว่ายน้ำเวียนเข้ามาในปากแม่น้ำและทะเลข้างเคียง ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน ถึงประมาณเดือนกุมภาพันธ์ โลมาที่พบได้แก่ โลมาอิรวดีและโลมาหลังโหนด ซึ่งเป็นโลมาที่ชอบอาศัยตามชายฝั่งน้ำตื้นทั่วไป จนทำให้บริเวณปากแม่น้ำบางปะกงได้กลายเป็นจุดที่มีนักท่องเที่ยวมาเที่ยวชมเป็นจำนวนมาก

ความฉลาดของโลมา

ว่ากันว่าโลมานั้นฉลาดไม่แพ้เด็กตัวเล็ก ๆ เลยทีเดียว ที่เป็นเช่นนี้เพราะโลมามีขนาดสมองเมื่อเทียบกับลำตัวขนาดใหญ่มาก แลภายในสมองยังซับซ้อนอีกด้วย โลมาปากขวดนั้นถึงกับมีขนาดของสมองเทียบกับลำตัวใหญ่เป็นที่สองรองจากมนุษย์และสมองส่วนซีรีบรัม อันเป็นส่วนของความจำและการเรียนรู้ก็มีขนาดใหญ่มากเป็นศูนย์รวมของการรับกลิ่น การมองเห็นและการได้ยินจนทำให้ นักวิทยาศาสตร์ผู้หนึ่งกล่าวว่า ไม่แน่ว่าโลมาอาจจะฉลาดเท่ากับมนุษย์ก็ได้

ภัยร้ายของโลมาในประเทศไทย

โลมาที่ติดอวนมาแล้วจะถูกฆ่าและเนื้อขายด้วยราคาถูก ๆ เนื่องจากเนื้อปลาโลมามีความความมากจึงไม่มีผู้นิยมบริโภคเท่าใดนัก ในประเทศญี่ปุ่นแต่เดิมเคยเป็นประเทศที่ล่าปลาวาฬมากที่สุดในโลก จนกระทั่งปลาวาฬใกล้สูญพันธุ์จึงถูกสั่งห้ามล่าปลาวาฬหันมาล่าปลาโลมาแทน โดยเพิ่มปริมาณการห้ามล่าปลาวาฬขึ้นปีนสี่เท่าทำให้โลมาทะเลญี่ปุ่นลดน้อยลงเป็นอันมาก จะเห็นว่าโลมาไม่ได้มีชีวิตอยู่สุขสบายนักในท้องทะเลธรรมชาติ

ตำนานโลมา

ตำนานกรีก เล่าว่า เทพแห่งไวน์ ของกรีก ชื่อ ไดโอนีสอส (Dionysos) แปลงลง มาเป็นมนุษย์ และได้ โดยสารเรือ ข้ามจาก เกาะอิกาเรีย (Ikaria) ไปยังเกาะนาซอส ในทะเลเมดิเตอร์เรเนียน

โคโอนีซอสนั้น แม้จะ เป็นเทพ ทว่า ไม่มีญาณ หยั่งรู้ว่า เรือลำที่ตน โดยสาร ไปนั้น เป็นเรือโจร ลูกเรือ จะปล้น ผู้โดยสาร ทุกคน ถ้วนหน้า เมื่อถึงคราว ของ โคโอนีซอส เขาจึง ถูกลูกเรือปล้น และคิด จะจับเขา ไปขาย เป็นทาส

ด้วยเหตุนี้ เขาจึง จำต้อง แสดงตน ว่าเป็นเทพ และสาป ให้เรือ มีเถางุ่น ขึ้นเต็ม มีเสียงขลุ่ย ดังขึ้น ในเรือ พวกลูกเรือ ตกใจ จึงกระโดดน้ำ หนีไปหมด กลายเป็นปลาโลมา มาจนกระทั่งทุกวันนี้

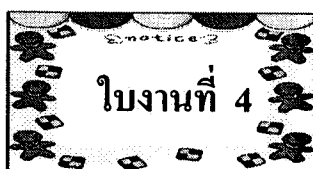
เมื่อกลายเป็น ปลาโลมา นิสัย ของลูกเรือ เปลี่ยนไป กลายเป็นสัตว์ ที่ใจดี มีเมตตา แถมยังช่วยเหลือแห่งสมุทร คือ โพซิดอน หาเจ้าสาวอีกด้วย ด้วยเหตุนี้ ปลาโลมา จึงได้รับเกียรติ จากโพซิดอน ตั้งชื่อ กลุ่มดาว กลุ่มหนึ่งว่า กลุ่มดาวโลมา อีกด้วย

นั่นเป็น ตำนาน ของคน โบราณ แต่ในความเป็นจริงแล้ว โลมา เป็นสัตว์ เลือดอุ่น อาศัยอยู่ในน้ำ คลอดลูก เป็นตัว แถมยัง เลี้ยงลูก ด้วยนม เหมือนมนุษย์ และยัง เป็นสัตว์น้ำ ที่น่ารัก เสียด้วย

ที่จริงแล้ว โลมา เคยเป็นสัตว์ เลี้ยงลูก ด้วยนมที่อยู่ บนบก เหมือนมนุษย์ แต่เพื่อ ความพยายาม หาอาหาร เลี้ยงปาก เลี้ยงท้อง และหนีศัตรู โลมา จึงค่อยๆ ปรับตัว ให้ลง ไปอยู่ในน้ำ เพื่อความอยู่รอดแทน

“โลมา” หรือบางคนเรียกว่าปลาโลมา เพราะรูปร่างเพรียวคล้ายปลา แต่ความจริงเป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมมีเลือดอุ่น และอุณหภูมิร่างกายคงที่หายใจด้วยปอดและออกลูกเป็นตัว เรียกว่า โครงสร้างของชีวิตเกือบทุกอย่างมีส่วนคล้ายหนู หมา และแมวอย่างไม่ผิดเพี้ยน ต่างกันเพียงแต่โลมาอาศัยอยู่ในน้ำทะเล หรือน้ำกร่อย

นักวิทยาศาสตร์ที่สนใจศึกษาชีวิตของโลมาได้ทราบว่า ในอดีตเมื่อ 50 ล้านปี ดั้งตระกูลของโลมาชื่อ “เมโซนิคซ์” อาศัยอยู่บนบก รูปร่างคล้ายสุนัข แต่เพราะดำรงชีวิตโดยการกินปลาเป็นอาหารมันจึงอาศัยอยู่ใกล้น้ำ และมีการวิวัฒนาการทางร่างกายครั้งใหญ่ จนกลายเป็นสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำมีครีบ 4 ครีบ บริเวณอก 2 ครีบ ที่หลังและหางอีกอย่างละ 1 ครีบ ขณะที่ปกคลุมร่างกายหายไปแต่กลับมีชั้นไขมันหนาใต้ผิวหนังช่วยให้ความอบอุ่นต่อร่างกาย จมูกอยู่บนหัว มีชื่อว่า “โปรโทซิไทส์” ในอีก 5 ล้านปีต่อมา มันจึงกลายเป็นสัตว์น้ำเต็มตัว มีชื่อใหม่ว่า “โครูคอนติเนส” เป็นสัตว์ที่มีมันสมองใหญ่และฉลาดหลักแหลม

จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. ชื่อสามัญของโลมาเผือกหลังโหนก หรือโลมาสีชมพูมีชื่อว่า.....
2. ชื่อวิทยาศาสตร์ของโลมา.....
3. โลมาสีชมพูสามารถพบได้ทั่วไปที่มหาสมุทรใด.....
4. โลมามีขนาดตัวเต็มวัยกี่เมตรและมีน้ำหนักกี่กิโลกรัม.....
5. นอกจากอำเภอขนอมแล้วที่จังหวัดใดสามารถชมโลมาชนิดนี้ได้อีก (บอกชื่ออำเภอและจังหวัด)
.....
6. เมื่อ 50 ล้านปี ต้นตระกูลของโลมามีชื่อว่า.....
7. ตำนานโลมาเทพเจ้าของกรีกชื่อว่าไดโอนีซอลโดยสารเรือจากเกาะอิตาลีเรียกเกาะใด
.....
8. โลมากินอะไรเป็นอาหารหลัก.....
9. เดือนพฤศจิกายนถึงเดือนกุมภาพันธ์นอกจากโลมาหลัง โหนกยังพบ โลมาอีกชนิดหนึ่งคือ
.....
10. ในอำเภอขนอนนักเรียนสามารถชมโลมาสีชมพูได้ในสถานที่ใด
.....
.....
.....
11. ให้นักเรียนอธิบายถึงการอนุรักษ์โลมาสีชมพูให้อยู่กับทะเลขนอมไปนาน ๆ
.....
.....
.....
.....
.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม   ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
เรื่อง   ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยว   เวลารวม 2 ชั่วโมง
(ชั่วโมงที่ 8 - 9)

สาระสำคัญ

การท่องเที่ยวมีความหมายและมีประเภทของการท่องเที่ยวที่นักเรียนมีความจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้ถึงความหมายและประเภทของการท่องเที่ยว เพื่อให้สามารถแบ่งประเภทของการท่องเที่ยวที่จะเรียนรู้ในแผนการจัดการเรียนรู้ต่อไป

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. รู้และเข้าใจถึงความหมายของการท่องเที่ยว
2. รู้และเข้าใจประเภทของท่องเที่ยวว่าแต่ละประเภทว่าแตกต่างกันอย่างไร
3. รู้และเข้าใจประเภทของสถานที่ท่องเที่ยว

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายถึงความหมายของการท่องเที่ยว
2. อธิบายประเภทของท่องเที่ยวว่าแต่ละประเภทว่าแตกต่างกันอย่างไร
3. จำแนกประเภทของสถานที่ท่องเที่ยวออกเป็นประเภท

สาระการเรียนรู้

- ความหมายของการท่องเที่ยว
- ประเภทของการท่องเที่ยว

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ผู้สอนตั้งคำถามนักเรียนว่านักเรียนชอบสถานที่ท่องเที่ยวที่ไหนมากที่สุด เพราะอะไรจึงชอบ

ขั้นทบทวนความรู้เดิม

2. ผู้สอนตั้งคำถามว่านักเรียนทราบถึงความหมายและประเภทของการท่องเที่ยวหรือถ้าทราบมีความหมายว่าอย่างไร ประเภทการท่องเที่ยวตามความคิดของนักเรียนมีว่าอย่างไร

ขั้นปรับเปลี่ยนความคิด

3. นักเรียนรับใบความรู้จากผู้สอนในเรื่องของความหมายและประเภทของการท่องเที่ยว

4. นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงความรู้ที่ได้จากใบความรู้เป็นรายบุคคล

ขั้นนำความคิดไปใช้

5. นักเรียนรับใบงานทำเป็นรายบุคคล

ขั้นทบทวน/สรุป

6. นักเรียนและผู้สอนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้จากการศึกษาใบงานและจากการอภิปราย เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่สมบูรณ์

สื่อการเรียนรู้

1. ใบความรู้
2. ใบงาน
3. อินเทอร์เน็ต
4. โปรแกรมนำเสนอ (powerpoint)

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

จุดประสงค์ข้อที่	วิธีการวัด	เครื่องมือ
1-3	การตรวจผลงาน	- ใบงาน

บันทึกผลหลังการสอน

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ความหมายของการท่องเที่ยว

อินทซ์ และ โกลเดอร์ (Intosh and Goelder 1984 : 35, อ้างถึงในสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศ 2536 : 68 อ้างอิงใน สุภวรรณ สิงห์คะ 2545 : 63-66) ได้สรุปว่า การท่องเที่ยว (Tourism) หมายถึง ผลรวมของปรากฏการณ์ต่าง ๆ และความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักท่องเที่ยวกับธุรกิจและบริการต่าง ๆ รวมทั้งกับรัฐบาลประเทศเจ้าภาพ และประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องอยู่ในกิจกรรมหรือกระบวนการในการดึงดูด ด้วยการให้การต้อนรับที่อบอุ่นเปี่ยมไมตรีจิตแก่นักท่องเที่ยวหรือผู้มาเยือน

ฮันซีเกอร์และคร๊าฟท์ (Hunseger & Craft 1985:41 สุภวรรณ สิงห์คะ 2545 : 63-66) ให้ความหมายไว้ว่า การท่องเที่ยวเป็นผลรวมของประสบการณ์พิเศษกับความสัมพันธ์ อันเกิดจากการเดินทางและการพักผ่อนในสถานที่ต่างถิ่น เป็นการชั่วคราวโดยไม่ได้ประกอบอาชีพใดๆ

ยุพดี เสตพรรณ (เอกสารตำรา: 189-190) ให้ความหมายว่า ทรัพยากรการท่องเที่ยว หมายถึง สถานที่ท่องเที่ยว กิจกรรม และวัฒนธรรมประเพณี ที่สะท้อนให้เห็นอารยธรรมของท้องถิ่น มีความเด่นเป็นเอกลักษณ์ ที่สามารถดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวให้มาเยือน

วินิจ วีรยางกู ให้คำจำกัดความทรัพยากรการท่องเที่ยวว่า หมายถึง “สถานที่ท่องเที่ยว กิจกรรมและวัฒนธรรม ประเพณีที่สะท้อนให้เห็นถึงอารยธรรมท้องถิ่น ที่มีลักษณะเด่น สามารถดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวได้”

วรรณภา วงษ์วานิช ให้ความหมายทรัพยากรการท่องเที่ยว หมายถึง สถานที่ท่องเที่ยว ซึ่งรวมถึงสถานที่ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ และสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น เพื่อใช้เป็นสถานที่ท่องเที่ยว กิจกรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่นที่มีลักษณะเด่น ดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว เช่น ประเพณีสงกรานต์ หรือแข่งเรือ เป็นต้น

วิวัฒน์ชัย บุญยภักดิ์ กล่าวถึงทรัพยากรการท่องเที่ยว (Tourism Resource) หมายถึง สิ่งดึงดูดใจที่ก่อให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยว ซึ่งนอกจากจะเป็นทั้งวัตถุดิบ และเป็นส่วนหนึ่งของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ยังเป็นปัจจัยสำคัญที่จะ “ขาย” ให้แก่นักท่องเที่ยว อาจจะกล่าวได้ว่าเป็น

“สินค้า” ที่มีคุณลักษณะพิเศษ ที่สามารถดึงดูดให้ “ลูกค้า” หรือนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามา “ซื้อ” กันถึงที่ตั้งของสินค้า

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้ให้ความหมายของทรัพยากรการท่องเที่ยวไว้ว่า หมายถึง พื้นที่ สิ่งของ กิจกรรม และ / หรือ มิติอื่นใดที่สามารถให้คุณค่าเชิงการท่องเที่ยว เช่น ความสวยงามตามธรรมชาติ คุณค่าเชิงประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม และการเรียนรู้ประสบการณ์ใหม่ เป็นต้น แก่นักท่องเที่ยว ทั้งนี้ทรัพยากรการท่องเที่ยวสามารถปรากฏได้ทั้งในลักษณะของรูปธรรมที่สามารถสัมผัสได้ด้วยการจับต้อง เช่น สิ่งก่อสร้าง ของที่ระลึก ถ้ำ และน้ำตก เป็นต้น และในลักษณะของนามธรรมที่ไม่สามารถสัมผัสได้ด้วยการจับต้อง แต่สามารถสัมผัสได้ด้วยทางอื่น เช่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษา ความเป็นชนเผ่า และการเล่นการแสดง พื้นบ้าน เป็นต้น

ประเภทของการท่องเที่ยว

วินิจฉัย วิจารณ์ แบ่งประเภทของทรัพยากรการท่องเที่ยวเป็น 3 ประเภท คือ

1. ประเภทธรรมชาติ เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงามเกิดขึ้นตามธรรมชาติ ได้แก่ ภูเขา น้ำตก ถ้ำ น้ำพุร้อน บ่อน้ำร้อน เขตสงวนพันธุ์สัตว์ สวนสัตว์ อุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนรุกขชาติ ทะเล หาดทราย หาดหิน ทะเลสาบ เกาะ เขื่อน อ่างเก็บน้ำ แหล่งน้ำจืด และอ่างเก็บน้ำ เป็นต้น
2. ประเภทโบราณวัตถุสถานและศาสนา เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ โบราณคดี หรือศาสนา ได้แก่ วัด โบราณสถาน อุทยานประวัติศาสตร์ พิพิธภัณฑ์ชุมชนโบราณ ศาสนสถาน กำแพงเมือง คูเมือง อนุสาวรีย์ และอนุสรณ์สถาน
3. ประเภทศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรม เป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวอีกรูปแบบหนึ่ง ในลักษณะของพิธี งานประเพณี ความเป็นอยู่ วิถีชีวิต (เช่น หมู่บ้านชาวเขา สภาพชีวิตในชนบท) ศูนย์วัฒนธรรม สินค้าพื้นเมือง ไร่ สวน พืช ผัก ผลไม้ และเหมือง

วรรณ วลัยวานิช โดยแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1. ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่เกิดจากสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ (Natural Attractions) ทรัพยากรประเภทนี้นับว่าเป็นสิ่งที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวได้มากที่สุด เพราะเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ อาจสวยงาม หรือแปลกประหลาด เช่น น้ำตก น้ำพุร้อน ถ้ำ ชายหาด ผังทะเลปะการัง และอุทยานแห่งชาติ ซึ่งประเทศไทยได้ชื่อว่า เป็นประเทศหนึ่งที่มีสถานที่ท่องเที่ยวทาง ธรรมชาติที่สวยงามมากประเทศหนึ่ง
2. ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น (Manufactured Attractions) จะมีลักษณะตรงข้ามกับทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เช่น เมืองใหญ่ ๆ ที่มีสถานที่ท่องเที่ยว

ต่าง ๆ เช่น สถานเริงรมย์ ศูนย์การค้า สวนสนุก โรงแรม ตลอดจนเทคโนโลยีที่ทันสมัย แต่ละแห่งจะมีแหล่งท่องเที่ยวประเภทนี้ต่างกันออกไป บางเมืองจะมีสิ่งก่อสร้างที่น่าสนใจ สถาปัตยกรรมต่าง ๆ พระราชวัง ศาสนสถาน พิพิธภัณฑ์ อาคารที่ทำการของรัฐบาล ตลอดจน ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ ซึ่งทรัพยากรประเภทนี้เป็นสิ่งที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาเที่ยวได้มากเช่นกัน

ยุพดี เสตพรรณ ประเภทของทรัพยากรการท่องเที่ยว แบ่งได้เป็น 3 ประเภท ได้แก่

1. ประเภทธรรมชาติ เช่น ภูเขา ทะเล เกาะ น้ำตก บ่อน้ำร้อน ฯลฯ
2. ประเภทประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุสถาน ศาสนา เช่น วัด อุทยานประวัติศาสตร์ พิพิธภัณฑ์ โบราณสถานอนุสาวรีย์ ฯลฯ
3. ประเภทศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรม เช่น งานประเพณี ศูนย์วัฒนธรรมสวนสนุก พิพิธภัณฑ์สัตว์น้ำ แหล่งบันเทิง ร้านอาหารของที่ระลึก ฯลฯ

วิวัฒน์ชัย บุญยภักดิ์ แบ่งประเภทของทรัพยากรการท่องเที่ยวเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ หมายถึง สภาพทางกายภาพของธรรมชาติที่มีความสวยงาม หรือความน่าสนใจต่อการเดินทางไปเที่ยวชมได้แก่ ภูเขา ป่าไม้ น้ำตก แม่น้ำ ลำธารชายทะเล เกาะแก่ง ภูมิทัศน์ และสภาพภูมิศาสตร์อื่น ๆ นอกจากนี้ยังรวมถึง บริเวณซึ่งมนุษย์เราได้เข้าไปปรับปรุง ตกแต่ง เพิ่มเติมในบางส่วน ให้ความงามของธรรมชาติเด่นชัดขึ้น ได้แก่ อ่างเก็บน้ำ เขื่อน และสถานที่ตากอากาศต่าง ๆ
2. ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุสถาน และศาสนา หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่มนุษย์เราได้สร้างสรรค์ขึ้น ตามวัตถุประสงค์ และเพื่อประโยชน์ของมนุษย์เอง ทั้งที่เป็นมรดกของอดีต และได้สร้างเสริมขึ้นในสมัยปัจจุบัน แต่มีผลดึงดูดในทางการท่องเที่ยวได้แก่ พระราชวัง ศาสนสถาน โบราณวัตถุสถาน อนุสรณ์สถาน และพิพิธภัณฑ์
3. ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรม หมายถึง รูปแบบการดำเนินชีวิตของผู้คนในสังคม และการประพฤติปฏิบัติที่ยึดถือ และสืบทอดกันมา ตลอดจน กิจกรรมต่าง ๆ ที่มีผลต่อการดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว ได้แก่ สภาพชีวิตไทยริมคลอง ตลาดน้ำ เรือนแพ หมู่บ้านชาวเขา หมู่บ้านประมง งานเทศกาลประเพณี ศูนย์แสดงวัฒนธรรม ประเพณี และสวนสนุก เป็นต้น

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย แบ่งประเภทการท่องเที่ยวเป็น 3 ประเภท ตามลักษณะ คุณค่า และความสนใจของนักท่องเที่ยวประกอบด้วย

1. ประเภทธรรมชาติ หมายถึง แหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงาม และเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ได้แก่ ภูเขา ถ้ำ น้ำตก น้ำพุร้อน บ่อน้ำร้อน เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า สวนสัตว์

วนอุทยานอุทยานแห่งชาติ สวนรุกขชาติ ทะเล ความงามของปะการัง และสัตว์น้ำใต้ทะเล หาดทราย เกาะทะเลสาบ อ่างเก็บน้ำ และแหล่งน้ำจืด (ห้วย หนอง คลอง บึง) ตัวอย่างแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติที่สำคัญ และมีชื่อเสียงของประเทศไทย คือ ภูกระดึง คอยอินทนนท์ ถ้ำเชียงดาว น้ำตกเอราวัณ หาดพิทยาและเกาะเสม็ด เป็นต้น

2. ประเภทประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุสถาน และศาสนา หมายถึง แหล่งท่องเที่ยวหรือสถานที่ ท่องเที่ยวที่มีความเกี่ยวข้องในฐานะที่เป็นหลักฐานสำคัญทางประวัติศาสตร์ โบราณคดี และศาสนา เช่น โบราณสถาน อุทยานประวัติศาสตร์ ชุมชนโบราณ กำแพงเมืองคูเมือง พิพิธภัณฑสถาน วัด ศาสนสถาน และสิ่งก่อสร้างที่มีคุณค่าทางศิลปะ และสถาปัตยกรรม

ตัวอย่างแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศไทยในประเภทนี้ ได้แก่ อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม ปราสาทหินพิมาย และอนุสาวรีย์ชาวบ้านบางระจัน เป็นต้น

3. ประเภทศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรม หมายถึง แหล่งท่องเที่ยวหรือทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีคุณค่าทางศิลปะ และขนบธรรมเนียมประเพณีที่บรรพบุรุษได้สร้างสม และถ่ายทอดเป็นมรดกสืบทอดกันมา ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทนี้ ประกอบด้วย งานประเพณีวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คน การแสดงศิลปวัฒนธรรม สินค้าพื้นเมือง การแต่งกาย ภาษา ชนเผ่า สวนสนุก กิจกรรมการพายเรือ ขี่จักรยานภูเขา และล่องแก่ง เป็นต้น

ตัวอย่างของทรัพยากรการท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศไทยในประเภทนี้ ได้แก่ ตลาดน้ำดำเนินสะดวก งานแสดงของช้างจังหวัดสุรินทร์ งานร่มบ่อสร้าง ประเพณีลอยกระทง ประเพณีสงกรานต์ งานผลไม้จังหวัดจันทบุรี และสวนสนุกต่าง ๆ เป็นต้น

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

หน่วยการเรียนรู้ แหล่งเที่ยวในอำเภอขนอม

เวลารวม 5 ชั่วโมง

เรื่อง แหล่งเที่ยวทางธรรมชาติของอำเภอขนอม

เวลา 2 ชั่วโมง

(ชั่วโมงที่ 10 - 11)

สาระสำคัญ

อำเภอขนอมเป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดนครศรีธรรมราช มีสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติหลายแห่ง ซึ่งเป็นที่รู้จักกันดีในวงนักท่องเที่ยว และบางสถานที่ก็เริ่มเป็นที่รู้จักกันบ้างแล้ว

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. รู้และเข้าใจข้อมูลและความเป็นมาเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งในอำเภอขนอม
2. รู้และเข้าใจประเภทของสถานที่ท่องเที่ยว
3. รู้และเข้าใจถึงวิธีการอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวแต่ละประเภท

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. รวบรวมข้อมูลและความเป็นมาเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งในอำเภอขนอม
2. จำแนกประเภทของสถานที่ท่องเที่ยวออกเป็นประเภท
3. บอกถึงวิธีการอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวแต่ละประเภท

สาระการเรียนรู้

- ชายหาดในอำเภอขนอม
- อ่าวอันสวยงาม
- ถ้ำอันสวยงามของขนอม

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ผู้สอนตั้งคำถามว่านักเรียนชื่นชอบสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่ไหนของอำเภอขนอมมากที่สุด และเพราะเหตุใด เมื่อไปเที่ยวแล้วนักเรียนรักษาสภาพแวดล้อมของสถานที่ท่องเที่ยวอย่างไร

ขั้นทบทวนความรู้เดิม

2. ผู้สอนถามนักเรียนเกี่ยวกับที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งเพื่อสอบถามความรู้เดิมของนักเรียน

ขั้นปรับเปลี่ยนความคิด

3. นักเรียนแบ่งผู้กลุ่ม ๆ ละ 4-5 คน โดยละความสามารถ (เก่ง อ่อน ปานกลาง) เลือกหัวหน้ากลุ่ม และเลขานุการ
4. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายถึงสถานที่ท่องเที่ยวของอำเภอขนอมที่สมาชิกภายในกลุ่มชื่นชอบมากที่สุดมาหนึ่งแห่ง
5. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำผลการลงมติของกลุ่มเขียนลงในใบงานที่ผู้สอนแจกให้ วาดภาพสถานที่ท่องเที่ยวที่สมาชิกในกลุ่มเลือกพร้อมระบายสีให้สวยงาม
6. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำผลงานที่ได้คิดที่ป้ายนิเทศ

ขั้นนำความคิดไปใช้

7. นักเรียนรับใบงานทำเป็นรายบุคคล

ขั้นทบทวน/สรุป

8. นักเรียนและผู้สอนร่วมกันสรุปเพิ่มเติม
9. นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกสถานที่ท่องเที่ยวเพื่อทำโครงการแบบสำรวจ

สื่อการเรียนรู้

1. ใบงาน
2. ใบความรู้
3. อินเทอร์เน็ต
4. รูปภาพ

5. แหล่งท่องเที่ยว
6. โปรแกรมนำเสนอ (powerpoint)
7. สี

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

จุดประสงค์ข้อที่	วิธีการวัด	เครื่องมือ
1-3	การตรวจผลงาน การทำโครงการ	- ใบงาน - โครงการ

บันทึกผลหลังการสอน

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ชายหาดในอำเภอขนอม

หาดคอเขา

อยู่ทางตอนเหนือสุดของอำเภอขนอม ติดกับหาดคอเขา เป็นท่าเรือน้ำลึกของเอกชน และเป็นที่ตั้งของศาลกรมหลวงชุมพร ชาวนอนนิยมไปพักผ่อนกันตอนเย็น มีบรรยากาศคล้ายกับบางแสนจังหวัดชลบุรีหาดคอเขาบริเวณนี้เป็นสถานที่จัดงาน ปู่เสือกินข้าว เคาท์ดาวปีใหม่

หาดหน้าด่าน

ตั้งอยู่บริเวณส่วนกลางของอำเภอขนอม เป็นหาดแรกที่มีนักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงได้ ลักษณะหาดเป็นแนวยาวทรายขาวละเอียด เหมาะแก่การเล่นน้ำทะเล มีสวนมะพร้าวอายุนับร้อยปี โดยรอบ สงบเงียบ สวยสะอาดสามารถมองทิวทัศน์ท้องทะเลสีครามสวยงามมีที่พักสะดวกสบายมีกิจกรรมทางน้ำไว้คอยบริการแก่นักท่องเที่ยว ในอดีตเคยเป็นท่าเรือขนส่งสินค้าทางทะเลเป็นที่อาศัยของชาวจีนซึ่งเป็นตระกูลของชาวจีนอำเภอขนอมในปัจจุบันและยังคงเป็นที่ตั้งตลาดนัดวันอังคารซึ่งมีอายุนับร้อยปีเพิ่งเลิกไปคราวเกิดวาทภัยที่แหลมตะลุมพุกเมื่อ พ.ศ.2505 บริเวณตลาดแห่งนี้เป็นที่กำเนิดของร้านทองแห่งแรกของอำเภอขนอม ปัจจุบันคงสภาพเพียงบ้านเรือนที่มีผู้อาศัยอย่างหนาแน่น (บริเวณซอยกังลิ้นแะเสียบ) ปัจจุบันตลาดได้ย้ายไปอยู่ที่สี่แยกตลาดห่างจากหาดขนอมไปประมาณ 1.8 กิโลเมตร นับได้ว่ากรมคมนาคมการข้ามคืนกำเนิดที่บริเวณหาดหน้าด่านแห่งนี้

หาดโนเปร็ด

มีลักษณะเป็นหาดทรายขาวมีแนวกว้างและยาวโค้งเล็กน้อยพองามต่อเนื่องจากหาดหน้าด่านและบริเวณหาดมีโขดหินก้อนแยกตัวจากหาดในเพลา บริเวณเหนือหาดแห่งนี้มีสวนมะพร้าวร่มรื่นนักท่องเที่ยวจากบริเวณใกล้เคียง นิยมไปท่องเที่ยวพักผ่อนกันเป็นประจำ

หาดในเพลา

เป็นหาดทรายที่อยู่ทางตอนใต้สุดของอำเภอขนอมและเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวเป็นเวลานานแล้วลักษณะหาดเป็นแนวยาวโค้งครึ่งวงกลมขนานกับแนวภูเขาที่มีลำธาร ไหลจาก

น้ำตกหินลาดลงสู่ทะเลที่ศนียภาพโดยรอบมีความเป็นธรรมชาติที่งดงามด้วยสวนมะพร้าว จุดชมวิวของหาดนี้คือ บริเวณถนนเลียบริมเขาทางเข้าอ่าวท้องหยีโดยเดินทางทางหมู่บ้านชาวประมงที่มีชื่อเสียงในการทำกะปิ บนหาดนี้มีร้านอาหารและที่พักบริการนักท่องเที่ยวตลอดแนวชายหาด เสน่ห์อีกอย่างหนึ่ง คือ หินก้อนเล็กๆ โคนมนละเอียดต่างสีคู่จัญญ์ที่เจียรนัยคายนั่นพื้นทรายขาว

อ่าวอันสวยงาม

อ่าวท้องชิง

เว้าอ่าวที่ถูกห้อมล้อมด้วยทิวเขาทั้งสามด้าน ทำให้พื้นที่นี้เกือบถูกตัดขาดจากโลกภายนอก จึงยังคงรักษาสภาพธรรมชาติไว้ได้เป็นอย่างดี หาดทรายขาวสะอาด เรียงรายด้วยทิวมะพร้าว มีภูเขาไซยสนความสูงกว่า 500 เมตร ปิดกั้นการเดินทาง และเสียงจากรถยนต์ คงได้ยินเฉพาะเสียงเรือ บรรยากาศเงียบสงบ ทิวทัศน์สวยงาม แลเห็นวิวของเกาะสมุยและเกาะใกล้เคียง บริเวณหาดท้องชิงมีที่พักของเอกชน และบ้านพักของอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะทะเลใต้ ให้บริการนักท่องเที่ยว ซึ่งมีทั้งบ้านพักและลานกางเต็นท์ริมทะเล เป็นที่ที่เหมาะสมที่จะจัดแคมป์ปิ้งได้อย่างดีจุดหนึ่ง

อ่าวท้องเนียน

เป็นที่ตั้งของหมู่บ้านชาวประมงแหลมประทับ และยังเป็นที่ตั้งของกลุ่มท่องเที่ยวชุมชนบ้านแหลมประทับ ที่ให้บริการนำเที่ยวท่องทะเลชมนม ชมโลมาสีชมพู และเที่ยวชมเกาะแก่งต่างๆ บริเวณอ่าวท้องเนียนซึ่งมีพื้นที่กว้างใหญ่ เมื่อเวลาน้ำลดต่ำสุดช่วงเดือนเมษายน-กรกฎาคม จะเป็นพื้นทรายกว้าง ลักษณะพื้นทรายอมน้ำ มีความนุ่มคล้ายพื้นสนามหญ้าบนกรีนสนามกอล์ฟ ทางอำเภอขนอมเคยใช้พื้นที่นี้จัดกิจกรรมเป็นสนามกอล์ฟทะเล

อ่าวท้องโหนด

อยู่ระหว่างอ่าวแขวงเภาและอ่าวท้องเนียน เป็นอ่าวเล็กๆ สภาพพื้นที่มีหาดทรายและโขดหินสวยงาม หาดทรายขาว บางช่วงของหาดมีเปลือกหอยที่ถูกคลื่นซัดขึ้นมากองอยู่บนหาดเป็นจำนวนมาก จนดูเหมือนเป็นหาดเปลือกหอยเลยทีเดียว ทางด้านเหนือมีอ่าวเล็กๆ เป็นอ่าวที่มีโขดหิน และก้อนหินที่นำมาเขียนแล้วลบทิ้งได้เหมือนกระดานชนวน เรียกกันว่าอ่าวดินสอเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่อยู่ในความรับผิดชอบของอุทยานแห่งชาติหาดขนอม หมู่เกาะทะเลใต้ เหมาะแก่นักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อีกแห่งหนึ่ง

อ่าวหลักซอ

เขาหลักซอ อ่าวเล็กๆทางด้านเหนือของทะเลขนอม อยู่ระหว่างอ่าวท้องเนียนและอ่าวเตล็ด พื้นที่บางส่วนเป็นของเอกชนจึงเห็นมีการปรับแต่งพื้นที่บ้าง อ่าวหลักซอเป็นเส้นทางทางบกที่สามารถเข้าไปเที่ยวชมหินพับผ้าที่เขาหลักซอ ได้อย่างใกล้ชิด ซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถสัมผัสถึงปรากฏการณ์ทางธรณีวิทยาที่หาดูได้ยากใน ประเทศไทย จะมองเห็นผาหินที่เหมือนกับเป็นแผ่นหินที่ซ้อนทับเป็นชั้นๆ ไปตลอดทั้งแนว ชายหาดของอ่าวนี้เป็นหินเกือบทั้งอ่าวไม่เหมาะที่จะเล่นน้ำทะเล แต่ตามก้อนหินที่น้ำท่วมถึงจะมีหอยนางรมตัวเล็กๆเกาะอยู่เต็มไปหมด เมื่อยามน้ำลงจะมีชาวบ้านมาเจาะเปลือกเกาะเอาเนื้อหอยไปเป็นอาหาร ที่เรียกกันว่าหอยเจาะทำอาหารได้หลายอย่างเป็นเมนูเด็ดของชาวบ้านแถบชายทะเล โดยปกติอ่าวนี้เข้ามาเที่ยวได้ทางเรือโดยรวมอยู่ในโปรแกรมคูปลาโลมา แต่ถ้าขับรถเข้าไปจะผ่านที่ดินของเอกชนซึ่งอาจจะไม่สะดวก อ่าวหลักซอจึงไม่ค่อยรู้จักกันมากนัก

อ่าวเตล็ด

พื้นที่อ่าวส่วนนี้เป็นส่วนพื้นที่ทางทะเลตอนเหนือสุดของอำเภอขนอมติดต่อกับอำเภอคอนสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานีเป็นอ่าวที่สามารถพบเห็นปลาโลมาสีชมพู ที่นักท่องเที่ยวชอบมาเยี่ยมชมอ่าวเตล็ดเป็นอ่าวที่ถูกโอบล้อมด้วยภูเขาและ เกาะต่างๆเช่น เขาหลักซอ เขาพับผ้า เขาหัวช้าง เกาะถ้ำ เกาะทะเลาย (ท่าไร่) ฯลฯ จึงทำให้มีที่ท่องเที่ยวอยู่หลายแห่งเขาพับผ้าที่มีชั้นหินคานและหิน อัดนี้ที่ซ้อนกันเป็นชั้น ๆ หรือคล้ายขนมชั้นยาวเหยียด นับเป็นสิ่งมหัศจรรย์ของโลก เพราะโลกนี้มีเพียง 2 แห่ง ในไทยและที่นิวซีแลนด์เท่านั้นทะเลย่านนี้บริเวณเขาหลักซอเมื่อเวลาน้ำขึ้น ปลาโลมาสีชมพูและสีเงินมักโผล่ขึ้นเหนือน้ำโชว์ตัวให้เห็นบ่อยๆ

อ่าวเตล็ด นอกจากเป็นแหล่งท่องเที่ยวแล้ว หลายแห่งยังเต็มไปด้วยเรื่องราวในประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจ อาทิ ที่หาดแหลมประทับเป็นที่ที่สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช เคยประทับแรมที่นั่นแล้วแบ่งกองทัพออกเป็น 2 สาย มุ่งเข้าตีก๊กเจ้านครฯ ครั้งทำสงครามรวมชาติเกาะนุ้ยซึ่งเป็นเกาะเล็กๆหน้าอ่าวเตล็ดนุ้ยในช่วงน้ำลง น้ำในบ่อดังกล่าวจะเป็นน้ำจืดดื่มกินได้ตามตำนานเล่าขานเชื่อกันว่าเป็น รอยเท้าของหลวงปู่ทวดที่ได้สร้างปาฏิหาริย์เหยียบน้ำทะเลจืดเอาไว้ ปัจจุบัน ทางอำเภอขนอมและองค์การบริหารส่วนตำบลท้องเนียน ได้พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว และได้ประดิษฐานรูปเหมือนหลวงปู่ทวดไว้เป็นที่สักการะด้วย

อ่าวแขวงเภา

อ่าวแขวงเภา หรือชื่อเดิมอ่าวท้องตะเภา เป็นอ่าวอีกแห่งหนึ่งที่มีความสวยงามตามธรรมชาติ มีมุมมองที่สวยงามหลากหลายมิติ หาดทรายละเอียด ขาว หนาไปด้วยภูเขาขนาดกลาง น้ำ

ทะเลใส มีทิวทัศน์ท้องทะเลที่เห็นเกาะต่างๆ เช่นเกาะวังนอก เกาะวังใน และเกาะสมุย เหนือหาด เป็นสวนมะพร้าวและมีบริเวณเป็นสวนสาธารณะองค์การบริหารส่วนตำบลท้องเนียนสร้างขึ้นไว้ สำหรับเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจ และนักท่องเที่ยวสามารถทำกิจกรรมต่างๆตามแนวชายหาด อ่าวแขวงเภานี้เคยใช้เป็นที่เรือเฟอร์รี่ ขนอม-เกาะสมุย ของบริษัทเฟอร์รี่ไลน์ ปัจจุบันเลิกใช้แล้ว มี กลุ่มชาวประมงชื่อ "กลุ่มรักบ้านเกิด" ให้บริการนักท่องเที่ยวพานำเที่ยวทะเลขนอม คูปลาโลมา และ เกาะแก่งต่างๆ จากอ่าวแขวงเภามีทางแยกไปยังอ่าวท้องชิงที่มีชื่อเสียงว่าเป็นอ่าวที่สวยงามอีก แห่งหนึ่งด้วย

ถ้ำอันวิจิตร

ถ้ำเขาวังทอง

ประวัติถ้ำเขาวังทอง

ตั้งอยู่หมู่ที่ 7 ต.ควนทอง อ.ขนอม จ.นครศรีธรรมราช สมัยพระเจ้าตากสิน พม่าได้ รุกรานหัวเมืองทุกหัวเมือง หลังจากก๊กอิสรภาพกลับมาจากพม่าเมืองหงส์สาวดีได้แล้ว พระเจ้า ตากสินเห็นการ ไกลข้างหน้า ที่จะสกัดกั้นพม่าไม่ให้เขามารุกรานเมืองไทย จึงได้กระจายกำลัง ไป ประจำหัวเมืองต่าง ๆ ตามเส้นทางที่พม่าเข้ามารุกรานไทยในสมัยนั้น จึงได้ส่งพระราชบุตร 4 คน และพระราชบุตรตรี 1 คน ไปประจำตามหัวเมืองต่าง ๆ เพื่อสกัดกั้นพม่า ดังนี้

พระราชบุตรคนที่ 1 ส่งไปประจำหัวเมืองสงขลา ให้ฉายานามว่า เจ้าพระยา
ณ สงขลา

พระราชบุตรคนที่ 2 ส่งไปประจำหัวเมืองกลาง ให้ฉายานามว่า เจ้าพระยา ณ กลาง

พระราชบุตรคนที่ 3 ส่งไปประจำหัวเมืองพัทลุง ให้ฉายานามว่า เจ้าพระยา
ณ พัทลุง

พระราชบุตรคนที่ 4 ส่งไปประจำหัวเมืองนครศรีธรรมราช ให้ฉายานามว่า
เจ้าพระยา ณ นคร

ส่วนพระราชบุตรตรีคนที่ 5 ได้อภิเษกกับสกุลบุญนาคอาศัยอยู่กับพระเจ้าตากสิน พระยา ณ นคร เจ้าเมืองนครได้รวบรวมกำลังพลจัดตั้งเป็นกลุ่มกำลัง สักคินาขึ้นส่งไปประจำตาม จุดต่าง ๆ ของเมืองนคร ส่งกำลังไปประจำที่ทำขนอน 1 กลุ่ม มีกำลังพล 115 คน มีปืนศิลา 4 กระบอก อาศัยเทือกเขาและถ้ำเป็นที่พักอาศัยได้มาพักอาศัยอยู่ในถ้ำเขาลูกหนึ่งอยู่ทางทิศตะวันตก ของท่าขนอนและทะเล กลุ่มสักคินาได้สร้างที่จอดแพและเรือพายอยู่ทางทิศตะวันออกของภูเขา และถ้ำที่พักของคนสักคินาและจัดสร้างสนามฝึกซ้อมรบกำลังพล อยู่ทางทิศตะวันออกของภูเขา และที่พัก เรียกสถานแห่งนี้ว่า สนามนานาชาติ

กลุ่มศักดิ์นาซึ่งนับถือพระพุทธศาสนาอย่างเคร่งครัดได้จัดสร้างวัดขึ้น 1 แห่งอยู่ทางทิศตะวันออกของภูเขาและถ้ำที่พักอาศัย ให้ชื่อว่าวัดเจดีย์หลวงได้ปั้นพระพุทธรูปเป็นสัญลักษณ์หันหน้าพระพุทธรูปไปทางทิศตะวันตก บงบอกว่ากลุ่มศักดิ์นาเป็นผู้สร้างไว้

ชาวบ้านในสมัยนั้นเข้าใจว่า กลุ่มศักดิ์นาไปอาศัยอยู่บนภูเขาและถ้ำนั้น เป็นพวกที่มาจากในวัง จึงให้ชื่อว่า เขาวัง สืบเนื่องมาจนถึงทุกวันนี้

ถ้ำเขาวังทอง เป็นถ้ำที่เข้าไปได้หลายคูหา มีหินงอกหินย้อยเป็นรูปต่าง ๆ สวยงามมาก นอกจากนี้ยังมีอ่างหินมีน้ำขังอยู่เต็ม มีหินลักษณะผลน้อยหน้าอยู่เป็นจำนวนมาก แต่มีคนที่เห็นแก่ตัวนำไปเป็นสมบัติส่วนตัวจำนวนมากเหมือนกัน ที่ปากถ้ำมีพระพุทธรูปปางสมาธิประดิษฐานอยู่ มีตำนานเล่าว่า เมื่อกรุงศรีอยุธยาเสียแก่พม่าครั้งที่ 2 ได้มีสตรีผู้หนึ่ง ชื่อหม่อมวัง ได้หนีจากกรุงศรีอยุธยามาพร้อมกับสมภารพรคพวกข้าทาสบริวารมาอาศัยอยู่ที่บ้านท่าม่วงก่อนอยู่ใกล้กับบ้านนายนุรัตน์ วิชัยดิษฐ์ อดีตผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 1 ตำบลทองเนียน ที่นั่นเรียกว่าบ้านหม่อมวัง ต่อมาหม่อมวังและพวกได้ย้ายไปปลูกสร้างบ้านเรือนอาศัยอยู่หน้าถ้ำเขาวังทองในปัจจุบัน ก่อนตายก็ฝังซ่อนทรัพย์สินมีค่าไว้ในถ้ำเขาวังทอง มีภูต ผี ปีศาจ เฝ้าอยู่จนปัจจุบัน

การพบถ้ำเขาวังทองของคนรุ่นใหม่ในปี พ.ศ. 2485 มีนายคำ นายพูน และนายแดง พลายสุวรรณ 3 คน ที่เนื่องจากอำเภอเกาะสมุย ได้เดินทางมาหาที่ทำกิน นายแดง นางแฉ่ม พลายสุวรรณ ได้มาจับจองที่ดินเป็นที่ทำกินตรงกับหน้าถ้ำเขาวังทอง ส่วนนายคำ และนายพูน ได้ที่ดินถัดไปและทั้ง 3 คนได้หักล้างถางป่าคงคิบทำไร่ปลูกมะพร้าว ในสมัยนั้นสัตว์ป่าชุกชุมมีช้างป่า หมูป่า และหมูป่า มารบกวนสิ่งปลูกสร้างจนหมด จึงได้เปลี่ยนอาชีพใหม่มาปลูกยางพาราแทน สืบเนื่องต่อกันมา

ถ้ำแห่งนี้ นายแดง และนางแฉ่ม พลายสุวรรณ ปลูกกระท่อมอยู่ตรงกับหน้าถ้ำได้เล่าว่า เวลาใกล้จะค่ำมีฝูงค้างคาวบินออกมาจากถ้ำเป็นจำนวนมากเมื่อใกล้สว่างมีฝูงค้างคาวบินกลับเข้ามาในถ้ำอีก นายแดง พลายสุวรรณ ได้ขึ้นไปดูฝูงค้างคาวบินเข้าบินออกจึงได้พบถ้ำเขาวังเป็นคนแรก

ถ้ำเขากรด

ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 1 ตำบลควนทอง ใกล้ ๆ สำนักสงฆ์ เป็นถ้ำขนาดเล็กเมื่อส่องไฟมีประกายระยิบระยับของทรายแก้วปรากฏให้เห็นงดงามยิ่งนัก ลักษณะเหมือนน้ำพุขนาดใหญ่ มีเสาหินอยู่กลางถ้ำ การเดินทางต้องปีนภูเขาประมาณ 15 นาที บริเวณปากทางเข้าถ้ำพบร่องรอยของเปลือกหอยแข็งตัวเป็นก้อนหินอยู่สันนิฐานว่าพื้นที่บริเวณนี้เคยได้ทะเลมาก่อนและอยู่ไม่ไกลจากถ้ำเขาวังทอง ถ้ำเขากรด อยู่บนเขาด้านหลังสำนักสงฆ์ถ้ำเขากรด เป็นถ้ำขนาดเล็ก มีอยู่ 2 ถ้ำด้วยกัน ห่างกันประมาณ 300 เมตร บริเวณปากทางเข้าถ้ำมีร่องรอยของเปลือกหอยที่แปรสภาพเป็นหิน เป็นเครื่องชี้ว่าบริเวณนี้เคยได้ทะเลมาก่อน มีหินงอกหินย้อยรูปทรงเหมือนน้ำพุ และ

เสาทินอยู่กลางถ้ำ เมื่อต้องแสงไฟจะเห็นเป็นประกายระยิบระยับสวยงาม

ถ้าเขาพระ

อยู่ที่หมู่ที่ 6 ตำบลทองเนียน เขาพระบ้านปลายเนียน ปากถ้ำมีพระพุทธรูปองค์ใหญ่ ประดิษฐานอยู่ ข้างพระพุทธรูปนี้สามารถปีนขึ้นไปยังถ้ำข้างบนได้ ถ้ำข้างบนเคยมีพระพุทธรูปปางต่างๆ ประดิษฐานอยู่ แต่ขณะนี้ได้ถูกขโมยลักลอบขนไปหมดแล้ว นอกจากนี้ในอดีต มีครกตำข้าวและสาก กองเกลับ เข้าใจว่าคงเคยเป็นที่อยู่อาศัยหลบภัยบางอย่างของคนกลุ่มหนึ่ง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

หน่วยการเรียนรู้ แหล่งเที่ยวของอำเภอขนอม

เวลารวม 5 ชั่วโมง

เรื่อง ท่องเที่ยวทางโบราณวัตถุสถานและศาสนาของอำเภอขนอม

เวลา 2 ชั่วโมง

(ชั่วโมงที่ 12 - 13)

สาระสำคัญ

วัดนอกจากเป็นสถานที่ทำบุญ พบปะกันของคนในชุมชนแต่ละที่แล้วยังมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์จากอดีตถึงปัจจุบัน เพื่อให้คนรุ่นหลังได้ศึกษาถึงความป็นมาในอดีตอีกด้วย

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. รู้และเข้าใจข้อมูลและความเป็นมาเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งในอำเภอขนอม
2. รู้และเข้าใจประเภทของสถานที่ท่องเที่ยว
3. รู้และเข้าใจถึงวิธีการอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวแต่ละประเภท

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. รวบรวมข้อมูลและความเป็นมาเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งในอำเภอขนอม
2. จำแนกประเภทของสถานที่ท่องเที่ยวออกเป็นประเภท
3. บอกถึงวิธีการอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวแต่ละประเภท

สาระการเรียนรู้

- วัดจันทน์ชาตุาราม
- วัดกระดังงา
- วัดเจดีย์หลวง

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ผู้สอนตั้งคำถามว่านักเรียนเคยไปทำบุญหรือไปเที่ยวที่วัดกันบ้างหรือไม่ ถ้าเคยไปที่วัดไหน แล้วนักเรียนทราบถึงประวัติของวัดที่นักเรียนเคยไปทำบุญหรือไม่

ขั้นทบทวนความรู้เดิม

2. ผู้สอนถามนักเรียนเกี่ยวกับที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่ง ถามถึงประวัติของวัดว่านักเรียนรู้ข้อมูลของวัดในเรื่องใดบ้าง เพื่อสอบถามความรู้เดิมของนักเรียน

ขั้นปรับเปลี่ยนความคิด

3. นักเรียนแบ่งผู้กลุ่ม ๆ ละ 4-5 คน โดยวัดความสามารถ (เก่ง อ่อน ปานกลาง) เลือกหัวหน้ากลุ่ม และเลขานุการ

4. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้จากใบความรู้

5. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำประเด็นที่สรุปได้จากใบความรู้นำเสนอหน้าชั้นเรียน

ขั้นนำความคิดไปใช้

6. นักเรียนรับใบงานทำเป็นรายบุคคล

ขั้นทบทวน/สรุป

7. นักเรียนและผู้สอนร่วมกันสรุปเพิ่มเติม

8. นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกสถานที่ท่องเที่ยวเพื่อทำโครงการแบบสำรวจ

สื่อการเรียนรู้

1. ใบงาน
2. ใบความรู้
3. อินเทอร์เน็ต
4. หนังสือ
5. รูปภาพ
6. แหล่งท่องเที่ยว

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

จุดประสงค์ข้อที่	วิธีการวัด	เครื่องมือ
1-3	การตรวจผลงาน การทำโครงการ	- ใบงาน - โครงการ

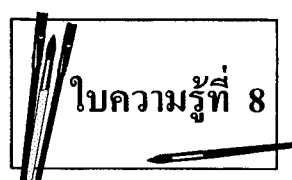
บันทึกผลหลังการสอน

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

วัดจันทน์ธาตุทาราม

วัดจันทน์ธาตุทาราม ตั้งอยู่เลขที่ 125 บ้านท่าจันทร์ หมู่ที่ 4 ตำบลท้องเนียน อำเภอขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย ที่ตั้งวัดมี 8 ไร่ 1 งาน 75 ตารางวา น.ส.3 เลขที่ 241 อาณาเขต ทิศเหนือและทิศใต้ถนนสาธารณะ ทิศตะวันออกจดที่ดินเอกชนและถนนสาธารณะ ทิศตะวันตกถนนสาธารณะและที่ดินเอกชน อาคารเสนาสนะ ประกอบด้วย อุโบสถ กว้าง 6 เมตร ยาว 18.50 เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. 2532 เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก ศาลาการเปรียญ กว้าง 12 เมตร ยาว 23.50 เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. 2542 เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กทรงไทย หอระฆัง กว้าง 10 เมตร ยาว 20 เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. 2522 เป็นอาคารครึ่งตึกครึ่งไม้ กุฏิสงฆ์ จำนวน 7 หลัง เป็นอาคารไม้ 6 หลัง ครึ่งตึกครึ่งไม้ 1 หลัง ศาลาอเนกประสงค์ กว้าง 19 เมตร ยาว 40 เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. 2535 คอนกรีตเสริมเหล็ก นอกจากนี้มี หอสมุด กว้าง 8.50 เมตร ยาว 18 เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. 2525 เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก หอระฆัง โรงครัว โรงเก็บพัสดุและศาลารับแขก กว้าง 6 เมตร ยาว 10 เมตร เป็นอาคารครึ่งตึกครึ่งไม้ทรงไทย ปุชนิยวัตถุ มีพระประธานประจำอุโบสถ ขนาดหน้าตักกว้าง 32 นิ้ว สูง 41 นิ้ว สร้างเมื่อ พ.ศ. 2536 พระประธานประจำศาลาการเปรียญ ปางมารวิชัย ขนาดหน้าตักกว้าง 39 นิ้ว สูง 55 นิ้ว สร้างเมื่อ พ.ศ. 2523 เจดีย์แปดเหลี่ยม กว้าง 6 เมตร ยาว 6 เมตร ยอดเจดีย์ชำรุดปรักหักพังเพราะเก่าแก่

วัดจันทน์ธาตุทาราม ตั้งเมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2521 เดิมเป็นวัดร้าง ไม่ทราบว่าเป็นวัดตั้งแต่สมัยใดลักษณะพื้นที่เป็นเนินดินด้านทิศเหนือมีเจดีย์หินปะการัง ถูกคนขุดค้นเอาวัตถุมงคลค่าและหลักฐานภายในไปหมดแล้วยอดเจดีย์หักยังคงเหลือซีกหนึ่งขององค์เจดีย์มีเนื้อที่ทั้งหมด เอกสารสิทธิ์และยังไม่มีเอกสารสิทธิ์ที่ดินประมาณ 170 ไร่ โดยเฉพาะเนื้อที่มีเอกสารสิทธิ์ น.ส.3 และซึ่งเพิ่มเติมรวม 10 ไร่ 75 วา บริเวณวัดล้อมรอบด้วยถนน หมู่บ้าน ชุมชน ได้เริ่มบูรณะวัดตั้งแต่ พ.ศ. 2491 และได้ยกวัดร้างขึ้นเป็นวัดพระสงฆ์เมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2521 ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาเมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2523 เขตวิสุงคามสีมา กว้าง 40 เมตร ยาว 80 เมตร

เจดีย์ปะการัง

เจดีย์บนเขาธาตุ (ไม่ใช่เจดีย์พระธาตุ เพราะไม่มีธาตุของพระพุทธเจ้าหรือสาวก รูปใด ฟังไว้) แต่เป็นเจดีย์ธรรมดา อยู่บนเขาธาตุในหมู่ที่ 4 ตำบลท้องเนียน หลังวัดจันทน์ ประชาณุกุล (วัดจันทน์) เขาธาตุเดิมเป็นเกาะหนึ่งอยู่กลางทะเล ภายหลังแผ่นดินงอกขึ้นมาโดยรอบ ส่วนที่เป็นเกาะนั้นเต็มไปด้วยหิน จึงเรียกว่าเขาในกาลต่อมา เมื่อครั้งพระเจ้าศรีธรรมมาโสกราช จากอินเดีย หนีไข่ม้า (อหิวาต์) มาพบสิ่งก่อสร้างเป็นรูปกะลากว่า อยู่ริมหาดทรายแก้วเมืองนครศรีธรรมราช สิ่งก่อสร้างนี้ สร้างโดย นางเหมย์ลา กับพระชนกุมาร เพื่อบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ ของ พระพุทธเจ้าซึ่งนำมาจากอินเดีย เมื่อพระเจ้าศรีธรรมโสกราชมาพบเข้าก็ทรงมีจิตศรัทธาจะสร้างต่อเติมให้เป็นเจดีย์ยอดแหลม จึงประกาศป่าวร้องให้ผู้ที่มิชอบบุญกุศล นำเงินทองเพชรนิลจินดา สิ่งมีค่ามารวมสร้างบรรจุไว้ที่องค์พระเจดีย์ ในครั้งนั้นได้มีชาวไชยา (อำเภอไชยาปัจจุบัน) กลุ่มหนึ่ง มีจิตศรัทธาจะร่วมบุญกุศลด้วย จึงได้นำทรัพย์สินมีค่าลงเรือใบที่บ้านพุมเรียง เดินทางมา นครศรีธรรมราช ได้เดินทางมาหยุดพักแรมที่เกาะแห่งหนึ่ง (คือเขาธาตุในปัจจุบัน) ดังกล่าวแล้ว พอจะออกเดินทางต่อไปก็ทราบจากผู้ที่กลับจากนครศรีธรรมราชว่า เจดีย์พระบรมธาตุได้สร้างเสร็จแล้วจึงพร้อมใจกันขุดหลุมบรรจุทรัพย์สินมีค่าทั้งหมดไปแล้วสร้างเจดีย์ครอบไว้ข้างบน เจดีย์ นั้นสูงประมาณ 10 วา ใช้อิฐสร้างเป็นโครงข้างใน ก่อด้วยปะการังรอบนอก แล้วจึงเดินทางกลับ ปัจจุบันนี้เจดีย์บนเขาธาตุถูกคนขุดค้นทรัพย์สินไปหมด ทำให้ตัวเจดีย์เป็นโพรง เมื่อถูกลมพัดแรง ก็พังลงมาจนหมดสิ้นเหลืออยู่แต่ฐานรากเท่านั้น

เจดีย์ปะการัง โบราณสถานเก่าแก่ของเมืองขนอม เชื่อกันว่ามีอายุมากกว่า 1,000 ปี ประดิษฐานอยู่บนยอดเขาธาตุ ในวัดจันทน์ธาตุทาราม เจดีย์เป็นรูปโอคว่ำ มีเส้นผ่าศูนย์กลาง ประมาณ 5 - 6 เมตร สร้างขึ้นโดยนำหินปะการัง มาจัดสร้างเป็นเจดีย์ทั้งองค์ รอบ ๆ เจดีย์ มี พระพุทธรูปและสลักด้วยหินทรายแดง แสดงให้เห็นว่าที่นี่เป็นแหล่งอารยธรรมทางด้านพุทธศาสนาสมัยหนึ่ง จากบนยอดเขาธาตุนี้ สามารถชมทิวทัศน์ของอ่าวท้องเนียนได้

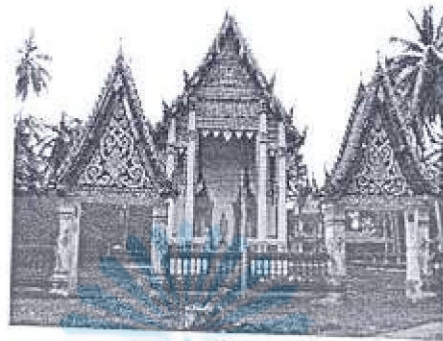
เจดีย์ปะการัง

จุดชมวิวยอดเขาธาตุ

วัดกระดังงา

วัดกระดังงา ตั้งอยู่เลขที่ 65 บ้านท่าสำเภา ถนนจักรวิทย์ หมู่ที่ 9 ตำบลชนอม อำเภอนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย ที่ดินตั้งวัดมีเนื้อที่ 22 ไร่ 52 ตารางวา โฉนดที่ดินเลขที่ 8057 อาณาเขต ทิศเหนือจดที่ดินเอกชน ทิศใต้จดถนนสาธารณะ ทิศตะวันออกและทิศตะวันตกจดที่ดินเอกชน มีที่ธรณีสงฆ์ จำนวน 2 แปลง เนื้อที่ 5 ไร่ 1 งาน 11 ตารางวา โฉนดที่ดิน เลขที่ 7447 และ 8138 อาคารเสนาสนะ ประกอบด้วย อุโบสถ กว้าง 14 เมตร ยาว 24 เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ.2511 เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กทรงไทย ชั้นเดียว กุฏิสงฆ์จำนวน 8 หลัง เป็นอาคารไม้ 2 หลัง กริ่งตึกครึ่งไม้ 1 หลัง และตึก 5 หลัง ศาลาบำเพ็ญกุศล จำนวน 1 หลัง สร้างด้วยคอนกรีตเสริมเหล็ก นอกจากนี้มี ฌาปนสถาน หอระฆัง โรงครัว และกุฏิเจ้าอาวาส ปุชณียวัตถุ มีประประธานประจำอุโบสถ ปางสมาธิ ขนาดหน้าตัก กว้าง 2 เมตร สูง 25 เมตร พระประธานประจำศาลาการเปรียญ ปางสมาธิ ขนาดหน้าตักกว้าง 34 นิ้ว สูง 48 นิ้ว สร้างเมื่อ พ.ศ. 2516

วัดกระดังงา ตั้งเมื่อ พ.ศ. 2447 ที่มาของชื่อวัดเนื่องจากมีต้นกระดังงาดันใหญ่อยู่ในบริเวณวัด ในสมัยพระทอง พรหมสารโร ดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสท่านได้ซื้อที่ดินจำนวน 3 ไร่ เพื่อขยายพื้นที่วัด ท่านเป็นหมอแผนโบราณ ต่อมาในสมัยพระผู้สอนอุดมปัญญาจารย์ ดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสได้สร้างโรงเรียนมัธยมขึ้นภายในวัด ชื่อโรงเรียนมัธยมอุดมปัญญาจารย์ ท่านได้สร้างถนนเพื่อสาธารณะชนให้ชื่อว่า “ถนนอุดมปัญญาจารย์” วัดกระดังงาได้รับการพัฒนาและบูรณะมาโดยตลอด ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาเมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2528 เขตวิสุงคามสีมา กว้าง 20 เมตร ยาว 40 เมตร การบริหารและการปกครอง มีเจ้าอาวาส เท่าที่ทราบนาม คือ รูปที่ 1 พระเตี้ยม รูปที่ 2 พระแก้ว รูปที่ 3 พระทอง พรหมสารโร รูปที่ 4 พระคุณอุดมปัญญาจารย์ รูปที่ 5 พระทอย จนุทสโร พ.ศ. 2490 - 2496 รูปที่ 6 พระปลัดสง ธรรมโชโต พ.ศ. 2496 - 2504 รูปที่ 7 พระจ้าว ปิยธมฺโม พ.ศ. 2512 - 2548 ปัจจุบันพระผู้สอนพิพัฒนีสถานุถูล เป็นเจ้าอาวาส

วัดเจดีย์หลวง

ประวัติ

โบราณสถานและโบราณวัตถุที่เจดีย์หลวง บ้านท่าใน หมู่ที่ 4 ต.ควนทอง อ.ชนอม มีร่องรอยเมืองโบราณและร่องรอยศาสนสถานทางศาสนาฮินดู ลัทธิไศวะนิกาย (นับถือพระอิศวร) ที่เก่าแก่ที่สุดแห่งหนึ่งในประเทศไทย อันสอดคล้องกับจารึกที่ควนเกย อำเภอจุฬาภรณ์ ซึ่งมีอายุสูงถึงพุทธศตวรรษที่ 12-13 เช่นเดียวกับหลักฐานที่วัดเจดีย์หลวงซึ่งมีอายุราวพุทธศตวรรษที่ 12-14 เช่นเดียวกับหลักฐานที่วัดเจดีย์หลวง ซึ่งมีอายุราว พุทธศตวรรษที่ 12-14

จากหลักฐานพบว่าสภาพเมืองมีพูนดินขนาดใหญ่มีคูเมืองมีคลองท่าในไหลผ่านบริเวณใกล้เคียงวัดเจดีย์หลวง และบริเวณวัดนี้ยังพบเศษอิฐโบราณ หิน และเนินดิน ที่มีร่องรอยว่าเป็นโบราณสถานกระจายอยู่ทั่วไป ได้พบโบราณวัตถุ และชิ้นส่วนของอาคารซึ่งทำจากอิฐและหิน สิ่งเหล่านั้นถูกทำลาย เพื่อใช้เป็นฐานของอุโบสถเสียด้านหนึ่ง และยังมีเหลือปรากฏบางส่วน คือ

ฐานศิวลึงค์ ทำด้วยหินปูนชนิดหนึ่ง เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส 100x100 ซม. หนา 11.5 ซม. รูตรงกลางเป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้าเจาะร่องเป็น 2 ชั้น ชั้นแรกขนาด 15x33 ซม. ชั้นที่ 2 ขนาด 12x17 ซม. ที่มีร่องน้ำมนต์และมีอายุราวพุทธศตวรรษที่ 12-14

ศิวลึงค์ ปัจจุบันประดิษฐานที่วัดนันทาราม อำเภอปากพนัง (วัดใต้ฝั่งตะวันออก) จ.นครศรีธรรมราช

ธรณีประคูด ได้พบธรณีประคูด ทำด้วยหินปูนและหินทราย จำนวน 4 ชั้น

อัมจันทร์หรือฐานประคูดเข้าศาสนสถาน ได้ค้นพบแผ่นหินปูน แผ่นหนึ่งกว้าง 63 ซม. ยาว 139 ซม. หนา 18 ซม. ด้านบนมีลวดลายพรรณพฤกษาสลักอยู่

กรอบประคูดได้พบกรอบประคูดทำด้วยหินทราย 2 ชั้น ชั้นแรกกว้าง 31 ซม.

ยาว 149 ซม. หนา 14 ซม. ยาว 11 ซม. แต่ปลายอีกด้านหนึ่งเดือยหายไปอีกชั้นหนึ่งกว้าง 20 ซม. ยาว 144 ซม. หนา 14.5 ซม. ชั้นนี้มีรูปแบบแปลกไปกว่าที่เคยพบมาก่อนคือกลางการเจาะรองลงไปเป็นมุมฉาก

แท่นหินปะการังได้พบแท่นหินปะการังรูป ทรงต่างๆ หลายแบบในบริเวณโบราณสถาน มีแท่นหินปะการังหนึ่งมีขนาดกว้าง 31.5 ซม. ยาว 29 ซม. หนา 11 ซม.

อิฐ พบโดยทั่วบริเวณโบราณสถาน และยังมีบางเนินโบราณ บางแห่งที่เห็น แนวอิฐโผล่ขึ้นมาเป็นแนว หรือกระจายกันอยู่อย่างหนาแน่น เป็นจุดๆ ขนาดอิฐ คือ หนา 8.5 ซม. กว้าง 23 ซม. ยาว 40 ซม.

นอกจากนี้ ยังมีแผ่นหินปูนและหินทรายชั้นที่สำคัญ ที่สันนิฐานว่าน่าจะเป็นชิ้นส่วนของอาคาร ส่วนใหญ่ชำรุดจนไม่สามารถที่จะสันนิษฐานได้ว่าชิ้นส่วนใดของอาคาร

สระโบราณ ห่างไปจากโบราณสถาน ที่ถูกรื้อเพื่อสร้างอุโบสถราว 100 เมตร มีสระน้ำโบราณอยู่ทางทิศเหนือที่ค้ำได้และทิศตะวันออก ทิศละ 1 แห่ง สระเหล่านี้มีรูปเป็นสี่เหลี่ยมจัตุรัสขนาด 20x20 ซม. ซึ่งน่าจะเป็นบาราย

สำหรับโบราณวัตถุที่พบได้แก่ เครื่องปั้นดินเผาอายุราวพุทธศตวรรษที่ 17 เช่น ไหลายเคลือบน้ำยาแบบขอม เครื่องถ้วยจีน มีทั้งลายคราม ที่มีอายุราวพุทธศตวรรษที่ 17 และเครื่องเบญจรงค์ สมัยอยุธยาตอนปลาย และสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น ซึ่งตรงกับสมัยราชวงศ์ซ้อง และราชวงศ์หมิงของจีน เครื่องถ้วยชอลัน (ชอลแลนด์หรือเนเธอร์แลนด์) อายุราวพุทธศตวรรษที่ 24-25) เครื่องถ้วยญี่ปุ่น อายุราวพุทธศตวรรษที่ 24 ตอนปลายถึงพุทธศตวรรษที่ 25 ตอนต้น นอกจากนี้ยังพบเครื่องถ้วยเวียดนาม โดยเฉพาะด้านค้าขาย การค้าระหว่างประเทศ ซึ่งมีมาตั้งแต่สมัยโบราณ ไม่ว่าจะกับอินเดีย จีน เปอร์เซีย และตะวันตก จะเห็นได้ว่าตลอดเวลานับพันปี เมืองขอมไม่เคยร้างเลย

ข้อมูลทั่วไป

วัดเจดีย์หลวง ตั้งอยู่บ้านท่าใน ถนนผู้สอนวง - ท่าจอด หมู่ที่ 4 ตำบลควนทอง อำเภอขอมจังหวัดนครศรีธรรมราช สังกัดคณะสงฆ์ มหานิกาย ที่ดินตั้งวัดมีเนื้อที่ 25 ไร่ 3 งาน 15 ตารางวา โฉนดที่ดิน เลขที่ 4694 และ 4695 อาณาเขต ทิศเหนือ ทิศใต้และทิศตะวันออกจดทาง สาธารณประโยชน์ ทิศตะวันตกจด ที่ดินเอกชน อาคารเสนาสนะ ประกอบด้วย อุโบสถ กว้าง 8.5 เมตร ยาว 13 เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. 2518 กุฏิสงฆ์ จำนวน 5 หลัง เป็นอาคารครึ่งตึกครึ่งไม้ 2 หลัง และตึก 3 หลัง วิหาร กว้าง 13 เมตร ยาว 22.50 เมตร เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก นอกจากนี้มี ฌาปนสถาน หอระฆัง และ โรงครัว ปูชนียวัตถุ พระประธานประจำศาลาการเปรียญ ปางมารวิชัย ขนาดหน้าตัก กว้าง 52 นิ้ว สูง 54 นิ้ว สร้างเมื่อ พ.ศ. 2518 พระประธานประจำศาลาการเปรียญ ปางมารวิชัย ขนาดหน้าตัก กว้าง 30 นิ้ว สูง 54 นิ้ว สร้างเมื่อ พ.ศ. 2518

วัดเจดีย์หลวง ตั้งเมื่อวันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2514 ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาเมื่อวันที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2515 เขตวิสุงคามสีมา กว้าง 20 เมตร ยาว 40 เมตร การบริหารและการปกครองมีเจ้าอาวาส เท่าที่ทราบนาม คือ รูปที่ 1 พระพ่วงโยโสติโก รูปที่ 2 พระธรรมบุญ เทชบุญโญ รูปที่ 3 พระผู้สอนปลัดขำ ปกสุสโร รูปที่ 4 พระจรรยา สุทธิญาโณ พ.ศ. 2539-2544 รูปที่ 5 พระสุรพล สุรพล พ.ศ. 2544 - ปัจจุบัน การศึกษา มีโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลี เปิดสอนเมื่อ พ.ศ. 2544

จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. วัดจันทน์ธาตุทาราม มีชื่อเรียกหลายชื่อได้แก่ชื่ออะไรบ้าง

.....

.....

2. ที่มาของชื่อวัดกระดังงามีที่มาจากสิ่งใด

.....

3. ถัทธิไศวะนิกาย นับถือเทพองค์ใด

.....

4. บารายคืออะไร

.....

5. เจ้าอาวาสรูปปัจจุบันของวัดจันทน์ธาตุทาราม คือ

.....

6. สมัยโบราณ เมืองখনอมมีการค้ากับต่างประเทศ ได้แก่ประเทศใดบ้าง

.....

.....

7. โรงเรียนอุดมปัญญาจารย์ ตั้งตามชื่อของวัดใด

.....

8. โบราณและร่องรอยศาสนสถานทางศาสนาฮินดูที่วัดเจดีย์หลวงมีสิ่งใดบ้าง

.....

.....

9. นักเรียนสามารถรักษาสภาพเดิมของวัดที่นักเรียนไปเที่ยวได้อย่างไร

.....

.....

10. สมัยอยุธยาตอนปลาย และสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น ตรงกับราชวงศ์ของจีน

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

หน่วยการเรียนรู้ แหล่งเที่ยวของอำเภอขนอม

เวลารวม 5 ชั่วโมง

เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรม

เวลา 1 ชั่วโมง

(ชั่วโมงที่ 14)

สาระสำคัญ

การท่องเที่ยวแบบศิลปวัฒนธรรม มีหลายประเภทและหนึ่งในนั้นคือความเป็นอยู่ วิถีชีวิต ของคนในชุมชนและกลุ่มต่าง ๆ ที่มีวิถีชีวิตที่น่าสนใจหรือมีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. รู้และเข้าใจข้อมูลและความเป็นมาเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งในอำเภอขนอม
2. รู้และเข้าใจประเภทของสถานที่ท่องเที่ยว
3. รู้และเข้าใจถึงวิธีการอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวแต่ละประเภท

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. รวบรวมข้อมูลและความเป็นมาเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งในอำเภอขนอม
2. จำแนกประเภทของสถานที่ท่องเที่ยวออกเป็นประเภท
3. บอกถึงวิธีการอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวแต่ละประเภท

สาระการเรียนรู้

- กลุ่มรักรักษ์บ้านเกิดบ้านแขวงเขา

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ผู้สอนตั้งคำถามว่านักเรียนเคยไปเที่ยวหรือไปเยี่ยมเยือนที่ กลุ่มประมงชายฝั่ง รักรักษ์บ้านเกิด (บ้านแขวงเขา) มาหรือยัง

ขั้นทบทวนความรู้เดิม

- ผู้สอนถามนักเรียนเกี่ยวกับข้อมูลต่าง ๆ ของกลุ่มประมงชายฝั่งรักบ้านเกิด (บ้านแขวงเทา) เพื่อสอบถามความรู้เดิมของนักเรียน

ขั้นปรับเปลี่ยนความคิด

- นักเรียนแบ่งผู้กลุ่ม ๆ ละ 4-5 คน โดยลดความสามารถ (เก่ง อ่อน ปานกลาง) เลือกหัวหน้ากลุ่ม และเลขานุการ
- นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้จากใบความรู้
- นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอประเด็นที่สรุปได้จากใบความรู้ นำเสนอหน้าชั้นเรียน

ขั้นนำความคิดไปใช้

- นักเรียนรับใบงานทำเป็นรายบุคคล

ขั้นทบทวน/สรุป

- นักเรียนและผู้สอนร่วมกันสรุปเพิ่มเติม
- นักเรียนกลุ่มที่เลือกกลุ่มประมงชายฝั่งรักบ้านเกิด (บ้านแขวงเทา) เก็บข้อมูลเพื่อทำโครงการแบบสำรวจ

สื่อการเรียนรู้

- ใบงาน
- ใบความรู้
- อินเทอร์เน็ต
- รูปภาพ
- แหล่งท่องเที่ยว
- แผ่นพับแนะนำกลุ่มประมงชายฝั่งรักบ้านเกิด (บ้านแขวงเทา)

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

จุดประสงค์ข้อที่	วิธีการวัด	เครื่องมือ
1-3	การตรวจผลงาน การทำโครงการ	- ใบงาน - โครงการ

บันทึกผลหลังการสอน

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

กลุ่มประมงชายฝั่งรักบ้านเกิด (บ้านแขวงเขา)

ชุมชนกลุ่มประมงชายฝั่งรักบ้านเกิด (บ้านอ่าวแขวงเขา ต.ท้องเนียน อ.ขนอม) ชุมชนได้ก่อตั้ง กลุ่มขึ้นมาตั้งแต่วันที่ 16 ตุลาคม 2547 เพื่อจัดกิจกรรมนึ่งเรือชมปลาโลมาสีชมพู สีเทา โลมาสีชมพูมีวัตถุประสงค์เพื่ออนุรักษ์โลมาสีชมพูที่อยู่ในหาดขนอมให้อยู่คู่กับชุมชนตลอดสำหรับโลมาสีชมพู ในหาดขนอมมีอายุประมาณ 40 – 50 ปี คู่กันเคยและสนิทกับคน โดยเมื่อได้ยินเสียงเรือหางยาวจะว่ายน้ำเข้ามาทันที สร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก นอกจากนี้ชุมชนยังมีการจัดทำธนาคารปูขึ้นเพื่ออนุรักษ์ปูม้าที่กำลังจะหดหายไปจากหาดขนอมอีกด้วย

อ่าวแขวงเขาเป็นชุมชนที่อยู่ติดทะเล ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 2 มีหาด 2 หาด คือ หาดแขวงเขา และหาดท้องชิง แต่ละหาดมีความยาวประมาณ 1 กิโลเมตร ซึ่งมีพื้นที่ทรายที่เนียนละเอียดสมชื่อ ค้ำบตท้องเนียน ชุมชนมีการประกอบอาชีพด้านการประมงชายฝั่งเป็นส่วนมาก ต่อมาก็ประกอบอาชีพการทำสวนผลไม้ พื้นที่ของชุมชนเป็นพื้นที่ที่มีธรรมชาติความสวยงามมากและอากาศดี อุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรสัตว์น้ำทางทะเลที่สำคัญมีโลมาสีชมพูที่เข้ามาเล่นน้ำถึงชายหาด และมีหาดที่เป็นสาธารณะของชุมชนไว้รองรับนักท่องเที่ยว มีร้านอาหารที่ของคนในชุมชนเอง ซึ่งวัตถุดิบที่นำมาประกอบอาหารมีความสดและปลอดภัย เป็นพื้นที่ที่สามารถมองเห็นหมู่เกาะทะเลใต้ เช่น เกาะสมุย เกาะแตน เกาะวังใน เกาะวังนอก เกาะراب และเมื่อนั่งเรือห่างจากชายฝั่ง ก็จะมีแนวตลิ่งปลาที่เป็นที่ชื่นชอบของนักตกปลา และยังสามารถมองเห็นหมู่เกาะอ่างทองทางทิศเหนืออีกด้วย

อ่าวแขวงเขาเป็นสถานที่ที่มีนักท่องเที่ยวมาเยี่ยมชมในแต่ละเดือนประมาณ 200 คน โดยมีทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ในการท่องเที่ยวแต่ละครั้งจะมีการแลกเปลี่ยนความรู้ในเรื่องของทรัพยากรธรรมชาติ กับนักท่องเที่ยวอยู่เสมอ ทางกลุ่มประมงชายฝั่งรักบ้านเกิด (บ้านแขวงเขา) จะมีการประชาสัมพันธ์เชิญชวนนักท่องเที่ยวในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติของอ่าวแขวงเขา เพื่อให้สถานที่ที่มีความสมบูรณ์ให้คงอยู่สืบต่อไปยังลูกหลานและเกิดความยั่งยืน ดังพระราชดำรัสปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว นอกจากนี้กลุ่มประมงชายฝั่งรักบ้านเกิด (บ้านแขวงเขา) ได้รับรางวัลอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย ปี 2550 ด้านชุมชนดีเด่นด้านการท่องเที่ยว

1. ชุมชนกลุ่มประมงชายฝั่งรักบ้านเกิด (บ้านอ่าวแขวงเภา ต.ท้องเนียน อ.ขนอม) ก่อตั้งเมื่อวันที่
 .....
2. กิจกรรมที่จัดในชุมชนมีทั้งหมดกี่กิจกรรม อะไรบ้าง
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....
3. หากนักเรียนเป็นคนในชุมชนจะมีวิธีในการอนุรักษ์ชุมชนอย่างไร
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....
4. กิจกรรมที่นักเรียนอยากเข้าร่วมมากที่สุด ในชุมชนบ้านแขวงเภาคือกิจกรรมใด เพราะเหตุใด
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....
5. บ้านอ่าวแขวงเภาสามารถมองเห็นหมู่เกาะทะเลใต้ ได้มีเกาะใดบ้าง
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....

ภาคผนวก ง

- แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม
- แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม
- แบบประเมินความสามารถในการทำโครงการ
- แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วย หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน
หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอนอม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้ มีจำนวน 30 ข้อ เป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบ
2. ให้นักเรียนคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียวโดยทำเครื่องหมาย ✕ ลงในกระดาษคำตอบ
3. ห้ามนักเรียนทำเครื่องหมายหรือขีดเขียนข้อความใดลงในแบบทดสอบ

<p>1. ฐานศิวิลิ่งค์ที่พบที่วัดเจดีย์หลวงยังคงอยู่ที่วัดเจดีย์หลวง ส่วนศิวิลิ่งค์ประดิษฐานอยู่ที่วัดใด (ในอำเภอปากแพ่ง)</p> <p>ก. วัดปियาราม ข. วัดนันทาราม ค. วัดโบสถ์ธาราวดี ง. วัดรามประดิษฐ์</p> <p>2. อ่าวแขวงเภามีชายหาดอยู่ทั้งหมด 2 หาด คือ</p> <p>ก. หาดแขวงเภา หาดท้องซิง ข. หาดในเพลา หาดหน้าด่าน ค. หาดท้องโหนด หาดท้องซิง ง. หาดคอเขา หาดท้องโหนด</p> <p>3. กลุ่มประมงชายฝั่งรักบ้านเกิดที่ได้รับรางวัลระดับประเทศตั้งอยู่ ณ ที่ใด</p> <p>ก. บ้านเตล็ด ข. บ้านแหลมประทับ ค. บ้านท่าจอด ง. บ้านแขวงเภา</p>	<p>4. พระเจ้าจันทราณุเจ้าเมืองนครศรีธรรมราชเสียชีวิตด้วยโรคใด</p> <p>ก. ไข้ป่า ข. โรคตาแดง ค. ไข้ห่า (อหิวาต์) ง. มาลาเรีย</p> <p>5. ชายหาดใดที่ใช้จัดงานวันขึ้นปีใหม่</p> <p>ก. หาดในเพลา ข. หาดหน้าด่าน ค. หาดในเปร็ด ง. หาดคอเขา</p> <p>6. อ่าวใดเคยเป็นที่ประทับของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชตอนยกทัพมาตีเมืองนครศรีธรรมราช</p> <p>ก. อ่าวท้องเนียน ข. อ่าวหลักซอ ค. อ่าวเตล็ด ง. อ่าวแขวงเภา</p>
---	--

<p>7. เจดีย์ปะการังตั้งอยู่ที่วัดใด</p> <p>ก. วัดใน</p> <p>ข. วัดบางคู</p> <p>ค. วัดจันทร์ธาตุทาราม</p> <p>ง. วัดเตล็ด</p> <p>8. สนามฝึกซ้อมรบสมัยพระเจ้าตากสิน ที่อยู่ใกล้ถ้ำเขาวังทองมีชื่อเรียกว่า</p> <p>ก. สนามต่างชาติ</p> <p>ข. สนามต่างประเทศ</p> <p>ค. สนามนานาชาติ</p> <p>ง. สนามต่างเมือง</p> <p>9. ประเภทของการท่องเที่ยวมีกี่ประเภท</p> <p>ก. 2 ประเภท</p> <p>ข. 3 ประเภท</p> <p>ค. 4 ประเภท</p> <p>ง. 5 ประเภท</p> <p>10. ชาวอำเภอขนอมส่วนใหญ่ประกอบ อาชีพอะไร</p> <p>ก. รับจ้าง</p> <p>ข. ประมง</p> <p>ค. รับราชการ</p> <p>ง. ทำสวนยาง</p> <p>11. อำเภอขนอมมีทั้งหมดกี่ตำบล</p> <p>ก. 4 ตำบล</p> <p>ข. 5 ตำบล</p> <p>ค. 3 ตำบล</p> <p>ง. 2 ตำบล</p> <p>12. อำเภอขนอมมีชื่อเดิมว่าอะไร</p> <p>ก. เมืองกะแคะ</p>	<p>ข. เขาล้อม</p> <p>ค. เมืองตระนอม</p> <p>ง. เมืองคอนพระ</p> <p>13. เดิมอำเภอขนอมเป็นส่วนหนึ่งของอำเภอใด</p> <p>ก. ท่าศาลา</p> <p>ข. นบพิตำ</p> <p>ค. ดิชล</p> <p>ง. คอนลักษ์</p> <p>14. หากนักเรียนต้องการไปเที่ยวสถานที่ ท่องเที่ยวประเภทโบราณวัตถุสถานและศาสนา ต้องไปที่ไหน</p> <p>ก. วัดกระดังงา</p> <p>ข. เกาะนุ้ย</p> <p>ค. ถ้ำเขาวังทอง</p> <p>ง. อ่าวท้องหยี</p> <p>15. เจ้าอาวาสวัดกระดังงารูปปัจจุบันคือชื่อใด</p> <p>ก. พระเดียม</p> <p>ข. พระทอง พรหมसारโ</p> <p>ค. พระครูพิพัฒนศีลานุถน</p> <p>ง. พระแก้ว</p> <p>16. บ้านแขวงเสาสามารถมองเห็นเกาะได้หลาย เกาะยกเว้นเกาะใด</p> <p>ก. เกาะสมุย</p> <p>ข. เกาะพัง</p> <p>ค. เกาะแตน</p> <p>ง. เกาะวังใน</p>
---	--

<p>17. หาดใดที่เป็นที่รู้จักในหมู่นักท่องเที่ยวมากที่สุด</p> <p>ก. หาดคอเขา ข. หาดแขวงเขา ค. หาดในพลา ง. หาดในเปร็ด</p> <p>18. นอกจากอำเภอขนอมแล้วสถานที่ใดที่สามารถชมโลมาสีชมพูได้อีก</p> <p>ก. อ.บางปะกง จ.ฉะเชิงเทรา ข. อ.ท่าตะเกียบ จ.ฉะเชิงเทรา ค. อ.สีชล จ.นครศรีธรรมราช ง. อ.บางคล้า จ.ฉะเชิงเทรา</p> <p>19. ขนาดโตเต็มวัยของโลมามีขนาดเท่าไร</p> <p>ก. 1.5 เมตร ข. 1 เมตร ค. 2.5 เมตร ง. 3.2 เมตร</p> <p>20. ชื่อใดไม่ใช่วัดร้างในอำเภอขนอม</p> <p>ก. วัดคูค ข. วัดนางชี ค. วัดบางคู ง. วัดท่าสำเภา</p> <p>21. อำเภอขนอมยกฐานะเป็นอำเภอในปี พ.ศ. ไດ</p> <p>ก. 2481 ข. 2502 ค. 2500 ง. 2490</p>	<p>22. ข้อใดจัดอยู่ในการท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ</p> <p>ก. สวนสละพอกกิ่ง-แม่ห้อง ข. สวนแก้วมังกร ค. ถ้ำเขาวังทอง ง. สวนยางพารา</p> <p>23. การผลิตไฟฟ้ามีกี่ประเภท</p> <p>ก. 3 ประเภท ข. 2 ประเภท ค. 4 ประเภท ง. 1 ประเภท</p> <p>24. โรงไฟฟ้าขนอมเป็นหนึ่งในเครื่องของบริษัทอะไร</p> <p>ก. เอ็นโก ข. เอ็มโก ค. อีโก้ ง. เอ็กโก</p> <p>25. อาหารหลักของโลมาคือ?</p> <p>ก. กุ้ง ข. สาหร่ายทะเล ค. ปลา ง. หอย</p> <p>26. โลมาภาษาอังกฤษเรียกว่าอะไร</p> <p>ก. Squid ข. Shark ค. Shrimp ง. Dolphin</p>
--	---

<p>27. ทิศเหนือของอำเภอขนอมติดต่อกับอำเภอใด</p> <p>ก. อำเภอคอนสัก</p> <p>ข. อำเภอกาญจนดิษฐ์</p> <p>ค. อำเภอสีชล</p> <p>ง. อำเภอท่าศาลา</p> <p>28. สัญลักษณ์ของอำเภอขนอมคือข้อใด</p> <p>ก. โรงไฟฟ้า</p> <p>ข. ภูเขา</p> <p>ค. โลมมา</p> <p>ง. ทะเล</p>	<p>29. เจดีย์ปะการังตั้งอยู่บนเขาใด</p> <p>ก. เขาดานฟ้า</p> <p>ข. เขาวังทอง</p> <p>ค. เขาวงจันทร์</p> <p>ง. เขาพระ</p> <p>30. วัดเจดีย์หลวงมีร่องรอยของศาสนฮินดูซึ่งเป็นลัทธิใด</p> <p>ก. นิกายไวศณพ</p> <p>ข. นิกายไศวะ</p> <p>ค. นิกายศักติ</p> <p>ง. นิกายคณะพัทยะ</p>
---	---

☺ ☺ ☺ ขอให้นักเรียนทุกคนโชคดี ☺ ☺ ☺

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน
หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอนนอม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้ มีจำนวน 30 ข้อ เป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบ
2. ให้นักเรียนคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียวโดยทำเครื่องหมาย ✕ ลงในกระดาษคำตอบ
3. ห้ามนักเรียนทำเครื่องหมายหรือขีดเขียนข้อความใดลงในแบบทดสอบ

<p>1. ชาวอำเภอนนอมส่วนใหญ่ประกอบอาชีพอะไร</p> <p>ก. รับราชการ</p> <p>ข. ทำสวนยาง</p> <p>ค. รับจ้าง</p> <p>ง. ประมง</p> <p>2. ขนาดโตเต็มวัยของโลมามีขนาดเท่าไร</p> <p>ก. 2.5 เมตร</p> <p>ข. 3.2 เมตร</p> <p>ค. 1.5 เมตร</p> <p>ง. 1 เมตร</p> <p>3. หาดใดที่เป็นที่รู้จักในหมู่นักท่องเที่ยวมากที่สุด</p> <p>ก. หาดในเปรี๊ต</p> <p>ข. หาดในเพลา</p> <p>ค. หาดแขวงเกา</p> <p>ง. หาดคอเขา</p> <p>4. การผลิตไฟฟ้ามีกี่ประเภท</p> <p>ก. 1 ประเภท</p>	<p>ข. 3 ประเภท</p> <p>ค. 2 ประเภท</p> <p>ง. 4 ประเภท</p> <p>5. วัดเจดีย์หลวงมีร่องรอยของศาสนฮินดูซึ่งเป็นลัทธิใด</p> <p>ก. นิกายศักติ</p> <p>ข. นิกายคณะพัทยะ</p> <p>ค. นิกายไศวะ</p> <p>ง. นิกายไวศณพ</p> <p>6. หากนักเรียนต้องการไปเที่ยวสถานที่ท่องเที่ยวประเภทโบราณวัตถุสถานและศาสนาต้องไปที่ไหน</p> <p>ก. อ่าวทองหยี</p> <p>ข. เกาะนุ้ย</p> <p>ค. ถ้ำเขาวังทอง</p> <p>ง. วัดกระดังงา</p>
--	---

<p>7. เจดีย์ปะการังตั้งอยู่บนเขาใด</p> <p>ก. เขาวงจันทร์</p> <p>ข. เขาพระ</p> <p>ค. เขาวังทอง</p> <p>ง. เขาคานฟ้า</p> <p>8. ทิศเหนือของอำเภอขนอมติดต่อกับอำเภอใด</p> <p>ก. อำเภอท่าศาลา</p> <p>ข. อำเภอสิชล</p> <p>ค. อำเภอดอนสัก</p> <p>ง. อำเภอกาญจนดิษฐ์</p> <p>9. ชื่อใดจัดอยู่ในการท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ</p> <p>ก. สวนยางพารา</p> <p>ข. ถ้ำเขาวังทอง</p> <p>ค. สวนสละพอกกิ่ง-แม่ห้อง</p> <p>ง. สวนแก้วมังกร</p> <p>10. โลมาภาษาอังกฤษเรียกว่าอะไร</p> <p>ก. Dolphin</p> <p>ข. Shrimp</p> <p>ค. Squid</p> <p>ง. Shark</p> <p>11. เจ้าอาวาสวัดกระดังงารูปปัจจุบันคือชื่อใด</p> <p>ก. ลพรทอง พรหมसारโ</p> <p>ข. พระครูพิพัฒน์สีสาธุกุล</p> <p>ค. พระแก้ว</p> <p>ง. พระเคี่ยม</p>	<p>12. เจดีย์ปะการังตั้งอยู่ที่วัดใด</p> <p>ก. วัดบางคู</p> <p>ข. วัดเตล็ด</p> <p>ค. วัดโน</p> <p>ง. วัดจันทร์ธาตุทาราม</p> <p>13. อ่าวแขวงเภามีชายหาดอยู่ทั้งหมด 2 หาดคือ</p> <p>ก. หาดในเพลา หาดหน้าด่าน</p> <p>ข. หาดแขวงเภา หาดท้องชิง</p> <p>ค. หาดท้องโหนด หาดท้องชิง</p> <p>ง. หาดคอเขา หาดท้องโหนด</p> <p>14. ชายหาดใดที่ใช้จัดงานวันขึ้นปีใหม่</p> <p>ก. หาดในเพลา</p> <p>ข. หาดในเปร็ด</p> <p>ค. หาดคอเขา</p> <p>ง. หาดหน้าด่าน</p> <p>15. ชื่อใดไม่ใช่วัดร้างในอำเภอขนอม</p> <p>ก. วัดบางคู</p> <p>ข. วัดคู</p> <p>ค. วัดท่าสำเภา</p> <p>ง. วัดนางชี</p> <p>16. อาหารหลักของโลมาคือ?</p> <p>ก. ปลา</p> <p>ข. หอย</p> <p>ค. กุ้ง</p> <p>ง. สาหร่ายทะเล</p>
---	--

17. อ่าวใดเคยเป็นที่ประทับของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชตอนยกทัพมาตีเมืองนครศรีธรรมราช

- ก. อ่าวหลักซอ
- ข. อ่าวแขวงเกา
- ค. อ่าวท้องเนียน
- ง. อ่าวเตล็ด

18. สนามฝึกซ้อมรบสมัยของพระเจ้าตากสินที่อยู่ใกล้ถ้ำเขาวังทองมีชื่อเรียกว่า

- ก. สนามต่างประเทศ
- ข. สนามนานาชาติ
- ค. สนามต่างเมือง
- ง. สนามต่างชาติ

19. โรงไฟฟ้าขนอมเป็นหนึ่งในเครือของบริษัทอะไร

- ก. เอ็นโก
- ข. เอ็มโก
- ค. เอ็กโก
- ง. อีโก้

20. อำเภอขนอมมีทั้งหมดกี่ตำบล

- ก. 3 ตำบล
- ข. 2 ตำบล
- ค. 4 ตำบล
- ง. 5 ตำบล

21. ประเภทของการท่องเที่ยวมีกี่ประเภท

- ก. 3 ประเภท
- ข. 2 ประเภท
- ค. 5 ประเภท
- ง. 4 ประเภท

22. นอกจากอำเภอขนอมแล้วสถานที่ใดที่สามารถชมโลมาสีชมพูได้อีก

- ก. อ.ท่าตะเกียบ จ.ฉะเชิงเทรา
- ข. อ.บางคล้า จ.ฉะเชิงเทรา
- ค. อ.สีชล จ.นครศรีธรรมราช
- ง. อ.บางปะกง จ.ฉะเชิงเทรา

23. พระเจ้าจันทรภาณุเจ้าเมืองนครศรีธรรมราชเสียชีวิตด้วยโรคใด

- ก. ไข้ป่า
- ข. มาลาเรีย
- ค. โรคตาแดง
- ง. ไข้ห่า (อหิวาต์)

24. อำเภอขนอมมีชื่อเดิมว่าอะไร

- ก. เมืองตระนอม
- ข. เมืองกะแคะ
- ค. เขาล้อม
- ง. เมืองคอนพระ

25. เดิมอำเภอขนอมเป็นส่วนหนึ่งของอำเภอใด

- ก. คอนสัก
- ข. นบพิตำ
- ค. ท่าศาลา
- ง. สีชล

26. สัญลักษณ์ของอำเภอขนอมคือข้อใด

- ก. ทะเล
- ข. โลมา
- ค. โรงไฟฟ้า
- ง. ภูเขา

<p>27. ฐานศิวิลิ่งค์ที่พบที่วัดเจดีย์หลวง ยังคงอยู่ที่วัดเจดีย์หลวงส่วนศิวิลิ่งค์ประดิษฐานอยู่ที่วัดใด (ในอำเภอปากพนัง)</p> <p>ก. วัดปิยาราม ข. วัดโบสถ์ธาราวดี ค. วัดนันทาราม ง. วัดรามประดิษฐ์</p> <p>28. กลุ่มประมงชายฝั่งรักบ้านเกิดที่ได้รับรางวัลระดับประเทศตั้งอยู่ ณ ที่ใด</p> <p>ก. บ้านแหลมประทับ ข. บ้านเตล็ด ค. บ้านแขวงเขา ง. บ้านท่าจอด</p>	<p>29. บ้านแขวงเขาสามารถมองเห็นเกาะได้หลายเกาะยกเว้นเกาะใด</p> <p>ก. เกาะแตน ข. เกาะสมุย ค. เกาะวังใน ง. เกาะพัง</p> <p>30. อำเภอขนอมยกฐานะเป็นอำเภอในปี พ.ศ. ไດ</p> <p>ก. 2500 ข. 2481 ค. 2490 ง. 2502</p>
---	---

☺ ☺ ☺ ขอให้นักเรียนทุกคน โชคดี ☺ ☺ ☺

แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน
หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม

คำชี้แจง

แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้
เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านน้ำโจ
อำเภอขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช ฉบับนี้มี 2 ตอน คือ
ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 สอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้
เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม

วรัญญา คำเด่น

นิสิตปริญญาโท สาขาหลักสูตรและการสอน

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ใน ( ) หน้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนตามความเป็นจริง

เพศ

( ) ชาย

( ) หญิง

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม

คำชี้แจง จงพิจารณาว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม อยู่ในระดับใด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียน

5 หมายถึง ความพึงพอใจที่มีต่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม อยู่ในระดับ ความพึงพอใจ มากที่สุด

4 หมายถึง ความพึงพอใจที่มีต่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม อยู่ในระดับ ความพึงพอใจ มาก

3 หมายถึง ความพึงพอใจที่มีต่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม อยู่ในระดับ ความพึงพอใจ ปานกลาง

2 หมายถึง ความพึงพอใจที่มีต่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม อยู่ในระดับ ความพึงพอใจ น้อย

1 หมายถึง ความพึงพอใจที่มีต่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม อยู่ในระดับ ความพึงพอใจ น้อยที่สุด

แบบวัดความพึงพอใจต่อการเรียนหน่วยการเรียนรู้
เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม

ที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ด้านเนื้อหาสาระ						
1.	ความพึงพอใจกับการเรียนการสอน หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่ง ท่องเที่ยวในอำเภอขนอม					
2.	ความกระตือรือร้นต่อการเรียน หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง “แหล่ง ท่องเที่ยวในอำเภอขนอม” เพียงใด					
3.	เนื้อหาที่เรียนนักเรียนสามารถ นำไปใช้ประโยชน์ได้เพียงใด					
4.	เนื้อหาการเรียนเรียบเรียงตามลำดับ ขั้นตอน มีความสัมพันธ์ เชื่อมโยง กันได้ เข้าใจง่าย					
5.	การเรียนหน่วยการเรียนรู้ทำให้ นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ เพิ่มขึ้น					
ด้านกิจกรรมการเรียนรู้						
6.	กิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละ เรื่องทำให้นักเรียนมีความ สนุกสนาน					
7.	บรรยากาศการจัดการเรียนการสอน					
8.	มีกิจกรรมกระตุ้นให้นักเรียนได้ ค้นคว้า และสร้างความรู้ด้วยตนเอง					

แบบวัดความพึงพอใจต่อการเรียนหน่วยการเรียนรู้
เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม

ที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
9.	กิจกรรมกระตุ้นให้นักเรียนได้คิด ทำ และกล้าแสดงออก					
10.	นักเรียนวางแผนการทำโครงการ ค้นคว้าหาคำตอบ และแก้ปัญหา ด้วยตนเอง					
ด้านสื่อการเรียนรู้						
11.	สื่อการเรียนรู้ใช้ได้ง่ายไม่ซับซ้อน					
12.	สื่อการเรียนรู้มีความหลากหลาย					
13.	สื่อการเรียนรู้มีความน่าสนใจ					
14.	สื่อมีความเหมาะสมกับท้องถิ่น ประหยัดเวลา และค่าใช้จ่าย					
15.	สื่อการเรียนรู้เสริมให้ผู้เรียนเข้าใจ เนื้อหาที่เรียนเพิ่มขึ้น					
ด้านการวัดและประเมินผล						
16.	การประเมินพร้อมกับการจัด กิจกรรมการเรียนรู้					
17.	การประเมินครอบคลุมทั้งด้าน ความรู้ และการทำโครงการ					
18.	ประเมินผลการทำโครงการตาม สภาพจริง					

ร.ที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
19.	การให้คะแนนมีความยุติธรรม น่าเชื่อถือ					
20.	มีการแจ้งผลการประเมินให้ผู้เรียน ทราบอย่างชัดเจน					

แบบประเมินโครงการหน่วยการเรียนรู้
เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม

กลุ่มที่..... เรื่อง.....

- รายชื่อสมาชิก 1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....
6. ....

ที่	รายการประเมิน	คะแนน			ข้อคิดเห็น
		2	1	0	
1.	การตั้งชื่อ โครงการ				
2.	ที่มาและความสำคัญของโครงการ				
3.	การเขียนวัตถุประสงค์โครงการ				
4.	ความถูกต้องของเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการ				
5.	การอภิปรายและสรุปผล				
6.	การเขียนเอกสารอ้างอิง				
7.	การเขียนบทคัดย่อ				
8.	ความถูกต้องของแบบฟอร์มรายงาน				
9.	ความถูกต้องการใช้ภาษา				
10.	ความสวยงามในการจัดทำรูปเล่ม				

เกณฑ์การให้คะแนน

ที่	ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน		
		2	1	0
1.	การตั้งชื่อโครงการ	- มีการบอกถึงชื่อโครงการที่น่าสนใจและบอกสถานที่อย่างชัดเจน	- มีการบอกถึงชื่อโครงการที่น่าสนใจแต่ไม่ชัดเจน	- มีการบอกถึงชื่อโครงการที่ไม่น่าสนใจและไม่ชัดเจน
2.	ที่มาและความสำคัญของโครงการ	- มีการเขียนที่มาและความสำคัญได้อย่างชัดเจนและเหมาะสม	- มีการเขียนที่มาและความสำคัญไม่ค่อยชัดเจน	- ไม่มีการเขียนที่มาและความสำคัญ
3.	การเขียนวัตถุประสงค์โครงการ	- มีการเขียนวัตถุประสงค์ของโครงการชัดเจนและถูกต้อง	- มีการเขียนวัตถุประสงค์ของโครงการไม่ชัดเจนและถูกต้อง	- ไม่มีการเขียนวัตถุประสงค์ของโครงการ
4.	ความถูกต้องของเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการ	- เขียนถึงประวัติหรือข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวถูกต้องทุกประเด็น	- เขียนถึงประวัติหรือข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวถูกต้องบางประเด็น	- เขียนถึงประวัติหรือข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวไม่ถูกต้อง
5.	การอภิปรายและสรุปผล	- มีการวิเคราะห์และสรุปผลได้ถูกต้องสอดคล้องกับข้อมูล	- มีการวิเคราะห์และสรุปผลสอดคล้องกับข้อมูลบางส่วน	- ขาดการวิเคราะห์แต่มีการสรุปผลข้อมูล

เกณฑ์การให้คะแนน (ต่อ)

ที่	ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน		
		2	1	0
6.	การเขียนเอกสารอ้างอิง	- มีการอ้างอิง หลักการ จากแหล่งข้อมูล หลากหลาย ถูกต้อง เขียนบรรณานุกรม ถูกต้อง ตามหลักสากล	- มีการอ้างอิง หลักการ จากแหล่งข้อมูล หลากหลาย เขียน บรรณานุกรมไม่ ถูกต้องตามหลัก สากล	- ไม่มีการอ้างอิง หลักการ จากแหล่งข้อมูล หลากหลาย เขียนบรรณานุกรม ไม่ถูกต้องตาม หลักสากล
7.	การเขียนบทคัดย่อ	- มีการเขียนบอก ถึงวัตถุประสงค์ และผลการวิจัย อย่างถูกต้องและ ชัดเจน	- มีการเขียนบอก ถึงวัตถุประสงค์ และผลการวิจัยไม่ ถูกต้องและชัดเจน	- ไม่มีการเขียน บอกถึง วัตถุประสงค์และ ผลการวิจัยไม่ ถูกต้องและชัดเจน
8.	ความถูกต้องของ แบบฟอร์มรายงาน	- มีองค์ประกอบ ของการรายงาน ถูกต้องครบถ้วน ได้มาตรฐาน เรียงตามลำดับ	- มีองค์ประกอบ ของการรายงาน ไม่ครบถ้วน เรียงตามลำดับ	- มีองค์ประกอบ ของการรายงาน ไม่ครบถ้วน ไม่เรียงตามลำดับ
9.	ความถูกต้องการใช้ภาษา	- เลือกใช้คำถูก ตามหลักภาษา พิมพ์ถูกต้อง ทั้งหมด	- เลือกใช้คำถูก ตามหลักภาษา พิมพ์ผิด 1-4 คำ	- เลือกใช้คำไม่ถูก ตามหลักภาษา พิมพ์ผิดมากกว่า 5 คำขึ้นไป

ที่	ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน		
		2	1	0
10.	ความสวยงามในการจัดทำรูปเล่ม	- รูปภาพสวยงาม ตัวอักษรคมชัด สวยงาม สีสันทันเหมาะสม การวางรูปแบบ สมดุล	- รูปภาพสวยงาม ตัวอักษรคมชัด สวยงาม สีสันทันไม่ดึงดูด ความสนใจ	- รูปภาพตัวอักษร ไม่สวยงาม และเหมาะสม

ภาคผนวก จ

- คณะแนวความสามารถในการทำโครงการ

ตารางที่ 11 แสดงการประเมินความสามารถในการทำโครงการ กลุ่มที่ 1 จากการเรียนรู้ด้วย
 หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม กลุ่มสาระการเรียนรู้
 สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
 จังหวัดนครศรีธรรมราช

กลุ่มที่ 1

เรื่อง เจดีย์ปะการังอันเนื่องชื่อที่วัดจันทน์ธาตุทาราม

ที่	รายการประเมิน	คะแนน			ข้อคิดเห็น
		2	1	0	
1.	การตั้งชื่อโครงการ	✓			
2.	ที่มาและความสำคัญของโครงการ	✓			
3.	การเขียนวัตถุประสงค์โครงการ	✓			
4.	ความถูกต้องของเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการ	✓			
5.	การอภิปรายและสรุปผล	✓			
6.	การเขียนเอกสารอ้างอิง		✓		
7.	การเขียนบทคัดย่อ	✓			
8.	ความถูกต้องของแบบฟอร์มรายงาน		✓		
9.	ความถูกต้องการใช้ภาษา	✓			
10.	ความสวยงามในการจัดทำรูปเล่ม	✓			
รวมคะแนน		18			

ตารางที่ 12 แสดงการประเมินความสามารถในการทำโครงการ กลุ่มที่ 2 จากการเรียนรู้ด้วย
หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม กลุ่มสาระการเรียนรู้
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
จังหวัดนครศรีธรรมราช

กลุ่มที่ 2

เรื่อง คามรอยศาสนาอินดูที่วัดเจดีย์หลวง

ที่	รายการประเมิน	คะแนน			ข้อคิดเห็น
		2	1	0	
1.	การตั้งชื่อโครงการ	✓			
2.	ที่มาและความสำคัญของโครงการ	✓			
3.	การเขียนวัตถุประสงค์โครงการ	✓			
4.	ความถูกต้องของเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการ	✓			
5.	การอภิปรายและสรุปผล	✓			
6.	การเขียนเอกสารอ้างอิง		✓		
7.	การเขียนบทคัดย่อ	✓			
8.	ความถูกต้องของแบบฟอร์มรายงาน	✓			
9.	ความถูกต้องการใช้ภาษา	✓			
10.	ความสวยงามในการจัดทำรูปเล่ม	✓			
รวมคะแนน		19			

ตารางที่ 13 แสดงการประเมินความสามารถในการทำโครงการ กลุ่มที่ 3 จากการเรียนรู้ด้วย
หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม กลุ่มสาระการเรียนรู้
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
จังหวัดนครศรีธรรมราช

กลุ่มที่ 3

เรื่อง ถ้าเขาวังทองงามดังเพชรทอง

ที่	รายการประเมิน	คะแนน			ข้อคิดเห็น
		2	1	0	
1.	การตั้งชื่อโครงการ	✓			
2.	ที่มาและความสำคัญของโครงการ	✓			
3.	การเขียนวัตถุประสงค์โครงการ	✓			
4.	ความถูกต้องของเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการ	✓			
5.	การอภิปรายและสรุปผล	✓			
6.	การเขียนเอกสารอ้างอิง	✓			
7.	การเขียนบทคัดย่อ	✓			
8.	ความถูกต้องของแบบฟอร์มรายงาน		✓		
9.	ความถูกต้องการใช้ภาษา	✓			
10.	ความสวยงามในการจัดทำรูปเล่ม	✓			
รวมคะแนน		19			

ตารางที่ 14 แสดงการประเมินความสามารถในการทำโครงการ กลุ่มที่ 4 จากการเรียนรู้ด้วย
หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม กลุ่มสาระการเรียนรู้
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
จังหวัดนครศรีธรรมราช

กลุ่มที่ 4
เรื่อง ประวัติศาสตร์อำเภอเขาพระ

ที่	รายการประเมิน	คะแนน			ข้อคิดเห็น
		2	1	0	
1.	การตั้งชื่อ โครงการ	✓			
2.	ที่มาและความสำคัญของโครงการ	✓			
3.	การเขียนวัตถุประสงค์โครงการ	✓			
4.	ความถูกต้องของเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการ	✓			
5.	การอภิปรายและสรุปผล		✓		
6.	การเขียนเอกสารอ้างอิง		✓		
7.	การเขียนบทคัดย่อ	✓			
8.	ความถูกต้องของแบบฟอร์มรายงาน	✓			
9.	ความถูกต้องการใช้ภาษา	✓			
10.	ความสวยงามในการจัดทำรูปเล่ม	✓			
รวมคะแนน		18			

ตารางที่ 15 แสดงการประเมินความสามารถในการทำโครงการ กลุ่มที่ 5 จากการเรียนรู้ด้วย
หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม กลุ่มสาระการเรียนรู้
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
จังหวัดนครศรีธรรมราช

กลุ่มที่ 5

เรื่อง วิถีชีวิตกลุ่มประมงชายฝั่งรักบ้านเกิด (บ้านแขวงเขา)

ที่	รายการประเมิน	คะแนน			ข้อคิดเห็น
		2	1	0	
1.	การตั้งชื่อโครงการ	✓			
2.	ที่มาและความสำคัญของโครงการ	✓			
3.	การเขียนวัตถุประสงค์โครงการ	✓			
4.	ความถูกต้องของเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการ	✓			
5.	การอภิปรายและสรุปผล	✓			
6.	การเขียนเอกสารอ้างอิง	✓			
7.	การเขียนบทคัดย่อ		✓		
8.	ความถูกต้องของแบบฟอร์มรายงาน		✓		
9.	ความถูกต้องการใช้ภาษา	✓			
10.	ความสวยงามในการจัดทำรูปเล่ม	✓			
รวมคะแนน		18			

ภาคผนวก ฉ

การหาคุณภาพของเครื่องมือในการวิจัย

- ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อคำถามกับเป้าหมายของการสร้างแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นและความต้องการในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้
- ค่าความเหมาะสมขององค์ประกอบของหน่วยการเรียนรู้
- ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างองค์ประกอบหน่วยการเรียนรู้กับจุดมุ่งหมายของการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้
- ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างองค์ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้กับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
- ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็นการประเมินของแบบประเมินความสามารถในการทำโครงการงานหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม
- ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม

ตารางที่ 16 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อคำถามกับเป้าหมายของการสร้างแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นและความต้องการในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม

ข้อที่	ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสัมภาษณ์ (ฉบับที่)							
	1	ผลการพิจารณา	2	ผลการพิจารณา	3	ผลการพิจารณา	4	ผลการพิจารณา
1.	+1	ใช้ได้	+1	ใช้ได้	+1	ใช้ได้	+1	ใช้ได้
2.	+1	ใช้ได้	+1	ใช้ได้	+1	ใช้ได้	+1	ใช้ได้
3.	+1	ใช้ได้	+1	ใช้ได้	+1	ใช้ได้	+1	ใช้ได้
4.	+1	ใช้ได้	+1	ใช้ได้	+1	ใช้ได้	+1	ใช้ได้
5.	+1	ใช้ได้	+1	ใช้ได้	+1	ใช้ได้	+1	ใช้ได้
6.	+1	ใช้ได้	+1	ใช้ได้	+1	ใช้ได้		
7.	+1	ใช้ได้	+1	ใช้ได้	+1	ใช้ได้		
8.	+1	ใช้ได้	+1	ใช้ได้	+1	ใช้ได้		
9.	+1	ใช้ได้	+1	ใช้ได้	+1	ใช้ได้		
10.			+1	ใช้ได้	+1	ใช้ได้		
11.			+1	ใช้ได้	+1	ใช้ได้		
12.			+1	ใช้ได้				
13.			+1	ใช้ได้				
14.			+1	ใช้ได้				

ตารางที่ 17 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อคำถามกับเป้าหมายของการสร้างแบบสัมภาษณ์ผู้รู้เกี่ยวกับข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม

คำถามข้อที่	ผลการประเมินผู้เชี่ยวชาญ(คนที่)			ΣR	IOC	ผลการพิจารณา
	1	2	3			
1.	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2.	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3.	+1	+1	0	3	0.66	ใช้ได้
4.	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
5.	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
6.	0	+1	+1	2	0.66	ใช้ได้
7.	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
8.	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ 18 แสดงค่าความเหมาะสมขององค์ประกอบหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยว
ในอำเภอขนอม

ข้อ	รายการประเมิน	ผลการประเมิน					ΣR	$\bar{X}$	ผลการพิจารณา
		ผู้เชี่ยวชาญ(คนที่)							
		1	2	3	4	5			
1.	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	5	5	5	5	5	25	5	เหมาะสมมากที่สุด
2.	ชื่อกลุ่มสาระการเรียนรู้	5	5	5	5	5	25	5	เหมาะสมมากที่สุด
3.	ระดับชั้น	5	5	5	4	4	23	4.6	เหมาะสมมากที่สุด
4.	หลักการ	5	5	5	5	4	24	4.8	เหมาะสมมากที่สุด
5.	มาตรฐานการเรียนรู้	5	5	5	5	5	25	5	เหมาะสมมากที่สุด
6.	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	5	5	5	5	5	25	5	เหมาะสมมากที่สุด
7.	จุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	25	5	เหมาะสมมากที่สุด
8.	แผนผังความคิด	5	5	5	5	5	25	5	เหมาะสมมากที่สุด
9.	กำหนดเวลาเรียน	5	5	4	5	5	24	4.8	เหมาะสมมากที่สุด
10.	สาระการเรียนรู้	5	5	5	5	5	25	5	เหมาะสมมากที่สุด
11.	กิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5	4	24	4.8	เหมาะสมมากที่สุด
12.	สื่อ / แหล่งเรียนรู้	5	5	5	4	5	24	4.8	เหมาะสมมากที่สุด
13.	การวัดและประเมินผล	5	5	5	5	4	24	4.8	เหมาะสมมากที่สุด
รวมเฉลี่ย								4.9	เหมาะสมมากที่สุด

ตารางที่ 19 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง(IOC) ระหว่างองค์ประกอบหน่วยการเรียนรู้กับ
จุดมุ่งหมายของการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม

ข้อ	รายการประเมิน	ผลการประเมิน ผู้เชี่ยวชาญ(คนที่)					ΣR	IOC	ผลการ พิจารณา
		1	2	3	4	5			
1.	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.	ชื่อกลุ่มสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.	ระดับชั้น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.	หลักการ	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
5.	มาตรฐานการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6.	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
7.	จุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8.	แผนผังความคิด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
9.	กำหนดเวลาเรียน	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
10.	สาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
11.	กิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
12.	สื่อ / แหล่งเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	4	1.00	ใช้ได้
13.	การวัดและประเมินผล	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
รวมเฉลี่ย								0.94	ใช้ได้

ตารางที่ 20 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างองค์ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้
กับผลการเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอนนอม

ข้อ	รายการประเมิน	ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (แผนการจัดการเรียนรู้ที่)							
		1	2	3	4	5	6	7	8
1.	ชื่อเรื่อง	1	1	1	1	1	1	1	1
2.	เวลาเรียน	0.8	0.8	1	0.8	0.8	0.8	0.8	0.8
3.	สาระสำคัญ	1	1	1	0.8	1	1	1	1
4.	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	1	1	1	1	1	1	1	1
5.	จุดประสงค์การเรียนรู้	1	1	1	1	0.8	0.8	1	1
6.	สาระการเรียนรู้	1	1	1	1	1	0.8	1	1
7.	กิจกรรมการเรียนรู้	0.6	0.6	0.8	0.8	1.0	0.6	0.6	0.6
8.	สื่อการเรียนรู้	1	0.8	0.6	1.0	0.6	0.8	0.8	0.8
9.	การวัดและประเมินผล การเรียนรู้	0.6	0.6	0.8	0.8	0.8	1.0	0.8	0.8
รวมเฉลี่ย		0.78	0.82	0.91	0.89	0.84	0.84	0.9	0.89

ตารางที่ 21 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข้อที่	คะแนนผู้เชี่ยวชาญคนที่					IOC	สรุป
	1	2	3	4	5		
1	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3	+1	0	+1	+1	0	0.6	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
7	+1	+1	0	0	+1	0.6	ใช้ได้
8	0	+1	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้
9	+1	-1	+1	+1	+1	0.6	ใช้ได้
10	+1	+1	0	+1	+1	0.8	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
12	0	+1	+1	+1	0	0.6	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	-1	+1	0.6	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
19	-1	+1	+1	+1	+1	0.6	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
21	+1	0	+1	0	+1	0.6	ใช้ได้
22	+1	+1	+1	+1	0	0.8	ใช้ได้
23	+1	+1	+1	0	+1	0.8	ใช้ได้
24	+1	0	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้
25	0	+1	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้

ตารางที่ 21 (ต่อ)

ข้อที่	คะแนนผู้เกี่ยวข้องคนที					IOC	สรุป
	1	2	3	4	5		
26	+1	+1	-1	+1	+1	0.6	ใช้ได้
27	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
28	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
29	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
30	+1	+1	+1	0	+1	0.8	ใช้ได้
31	+1	+1	-1	+1	+1	0.6	ใช้ได้
32	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
33	0	+1	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้
34	+1	0	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้
35	+1	+1	0	+1	+1	0.8	ใช้ได้
36	+1	+1	+1	+1	0	0.8	ใช้ได้
37	0	+1	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้
38	+1	+1	0	+1	+1	0.8	ใช้ได้
39	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
40	+1	+1	+1	0	+1	0.8	ใช้ได้

ตารางที่ 22 ความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
(ก่อนเรียน)

ข้อ	ค่าความ ยากง่าย (p)	ค่าอำนาจ จำแนก (r)	สรุป	ข้อ	ค่าความ ยากง่าย (p)	ค่าอำนาจ จำแนก (r)	สรุป
1	0.25	0.50	คัดเลือกไว้	21	0.56	0.38	คัดเลือกไว้
2	0.38	0.50	คัดเลือกไว้	22	0.19	0.13	คัดทิ้ง
3	0.19	0.13	คัดทิ้ง	23	0.38	0.50	คัดเลือกไว้
4	0.31	0.38	คัดเลือกไว้	24	0.13	0.25	ปรับปรุง
5	0.19	0.13	คัดทิ้ง	25	0.25	-0.25	คัดทิ้ง
6	0.06	-0.13	คัดทิ้ง	26	0.31	0.38	คัดเลือกไว้
7	0.25	0.50	คัดเลือกไว้	27	0.38	0.25	คัดเลือกไว้
8	0.31	0.38	คัดเลือกไว้	28	0.38	0.50	คัดเลือกไว้
9	0.25	0.25	คัดเลือกไว้	29	0.38	0.50	คัดเลือกไว้
10	0.38	0.75	คัดเลือกไว้	30	0.44	0.38	คัดเลือกไว้
11	0.38	0.75	คัดเลือกไว้	31	0.25	0.50	คัดเลือกไว้
12	0.50	0.25	คัดเลือกไว้	32	0.38	0.25	คัดเลือกไว้
13	0.38	0.50	คัดเลือกไว้	33	0.31	0.13	ปรับปรุง
14	0.31	0.38	คัดเลือกไว้	34	0.25	0.25	คัดเลือกไว้
15	0.50	0.50	คัดเลือกไว้	35	0.38	0.25	คัดเลือกไว้
16	0.31	0.13	ปรับปรุง	36	0.25	0.50	คัดเลือกไว้
17	0.31	0.13	ปรับปรุง	37	0.25	0.25	คัดเลือกไว้
18	0.38	0.50	คัดเลือกไว้	38	0.38	0.25	คัดเลือกไว้
19	0.44	0.63	คัดเลือกไว้	39	0.44	0.13	ปรับปรุง
20	0.44	0.63	คัดเลือกไว้	40	0.44	0.38	คัดเลือกไว้

ตารางที่ 23 ความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
(หลังเรียน)

ข้อ	ค่าความ ยากง่าย (p)	ค่าอำนาจ จำแนก (r)	สรุป	ข้อ	ค่าความ ยากง่าย (p)	ค่าอำนาจ จำแนก (r)	สรุป
1	0.69	0.63	คัดเลือกรั้ว	21	0.81	0.38	ปรับปรุง
2	0.75	0.25	คัดเลือกรั้ว	22	0.50	0.25	คัดเลือกรั้ว
3	0.63	0.75	คัดเลือกรั้ว	23	0.75	0.50	คัดเลือกรั้ว
4	0.88	0.25	ปรับปรุง	24	0.56	0.63	คัดเลือกรั้ว
5	0.56	0.13	ปรับปรุง	25	0.69	-0.13	ตัดทิ้ง
6	0.50	0.50	คัดเลือกรั้ว	26	0.75	0.00	ตัดทิ้ง
7	0.63	0.75	คัดเลือกรั้ว	27	0.81	0.13	ตัดทิ้ง
8	0.63	0.75	คัดเลือกรั้ว	28	0.56	0.63	คัดเลือกรั้ว
9	0.56	0.38	คัดเลือกรั้ว	29	0.63	0.00	ตัดทิ้ง
10	0.50	0.25	คัดเลือกรั้ว	30	0.63	0.50	คัดเลือกรั้ว
11	0.63	0.50	คัดเลือกรั้ว	31	0.50	0.50	คัดเลือกรั้ว
12	0.75	0.50	คัดเลือกรั้ว	32	0.69	0.38	คัดเลือกรั้ว
13	0.63	0.25	คัดเลือกรั้ว	33	0.69	0.13	ปรับปรุง
14	0.56	0.88	คัดเลือกรั้ว	34	0.38	0.25	คัดเลือกรั้ว
15	0.69	0.63	คัดเลือกรั้ว	35	0.75	0.50	คัดเลือกรั้ว
16	0.44	0.38	คัดเลือกรั้ว	36	0.25	0.00	ตัดทิ้ง
17	0.50	0.25	คัดเลือกรั้ว	37	0.50	0.75	คัดเลือกรั้ว
18	0.44	0.38	คัดเลือกรั้ว	38	0.69	0.38	คัดเลือกรั้ว
19	0.69	0.13	ปรับปรุง	39	0.69	0.63	คัดเลือกรั้ว
20	0.56	0.38	คัดเลือกรั้ว	40	0.56	0.38	คัดเลือกรั้ว

ตารางที่ 24 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็นการประเมินของ
แบบประเมินความสามารถในการทำโครงการหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยว
ในอำเภอขนอม

ข้อ	รายการประเมิน	ผลการประเมิน					ΣR	IOC	ผลการพิจารณา
		ผู้เชี่ยวชาญ(คนที่)							
		1	2	3	4	5			
1.	การตั้งชื่อ โครงการงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	สอดคล้อง
2.	ที่มาและความสำคัญของโครงการงาน	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	สอดคล้อง
3.	การเขียนวัตถุประสงค์ศึกษา	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8	สอดคล้อง
4.	ความถูกต้องของเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	สอดคล้อง
5.	การอภิปรายและสรุปผล	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	สอดคล้อง
6.	การเขียนเอกสารอ้างอิง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	สอดคล้อง
7.	การเขียนบทคัดย่อ	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	สอดคล้อง
8.	ความถูกต้องของแบบฟอร์มรายงาน	+1	+1	+1	+1	0	5	1	
9.	ความถูกต้องการใช้ภาษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	สอดคล้อง
10.	ความสวยงามในการจัดทำรูปเล่ม	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	สอดคล้อง

ตารางที่ 25 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็นการประเมินของ
แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหน่วยการเรียนรู้
เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอขนอม

ข้อ	รายการประเมิน	ผลการประเมิน					ΣR	IOC	ผลการพิจารณา
		ผู้เชี่ยวชาญ(คนที่)							
		1	2	3	4	5			
1.	ด้านเนื้อหาสาระ ความพึงพอใจกับการเรียน การสอน หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวใน อำเภอขนอม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	สอดคล้อง
2.	ความกระตือรือร้นต่อการ เรียนหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง “แหล่งท่องเที่ยวใน อำเภอขนอม” เพียงใด	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8	สอดคล้อง
3.	เนื้อหาที่เรียนนักเรียน สามารถนำไปใช้ประโยชน์ ได้เพียงใด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	สอดคล้อง
4.	เนื้อหาการเรียนเรียบเรียง ความลำดับขั้นตอน มี ความสัมพันธ์ เชื่อมโยงกันได้ เข้าใจง่าย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	สอดคล้อง
5.	การเรียนหน่วยการเรียนรู้ทำ ให้นักเรียนเกิดความรู้ความ เข้าใจเพิ่มขึ้น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	สอดคล้อง

ตารางที่ 25 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	ผลการประเมิน ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					ΣR	IOC	ผลการ พิจารณา
		1	2	3	4	5			
6.	ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอนใน แต่ละเรื่องทำให้นักเรียนมี ความสนุกสนาน	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8	สอดคล้อง
7.	บรรยากาศการจัดการเรียน การสอน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	สอดคล้อง
8.	มีกิจกรรมกระตุ้นให้นักเรียน ได้ค้นคว้า และสร้างความรู้ ด้วยตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	สอดคล้อง
9.	กิจกรรมกระตุ้นให้นักเรียนได้ คิด ทำ และกล้าแสดงออก	0	+1	+1	+1	+1	5	1	สอดคล้อง
10.	นักเรียนวางแผนการทำ โครงการ ค้นคว้าหาคำตอบ และแก้ปัญหาด้วยตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	4	0.8	สอดคล้อง
11.	ด้านสื่อการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ใช้ได้ง่ายไม่ ซับซ้อน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	สอดคล้อง
12.	สื่อการเรียนรู้มีความ หลากหลาย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	สอดคล้อง
13.	สื่อการเรียนรู้มีความน่าสนใจ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	สอดคล้อง
14.	สื่อมีความเหมาะสมกับ ท้องถิ่นประหยัดเวลา และ ค่าใช้จ่าย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	สอดคล้อง

ตารางที่ 25 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	ผลการประเมิน ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					ΣR	IOC	ผลการ พิจารณา
		1	2	3	4	5			
15.	สื่อการเรียนรู้เสริมให้ผู้เรียน เข้าใจเนื้อหาที่เรียนเพิ่มขึ้น ด้านการวัดและประเมินผล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	สอดคล้อง
16.	การประเมินพร้อมกับการจัด กิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	สอดคล้อง
17.	การประเมินครอบคลุมทั้ง ด้านความรู้ และการทำ โครงการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	สอดคล้อง
18.	การประเมินผลการทำ โครงการตามสภาพจริง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	สอดคล้อง
19.	การให้คะแนนมีความ ยุติธรรม น่าเชื่อถือ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	สอดคล้อง
20.	มีการแจ้งผลการประเมินให้ ผู้เรียนทราบอย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	สอดคล้อง

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	นางสาววรัญญา คำเด่น
วัน เดือน ปี ที่อยู่ปัจจุบัน	5 กุมภาพันธ์ 2524 763/1 ม.13 ตำบลร่อนพิบูลย์ อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช 80130
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	ครู กศ.1
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนบ้านน้ำโจ อำเภอนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2539	มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนร่อนพิบูลย์เกียรติวสุนทรราภิวัฒน์ อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช
พ.ศ.2543	มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสตรีทุ่งสง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช
พ.ศ.2547	ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) วิชาเอกวิทยาการคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช
พ.ศ.2552	ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยทักษิณ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา